KRONIKA

HARRACHOV

HARRACHOV
1712

KRONIKA

HARRACHOV

v Krkonoších

okres Semily

díl III.

Úvod

Od skončení druhé světové války uplynulo již čtvrt století. Tato dlouhá doba, kterou jsme zde v Harrachově prožili, byla vyplněna velikými, až historickými událostmi. Celý květen a z části i červen roku 1945 byl jistě nejrušnější v celé historii naší obce.

Během léta roku 1945 bylo téměř všechno obyvatelstvo u nás vyměněno. Rozhodnutím postupimské dohody čtyř vítězných velmocí, byl proveden z československého území odsun německého obyvatelstva a pohraniční kraje byly osídleny novými českými lidmi z vnitrozemí.

Další veliké události následovaly. Továrny, doly, hutě i ostatní průmyslové závody byly soukromým majitelům vyvlastněny a vytvořeny z nich národní podniky. Také zemědělství prodělalo velké, až revoluční změny. Pozemky bývalých feudálních i ostatních soukromých majitelů byly zestátněny a vytvořeny z nich státní statky. Soukromě hospodařící drobní zemědělci byli sdruženi v JZD. na vesnicích byly rozorány meze a drobná pole byla zcelena v jednotlivé lány a hony. Dobytek byl sveden a ustájen ve společných stájích. Také všechny lesy soukromníků byly zestátněny. Drobné podnikání zaniklo a řemeslná výroba téměř vymizela.

Nebývalou měrou se rozšířila automobilová a autobusová doprava. Státní autobusy jezdí dnes téměř do každé vísky

a většina dělníků používá tuto dopravu i k cestám do práce. Osobní auta jsou dnes běžným dopravním prostředkem. Letecká doprava spojuje téměř všechna větší města ve světě a překonává v krátké době i ty největší vzdálenosti.

V celém státě bylo postaveno mnoho nových průmyslových i zemědělských závodů, údolní přehrady, celá sídliště, nové školy, nemocnice, komunikace a další velké stavby. V Praze začala výstavba metra.

Do každého oboru lidské práce i rodinného života pronikla technika a mechanisace. Těžká a namáhavá práce byla přenechána strojům. Stroje nahrazovaly i lehčí práci, která byla všude, pokud to bylo možné mechanizována. Moderní počítací stroje nahrazují i práci lidských mozků. Řeší neuvěřitelně rychle a přesně úkoly, které vyžadovaly mnoho lidské práce a důmyslu.

V prvních poválečných létech byla dokončena elektrifikace venkova, až po nejzapadlejší samoty naší vlasti. Spotřeba elektrické energie každým rokem stoupá. Elektřina vytlačuje v železničním dopravě páru. Pronikla i do domácností, které jsou dnes vybaveny všemi možnými elektrickými spotřebiči a stroji, které ženám práci usnadňují.

Byla zdokonalena televise. V současné době se u nás dělají pokusy s barevnými přenosy. Přímým přenosem televise, je možno sledovat na obrazovkách současné dění z různých koutů domova i světa. Nejvíce se uplatňuje televise v přenášení kulturních programů a sportovních utkání.

Po celou dobu od skončení druhé světové války je u nás dobrá hospodářská konjuktura a plná zaměstnanost.

V různých hospodářských odvětvích se projevuje i nedostatek pracovních sil. Nezaměstnanost pamatují dnes již jenom starší lidé, kteří ji ve třicátých letech prožili. Pro mladé lidi je to pojem úplně neznámý. Ve všech oborech práce je zaměstnáno mnoho žen. V počtu zaměstnaných žen, jsme téměř první na světě. Důchodové pojištění zabezpečuje každého našeho občana ve stáří.

Celé uplynulé čtvrtstoletí bylo velmi rušné a bohaté na velké události. Technika a věda udělaly veliký pokrok. Člověk začal pronikat i do vesmíru. V červenci roku 1969 přistáli první lidé na Měsíci. Ani tím se člověk nespokojil a začal dělat pokusy k pronikání k dalším planetám.

Podrobněji popisují všechny tyto události, dobu i politické dění, pokud se týkaly naší obce i nás, v prvním a druhém díle obecní kroniky Harrachova.

Pokrok se nikdy nezastaví. To co se nám dnes jeví nové a moderní, zítra bude samozřejmé a později staré.

Tuto dobu jsme my zde žili a můj úkol kronikáře byl, všechny tyto události věrně a pravdivě do obecní kroniky Harrachova zaznamenat.

1971

Přehled počasí

Zima v roce 1970-71 byla celkem mírná a sněhu málo. Vlednu a únoru asi 15-20 cm. Nejvíce sněhu bylo začátkem března. Mrazy kolem -20°C byly v první polovině ledna a potom začátkem března, kdy byl největší mráz -25°C. Potom mrazy povolily a sníh začal ubývat. Dne 11. března 1971 před pátou hodinou ranní byla bouřka, několikrát se zablýsklo. Celý den byla zámrze a vál silný vítr. Vichřice byla na celém území našeho okolí, i v Polsku a v NDR. V Harrachově nadělala hodně polomů v lese. Asi na 15.000 m³ dřeva.

Začátkem dubna se sníh ztratil a bylo jaro. První špačci se u nás objevili 9. dubna. Vpolovině dubna bylo několik slunečných dnů, konec byl deštivý a chladno, až do 9. května. Potom bylo hezký a slunečno. 15.5 byla další bouřka, 17 a 18. vedro, večer veliký liják, téměř průtrž mračen.

Téměř celý červen byl deštivý a bylo proměnně chladno. Ještě 12. června padal na Vosecké boudě sníh. Celý červenec a srpen bylo hezký, slunečno a teplo, jen s několika deštivými přeháňkami. Koncem srpna se ochladilo.

Podzim byl normální, dost suchý. 13. října byla bouřka a potom několik deštivých dnů. 23.10 silný vítr, který v lese nadělal další vývraty. V listopadu mlhavo a 10.11 padal v Harrachově první sníh, který se asi za dva dny zase ztratil.

Do konce prosince napadlo ještě třikrát asi 10-12 cm sněhu, který se vždy zase ztratil. Na Vánoce, až do konce roku bylo úplně bez sněhu. Na první vánoční svátek bylo mlhavo,

na Štěpána krásný slunečný den. Na hřebenech hor bylo asi 40cm prašanového sněhu.

Volby do všech zastupitelských orgánů, konaly se v celém našem státě v pátek dne 26. listopadu 1971 od 14. do 22. hodin a v sobotu 27. 11. 1971 od 7. do 14. hodin. Všechny sdělovací prostředky ve své propagační kampani volby podporovaly. Předvolební schůze v Harrachově se konala 9. 11. 1971 v zotavovně Vařšavjanka, za účasti 175 lidí. na ní byli občané Harrachova seznámeni s návrhy kandidátů do všech stupňů zastupitelských orgánů, i s celým volebním programem. Potom byla diskuse. Volby 1971.

Již 16. července 1971 byl v Harrachově ustanoven místní výbor národní fronty, který vyzval všechny složky v obci, aby navrhly kandidáty svých členů do nového národního výboru. Navrhované kandidáty potom výbor národní fronty schvaloval. V předvolební kampani byl u nás zaslán do každého domu letáček, kde byla uvedena jména navržených kandidátů, jejich stáří a povolání, aby se s nimi mohli voliči blížeji seznámit.

Volby se konaly v Harrachově v místnostech kanceláří MěNV, které byly k tomuto účelu vhodně vyzdobené. Volilo se na jednotnou kandidátku. Každý občan, který byl zapsán do voličských seznamů a byl oprávněn volit, obdržel kandidátku MěNV v Harrachově, ONV v Semilech, KNV v Hradci Králové, České národní rady, Sněmovny národů a Sněmovny lidu. Celkem šest kandidátek. Na kandidátce MěNV v Harrachově byla uvedena jména 25. kandidátů. Na ostatních jenom jména jed-

notlivých kandidátů, kteří za Harrachov ve výše uvedených zastupitelských orgánech kandidují.

Po prohlédnutí a poznámení se se jmény navržených kandidátů, odevzdal je do urny, umístěné v čele dalších místností. Pro ty voliče, kteří s některými navrhovanými kandidáty nesouhlasili a chtěli je na kandidátce škrtnout, byla v rohu místnosti zřízena. Kandidátky vydávaly voličům při příchodu do volebních místností úřednice MěNV v Harrachově, Hana Kosová, Miloslava Cilichová a učitelka Marie Petráková. Dozor ve volebních místnostech konali členové volební komise.

Jednotliví kandidáti obdrželi tento počet hlasů:

Do MěNV v Harrachově

jméno:	stáří v:	povolání:	volilo:	škrtnut hlasů
1. Václav Hadrava	57 roků	stavební technik	944	8
2. Jaroslav Váňa	51 "	horník	941	11
3. Josef Švec	40 "	sklář	944	8
4. Jiří Kolodovský	44 "	stavební dělník	934	18
5. Evžen Rieger	37 "	řidič	944	8
6. Miloslav Janouch	50 "	elektrikář	952	—
7. Miloslav Frydrych	41 "	řezník	949	3
8. František Votruba	60 "	brusič diamantů	950	2
9. Jiří Janoud	43 "	učník	950	2
10. Ing František Kučera	40 "	náměstek ředitele	950	2
11. Ladislav Mach	33 "	technolog	949	3
12. Antonín Vaněk	52 "	polesný	947	5
13. Jiří Cilich	39 "	státní zaměstnanec	937	15
14. Jaroslava Kopřivová	43 "	prodavačka	952	—
15. Jan Karlík	36 "	elektrikář	951	1

16. Wolfgang Slavík	32 roku	strojní zámečník	948	4
17. Viktor Krutiš	50 -"-	kulič skla	951	1
18. Jaroslav Škoda	36 -"-	hlavní účetní	952	—
19. Jaroslav Fišer	36 -"-	kulturní referent	949	3
20. Zdeněk Konvalinka	22 -"-	učník	944	8
21. Jaroslav Čížner	50 -"-	horník	950	2
22. Stanislava Šablaturová	34 -"-	porodní asistentka	951	1
23. Žofie Jirouřová	47 -"-	brusička skla	941	11
24. Hana Drahoňovská	41 -"-	provozní účetní	952	—
25. Vlastar Schwarz	39 -"-	kulič skla	945	7

Kandidát do ONV-Semily:

Jiří Černý, ředitel LOU bytem Harrachov čp (258) 126 948 2

Kandidát do KNV - Hradec Králové:

Vito Polák, textilní tuhník - Dolní Rokytnice 258 949 3

Kandidát do České národní rady:

Ing Radko Barták, ředitel záv Lutisin - Jilemnice 635 948 4

Kandidát do Sněmovny národů FS:

Ladislav Hanzálek, důlník, Rudné doly Jivka ok. Trutnov 948 2

Kandidát do Sněmovny lidu: FS:

František Hamouz, místopředseda vlády ČSSR 960 2

Ve volebních seznamech Harrachova bylo zapsáno celkem 986 voličů, volilo jich 960, hlasovacích lístků bylo odevzdáno 952, 8 volebních lístků nebylo do urny vloženo.

Volby proběhly u nás důstojně a hladce. Většina voličů odvolila již v pátek dne 26. listopadu 1971.

Nový MěNV v Harrachově má 25 členů, z toho 7 členů rady. Ze zvolených členů je 16 členů Komunistické strany čsl a 9 bezpartijních. V MěNV je 10 členů nových.

1971

První ustavující zasedání nového MěNV v Harrachově se konalo dne 16. prosince 1971 v 19 hodin v zotavovně „Varšavjanka".

na tuto schůzi byli pozváni všichni členové nového MěNV, členové kteří byli zvoleni do různých komisí i ti, kteří z funkcí MěNV odcházeli.

na této schůzi byli zvoleni předseda, tajemník, členové rady jednotlivé komise i jejich členové.

V radě MěNV jsou:

Hadrava Václav	předseda MěNV
Votruba František	tajemník -"-
janoud Jiří	člen rady -"-
Kopřivová Jaroslava	-"- -"-
Krutiš Viktor	-"- -"-
Škoda Jaroslav	-"- -"-
Konvalinka Zdeněk	-"- -"-

MěNV v Harrachově má tyto komise:

Pro ochranu veřejného pořádku	6 členů	Vaněk Ant, předseda
komise finanční a plánovací	4 -"-	Škoda Jaroslav -"-
-"- pro výstavbu	8 -"-	janoud Jiří -"-
-"- pro místní hospodářství	8 -"-	Krutiš Viktor -"-
-"- pro školství a kulturu	6 -"-	Ing Frant Kučera -"-
-"- zdravotní a sociální		Šablaturová Stan -"-
-"- pro obchod a cest. ruch		Drahoňovská Hana -"-

Za KNV v Hradci Králové byl na schůzi přítomen poslanec Otto Pollák a za ONV Semily poslanec Jiří Černý.

Všem členům, kteří z MěNV v Harrachově odcházeli, předseda MěNV Václav Hadrava poděkoval za jejich vykonanou práci a každý z nich obdržel i vkusně vypravené poděkování

písemné. Tím byl MěNV v Harrachově, jeho rada i jednotlivé komise právně potvrzeny a uvedeny v činnost.

V roce 1971 vypsal KNV v Hradci Králové soutěž o zlepšení vzhledu obcí, ležících na důležitých mezinárodních silnicích I/11, 14, 16 a 32 v jeho kraji. Soutěž KNV-

MěNV v Harrachově, který leží na mezinárodní silnici E 14 se této soutěže také zúčastnil. Na své schůzi konané dne 1. listopadu 1971 rada KNV v Hradci Králové soutěž projednala a také vyhodnotila. MěNV v Harrachově se v této soutěži umístil na I. místě.

Vyhodnocení bylo provedeno na podkladě akcí Z. U nás to bylo sklářské muzeum, lyžařský vlek MěNV v Rýjovišti a vybudování části kanalisace.

Jako odměnu obdržel MěNV v Harrachově diplom a částku 30.000 Kčs. Diplom byl předán předsedovi MěNV Václavu Hadravovi na veřejné plenární schůzi v zotavovně „Varšavjanka" dne 16. prosince 1971 zástupcem KNV v Hradci Králové Otto Poláčkem.

Výsledek soutěže byl MěNV v Harrachově známen dne 11. listopadu 1971 přípisem ONV-Semily čj: 4290/71. Částka 30.000 byla uložena do fondu rezerv a bude použita v některé akci pro zlepšení vzhledu našeho města.

Na podzim roku 1971 provedla Československá akademie věd - ústav pro jazyk český, soupis pomístních jmen, dosud žijících v povědomí lidí. Při této akci měla být v českých zemích zaznamenána pokud možno všechna pomístní jména, vyky- Soupis pomístních jmen

tujících se na tomto území.

I. Do pomístních jmen patří názvy neobydlených míst:

1) pozemků (polí, luk, lesů, pastvin a pod.)
2) terénních útvarů (hor, kopců, strání, skalek, lomů, roklí, údolí)
3) vodstva (řek, potoků, rybníků, studánek, pramenů, močálů a p.)
4) komunikací (silnic, cest, stezek a p.)
5) význačnějších předmětů v krajině (osamělých stromů, kamenů)
6) objektů (zřícenin, kapliček, křížků, bývalých mlýnů a p.)

II. Do soupisu pomístních jmen patří i názvy místních částí, to je názvy skupiny domů nebo samostatných obydlí. Účelem soupisu bylo, zachytit pokud možno všechna pomístní jména, jež se vyskytovala a vyskytují na katastru obce. Bylo nutno pokud možno zjistit, název a druh pozemku, jeho tvar a polohu, jakost, lidový výklad názvu, jak je název starý, zda se ho dosud užívá, či ne a parcelní číslo pozemku.

Touto prací pověřil MNV v Harrachově městského kronikáře Karla Kartina. Úkol mě svěřený snažil jsem se vypracovat svědomitě a přesně. Na podzim roku 1971, po dobu asi tří měsíců, věnoval jsem mu všechen svůj volný čas. Moje práce byla ztížena nedostatkem dobrých informátorů, protože většina dřívějších německých obyvatel byla po roce 1945 z Harrachova odsunuta a noví osídlenci starou historii místa většinou neznali. Využil jsem však svých místních znalostí, které jsem za dlouhou dobu své kronikářské práce získal. Bylo to hlavně při soupisu názvů místních částí, kde u každého objektu, nebo skupiny objektů, jejich stručnou historii a pokud jsem znal, zapsal i další údaje.

Názvy neobydlených míst:

názvy 1.) pozemků: Do této části patří všechna jména lesních dílů a to polesí Nový Svět - Harrachov - Studenov a Lubosh. Převážnou část katastru Harrachova tvoří okolní lesy. V dřívějších dobách, pro orientaci lesního personálu, byly jednotlivé části lesů pojmenovány různými jmény, z nichž i dnes je jasný jejich vznik. U některých názvů je těžko určit původ jejich jmen. Tak jak se les měnil, ztrácela některá jména i svůj charakter. V roce 1880 byly zdejší lesy rozměřeny na jednotlivé hospodářské díly a pojmenovány těmito jmény. Snad vznikla tehdy i některá nová jména. Jména těchto lesních dílů a čísla katastru, kde se nalézají zjistil jsem na Lesním závodě v Harrachově, kde její nynější ředitel Ing Kopřiva mě dovolil si je opsat. Při zjišťování mě pomáhal technický úředník Jan Kleisnar.

V polesí Nový Svět to jsou:

č les. dílů	č. kat.	č les. dílu	č. kat.
1. V chlévě	1028/61	13. Nad prohanskou skálou	1028/43
2. Alfrédka	-"- /46	14. U jelena	-"- /60
3. Kamenné návrší	-"- /48	15. U kančího kamene	-"- /42
4. Pod budkou	-"- /56	16. U stavidla	-"- /39
5. Spáleniště	-"- /54	17. U obětního kamene	-"- /17
6. V bludičkách	-"- /52	18. U mrtvého muže	-"- /19
7. Bílý vrch	-"- /28	19. Bukova paseka	-"- /21
8. Zátiší	-"- /30	20. U kohouta	-"- /23
9. Na čihadle	-"- /32	21. Lesmistrovo zátiší	-"- /25
10. Polom	-"- /34	22. Dolní Bílý vrch	-"- /10
11. Lesmistrovy pařezy	-"- /36	23. U lomu	-"- /8
12. U brány	-"- /38	24. Nad Kamenicí	-"- /51

1971

č			č		
25.	Pod pilmeí	1025/11	43.	U shnilé ručeje	1028/62
26.	Spálené pařezy	1026	44.	nad pěšinou	-"- /64
27.	U starého jezu	1025/7	45.	Rozsocha	-"- /68
28	nad myslivnou	1028/11	46.	nad budkou	-"- /70
29.	V borovicích	-"-/7-8	47.	Muldenka (u budky)	-"- / 5
30.	Plamna	1030/9	48.	Jakšův kopec	-"- /33
31.	Kotelná studánka	1033/5	49.	U jízdecké pěšiny	-"- /35
32.	V zavřením	1030/12	50.	Jonova budka	-"- /37
33.	U zakládky	-"-/14	51.	Díl Bílé vody	-"- / 3
34.	Liščí díry	-"-/19	52.	Jakšův mýtál	-"- /1
35.	U Bílé vody	-"- /21	53.	U Milnice	-"- /5
36.	Pod svahem	-"- /23	54.	U černé ručeje	1033/-3
37.	U svážky	-"- /25	55.	nad Šachrem	1021/2
38.	na vyklídce	-"- /27	56.	V dolci	1021
39.	Jakšín	-"- /29	57.	V kyselém koutě	1029/1
40.	Pod skapem Kamenice	-"- /6	58.	U lizu	-"- /3
41.	Vodopád Kamenice	-"-/6	59.	V rýžlabí	-"- /5
42.	Okraj rozsochy	1028/66			

Dne 22 února 1959 byly k čsl území připojeny Hýtiny a tím k polesí Nový Svět šest nových lesních dílů č 283-9.
č 285 Pod elektrovodem (vede tam el. linka)
č 287 U závory (v prostoru je st. hranice a u cesty závora)
č 289 U třech jelenů (lesníci tam viděli několikrát tři jeleny)
Ostatní lesní díly na Hýtinách jména dosud nemají.

Polesí Harrachov:

1.	U studenovských hranic	1038	17.	U studánky	1018/1
2.	nad Langhamrem	1039	18.	U orlí skály	-"-
16.	Velký polom	1018/1	19.	Pod lomem	-"-

20. U malinové pěšiny	1018/1	29. nad střelnicí	1018/1
21. Nad myslivnou	-"-	30. Pod Čertovým kopcem	-"-
22. U božího buku	-"-	31. Zadní kyselá louka	-"-
23. Jelení prameny	-"-	32. Přední kyselá louka	-"-
24. Nad jelením prameny	-"-	33. Nad hrabičkami	-"-
25. U ztracené	-"-	34. U jizerského mostu	1021/2
26. Pod signálem	-"-	35 nad pilou	-"-
27 Čertova stráň	-"-	36. nad tlučkou	-"-
28 Dominikova cesta	1038	37. U černého mostu	-"-

Lesní díly čísla 3 – 15 patří do katastru Rokytnice nad Jizerou.

Polesí Studenou:

1. Humlavský ahyb	1034/1	18. Pod Dvorskými boudami	1044
2. Nízký vrch	-"-	19. U nádržky	-"-
3. U námezdníků	-"-	20. Jílové jámy	1043
4. Čerstvá voda	-"-	21. na starých hranicích	-"-
5. U pěšiny	-"-	22. Šerá stráň	-"-
6. U osutiny	-"-	23. V bukách	1034
7. Malínka	-"-	24. U Seifenu	-"-
8. Přední hřeben	-"-	25. Kratzlova rovina	1043
9. Ve hlé díře	-"-	26. Starý polom	-"-
10. U skály	-"-	27. Nad Riegrem	-"-
11. Ptačí vršek	-"-	28. Čertova pláň	-"-
12. Přední plech	-"-	29. nad Studenovem	-"-
13. Nad kládrovou cestou	1043	30. U kříže	-"-
14. Zelené kamení	-"-	31. nad starou myslivnou	-"-
15. V pouši	-"-	32. U Janovy skály	-"-
16. Na seifenské straně	-"-	33. Hledsebe	-"-
17. V úžlabí	-"-	40. Prmalá louka	-"-

1971

41. na skladišti	1043	43. u signálu	1043
42. Plešivec	-"-		

Lesní díly čísla 34-39 patří do katastru Rokytnice nad Jizerou.

Polesí Luboch:

1. u Bílé vody	1030/37	27. u kotelu	1035/4
2. V putinách	-"-	28. Kamenná stráň	1034/1
3. Horní Kamenec	-"-	29. Dolní tři kameny	-"-
4. u pastoušky	-"-	30. u tří kamenů	-"-
5. Horní orlí jedle	1030/33	31. u věšadla	-"-
6. Jiříkova tyč	1030/23	32. Ptačinec	-"-
7. u lizu	-"-	33. Štěpinová seč	-"-
8. na Lavu	1033/36	34 Luboňská planina	1035/1
9. Polomová ručej	-"-	35. u stinného smrku	-"-
10. Velký polom	-"-	36. u lovecké pěšiny	-"-
11. Holá seč	-"-	37. u kamenné budky	-"-
13. Malý Lav	965/1	38. Filipovo peniště	-"-
14. Rozsocha	-"-	39 u hranic	-"-
15. u nové cesty	-"-	40. Luboňská plán	-"-
16. Ve chvojcích	1033/36	41. na lovecké pěšině	-"-
17. V rýjišti	-"-	42. na peništi	-"-
18. nad Luboňským mostem	-"-	43. u polomové budky	-"-
19. u obšeného	-"-	45. Dlouhá seč	1033/36
20. u Lubochu	1033/24	46. Bylinistě	-"-
21. Dolní orlí jedle	-"- 26	48. na pastvině	965/1
22. u Kramlovy boudy	-"- 15	49. V pařezích	-"-
23. Dolní Kamenec	-"- 19	50. u Vsucké ruječe	-"-
24. Robrův les	-"-	51. na Malé Mumlavě	-"-
25. u okapu Mumlavy	1033/15	52. na suchopáru	-"-
26. Paseka u Bílé vody	-"-	53. nad Velkou Mumlavou	-"-

Lesní díly čísla 12, 44, a 47 patří do katastru Rokytnice v/jz.

2. Terénní útvary:

Kamenná stěna - č katastru 1034/1 - kde se již ve středověku dolovalo olovo a stříbro. V roce 1947 bylo tam dolování obnoveno.

U skoku - č kat. 1018 - po roce 1945 byly zde postupně vybudovány tři lyžařské skokanské můstky.

na slalomáku - č kat 1038 - roku 1957 byl zde les vykácen a terén upraven pro lyžařský sjezd.

na sjezdovce - č. kat. 1038 - jezdilo se tam i před rokem 1938. Po roce 1945 byl terén upraven pro lyžařský sjezd.

turistická sjezdovka č kat 1038 svah lesní cesty směr Studenov.

Mlerák - č kat 443/1 louka uprostřed obce, výhodný terén pro lyžaře začátečníky a děti. Byl majitel Jos. Müller - Ski.

Lom - č kat 1008/1 - žulový lom nad Mumlavskou boudou.

Vrcholné hory: Bílé návrší, Mrtvý vrch, Kamenné kameny, Jakšín, Žlabský vrch, Kamenec, Luboch, Plešivec, Ptačinec, Čertova hora, Janova skála, Hřebínek.

3. Vodstva: Mumlava Velká, Mumlava Malá, Vrecká strouha, Hraniční strouha, Lubošská bystřina, Vrlí mlýj, Bílá Voda, Rumpelošský mlýj. Velký hutský rybník č. kat 1023 - slouží jako nádrž na vodu z Chilnice do sklárny. Malý hutský rybník, č kat. 165 - nádrž na vodu z Kamenice do sklárny. U svatého Jana, č kat 333/1 v Amenském údolí, nad pramenem kamenná mohyla. Do vrchního kamene vytesán letopočet 1842, kdy bylo velké sucho a lidé tam chodili z celého okolí pro vodu. Mohyla byla r. 1960 opravena.

4. Komunikace:

Stará celní cesta - pochází asi z poloviny 18. století. Původ-

ně vedla dvorem sklárny. Vedla podél Kaňských kamenů a sloužila hlavně k přenášení skla do Slezska.

Janova cesta byla zřízena r. 1879 před exkurzí české lesnické jednoty. Začíná asi 1km pod Hýtem a vede po úbočí Čertovy hory na Studenov, přes Dvořačky na Rejek. Vybudována byla v letech 1870-79

Harrachovcesta, má jméno po hraběti Janu Harrachovi a byla postavena v letech 1906-7. Vede od chalupy hutského rybníka až na Humlavskou boudu.

Hladová cihlice vede z nového Světa, od Hlávova mostu na Hýtiny. Byla postavena v době první světové války jako náhradní, nouzová práce a odtud je i její jméno.

Lesní cesta od Šindelky k Humlavské boudě a dále podél Humlavy byla vybudována v roce 1880.

5. Významné předměty v krajině:

Kaňské kameny: patří od r. 1959 do Slezska. Je to skupina žulových balvanů-skal. Jméno mají po Českých Bratrech, kteří se zde s českou vlastí loučili, když odcházeli do exilu. Původně tam šla státní hranice a dva hraniční kameny byly přímo do skal vtesány. Toto území bylo připojeno k Polsku, výměnou za Hýtiny, které byly tehdy připojeny k čsl. území

Janova skála: osamělá skála v katastru č. 1043 stojící jižním směrem od vrcholu Čertova vrchu. Jméno má po hraběti Janu Harrachovi.

6. Objekty:

Kostel sv. Václava byl vybudován v letech 1824-28 na místě původního dřevěného kostelíka, který od blesku vyhořel.

Kaple sv. Alžběty, u sklárny. Původní malou dřevěnou kapličku tam nechala postavit asi v polovině 18. století, manželka

zakladatele sklárny Elisabet Müllerová a proto byla zasvěcena svaté Alžbětě. Později byl v těchto místech postaven železný kříž. V roce 1901-2 byla tam vybudována nová kaple v gotickém slohu, nákladem hraběte Harracha.

Do II. části soupisu pomístních jmen „názvy místních částí" jsem zapsal 52 jmen různých jednotlivých objektů a skupin. Nejnižší č. 1. je Mýto a nejvyšší objekty v Rýžovišti. Uvádím je v kronice proto, že některá jména a hlavně data jsou většině našich obyvatel neznámá, aby nezanikla úplně.

1. Mýto: (na mýtě) Malá hospoda postavena v padesátých letech minulého století na rozcestí silnic Harrachov - Kořenov - Rokytnice n/Jizerou. V roce 1905 byl tam založen odbor KSČ pro Harrachov. Píše o tom K.V. Rais, ve své knize o Ztraceném čevci, kde tuto hospůdku jmenuje v „Ráji."

2. Janov - osada. Vznikla v roce 1879 po zřízení pily. Kromě budovy pily, je tam dvojdomá kasárna a dvě obytné budovy. Třetí byla rozbořena v roce 1950 při rozšiřování silnice. Název Janov je po bývalém majiteli Janu Harrachovi.

3. Pila Janov. Zdejší větší stavení - provozovna, založená roku 1879, kde se stále pracuje, s výjimkou let 1960-67, kdy byla uzavřena. Po velkých polomech v lesích v oblasti Harrachova, byla dána v roce 1967 opět do provozu.

4. Černý most. Most přes Kamenici, postavený v roce 1897, když původní dřevěný, který stál asi o 50 níže, vzala voda. Byl železný, černě natřený a proto se mu říkalo „Černý most". V létech 1952-54 při rozšiřování silnice, byl asi o 15m. výše postaven nový betonový most (bílý) a starý železný (černý) byl rozmontován a odvezen.

5. Sachrův kopec. Travnatý kopec - louka se skupinou stavení. V čp. 43 bydlel tam hajný Sacher, který v roce 1710 po sporu hraběte Harracha se slezským hrabětem Schafgotschem jednou v noci přemístil mnoho hraničních kamenů a tak zachránil sebe i velkou část naší obce, že nebyly připojeny k území Slezska. Rakouská vláda mu hájenku darovala a slevila na věčné časy placení daní. Hrabě Harrach přiskal dalšímu privilegiu, že všichni jeho mužští potomci, kteří v hájence budou bydlet, budou u Harrachů jako hajní zaměstnáni. Tuto výsadu měli Sachrové od rakouské vlády do roku 1918, kdy se bývalá rakouská říše rozpadla a od Harrachů do roku 1924, kdy jejich lesy byly jim vyvlastněny a připadly státu.

6. Diana. Velká dřevěná budova, čp. 43. jedna z nejstarších v obci. Dříve lesovna Sachrů, nyní slouží jako restaurační podnik.

7. Slepičárna. Rekreační zařízení n. p. Agrostroj - Jičín, vybudované v letech 1962-67. Je to jedna hlavní přízemní budova a pět nízkých dlouhých budov rovněž přízemních, vybudovaných na Sachrově kopci, na jednom z nejkrásnějších míst v Harrachově. Místní občané výstavbu budov v této podobě velmi kritizovali a začali jim říkat „Slepičárny".

8. Mýtiny. Usadu připojená k území čsl. republiky od území Slezska-Polska 22. února 1959, za výměnu území u Kacířských kamenů, které jsme postoupili Polsku. Český název určil Ústav pro jazyk český. Původně se osada nazývala německý Strickerhäuser. Lidově se této osadě u nás říkalo Štrika. Poláci přejmenovali osadu nejdříve na Tkacze a později na Domy Strickerovy.

9. Koruna. Budova postavená ve druhé polovině minulého století, původně hotel, nyní rekreační zařízení nejvyššího kontrolního zařízení. Praha 8 - Sokolovská 142. Na rozhraní minulého a tohoto století i za doby první republiky, bylo to středisko místní české menšiny, kde byly pořádány české plesy, divadelní hry a kulturní akce.

10. Šachův mlýn. Jednopatrová zděná budova, vybudovaná již koncem 18 století, kdy sloužila jako mlýn. Později tam byl i hostinec. Jméno má po původním majiteli Šachrovi. Jméno Šacha bylo dříve v obci hodně rozšířené. Po zániku mlýna, asi v první polovině minulého století, patřil lesnímu závodu, kde byla umístěna i jeho správa. Nyní slouží jako ubytovací podnik.

11. U Hošejlků. Dřevěné stavení čp 24. Kde byla dříve hospoda zvaná u „Bártlů" (podle bývalého majitele. Roku 1950 byla hospoda zrušena. Po roce 1945 ji převzal do vlastnictví jiný Hošejlek. Vedlejší zastávka autobusů má název u „Hošejlků". Syn jiného Hošejlka, Dalibor byl čsl. representantem ve skoku na lyžích a krátkou dobu také držitelem světového rekordu.

12. Rybárna. Původně dřevěné menší stavení, postavené po roce 1873, kdy zde hrabě Harrach zavedl chov pstruhů. Bylo to obydlí porybného. Pod stavením v lese, bylo několik rybníčků, kde pstruzi byli ošetřováni. Budova v roce 1933 vyhořela a více postavena nebyla. Oheň vzniknul tím, že Vojíř ze sklárny tam vařil krém, který mu vytekl a tak budova vyhořela. Také rybníčky nebyly více udržovány; jejich hráze jsou dosud patrné. Název „Rybárna" zaniká.

13. Lebohrad. Rozsáhlé dřevěné stavení čp. 114 postavené v roce 1836 jako letní sídlo hraběte Harracha. Po roce 1945 byly provedeny v budově veliké adaptace a zřízeno tam učiliště

Lesnické mechanisační školy. Pozemek pro letohrad koupil hrabě Harrach od ševce Blahouta.

14. Rosegerovka. Zděná budova čp 117, postavená roku 1910, jako škola pro děti německé národnosti a nazvána po rakouském spisovateli Alfrédu Rosegerovi. V té době koupila v její blízkosti n.j.š. (národní jednota severočeská) domek, kde chtěla zřídit českou školu. Německý vídeňský Schulverein (školský spolek) postavil tam proto tuto budovu, aby zřízení české školy znemožnil. Činnost n.j.š v Harrachově popisuje K.V. Rais v knize o Ztraceném ševci. Nyní je v budově mateřská škola.

15. Hřebínek. Bývalý obecní les uprostřed obce, na mírném návrší mezi novým Světem-Harrachovem a Annenským údolím. Po roce 1948 byl připojen ke státním lesům.

16. Český dům, nazývaný někdy český barák. Jednopatrové větší dřevěné stavení čp 82. pod sklárnou. Bydleli tam vždy čeští sklářeničtí dělníci a proto se budově vžilo říkalo „český dům". Budova byla postavena kolem roku 1870.

17. Sklárna-huť. Založena byla roku 1712 Eliášem Müllerem. Je to skupina průmyslových budov čp. 95 kde se stále pracuje. Stav zaměstnanců je dlouhá léta kolem 280 lidí.

18. Hutské zákoutí. Skupina stařích domků za sklárnou-hutí. Vzniklo již na počátku minulého století po rozšíření sklárny.

19. Stará pošta. Dřevěné stavení čp 78 postavené na začátku min. století naproti sklárně. Od roku 1863 do roku 1918 byla tam umístěna pošta. Při přestavbě silnice v letech 1952-58 byla budova rozbořena, protože překážela výstavbě.

20. Krakonoš. Hotel u sklárny, jedna z nejstarších budov

v obci, postavená brzy po založení sklárny. Původně hospoda.

21. Vila Harrach. Byla postavena v roce 1906, sloužila původně jako ubytovací podnik hotelu Krakonoš. Po roce 1945 byl tam zřízen internát učňů sklárny a bytové jednotky. Má čp 115.

22. Celnice. Jednopatrová kamenná budova čp. 102 postavená roku 1870 po zřízení celního úřadu v Novém Světě. Tomuto účelu sloužila budova až do roku 1938, kdy byl celní úřad zrušen a potom od roku 1945, až do roku 1950, kdy byl zrušen opět. Během roků tam byly bytové jednotky sklárny a od roku 1956 je tam umístěno „Pohraniční oddělení SNB. (stráž národní bezpečnosti)

23. Masarykův dětský domov. Budova postavená roku 1926 původně jako ozdravovna dětí legionářů. Dalším účelem této budovy bylo postavení české školy v Novém Světě. Nyní slouží jako ozdravovna OUNZ - Semily.

24. Jedličkova vila čp 128. Dřevěné stavení postavené roku 1923-24 jako soukromá vila profesora Rudolfa Jedličky, zakladatele Jedličkova ústavu v Praze, který zde 26.10.1926 také zemřel. Nyní zotavovna předsednictva vlády.

25. Muzeum čp 378. Moderní přízemní budova, postavená v roce 1970-71 pro sklářské muzeum. V budově je i prodejna skla a kancelář CIS - (cestovní informační služby)

26. Sedmidomky. Skupina domků ve středu obce podél říčky Kamenice vznikla na počátku minulého století - snad jich bylo původně sedm a odtud jméno sedmidomky.

27. Horal. Moderní nový obchodní dům vybudovaný v létech 1966-68. V budově je prodej potravin a ostatního spotřebního zboží. V přízemí také cukrárna a restaurace. V prvním poschodí prodej textilu, obuvi, drogerie sportovní potřeby.

a ostatního zboží.

28. Vila Bellevue v katastru 489/2. Byl to soukromý majetek stavitele Rošepného z Jilemnice, kde byla umístěna první česká škola v Harrachově, kde se učilo od r. 1912 do roku 1919. V roce 1919 budova vyhořela a více postavena nebyla. Budova byla postavena v šedesátých letech minulého století. Její název je již téměř neznámý.

29. Bílý Hořec - Bellevue. Velký hotelový objekt čp 178, postavený roku 1927-28 hotelierem Vrazilem z Prahy. Jméno Bellevue obdržel po vile Bellevue (viz č 28.) Po roce 1948 převzalo budovu do své správy ROH, zřídilo tam zotavovnu a nazvalo ji jménem předchudy ROH „Fraut Župka". Po kultu osobností byla přejmenována na „Bílý Hořec". Oba názvy, Bellevue i Bílý Hořec se užívají. Jméno Fraut Župka zaniklo.

30. Mlynářova vila čp 176. Byl soukromý majetek herečky národního divadla v Praze, Anny Suchánkové - Mlynářové. Postavena byla v roce 1928. V současné době slouží jako ubytovna zotavovny Bílý Hořec.

31. Žákouti - je skupina domků, německý Winkel zvaných, nalézajících se stranou Harrachova u lesa, odtud jeho jméno. Leží v katastru č 539-561.

32. Chudobinec čp 202. Staré dřevěné stavení, dosti ošklé, které dříve sloužilo jako obecní chudobinec. Nyní je tam soukromá rekreace. Starý název úplně vymizel a většina místních obyvatel neví, k jakému účelu dříve budova sloužila.

33. Plovárna - v Žákoutí byla postavena v letech 1948-1950 svépomocí místních občanů a ČSTV v Harrachově.

34. U ducha hor čp 196. jednopatrový obytný dům, postavený koncem minulého století. Původně hotel, jehož jména. Zrušen byl r. 1950. Nyní v prvním poschodí byty a v přízemí prodejny.

35. Anenské údolí. Údolí v povodí řeky Kumlavy, kde je větší počet obytných stavení, jedny z nejstarších v obci. Byly vybudovány již ve druhé polovině 18. století. Němci komolo údolí původně říkokali Heubruch, český volně přeloženo senný lom či důl. Tento název je dnes již úplně neznámý a v češtině se vůbec neužíval. Když v minulém století jezdila do Harrachova manželka hraběte Harracha Anna z Rorau, bylo toto údolí pojmenováno jejím jménem.

36. Annenské lázně. Jednopatrová zděná budova čp. 168 v Annenském údolí. Původně brusírna skla, později hotel a od roku 1945 slouží jako dětská ozdravovna OUNZ Semily.

37. Tesla. Jednopatrová zděná budova čp 225, původně soukromý ubytovací podnik. Po roce 1945 převzala budovu do své správy n. p. Tesla - Praha, který tam měl svoji závodní rekreaci. V roce 1950 převzalo budovu do své správy ROH a slouží jako ubytovna zdravotně Varšavjanka. Jméno Tesla, budově zůstalo.

38. Varšavjanka. Bývalý hotel Erlebach podle původního majitele Lamberta Erlebacha. Jednopatrová budova postavená roku 1903 z části zděná z části dřevěná. Po roce 1948 převzal budovu do své správy ROH a pojmenoval ji jménem Varšavjanka.

39. Lipárna. Jednopatrová zděná budova čp 217, původně brusírna skla, potom průmyslová provozovna

majitel Ziffer - výroba hraček. Po roce 1948 převzaly budovu Komunální podniky KNV v Harrachově a zřídily tam turistickou noclehárnu. Po adaptacích slouží dnes jako ubytovna hotelu Hubertus.

40. Hubertus - moderní hotelový objekt čp 224, původně hotel Heček, podle bývalého majitele. Původní budova postavena asi v polovině min. století. Vedle stála střelnice, kde místní spolek astrostřelců pořádal každým rokem střelecké závody. Střelnice po roce 1945 zanikla.

41. Sport - čp 227 bývalý hotel, téhož jména. Po roce 1948 převzala budovu do své správy ROH a zřídil tam kanceláře. Po zrušení správy ROH v Harrachově, slouží budova ROH jako ubytovna.

42. Radio - jednopatrová zděná budova, čp 249. Původně hotel Zimeker, podle bývalého majitele. Budovu postavenou roku 1930 převzal po roce 1945 čsl. rozhlas a dal jí jméno Radio. V roce 1948 převzal budovu ROH a slouží jako ubytovna, postavenou Varšavjanka.

43. Hřebenka - skupina domků postavených za prvé republiky nad kostelem. Byl tam les, který byl vykácen a vyměřeny tam stavební parcely.

44. Stará škola, čp 256. Kamenné stavení přízemní, kde byla umístěna první škola v Harrachově. Původně tam od roku 1755 stálo dřevěné stavení. Tato budova byla postavena roku 1813 z kamene a učilo se v ní do roku 1875, kdy byla u kostela postavena škola nová. Nyní po adaptaci v roku 1971-72 slouží jako rekreační zařízení podniku Pražské cihelny - n.p. Hlinik. Název stará škola, původní čp 9. je většině obyvatel téměř neznámý a není jakému účelu budova dříve sloužila.

45. Dufkům mlýn - původně čp 1 stál na parcele č 676/1 a byl v provozu do roku 1886. Po roce 1945 zbyla z něho pouze kamenná kolna, dnes již také rozbořená. Stál u mynějšího autobusového nádraží za kioskem. Patrný je ještě náhon na vodu na mlýn. Název Dufkův mlýn - německý Dufkenmühle je dnes již úplně zaniklý a obyvatelé Harrachova jeho historii většinou neznají.

46. Autobusové nádraží - moderně vybudované prostranství pro autobusové nádraží, vybudované v letech 1960-63. Původně louka, kamenitý terén, který sloužil jako skládka dřeva, kterému němci říkali Holzplatz (místo pro dříví)

47. Šindelka - kamenné stavení, kde se více než 100 roků vyráběl šindel. Dříve tam stály ještě tři dřevěné kolny na šindel. Výroba šindele zde zanikla v roce 1934, kdy posledních 60.000 kusů šindele bylo vyrobeno na pokrytí Labské boudy. V kolnách se drtila kůra a v pytlích odvážela do Polubného na dráhu. Nyní budova slouží potřebám Lesního závodu. V přízemí je také kovárna.

48. Mumlavská bouda čp 270 - původně malé dřevěné stavení, které r 1906 vyhořelo. Stálo těsně nad vodopádem Mumlavy. Nová bouda u cesty byla postavena roku 1907. a slouží jako restaurační podnik.

49. Sportovní středisko ČSTV - čp 285. Do roku 1712 stála v těch místech první sklárna v naší obci. Roku 1865 byla tam postavena mechanická tkalcovna, nazvaná Leifenbašská tkalcovna, podle osady Leifenbach - nyní Rýžoviště. V roce 1947 byla tkalcovna zrušena a po roce 1948 tam ČOL výbor pro tělesnou výchovu a sport vybudoval sportovní středisko.

50.

U zvonku čp 295. Dřevěné stavení v Rýžovišti. Byla to původně zvonička osady Seidenbach - Rýžoviště. Na střeše stavení byla malá věžička a v ní od roku 1739 zvonek. Za druhé světové války musel být zvonek odevzdán pro válečné účely. Věžička na domku, sic pobořená stojí dodnes. Název „U zvonku" zaniká. Budova slouží soukromé rekreaci.

51. Žátiší - velké dřevěné stavení v Rýžovišti čp 317 - hotelový objekt. Původně se tam říkalo „Erlebachschneider" podle majitele, který byl Erlebach a byl krejčím. Starý název zaniká a užívá se nový „Žátiší", podle místa.

52. Hlabův most - v novém světě přes Milnici na silnici vedoucí na Hyšiny. Původně tam byl most dřevěný, který 14. září 1915 vzala voda. Nynější železný byl postaven za první světové války, kdy zde byla stavěna nová silnice na Hyšiny tak zvaná Hladová cesta. Název má most po rodině Hlabů, kteří zde dlouhá léta bydleli.

Tím končím soupis popisných jmen v Harrachově. Československá akademie věd moji práci uznala a poděkovala dopisem, podepsaným předsedou této komise univerzitním profesorem Dr Vladimírem Šmilauerem.

Přestavba sklárny r. 1971.

V roce 1970 a hlavně v roce 1971 začala přestavba novosvětské sklárny. Přestavbě předcházelo mnoho jednání vedoucích činitelů závodu s vedením podniku Borské sklo i některými nadřízenými úřady. Bylo i mnoho jiných důvodů, které tuto přestavbu dosud neuskutečnit.

Od přestavby v roce 1947 se zde celkem nic nezměnilo. Byly prováděny jen drobné udržovací práce, nutné k provozu celého závodu. Sklárna zaostávala za novou technikou, celkový stav sklárny byl zastaralý a místo modernizace, sklárnu chátrala. Proto již v roce 1958, kdy sklárna byla začleněna pod národní podnik Borské sklo v Novém Boru, bylo uvažováno sklárnu rekonstruovat.

Pracovalo se dosud na starém technologickém zařízení, ve starých objektech, z nichž některé jsou ještě z minulého století. Dělníci pracovali v nevyhovujících podmínkách. Brusírna expedice byla zplášť ve špatném stavu. Připomínky k různým závadám a nedostatkům měli požárníci, hygienici, státní inspekce i ústav technického dozoru. Sociální a hygienická zařízení byla nedokonalá a nevyhovující. na tyto závady poukazovali dělníci i závodní složky dělníků.

I když sklárna pracovala na starém a zastaralém zařízení, přesto vydělávala, na rozdíl od velkých závodů s moderním zařízením, kde se prodělávalo.

Sklárna zůstávala na standartu, který se moc nezměnil z minulého století. Vyšší nadřízení činitelé hřešili na to, že hlavní síla novosvětské sklárny není v technice, nebo dokonalosti techniky, ale více v umělecko-řemeslné zručnosti lidí. novosvětská sklárna nikdy nebyla zařízena na velkosériovou výrobu, ale více na menší, častěji obměňované kolekce, kterými praktický může vyhovět nejrůznorodějším požadavkům zákazníků z různých koutů světa, kteří výrobky novosvětské sklárny kupují.

I po přestavbě zůstane výroba bez větších automatizací u rukodělného způsobu práce, který je jedním z hlavních důvodů, umožňujících konkurovat na západních trzích, kde mají sice dokonale vybavené strojní závody, ale schází jim tradice v rukodělné práci i dostatečně kvalifikované pracovní síly, pro tento druh práce.

Změní se bude systém vytápění pecí, bude mnohem čistší ovzduší a velmi zlepšeno pracovní prostředí. Pokrok bude jak v technice i organizaci práce, ale rukodělná práce bude celkem zachována.

Zdejší sklárna těžko může konkurovat velké automatické výrobě, která při velké láni je poměrně dokonalá. Naproti tomu musí stavět výtvarnou a řemeslnou kvalitu výrobků, které se budou vždycky pohybovat ve srovnání s automatickými výrobky ve vyšší cenové hladině.

V roce 1965 se vyskytují první investiční studie na přestavbu sklárny v Novém Světě. Byly vypracovány vedením závodu v Harrachově i vedením podniku v Novém Boru. Ještě roku 1965 byly asi čtyři studie na přestavbu, ale k realisaci dochází až teprve nyní. Docházelo k různým, které výstavbu oddalovaly. Jednou byl stavebník a nebyly peníze, podruhé to bylo obráceně.

Projekt na přestavbu sklárny vypracoval Sklo-projekt Praha 8 - Ulice 1. pluku 10. Stavbyvedoucím byl Bohumír Kulhavý, bytem Harrachov, mistrem na stavbě Josef Hadrava, také z Harrachova. Po zpracování celého projektu dochází k dohodě, že generálním dodavatelem se stává sám národní podnik Borské sklo v Novém Boru. Byla uvolněna

částka 16 a půl miliony Kčs na provedení první etapy přestavby závodu.

První etapa zahrnuje modernisaci hutní haly, postavení haly předvalcovny a objektu kmenárny. V předstihu před tím byl v roce 1968 za částku 4½ mil. Kčs postaven plynovod, včetně redukční stanice z Bestné do Harrachova a dále nová přípojka elektrického vedení včetně transformační stanice. Dále bylo v roce 1967 započato se stavbou nové kotelny, která je v současné době jednou z nejmodernějších v kraji. Mimo rozvodný proudu, je zde i náhradní zdroj elektrické energie pomocí dieselagregátu. Vlastní kotelna je vybavena dvěma kotly, otápěné dálkovým plynem. Dříve se pro pece vyráběl plyn na vlastním generátoru. Nejnovějším v technologii je, že dne 2. července 1971 byl generátor pro výrobu vlastního plynu vyhasnut a dne 4. ledna 1972 byl zapálen dálkový plyn (svítiplyn) nová kotelna byla dokončena koncem roku 1971.

Na podzim roku 1969 se začala bourat původní stará huť a v létě roku 1971 byl rozbořen starý komín. Komín nebyl zbourán odstřelením, ale velkem primitivním způsobem, který byl mnohem levnější. Návrh na zbourání navrhnul a systém zbourání provedl Franišek Jiránek z nového Boru. Pomáhali mu při tom Josef Hadrava a Jiří Koldovský z Harrachova. Starý komín měl půdorys čtvercový. Zde ve výši jednoho metru se část zdiva vybourala a nahrazovávala dřevěnými sloupky asi 60 cm vysokými. Bylo jich 14 a byly postaveny směrem, kam měl komín spadnout. Po dokončení této přípravné

práce, byly sloupky obloženy hadry politými naftou a potom zapáleny. Vzniklo nastala chvíle velikého napětí, zda komín spadne tak, jak se předpokládalo. Trvalo téměř 20 minut co sloupky shořely, komín se nachýlil a spadnul do proluky asi 15ti metrů, mezi stojícími objekty, tak jak to návrh plánu určoval. Část materiálu se použila na vyzdění jímek u pecí, část se znehodnotila a něco si odnesli zaměstnanci na stavbu garáží a opravu domků. Starý komín stál za hutní halou a byl 40 metrů vysoky. Byl rozbořen 20.7.1971.

Začátkem srpna 1971 bylo započato se stavbou nového komína. Nový komín, 42 m vysoký, byl postaven před hutí, směrem do dvora. Stavěla ho Teplotechna Domažlice. Na jeho výstavbě pracovalo 8 lidí. Bylo nutno vykopat téměř 4m. hluboký základ. Původně se počítalo se základem mnohem hlubším, ale tvrdý terén umožnil vybudovat základ mělčí. Byla to těžká práce, protože terén byl samé kamení, hlavně velké žulové valouny. Výstavba komínu pokračovala velmi rychle a začátkem září byla jeho výstavba dokončena. Dne 9. září 1971 byl komín komisionelně předán.

Byla provedena výstavba provozní haly v místech, kde stála stará huť. Konstrukci i montáž haly provedli a také dodaly Jáchymovské doly - Příbram, které ji také vyrobily. Na místě je smontovali 4 jejich zaměstnanci, za pomoci brigádníků sklárny, brigádniků z nového Boru i jiných sklářských závodů. Do této haly bude v roce 1972 přemístěno všechno zařízení ze starých objektů na opukávání skla, obrušování, zapalování, bude tam vstupní a výstupní kontrola a opracovávání silnostěnných výrobků. Současně s tím se bude uvádět do provozu dvě chladící pece párové, které jsou

nejmodernější, jaké jsou známy. Jsou to tak zvané chladicí pece pásové pro sklo, elektrické s výživou atmosféry.

Národní podnik Konstruktiva-Praha, montovaly ústřední topení a rozvody vody a páry z nové kotelny. Pracovali na tom 4 lidé.

V hutní hale z roku 1947 byly rozbourány a odstraněny původní pece. Byla provedena od základu výstavba nových pecí. Byly postaveny dvě nové sklářské pece po šesti pánvích, dvě temperové (tamprovny) na pánve a pět chladicích komorových pecí pro sklo. Byl uložen rozvod dálkového plynu po celém provoze. Práce vybudoval n. p. Teplotechna-Teplice. Pracovalo na nich 11 lidí.

Při výstavbě závodu bylo nutno zachovat přes všechny potíže plynulost výroby, aby nebyly přerušeny pro závod velmi důležité, pravidelné obchodní styky se zahraničními zákazníky. I když sklárna musela dočasně snížit sortiment a omezit počet vyráběných druhů zboží, zásobovala své stálé zákazníky pravidelně, což zaručuje i pro budoucnost poměrnou stálost těchto odbytišť.

Proto pomohl novoměstské sklárně nár. podnik Borské sklo v Novém Boru tím způsobem, že vytvořil pro naše sklářie ve svých hutích takové podmínky, které tam umožňovaly vyrábět speciální harrachovské druhy zboží. V Novém Boru byla jenom hutní výroba. Ostatní práce přípravné a dokončovací se dělaly v Harrachově nadále. Tímto způsobem práce bylo spojeno mnoho potíží a vznikaly ztráty i při transportu. Potíže byly i s dopravou lidí, s jejich ubytováním, odloučením od rodin a se stravováním. Do Nového Boru dojíždělo od nás asi 70 lidí, kterým muselo být vypláceno odlučné. Byli tam dopravováni autobusy. V pondělí

časně ráno asi ve 3 hodiny odjížděli a domů se vraceli vždy v pátek navečer.

Bylo plánováno, že tento způsob práce spojený s dojížděním bude trvat do konce roku 1971. Spojením však zavinilo, že trvalo téměř do konce ledna 1972. Do nového Boru začali naši sklářiz jezolit po skončení mzdové dovolené v červenci roku 1971 a ve čtvrtek dne 27. ledna 1972 práci v novém Boru ukončili. Dne 28. ledna si z Boru přinesli všechny svoje věci. V pondělí dne 31. ledna 1972 začalo se zase pracovat na nových pecích v Harrachově.

Celá přestavba sklárny, mimo prací odborných, které provádělí zaměstnanci výše uvedených firem, byla prací ručně pomocnou. Dělníci sklárny pracovali od začátku roku 1971 až do července každou sobotu, někdy i v neděli. Většina z nich o dovolené roku 1971 pracovala na výstavbě sklárny. Lidé se opravdu obětovali, aby mohli při výstavbě pomoci. Pomáhali i brigády z nového Boru i jiných sklářských závodů. V nedělích pracovali zde i vojáci naší i sovětské armády. Přijížděli vlastními nákladními auty. Za červenec a srpen, za dobu nejintenzivnější práce, pracovala většina dělníků celou dovolenou i napracovanou dobu ze sobot od začátku roku na výstavbě sklárny. Odpracovali za tuto dobu na 10.000 hodin. Pracovalo se na dvě, někdy i tři směny. V této době se na výstavbě vystřídalo denně až 80 lidí, hlavně při bourání starých pecí a výkopů i dalších pomocných pracech.

Při výkopu základů a jímky asi 4 m hlubaké naráželi dělníci na celou síť starých kanálů, kde zemina byla dokonce spečena dehtovými odpady kotelny. Práce

byla ještě ztížena velikými valouny žulových balvanů. To byla práce těžká a velmi namáhavá. Ponorné práce dělali dělníci skláry i při výstavbě a montáži haly. Potíže byly také v tom, že se brigádníci z různých závodů zde střídali a tak přicházeli vždy noví nezapracovaní lidé. Nutno přiznat, že i pracovní morálka těchto zaměstnanců byla různá.

Vojáci naší i sovětské armády pracovali zdarma, pouze za stravu. Naši brigádníci vydělávali v průměru 13-14 Kčs za hodinu, někteří jen 10 Kčs, ale také až 18 Kčs. Naši vojáci přijížděli dle potřeby a odpracovali zde asi 2.300 hodin. Na neděli jich přijelo vždy asi 40 lidí. Parta 9 lidí pracovala zde nepřetržitě 14 dnů. Sovětští vojáci zde pracovali také v partách asi 40 lidí a byli zde na neděli celkem šestkrát. Brigáda 10ti sovětských vojáků pracovala u nás na podzim roku 1971 nepřetržitě 14 dnů. Celkem odpracovali sovětští vojáci na výstavbě skláry asi 3.500 hodin.

Pracovní morálka našich i sovětských vojáků byla dobrá. Národní podnik Borské sklo, navázal družbu se sovětskou posádkou Hradiany u Klimonč a s naším vojenským útvarem Litoměřice. Vojáci původně pomáhali při výstavbě sklářského podniku v Horním Boru a podle potřeby přijížděli vypomáhat při výstavbě skláry v Harrachově.

V roce 1971 se prostavěla na přestavbě skláry částka 9 milionů. Protože sklárna neměla generálního dodavatele, musela si většiný materiál zajišťovat sama, většně tak zvaných subdodavatelů, kteří zde prováděli odborné práce.

V roce 1972 po demolici staré kmenárny a generá-

torové stanice, bude hutní hala prodloužena asi o 10 metrů, kde budou postaveny další nové dvě pece. Bude nutno zbourat čelní zeď, kde je umístěna socha svatého Floriána, patrona sklářů. Socha je s podstavcem téměř dva metry vysoká a stojí v huti již velmi dávno. Sklháři věří, že pokud socha svatého Floriána bude v huti stát, bude huť také dobře prosperovat. Snažil jsem se zjistit, od kdy socha ve sklárně stojí. Rudolf Schwedler, bývalý návrhář sklárny, který celý svůj život ve sklárně pracoval, mě říkal, že v roce 1810 byla postavena obytná budova u vchodu do sklárny po levé straně a huť byla postavena již před tímto letopočtem. Už postavení hutě, socha sv. Floriána v huti stojí. R. Schwedler se narodil r. 1896. Socha bude postavena na protější straně, směrem k silnici. Bude postavena také nová kmenárna a sklad písní. Tím má být první etapa výstavby sklárny do konce roku 1972 dokončena.

Ve druhé etapě záleží na zvážení a rozhodnutí vyšších orgánů, zda se bude ve výstavbě dále pokračovat dle projektu. Má být postavena nová rafinační budova, expedice a další drobné provozovny tak, aby závod tvořil jeden objekt. Přilehlé staré pomocné budovy mají být postupně odbourány a zrušeny.

V plánu je počítáno s vybudováním kanalisace v celém závodě i na její navázání na celý kanalisační řád ze závodu, až na soutok Mumlavy a Milnice a jeho zapojení na hlavní čistící stanici města Harrachova, která má být v těchto místech vybudována.

Další otázkou bude, získat dostatek kvalifikovaných pracovních sil a jejich ubytování.

V současné době vyváží novosvětská sklárna 90% svých výrobků do ciziny, hlavně západních kapitalistických států. Zahraniční zákazníci chtěli někdy víc výrobků, než mohla sklárna vyrobit. Někteří byli ochotni odkoupit větší množství produkce, někteří i celou. Z obchodních důvodů se to nemohlo stát, aby sklárna nebyla potom na některém jediném závislá. To byl také jeden z důvodů, že nadřízené úřady výstavbu povolily.

Zprávu o přestavbě sklárny do městské kroniky jsem vypracoval za odborné spolupráce Ladislava Kacha, návrháře sklárny Milána Metelčka a stavitele Bohumíra Kulhavého.

Píla v Janově - úpravy

V létech 1969-71 byly na pile v Janově provedeny některé úpravy a přestavby.

V létě v roce 1969 byla na Mumlavě u pily postavena opěrná zeď ku zpevnění terénu k vůli stavbě síla na piliny. Pracovalo se na ní v zimním období r. 1970 a dokončena byla v květnu 1970. Zeď je 25 m dlouhá a 8 m vysoká. Materiál byl přivážen na stavbu z lomu nad Mumlavskou boudou v Harrachově i z jiných míst. Byla vybudována nákladem $\frac{1}{2}$ mil. Kčs.

Silo na piliny bylo vybudováno na podzim roku 1970. Bylo postaveno v poměrně krátké době a smontováno v září během dvou dnů. V listopadu byla opatřována střecha i celý vnitřek síla. Tuto práci provedl klempíř, zaměstnanec státních lesů.

Projekt síla vypracoval a stavbu provedl podnik státních lesů v Hradci Králové. Potřebné řezivo na jeho výstavbu nařezali na pile v Janově. Drážkované a ohoblované dříví na vnější pobití si přivezli pracovníci z Hradce Králové. Tesař-

kové lešení na stavbu měli od Pozemních staveb z Liberce. Potrubí a odsávání bylo dodáno a přivezeno z Trutnova od Východočeských dřevařských závodů, kde je výroba vzduchotechniky. Smontovali ho dva jejich montéři za jeden měsíc. Na zvednutí cyklonu bylo použito vysokozdvižného jeřábu a ramenem asi 17 metrů. Východočeské dřevařské závody dodaly i ventilátor, včetně potrubí ke všem strojům.

Původně se mělo síto postavit asi 50 m od provozní budovy. K vůli snažšímu čištění potrubí bylo postaveno asi 15 m od této budovy. Do provozu bylo dáno v únoru 1971. Síto funguje nedokonale. Výsypný koš se často upřechuje, v zimě piliny namrzají na plech a nesypou se. Pracovník je musí těžko uvolňovat. Aby se piliny samy vypaly nebo otřásly. Věž síta je 13 metrů vysoká, obsah náplně 9 m. Celkový obsah prostoru na piliny je v síle asi 90 m³. Bylo vybudováno nákladem 270.000 Kčs, z toho základ stál 60.000 Kčs.

Piliny, ani odpadové dřevo nejdou v současné době na odbyt. Piliny jsou odváženy na skládku nad pilou a odpadové dřevo se většinou na místě pálí. Dříve, než bylo síto postaveno, byly piliny foukány na skládku v lese za Rumlavou, kde se jich nakupila veliká hromada.

Také budova kanceláří u silnice naproti pile byla opravena. V roce 1969 byla na budově vadná střecha a teklo do ní. Budova měla zůstat v původním stavu a měl být opraven jen její vnitřek. Tento projekt stavební odbor ONV Semily neschválil hlavně z estetického hlediska.

Budova se musela rozšířit, protože se tam nevešlo všechno to, k čemu má sloužit. Je plánována výstavba jedné bytové

jednotky, kanceláře, společenské místnosti pro zaměstnance, která by sloužila i za jídelnu, postavení pánské i dámské šatny, klosetů, umyvárny a sprchy. Tento druhý projek se buduje. Návrh provedlo a plánek vypracovalo stavební středisko lesního podniku v Hradci Králové.

Výstavba začala již na podzim roku 1969, pracovalo se v roce 1971 a v roce 1972 bude stavba dokončena. Pracuje zde lesní čtenná parta pracovníků. Je to parta stavebního podniku státních lesů z Hradce Králové a pracuje zde jenom nouzově, když v létě pracuje jinde.

Byla vybudována nová stružka, středem poměrně zdvižená, protože stará, původní byla rovná.

Na celou rekonstrukci se počítá s nákladem 350.000 Kčs.

Prodejna skla.

Dne 18. srpna 1971 byla v Harrachově, v nové budově muzea čp 378 otevřena nová průzkumová prodejna skla národního podniku Borské sklo v Novém Boru.

Prodejna je esklusivní svým vybavením i prodejním zbožím. V prodejně jsou zaměstnány dvě ženy. Jsou to paní Ludmila Lukešová a Božena Chisarová. Paní Chisarová pro ČKD v Harrachově zastupuje i CIS (cestovní informační službu). Prodává jízdenky a místenky pro autobusy do Prahy.

Prodejna má hodně výstavní plochy, modřínové obložení, vitríny jsou osvětleny a působí pěkným dojmem. Okna jsou uměleckými pracemi sklářské školy ze Železného Brodu. Vnitřní úpravu provedlo a veškeré zařízení dodalo výstavnictví hlavního města Prahy. Projekt vypracoval arch. Pelant.

Prodáváno je broušené sklo a kalíškovina novoměstské

sklárny a výrobky klamného závodu z Nového Boru, tak zvaný výrobky small. Toto zboží je prodáváno pouze v tuzexových prodejnách a pří komorových prodejnách v Praze, Novém Boru a u nás v Harrachově.

V dřívějších dobách návštěvníci Harrachova podobnou prodejnu u nás postrádali, protože neměli nikde možnost koupit si od nás něco na památku. Proto její otevření setkalo se spíměrně velkým finančním úspěchem i když sezona pomalu končila. Pokud není ještě otevřeno muzeum, dělají návštěvníci prohlídku prodejny a kupují si při tom různé zboží. Jsou pořádány i autobusové zájezdy z různých závodů v okolí, za účelem nakupu skla u nás. Byly zde výpravy z Vrchlabí, nové Paky, Lomnice / Popelkou, Pražský průmysl masný Praha a Cutisin z Jilemnice.

Cizím návštěvníkům a rekreantům ROH je zboží prodáváno i na fakturu, po předložení občanského průkazu; obdrží složenku, kterou potom do 10 dnů zaplatí.

Od otevření prodejny v srpnu do konce roku činila tržba celkem 364.000 Kčs.

Obchodní dům - činnost

Obchodní dům v Harrachově, který byl v roce 1968 předán veřejnosti, velmi dobře prosperuje a slouží nejen místním občanům, ale i široké veřejnosti. Lidé k nám jezdí za nákupy z celého okolí buď vlastními auty, nebo autobusy. Všechny prodejny jsou dobře zásobeny žádaným zbožím a uspokojí i náročné zákazníky.

K 31. prosinci 1971 byl celkový sklad zboží v prodejně Horalu 3,604.000 Kčs, v Potravinách 643.000 Kčs, v cukrárně 80.000 Kčs a v restauraci Horal 100.000 Kčs.

V roce 1970 činila celková tržba v prodejně potravin

9,000.000 Kčs a v roce 1971 celkem 9,385.000 Kčs. Největší tržby jsou ve všech prodejnách v letních měsících o prázdninách, kdy v Patriarchách a Horalu přesahují částku 1,000.000 Kčs. Velké tržby jsou i v březnu a potom v prosinci při předvánočních nákupech. V době mimosezonní jsou tržby slabší.

Obchodní dům i cukrárna patří n. p. Patriarchy-Turnov, Horal, jak prodejna i restaurace jsou zde v nájmu.

V roce 1970 činila celková tržba v Horalu 8,260.000 Kčs, v roce 1971 celkem 8,173.000 Kčs. V prodejně Horalu je zaměstnáno 12 lidí, z toho jedna učnice. V poslední době je prováděna zde i střešní krytina-plech, která je v posledních létech hodně používána.

Restaurace Horal měla v roce 1971 celkovou tržbu 50.000 Kčs. Provoz je zaměřen hlavně na stravování, což činí asi 60% tržby. V době hlavní sezony, červenec-srpen je prodáváno denně asi 250-300 obědů, v průměru ročně asi 80 jídel. V době sezony je nepřetržitý provoz, mimo sezonu je uzavírací den pondělí. V hlavní sezoně zaměstnává asi 12 lidí, mimo sezonu 8 lidí. Restaurace je moderně zařízena a cenově je nejlevnější v Harrachově. Vedoucím je Rudolf Přibyl z Prahy.

Cukrárna měla v roce 1971 tržbu 872.000 Kčs, z toho 262.000 Kčs za zboží vlastní výroby. Zaměstnává 4 lidi, z toho jsou 2 prodavačky, 1 cukrář a pomocná síla-umyvačka nádobí. Vedoucí je Božena Bartošová z Harrachova.

V roce 1971 byly na budově provedeny některé opravy.

Budova Obchodního domu i když je nová, má některé nedostatky. Je to nedostatečný parkovací prostor před budovou, kde je i zastávka autobusu ČSAD. Mnoho kupujících cizích, ale i místních přijíždí za nákupy vlastními auty, takže prostor na silnici před obchodním domem je několik těměř uzavřen. Zastav-

ka autobusů bude proto přeložena asi o 100 m níže. První úpravy pro ni byly vykonány již v roce 1971.

Celá budova měla rovnou střechu, což je na zdejší povětrnostní podmínky, zvláště v zimě naprosto nevyhovující. I když na tuto skutečnost většina našich občanů již při výstavbě poukazovala, nic se nezměnilo. Skutečnost potvrdila jejich kritiku. Do budovy zatékalo a tím omítka opadávala.

Proto musela být budova v roce 1971 nově zastřešena. Novou střechu vybudoval na celé budově nákladem 600.000 Kčs Okresní stavební podnik z Jilemnice. Tyto práce byly provedeny v létě od května do října 1971. Potřebné řezivo asi 130 m³ nařezala a dodala pila Janov v Harrachově. Střecha byla aplechována, opatřena žlaby a novými hromosvody. Štíty budovy byly obity bedněním.

Pracovalo zde 6 tesařů, 5 pokrývačů, 2 klempíři, kteří postavili hromosvody. Nátěr celého bednění bezbarvým lakem provedli 2 natěrači. Josef Hadrava z Harrachova, se svojí partou zvýšili asi o 2 metry komín z bílých cihel.

Parta tesařů z Jilemnice si přinesla všechno potřebné nářadí, okružárku, vrátek a další věci. Pracovali velmi dobře. Celou konstrukci vazby si připravili na zemi. Vrátkem potom celou vazbu vyvezli nahoru, kde jednotlivé trámy skládali jako stavebnice dohromady. Trámy i prkna byly natřeny nehořlavou látkou.

Vybudováním nové střechy byl získán poměrně velký skladovací prostor pro Horal, kde měl být prodej rozšířen o elektroinstalační materiál. Skladují tam i různé jiné zboží, které nepodléhá povětrnostním vlivům.

Dalším nedostatkem je kanalisace, kde odpad vyúsťká na

louku za budovou.

V létě roku 1971 byla dokončena oprava kaple u sklárny. Lustr v kapli byl velmi zašlý a místy i potlučený. Proto byl demontován a zavezen do Kamenického Šenova, kde byl přeleštěn a opraven. Kapli vybílil malíř sklárny Jaroslav Cilich. Truhlářské práce, hlavně opravu stropu a nátěry provedl Vladimír Pomášek, rovněž ze sklárny. Celkový náklad na tuto opravu částku 10.000 Kčs zaplatil MěNV v Harrachově. Kaple u sklárny - oprava.

V létě roku 1971 byl do rekreačních chat na Hýtiny zaveden telefon. Kabel byl veden na Hýtiny od státní silnice E14 asi 100 m nad novým mostem přes Kamenici, směrem k novému Světu, podél lesní pěšiny, která přichází k Hýtinám asi 50 m za železničním viaduktem. Telefon na Hýtiny

Rýhu pro kabel vykopali brigádničtí převážně dělníci závodu Kolora - Semily a Státního statku - Buštěhrad a z části i z dalších závodů, které mají na Hýtinách rekreační chaty. Polovina brigádníků byli dělníci. Na tuto práci je vždy na sobotu a neděli přivezl závodní autobus. Bylo to 25 a 26 srpna a 18 a 19 září 1971, kdy tam pracovalo vždy asi 30 brigádníků.

Bylo nutno vykopat asi 1.200 m rýhy 50-60 cm hluboké. Terén byl plný kamení a kořenů.

V noci z 3. na 4. ledna 1971 vyhořela v Rýžovišti, budova čp. 318, která sloužila hotelu Zátiší jako ubytovna. Vlivem vznikl od rozmrazování vodovodu. Budova zůstala sice stát, ale Požár v Rýžovišti

celý vnitřek úplně prohořel. Během roku 1971 nebylo s opravou vůbec započato.

Moto-soutěž-mistrovství Evropy

Ve dnech 22. a 23. května 1971 pořádal u nás v Harrachově Automotoklub Jilemnice, mezinárodní krkonošskou soutěž, která se jela také jako mistrovství Evropy i mistrovství čsl. republiky. Start a cíl této soutěže byl v Rýžovišti u střediska ČSTV, kde všichni závodníci i pořadatelé bydleli a také se stravovali.

Přihlášeno bylo devět národností většině našich, celkem 207 závodníků, startovalo jich 182. Startovalo čsl závodníků 112, NSR 23, NDR 20, SSSR 13, Poláků 4, Rakušanů 3, Španělů 3, z Francie 2, a ze Švédska 2 závodníci.

Délka tratě jednoho kola měřilo cca 130 km a jelo se dvakrát. První den po červených značkách. Start byl vždy ráno v 6 hodin a závod byl dokončen asi ve 13.40 hodin.

Trať vedla první den tímto směrem:

Rýžoviště - Studenov, Janov, Mýtiny
Kruhnov - Zabylý, Paseky, Sklenařice
Jablonec n/Jiz. - Brno, Bratroucho, Jestřabí, Místečka
Raprachtice - Loukov, Bystrá, Háje, Strážník, Perninov, Kozinec
Jilemnice - RZ akcelerace, Martinice, Branná, Valtéřice, Kněžice
Vrchlabí - Šesta, Strážné, Klínovka, Pláň
Špindlerův Mlýn - Bedřichov, Hřebínky, Mechovinec, hotel Skála
Rezek - Stromkovice, Konůvky - Rokytnice, Horní domky
Rýžoviště - RZ - terén.

Trať druhého dne vedla po téže trati jako prvního dne, po modrých značkách, ale obráceným směrem. Některé úseky byly částečně změněny. Byl vynechán z Rýžoviště úsek tere-

nem po travnatých březích a stráních (směrem pod Plešivcem), který byl zvláště namahavý a náročný jak na jezdce, tak i na stroje. Poké toto kolo druhého dne se jelo dvakrát. Bylo cca 130 km dlouhé.

První den odpadlo ze soutěže 78 a druhý den 19 závodníků. Závod dokončilo 85 závodníků, z toho bylo 48 zlatých, 16 stříbrných a 21 bronzových.

Počasí závodům nepřálo. Dne 22 května 1971 bylo zataženo a chladno. Dne 23.5.71 byla veliká oblačnost, až zataženo, a také velmi chladno. Den před závodem dne 21.5.71 bylo v noci a k ránu na 22.5 bouřka, přes den oblačno a odpoledne silně pršelo.

Travnatý terén v Rýžovišti byl rozmoklý, místy až bahnitý a závodníci na dlabších strojích ho těžko překonávali. Někteří museli svoje stroje místy i tlačit. Na tomto úseku tratě se soustředilo také nejvíce diváků, kteří bravurní jízdu i výkony jejich strojů obdivovali. Na tomto úseku také nejvíce závodníků ze závodu odpadlo.

V roce 1971 uspořádal Juraj Puci, hlasatel ČSL rozhlasu několik hvězdicových pochodů, pěšky z Prahy do různých míst v pohraničí. V lednu to bylo z Prahy do Rumburku, v únoru do Harrachova 135 km, v březnu do Náchoda a dál vždy s měsíčním odstupem do Slavonic, Úštěk, Velemic, Železné Rudy, Chebu, Žmrzlina a poslední do Břeclavi což bylo 300 km. Juraj Puci-hvězdicové pochody

Tyto strastiplné pochody pěšky, bez přerušení spánkem, jsou současně průzkumem, co může člověk dokázat silou vůle a vytrvalostí. Měli posloužit i propagaci často za-

pominanych míst našho pohraničí. Publikoval o tom zejména mládežnický časopis Mladý svět a rozhlasová stanice Hvězda, která vyslala svoje reportážní auto a reportéra Jana Tomáše. Putního doprovázel organisátor František Puma a zdravotní sestra Helena Grossová, která zastupovala lékařský průzkum a psychiatra.

Na pochod do Harrachova vyšel Juraj Puci dne 23. února 1971 přesně o půl noci. V 9. hodin dopoledne byl v Mladé Boleslavi a ve 14 40 hodin v Turnově. Tam se na besedě o své práci a sportu zdržel do 18 hodin, kdy ve své cestě pokračoval. Do Harrachova k budově ČSM, kde byl očekáván, přišel dne 24. února ve 2. hodiny v noci. Původně měl přijít do Harrachova kolem půl noci. Zpoždění zavinilo auto, které ho doprovázelo. Cestou ho předjelo a očekávalo chodce na rozcestí u Mýta nerozvětlené. Puci ho přehlédl a šel po silnici směrem do Vilémova. Tam teprve zjistil špatný směr své cesty a musel se vrátit.

Juraj Puci se narodil 15. dubna 1929 v Kružlové, okres Přešov. Dálkové pochody provozuje od roku 1965. Nikdo před tím nevyzkoušel pochody nad 100 km, jak působí na srdce a plíce. Pochoduje v chodeckých maratonkách naší výroby, které vyrábí kožedělný podnik Praha a stojí 240 Kčs.

Průměrně jde asi 6 km za hodinu, tempo udržuje stále stejné. Z počátku jde pomaleji a později tempo zrychluje asi na 7 km v hodině.

V Harrachově po odpočinku, uspořádal dopoledne 25 února 1971 besedu se žáky mechanisační technické školy, potom byl pozván na ČSM a odpoledne na besedu do sklárny.

Příjezd Krakonoše

Tradiční příjezd Krakonoše do Harrachova, konal se i v roce 1971.

Bylo to v neděli dne 21. března, za mimořádně krásného slunečného dne.

Již od ranních hodin přijížděli k nám návštěvníci vlastními auty a autobusovými výpravami. Osobní auta byla řízena na silnici směrem - státní hranice, autobusy po silnici směrem k bývalému hotelu Krakonoš dále do Harrachova. Auta ani autobusy, kromě linkových ČSAD nebyly pouštěny. Dopravu na rozcestí u hotelu Krakonoš řídili příslušníci SNB. Podle jejich hlášení zde bylo tento den 3.500 osobních aut a 96 autobusů, což bylo uveřejněno i v tisku. Ostatní návštěvníci byli místní občané, rekreanti Roh i z ostatních chat.

Průvod masek v čele s Krakonošem, kterého vezl na ozdobených saních pár statných koní, zahájil v poledne na rozcestí u villy Harrach. Všude bylo plno lidí, velkem největší návštěva na této slavnosti co zde je pořádána. Odhadovala se návštěva na 20.000 lidí. Krakonoše představoval opět zaměstnanec státních lesů pan Janoušek. Za masky se ustrojili naši sportovci, někteří místní občané a děti. Masek bylo asi 50. Průvod se zastavil na cvičné louce „Hilerárku", kde byl rej masek a seznámení diváků s Krakonošem.

Potom se průvod odebral k lyžařskému můstku pod Čertákem, kde byly skoky. Z mužů vyhrál skok Škoda z Ještědu-Liberec (v únoru 1972 byl členem čsl. reprezentačního družstva skokanů na olympijských hrách v Sapporu v Japonsku). Z dorostenců byl první Brůt Novák z Harrachova.

K dobré náladě přispělo krásné jarní počasí a horské sluníčko, takže diváci odjížděli z Harrachova spokojeni.

Spokojeni hlavně bržbou byly i místní pohostinské podniky, kde bylo po celý den plno lidí.

50

Fotbalové utkání na Silvestra

Na Silvestra dne 31. prosince 1971 v 10 hodin dopoledne bylo v Harrachově na hřišti zahájeno fotbalové utkání mezi Jiskrou Harrachov a Rudou Hvězdou Semily. Utkání řídil rozhodčí František Lenemayer z Harrachova a skončilo vítězstvím hostů v poměru 3-2.

Proti Jiskře Harrachov nastoupilo kombinované družstvo lyžařů Rudé Hvězdy Semily, doplněné několika hráči odbíjenkářského družstva vojáků Dukly-Liberec, kteří byli v té době na společném lyžařském soustředění na Úsecké boudě.

Za Harrachov nastoupili někteří starší bývalí hráči i aktivní sportovci. Ze starších to byli: Josef Zátka, Ervín Lozar, Jan Kubica, M. Zajíček, Ladislav Mach, Milan Stříbrný a jeho syn Milan. Za mladé to byl dále Josef Tůnor, Burgr a Hudeček.

Sportovci nastoupili v teplácích a navrch měli dres. Harrachov hrál v bílých dresech a hosté v červených. Hrálo se za poměrně pěkného, klidného počasí. Hřiště bylo úplně bez sněhu, terén normální.

Zápas k utkání dal zasloužilý místní sportu Karel Paulus, trenér odbíjenkářů vojáků Dukly-Liberec, bývalý výmluvný sportovec a šel representant v odbíjené, který se některými našimi hráči domluvil.

Utkání bylo náhradou za pohár Harrachovských sklářen v lyžování, který se měl konat ve dnech 1. až 2. ledna 1972 a pro naprostý nedostatek sněhu musel být odvolán.

I když toto fotbalové utkání nebylo nikde publikováno, přišlo dost těch nejvěrnějších příznivců kopané, aby hráče povzbudili. Hráči soupeře, po utkání odejeli zase

na Voseckou boudu.

Dne 25. února 1971 sešla se skupina zdejších mládežníků, kteří se rozhodli založit v Harrachově Svaz socialistické mládeže. Byly vyplněny přihlášky do této organisace a jistě téhož dne Harrachově. byly zaslány na OV SSM v Semilech.

Svaz rozvoj. mládeže v

Dne 10. března 1971 se uskutečnila ustavující schůze, kde byl zvolen výbor organisace ve složení: Krcůrová, Novotný, Dvořák, Cajthaml a Konvalinka Z. Soudruh Dvořák byl zvolen předsedou organisace, ve které byli tito soudruzi: Konvalinka Rostislav, Konvalinka Zdeněk, Svobodník Milan, Svobodníková Alena, Rzdoval Karel, Krcurová-Konvalinková Lenka, Bizoň Jan a Hnyk Zdeněk. Byl vypracován plán práce a schválen programové prohlášení.

akce organisace za rok 1971. Bylo odpracováno asi 400 brigádnických hodin, na úpravě klubovny, která souvisí s místním kinem, v hodnotě přibližně 2.550 korun. 27. března 1971 byl uspořádán maškarní ples, kterého se zúčastnila nejen mládež, ale i ostatní obyvatelé obce. V červnu to byly závody na kolobežkách pro školní mládež. Ceny byly zakoupeny z prostředků organisace. V období prolétních prázdnin jsme uskutečnili společný výlet do jizerských hor.

Dále to byly brigády na akci - Loutkové divadlo - byly opraveny loutky, dekorační materiál, odvezení materiálu po přestavbě, nové vymalování hlediště.

V předvolebním období, to byla relace k volbám a k problémům mladých v Harrachově. Tato relace byla uskutečněna

prostřednictvím místního rozhlasu. Akci - Volby - vyfotografovali poslance a zhotovili nástěnku. Dva kandidáti SSM Slavík Volfgang a Kovalinka Zdeněk, byli zvoleni jako poslanci do MěNV v Harrachově.

V listopadu a prosinci 1971 byla to řada diskoték, pořádaných vždy v sobotu od 18 do 22 hodin. Diskotéky se pořádaly v zotavovně Rott Waňavjanka. Diskotéky se těšily oblibě nejen místní mládeže, ale i přespolních, kteří v značném počtu tuto akci navštěvovali. Dne 5. prosince 1971 uspořádali Mikulášskou nadílku pro děti v ozdravovně v Annenském údolí. Koncem roku 1971 odešel z funkce předsedy Dvořák který odešel pracovat na OV-SSM do Semil. Do této uvolněné funkce byl zvolen novým předsedou Kovalinka Zdeněk.

chovatelé drobného zvířectva

Jednou z nejagilnějších organisací v současné době v Harrachově, jsou chovatelé drobného zvířectva. O založení vlastní organisace v Harrachově se uvažovalo již v roce 1965, kdy chovatelé Janda Miloslav, Střelec František a Bulíšek Ladislav, byli členy MO-ČSCHDZ (místní organisace č. chovatelů drobného zvířectva) v Rokytnici n/Jizerou, v odboru chovatelů koz a ovcí.

V roce 1966 kdy MO-ČSCHDZ v Rokytnici měla téměř 200 členů z osmi okolních obcí, bylo dohodnuto, založit MO-ČSCHDZ v Jablonci n/Jizerou, kam přestoupili i naši tři členové z Harrachova.

V roce 1966 dne 18. června byla založena vlastní organisace v Harrachově. Ustavující schůze se konala v hotelu Krakonoš a zúčastnilo se jí 19. zakládajících členů.

Do výboru byli zvoleni:

Janda Miloslav	předseda
Kučera Karel	místopředseda
Fris Ulrich	jednatel
Škoda Jaroslav	pokladník
Frydrych Miloslav	člen revizní komise
Janů František	" " "
Hudeček Josef	člen výboru
Jodas Vladislav	" "
Bohumil Drahoňovský st.	" "

K 1. lednu 1967 byla místní organisace chovatelů drobného zvířectva zapsána na Okresním výboru chovatelů drobného zvířectva v Semilech.

Organisace v Harrachově narážela v začátcích na různé potíže, protože kromě 2-3 zakládajících členů neměl nikdo větších zkušeností z této práce. Nebyly peníze, nebyl zaveden čistý chov králíků, nebyly známosti mimo Harrachov, ani aktiv zkušených funkcionářů, ani přesné představy o tom, kde začít. Většinu administrativní práce vykonával Miloslav Janda, který mimo funkce předsedy, plnil i funkci hospodáře i vykupovače vajec.

Výroční členská schůze dne 6. dubna 1968 v hotelu Krakonoš, vyřešila některé nedostatky a vytvořila podmínky pro zlepšení práce. Funkce byly rozděleny mezi další členy výboru a každému byl uložen konkrétní úkol a zodpovědnost. Do výboru byli přijati tři členové odboru chovatelů psů. Začalo se s čistým chovem králíků a drůbeže. Byl zaveden u králíků chov vídeňských modrookých bílých, novozélandských červených a českých strakáčů. Zaveden byl i chov francouzských stříbřitých a belgického obra.

Dne 7. července 1968 uspořádal výbor místní organisace hromadný autobusový zájezd na výstavu králíků do Dvora Králové, spojený s prohlídkou tamní Zoo a prohlídkou výstavy „Textilní léto." Další zájezdy byly na výstavu králíků 11.8.1968 v Jilemnici, v listopadu 1968 v Trutnově - Mladých Bukách a 26.1.1969 v Jablonci n/Nisou na všech těchto výstavách bylo našimi chovateli zakoupeno několik čistokrevných králíků různých druhů.

Každým rokem, počínaje 1967 pořádá místní organisace králičí hody, na které dodají chovatelé výběry asi 50kg králičího masa, někdy i více. První se konaly v roce 1967 v hotelu Krakonoš, v roce 1968 na Sachrově kopci v rekreačním středisku Agrostroje, v roce 1969 a 1970 v Bílém Hůrci a 1971 v zatavované Varšavjanka. Spojeny jsou výběry s tancem. Jsou v místě velmi oblíbené a ve větším případech sály nebyly schopny hojnost všechny zájemce.

V roce 1968 byl uspořádán společný zájezd na výstavu do Jablonce n/Nisou, 1969 do Horního Jelení, který byl spojen s prohlídkou muzea českého cestovatele Emila Holuba v Holicích a v roce 1970 v Chotěboři, který si hradili členové sami. Jednotlivci byli na výstavách v Jilemnici, Smržovce, Lomnici n/Popelkou a na dalších. Jako vystavovatelé se zúčastnili popisné výstavy 1969 v Jilemnici, kde se jich nyní zúčastňují pravidelně každým rokem. V roce 1969 v Lomnici nad Popelkou a v roce 1970 na Smržovce. V Lomnici se umístili za pořádající organisací na druhém místě. Za toto umístění obdrželi 50kg zrnin, které byly rozděleny mezi chovatele zdarma.

V roce 1970 a 1971 zúčastnila se místní organisace společ-

mých plesů v parku Julia Fučíka v Praze. Tyto plesy měly vysokou společenskou úroveň a všem účastníkům se líbily. Autobusových výprav se zúčastnilo vždy průměrně 40. lidí.

Místní organisace uspořádala samostatné výstavy králíků v Harrachově v roce 1970 a 1971. První výstava se konala 2. srpna 1970 a navštívilo ji na 700 osob, jak místních i cizích návštěvníků. Byla uspořádána na volném prostranství v lese za budovou muzea. Bylo vystaveno 113 králíků, 15 druhů plemen. Zúčastnilo se jí 27 vystavovatelů, z toho 17 z Harrachova, ostatní z blízkého okolí. Byly uděleny 4 čestné ceny. Z toho jedna z Harrachova. Byl to vídeňský bílý modrooký, chovatele Fr. Jarů. V průvodu výstavy byl v blízkosti na louce zapálen táborák, kde bylo i občerstvení. Prodalo se asi 200 kg koňské uzeniny a všechno pivo, které měli pořadatelé připravené na příští den. Táboráku se zúčastnilo mnoho našich občanů i rekreantů. Zábava se protáhla do pozdních nočních hodin.

Na výstavu bylo nutno zhotovit 80 výstavních klecí a potřebný počet stojanů. Všechny tyto práce vykonali členové organisace zdarma. Mimo této práce nařezali někteří členové, kteří pracují na pile v Janově všechno potřebné řezivo na budovu nového muzea, která se v tomto roce stavěla. Bylo to celkem 43 plnometrů kulatiny. Na všech těchto pracech bylo odpracováno 642 pracovních hodin.

Druhá výstava králíků byla uspořádána ve dnech 31.7 až 1.8. 1971 také na tomto místě. I podobný táborák byl uskutečněn. Výstavu navštívilo asi 600 lidí. Vystaveno bylo 120 králíků, celkem zase 15 plemen. Našich 10 ále-

mů vystavovalo 69 králíků, celkem zase 15 plemen. Ukázalo 16 bylo z blízkého okolí. na této výstavě byly uděleny 3 čestné ceny. Obdržel je z Harrachova Jan Faut za vídeňského bílého, Hudeček, Josef za francouzského stříbřitého a Váňa Jaroslav za českého strakáče. Dvě čestné ceny putovaly do Smržovky a jedna do Jablonce n/Jizerou. Dále bylo uděleno 15 prvních cen a 7 druhých. na druhou výstavu bylo nutno zhotovit dalších $\frac{33}{15}$ (prvních) klecí pro králíky, rozměrů 2 m x 50 x 50 cm a 8 klecí pro drůbež 1 x 1 x 1 metr. Pletivo stálo 2.100 Kčs, dřevo dodal ČSŽV v Harrachově, zbytek musel být koupen. Také tyto práce byly udělány zdarma.

V roce 1971 byla dobudována v blízkosti výstaviště na pokraji lesa dřevěná kolna, která bude sloužit pro potřeby místní organisace. Bude v ní možno uložit veškerý inventář, hlavně klece a podobně. Je v ní místnost i pro uskladnění a vydávání krmiva a jedna větší místnost, kde mohou být konány i členské schůze. Kolna má rozměry 4 x 8 metrů. Při její výstavbě bylo odpracováno asi 2.120 brigádnických hodin zdarma. Při stavbě této chaty udělali veliký kus práce odborné - truhlářské práce hlavně Jan Šustka a Viktor Nevadba, oba z Harrachova. Za materiál, dřevo, lepenku, cement a další bylo zaplaceno asi 2.000 Kčs. Plech na pokrytí střechy slíbil dodat ČSŽV zdarma. Hodnota díla je asi 70.000 Kčs.

Za rok 1968 bylo členy místní organisace posekáno a uvezeno na 50 q sena. Bylo dodáno pro potřebu zdejšího lesního závodu. Dále bylo odpracováno asi 300 brigádnických hodin na různých pracích ČSŽV.

Našemu národnímu hospodářství dodává místní organisace každým rokem průměrně na 800 králičích kožek, a 3.000

kusů vajec. Za poslední tři roky dodala 115 živých králíků pro laboratorní účely. V menším množství je dodávána i ovčí a angorská vlna.

V místní organisaci jsou sdruženi i chovatelé psů, většinou německých ovčáků. Ukázky výcviku psů předvádějí téměř každým rokem na fotbalovém hřišti na Krakonošově poháru. Další složkou jsou chovatelé drůbeže, ovcí, koz, holubů a exotů.

Koncem roku 1971 měla místní organisace 51 členů, z toho 22 chovatelů králíků, 12 chovatelů psů, 12 chovatelů drůbeže a 4 členové chovatelé exotů. Chová se asi 15 plemen králíků většinou čistokrevných.

Členové místní skupiny, jako složka národní fronty jsou zapojeni do různých funkcí samosprávy MNV, stranických, odborářských i dalších zájmových organisací.

Pro tuto zprávu pro obecní kroniku jsem vypracoval za pomoci prvního předsedy Miloslava Janoty, nynějšího předsedy Jos. Hudečka a z výročních zpráv místní organisace.

Film a Sněhurce

V létě v roce 1971 byly v našem kraji natáčeny některé scény k filmu o Sněhurce. V Harrachově byla 26. srpna 1971 natáčena scéna u malého hutského rybníka s děvčátkem, kotoučky a babičkou. Babku hrála Marie Denková z Harrachova čp 190, stará 74 roků.

Další scény byly natáčeny v Kořenově, Horním Polubném, v Železném Brodě a ve Stanovém u Zemanova statku. nejvíce jich bylo natočeno v Paseckách.

Film o Sněhurce není pohádka, ale dětský film, který jednná o tom, jak děti chtěly hrát o Sněhurce divadlo.

Scénář k filmu napsala a film také režírovala Věra Plivová-Šimková, narozená v Lomnici n/Popelkou, provdaná v Chuchelně, kde také bydlí. Asistentem režie byl Jiří Horák, od kterého mám i tuto zprávu. Pomocnou režisérkou byla Drahoslava Králová. Kameramanem Emil Sirotek.

Ve filmu hraje asi 20 dětí z pražských škol a podle potřeby byly doplněny dětmi ze Železného Brodu, kde byly ve škole některé scény natočeny. Celkem hraje ve filmu 50 lidí. Děti bydleli v Harrachově na Šachové kopci v rekreačním zařízení Agrostroj, ve stanech. Ostatní bydleli v hotelu Praha, Krakonoš a někteří v Dianě. Stravovali se v hotelu Krakonoš v Harrachově. Na místa natáčení byli odváženi vždy autobusem a navečer se vraceli k nám. V našem kraji byly scény natáčeny do poloviny září a další potom ve Šlapanicích s koňmi.

Bude to barevný film a v kinech má být premiérován v lednu nebo únoru 1972. Režisérka Věra Plivová natočila dětských filmů již několik.

Nové dvacetikoruny

Dnem 1. dubna 1971 dala čsl. státní banka do oběhu nové bankovky po 20 Kčs. Převládající barva líce i rubu bankovky je modrá. V pravé části líce je rytina hlavy Jana Žižky z Trocnova podle nejstarší zachované plastické podoby, na rubové straně je podle dobové malby z „Jenského kodexu" zobrazeno husitské vojsko vedené Janem Žižkou z Trocnova.

Bankovka je 58 mm široká a 132 mm dlouhá. Autorem návrhu na 20 Kčs bankovku je akad. malíř Karel Hruška z Prahy, rytinu líce zhotovil J. Mráček, obrazovou část na rubu rytecký kreslič M. Vondráček. Dosavadní bankovky po 25 Kčs zatím zůstá-

vají i nadále zákonnými platidly až do konce roku 1971.

V noci z 10. na 11. listopad vloupal se dosud neznámý pacha- Královéž
tel do obchodního domu Horal. Do budovy vnikl oknem u záchodu v Hradci
v přízemí, navrtal ohnivzdornou pokladnu a odcizil zní částku 22.000 Kčs
na hotovosti. Odcizil také magnetofony, fotoaparáty a další zboží v
ceně 11.000 Kčs.

Práce mu byla usnadněna tím, že prodejní místnosti jsou
v noci osvětleny a z venku do prvního patra není vidět. V době,
kdy tuto zprávu do kroniky píši, nebyl dosud vypátrán.

Dne 1. září 1971 byl přidělen konzistoří v Hradci Králové, Nový farář -
jako duchovní správce do Rokytnice n/Jiz. i k nám do Harracho- správa fary.
va farář Jiří Hanl. narodil se 21. května 1920 v Lukavci, okres
Ústí/Orlicí. Dřívější duchovní správce Pravt Záhora odešel 30.6.1971
do civilních služeb.

V letních měsících byly provedeny některé nutné opravy
farní budovy. Dolení okraje střechy byly oplechovány a střecha
opravena. Celé bednění prvního poschodí i okna byla nově
natřena.

V roce 1971 bylo na MNV uzavřeno 25 manželství, Sňatky,
z toho 21 cizích a 4 zdejší. Do matriky MNV bylo zapsáno narození,
19 dětí v roce 1971 narozených. Z toho bylo 11 děvčat a 8 chlapců. úmrtí.
Během roku 1971 zemřelo 7 lidí.

18.III.1972

1972

Přehled počasí

Zima 1971-1972 byla mírná, téměř beze sněhu. V lednu a únoru bylo jen asi 15 cm sněhu, který se koncem února úplně ztratil a více žádný nenapadal. Na Čeřňák za celou zimu lyžařský výtah nejezdil, protože na sjezdové dráze a slalomovém svahu se pro naprostý nedostatek sněhu nedalo jezdit. V provozu byly pouze menší výtahy na kukách. Za celou zimu 1971-72 napadlo podle meteorologického měření jen 120 cm sněhu. Za prosinec 1972 jen 2 cm. Za rok 1972 bylo celkem 782 mil. vodních srážek. nejvíce v září 164.1 mil. v listopadu 110 mil a nejméně v prosinci, jen 7.7 mil. Léto bylo poměrně hezké, normální. Podzim dost suchý.

leden: začátkem měsíce mrazy kolem -5°C, kliidno, zataženo - 10.I. oblevа - potom mrazy -12 - 15°C, největší 16.I. -22°C

únor: do poloviny února mírně, většinou zataženo, oblevа - 15.II. chumelilo s deštěm - dále několik slunečných dnů - tálo

březen: první polovina mlhavo, mírné mrazy - druhá polovina hezký, slunečno - beze sněhu

duben: do 18.4. zataženo až dešťivo - potom chladno - koncem měsíce se oteplilo

květen: dost dešťivý, první bouřka 18. května - kolem 20. bylo několik dnů teplo, až vedro - potom zase dešťivo

červen: do 19.6 bylo polojasno, až slunečno - 20 a 24.6 byly bouřky a dále oblačno

červenec: do 5.7. polojasno, až zataženo, 7.7. v noci bouřka,

od 20.7 do konce července teplo, až vedro s bouřkami a deštěm
srpen: celý srpen proměnně hezký a slunečno, koncem měsíce se ochladilo a několikrát pršelo
září: začátkem podmračeno - deštivo, 3.9 byl první ředivý mráz, který spálil na zahrádkách většinu květů, potom polojasno a teplo - 10.9 silně pršelo, přeháňky do 16.9 - od 19.9 několik dalších mrazů a ochladilo se - 25.9 ležel na Kamenci, až do Lubochu sníh - potom deštivo, mlhavo
říjen: od 2.10 mrazy, dne 5.10 mráz - 6°C - potom se trochu oteplilo - 16 a 17.10 opět mrazy - 18.10 sněhové přeháňky, do 23.10 stále chumelilo, bylo více než 10cm sněhu - 23.10 projížděl silnicí po Harrachově sněhový pluh - konec října a začátkem listopadu klidno, za poledne i teplo
listopad: mírné mrazy, celý měsíc proměnlivé počasí - založeno, polojasno i chumelilo
prosinec: za celý prosinec nespadla téměř vločka sněhu - první týden oblevy, sníh se ztrácel, silnice, vedlejší cesty i břehy kam svítilo slunce úplně bez sněhu - na lukách ve stínu jen asi 8-10cm zmrzlého sněhu - cesty ve stínu zledovatile - Vánoce téměř bez sněhu - na horách asi 20-25cm.

Po celý rok 1972 pokračovalo se s přístavbou sklárny Přístavba v novém čísle podle generálního plánu. Za tuto dobu sklárny byla vybudována přístavba hutní haly pro třetí a čtvrtou pec a provedena výstavba kanalisace.

Pro nedostatek stavební kapacity prováděl přístavbu hutní haly závod ve vlastní režii, brigádnický se zaměstnanci závodu. Po celý rok pracovalo zde 20-30 zaměst-

nanců sklárny. Bylo odpracováno celkem 36.000 brigádnických hodin a to jak na řemeslnických, tak i pomocných pracech Průměrný výdělek brigádníků byl 10-12 Kčs. Hodnota díla je 2½ miliónu korun.

Přístavba hutní haly bude sloužit k rozšíření výroby hutních výrobků, hlavně skleniček. Do provozu bude dána nová hut asi v dubnu 1973.

Stavbu pecí provedla Teplotechna - Teplice, za dobu asi tří měsíců. Pracovalo zde v průměru 10-12 lidí. Je to v současné době nejmodernější druh sklářské pece typu: Zouba - rozšířené na borské oblasti.

Výstavbu sklárny řídil v začátcích stavitelský mistr Bohumír Kulhavý a od října 1972 Jaroslav Brynda, který byl ve sklárně do té doby zaměstnán jako vedoucí údržby.

V roce 1972 byla také provedena přístavba a výstavba nové kanalizace, od závodu až k budově Sachrova mlýna, v délce asi 600 metrů. Navazuje na kanalisaci, která je plánována SNV v Harrachově. Výstavbu provedly Vojenské stavby - Hradec Králové, vojmi zaměstnanci, pomocí lžíce mechanizace. Pracovaly zde dva bagry s obsluhou 10-12 lidí. Hlavní páteř rýhy byla v průměru as 2½ m. hluboká, ale místy až 6 metrů.

Kanalisace si vyžádala nákladu cca 1½ mil. Kčs.

Sklářské muzeum

Budova sklářského muzea v Harrachově byla postavena v roce 1970. Prodejna skla v levé části budovy, byla otevřena již 17. srpna 1971.

Muzeum bylo slavnostně otevřeno teprve 2. října 1972 za

přítomností více oficiálních hostí. Z Nového Boru jako zástupci užitkového skla zde byli: administrativní ředitel František Hladký, obchodní ředitel Leopold Hloušek a vedoucí odbytu Fraut. Palán. Jablonecké muzeum zastupovali: ředitel muzea Dr Urban, Dr Lukáš a Jana Urbanová. Z novosvětské sklárny zde byli: vedoucí závodu Jan Starové, předseda výboru sklárny KSČ Ludvík Lisičan, předseda ROH František Švec ml., výtvarník sklárny Milan Metelák a správce muzea František Švec st. MěNV v Harrachově zastupoval jeho předseda Václav Hladrava. Propagační oddělení sklářského průmyslu v Praze zastupoval Vincenc Kutař. Zástupce ONV Semily se omluvil.

Následovalo několik krátkých proslovů jednotlivých vedoucích, potom přípitky a pro hosty občerstvení (obložené chlebíčky) místnost byla pro slavnostní zahájení vyzdobena květinami, převážně gladiolami.

Muzeum mělo být otevřeno již mnohem dříve. Vyskytla se však celá řada těžkostí, se kterými se ani nepočítalo.

Pojišťovna nechtěla budovu pojistit, pokud nebude mít bezpečnostní zařízení. Expert na toto zařízení prohlásil, že do tří měsíců bude vypracován projekt a teprve do ½ roku instalace zařízení. Instalaci se podařilo uspíšit a byla dodána na Těsnou - Jihlava k používání již 18. září 1972.

Téměř celý vnitřek budovy byl předělán. Místo regálů byly objednány a namontovány vitríny. Dodal je n.p. Borské sklo z Nového Boru, kde je ve svých dílnách vyrobili. Černé trámy a sloupy oken byly přebarveny na bílo. Stalo se tak na rozkaz výtvarníků muzea v Jablonci n/Nisou a experta pro muzejní záležitosti z KNV v Ústí n/Labem.

Výměnu regálů a instalaci vitrín i jejich elektrického osvětlení provádělí údržbáři sklárny v Novém Světě. na těchto pracech se podíleli jak truhláři, zámečníci i elektrikáři.

Z muzea v Jablonci nisou přišla brigáda asi 10 žen a dívek, které provedly instalaci vybraných exponátů, uklid celé budovy i květinovou výzdobu pro slavnostní otevření.

Exponáty pro muzeum v Harrachově vybíral v novosvětské sklárně Dr. Lukáš, pracovnice jabloneckého muzea Jana Urbancová a výtvarník sklárny Milan Metelák.

Vystavené výrobky:

Nejstarší výrobky zdejší sklárny se nezachovaly. Pouze ojedinělé předměty dokumentují jen v nejúplnosti výrobu z první poloviny 19. století. Právě těmito exponáty začínají ukázky historické muzejní expozice. Bohatěji je již zastoupeno sklo veneciánizující z doby po roce 1840-70, sklo kobaltové a rubínově bohatě zlacené. V stycích s orientálními trhy dokládá svědčí sklo s psy typickou orientální a jinou exotickou ornamentikou.

Druhá polovina 19. století je bohatě zastoupena různými hutnickými a dekoračními technikami: zeleným emailem, malované sklo pseudorenesanční, sklo barokážské, sklo přesklívané, opalyzující a jiné.

Přelom 19. a 20. století je dokumentován typickým sklem secesním, sklem zdobeným kovovým irizem a konečně zlatým a zeleným avanturinem. Celou vývojovou řadu uzavírá sklo tak zvané „tango" z konce 20 let našeho století.

Významnou součástí produkce novosvětské sklárny tvořilo sklo nápojové, jehož vývojovým ukázkám je věnována

druhá část muzejní exposice. Od roku 1916 ji navrhoval Rudof Schwedler a od roku 1955 vedoucí výtvarník sklárny Milán Chebelák.

Rudolf Schwedler nastoupil do sklárny 1. dubna 1910, kdy začal jako malíř skla a od r. 1916 byl definitivním návrhářem sklárny. Tuto funkci zastával do června 1958, kdy odešel do důchodu.

Milán Chebelák nastoupil do Sklárny v Novém Světě 1. ledna 1955 jako vedoucí výtvarníka a tuto funkci zastává dosud. Přišel ze Železného Brodu, kde vychodil čtyřletou průmyslovou sklářskou školu a potom absolvoval Vyšokou uměleckoprůmyslovou školu, obor skla v Praze. Kromě toho vystudoval pedagogickou fakultu Karlovy university, takže má profesorskou aprobaci pro školy třetího stupně.

Pracovníci, kteří vybírali exponáty se snažili, aby muzeum ukázalo návštěvníkům bohatou tradici a bohatý výrobní program dolejší sklárny. Pro nedostatek prostoru dolejšího muzea, budou v určitých časových intervalech prováděny výměny exponátů, jak historické, tak současné výroby, čímž bude umožněno zpřístupnění veřejnosti co největšího sbírkového fondu, uloženého v podnikové vzorkovně sklárny.

Všbornou stránku vystavených sklářských exponátů i jejich historii jsem napsal do kroniky podle údajů Jany Urbanové pracovnice muzea v Jablonci n/Nisou.

Podle Rudolfa Schwedlera, bylo dříve ve sklárně mnoho dalších cenných exponátů, které bývalí správci sklárny prodávali. Správce Hykyš je prodával legální cestou

do Vídně, do obchodu starožitností. Nejvíce věcí se ztratilo za správce Fritsche, který je ze sklárny odvážel do Karlových Varů, kde měla jeho manželka prodejnu skla a tam je pro sebe prodávali. (viz strana 193 prvního dílu kroniky Harrachova)

Kromě toho se ztratilo mnoho cenných věcí nejen ze sklárny, ale i ze soukromných domů v revolučních dnech roku 1945, kdy do Harrachova přišlo mnoho nezodpovědných lidí, kteří odváželi věci, jejichž hodnotu vůbec neznali.

Budova muzea je vytápěna osmi topnými elektrickými články. Vstupné je 3 Kčs pro dospělé, 1 Kčs platí děti, studenti, vojáci a důchodci. Výši vstupného stanovil ONV Semily s přihlédnutím ke vstupnému v muzeu v Turnově.

Správcem muzea je od 10. května 1972 Frant. Švec, důchodce, který celý svůj život ve sklářství pracoval. V novosvětské sklárně byl zaměstnán asi tři měsíce již v roce 1931 a od roku 1949 zde pracoval až do důchodu r. 1962.

Od otevření 2. X. 72 do konce roku 1972 navštívilo muzeum 1643 osob dospělých a 431 dětí. Celkem 2.074 osob.

Výstavba nové celnice

Protože provoz na státním hraničním přechodu Harrachov-Jakuszyce se každoročně zvyšoval a stará dřevěná budova již svému účelu nevyhovovala, bylo po společné dohodě čsl. a polských orgánů rozhodnuto, postavit moderní budovu novou. Vybudovali ji polští stavebníci. Hrubá stavba byla dokončena koncem roku 1972.

Hlavními orgány, které o stavbě rozhodovaly, byly z naší strany ministerstvo zahraničního obchodu, které bylo také ústředním investorem. Bezprostředním investorem byl

Hlavní celní úřad v Praze. Další byl Importer „Strojexport Praha".

Z polské strany to byl Esexporter C.H.Z.B. (centrala handlu zahraničního) Budimex a Generální dodavatel výkonný Wroclavské předsednictvo budovnictva průmyslového.

Nadřízeným orgánem z naší strany byl inspektor dozoru Potravinoprojektu Ing Kabele.

Stavbu řídili Poláci Ing Hermann Mieczslav, který byl vedoucím a jeho zástupce Ing Weber Česlav, oba z Wratislavi.

Hlavním projektantem byl polský Ing. arch. Wolský Andrej, město-projekt Wroclav. Vyměření provedla polská Geodesie- Wroclav.

S výstavbou celnice bylo započato v září 1971, kdy bylo provedeno nejdříve zahospodaření. Byly přivezeny maringotky, bagr, buldozer a další strojní zařízení.

Začaly první zemní práce pomocí strojů. Asi 100 m. níže od státní hranice v délce asi 125 m byl bagrován břeh a získaná zemina převážena na druhou stranu celnice, kde se tímto způsobem vytvářelo dosti široké prostranství. Byly prováděny násypy cesty a kopány základy pro hlavní budovu celnice. Pod cestou byla budována kanalizace a dělány zabezpečovací práce, aby voda přes zimu dílo nemíjila. Tyto práce skončily 30. listopadu 1971.

Maringotky i stroje byly odvezeny do depa asi 1½ km za hranici v Jakušicích, kde má tato firma sklad veškerého materiálu a budovy na uschovu strojů.

V roce 1972 již 15. března počasí dovolovalo, aby bylo započato s dalšími pracemi. Bylo opět přivezeno strojní zařízení a maringotky. V dubnu 1972 byl budován do bě-

hu podél silnice taras. Původně podle projektu zde měla být vybudována zeď, čtyři, místy až 5. metrů vysoká. Aby nebyl porušen ráz přírody, byl zde vybudován taras, jehož autorem byl vedoucí stavby Ing Hermann Miečislav. Také Krkonošský národní park s tímto řešením souhlasil.

Po celé délce i šíři tarasu, kde zůstalo i dost přírodních kamenů, byly dány na zpevnění drny, mezi ně humus a oseto všechno travou. Tyto práce byly vykonány do konce června 1972.

Zdroveň bylo pokračováno ve výkopu a betonování základů. Základy jsou schodovité, až tři metry v zemi. Také sklepy jsou schodovité, dva nad sebou, jak to vyžadoval svažovitý terén. Ze zadní strany vypadá stavba jako šípodlažní. V polovině května bylo započato také s výstavbou cihlových zdí. Spodní sklep byl vybudován do konce června, sklep nad ním potom v červenci. V srpnu bylo postaveno přízemí, v září podstříší a potom byla budova zastřešena. Střešní konstrukce je železná a střecha pokryta měděným plechem. Ve spodním sklepu je kotelna, v dalším pak prostory pro sklad a dvě bytové jednotky s příslušenstvím a dva byty pro svobodné.

Dne 10. října 1972 byla na stavbě velká slavnost, pila se „rovina". Byli zde přítomni všichni hlavní pracovníci jak z české, tak i z polské strany, zástupci z Prahy, Hradce Králové i předseda MěNV v Harrachově Václav Hadrava.

Veškerý stavební materiál, písek, cement, kámen, cihly, desky, instalační i ostatní materiál byl přivážen z Polska, většinou auty a z části i po železnici do Jakuše. Některý

byl dovážen také do Rokytnice a auty potom na staveniště.

Elektrickou instalaci celé budovy i venkovní osvětlení vybudovala polská firma „Winel" z Wroclavi, svými zaměstnanci. Pracovalo zde celkem pět lidí. Elektrickou energii dodávaly po dobu stavby i po jejím dokončení budovu dodávat Poláci.

Ústřední topení po celé budově vybudoval „Instal" z Wroclavi. Také na této instalaci pracovalo 5 dělníků. Ve spodním sklepě byl postaven provizorní kotel na uhlí a koks. V tomto kotli se topilo po dobu zimních prací v roce 1972-73, kdy se provádělly vnitřní stavební práce. Potom bude kotel vyměněn definitivním, který bude na topný olej.

Instalace ústředního topení a elektroinstalace byla dokončena 15. listopadu 1972. Vodu dováželi v zářících Poláci na stavbu v cisternách od jejich skladu. V roce 1972 vybudoval přívod vody na chatu Lesní závod v Harrachově svými zaměstnanci. Pracovalo zde v letních měsících 5 až 7 zaměstnanců, pod vedením Bohuslava Rulce. Byly prohlyceny prameny pod Bílým kopcem v lesním díle 211B u Kamýkových kamenů, kde byl vybudován vodojem, ve vzdálenosti asi 700 m od chaty. Na tyto prameny upozornili stavitele chaty naši lesníci a potom byl jejich návrh využit a také realizován. Výkopy byly prováděny ponrčí bagrů a další těžké mechanizace, kterou byla upravována i cesta k vodojemu. V listopadu se na tuto vodu napojili i polští stavbaři chaty.

Od hlavní budovy směrem k Harrachovu je budova

baru pro občerstvení cestujících. Pátá je podsklepena, kde bude sklad pohonných hmot a topného oleje. Mezi hlavní budovou a barem je taras, kde budou v letní době stoly a podávání občerstvení. V zimním období 1972-73 kdy byla budova již vytápěna, sloužila místnost baru pro dělníky, kde se chromaždovali při pracovních přestávkách.

Pod barem asi 9 m níže je malý objekt pro transformátor a agregát pro vlastní výrobu elektrické energie.

Původně měla být budova předána do provozu do konce března 1974. Závazkem zaměstnanců Wroclavské firmy která stavbu provádí byla tato lhůta zkrácena do konce roku 1973.

Podél budovy je široký chodník a pět pásů silnice. Čtyři z nich jsou $3\frac{1}{2}$ metrů široké, před budovou zastřešené. Tam jsou dva kontrolní boxy na odbavování aut. Pátá silnice postranní je 4 metry široká a slouží jen autům nákladním. Páté na zadní straně budovy je cesta, která bude sloužit hospodářským potřebám celnice.

Na podzim roku 1971, kdy se zde započalo, pracovalo zde asi 20 dělníků. V březnu 1972 jen 9 a potom jejich počet stále vzrůstal, až do června, kdy zde pracovalo asi 40 dělníků. V letních měsících, červenci, srpnu a září jich bylo na 50. V říjnu, listopadu a prosinci asi 40, kteří zde pracovali po celou zimu 1972-73 na vnitřních dokončovacích pracech. Veškerý k tomu potřebných materiál, písek, cement, cihly a další měli uskladněný ve sklepních budovy, které byly po celou zimu vytápěny.

Dělníci bydleli v Novém Světě v hotelu Krakonoš, kde

se i stravovali. Snídaně a večeře platili 18-20 Kčs denně. S vedoucími v Krakonoši byly těžkosti, při stravování, hlavně tím, že dělníci byli zvyklí na polskou stravu a česká kuchyně jim někdy nevyhovovala. Každou druhou sobotu jezdili domů. Většina jich byla z Wrocławi, Kovar a Jelení Gory.

Pracovní doba byla ráno od 7. hodin do 16 h. odpoledne. V 10 hodin byla 20 minut přestávka. Výplaty dostávali dělníci v české měně. Průměrně si vydělávali 2.000-3.000 Kčs měsíčně. Dobře se jim nakupovalo v Horalu.

Podle výroku polských vedoucích Ing Hermanna i Ing Webera byla dobrá spolupráce s ČSV v Harrachově s jeho předsedou V. Hadravou, s ČSAD v Rokytnici s.p. Sobotkou i s celními úředníky Dvořákem a Janovičkem.

Celou tuto zprávu jsem vypracoval za spolupráce zástupce vedoucího stavby polského Ing. Webera, který mě po celém staveništi dne 12. prosince 1972 také provedl a a všem podrobně informoval.

Chata Preciosy

V letech 1966-71 byla v Harrachově na pozemku č. katastru 542/2 na rozloze 3.184 m² postavena rekreační chata Preciosy, národního podniku broušené bižuterie - Jablonec n/Nisou.

Asi v roce 1965 bylo uvažováno v nár. podniku Preciosa postavit pro svoje zaměstnance rekreační chatu. Podnik má na 4.500 zaměstnanců v 8 závodech po téměř celé republice. Tehdejší podnikový ředitel Neuman povolil, aby chata byla postavena převážně z prostředků FKSP - fondu kulturních a sociálních potřeb. Do čela komise, která dostala za úkol

tuto myšlenku uskutečnit, byl zvolen podnikový právník Dr. Stanislav Faller. Dr Faller znal velmi dobře Harrachov a proto navázal spojení s MěNV, konkrétně s předsedou MěNV Hadravou.

Předseda MěNV nabídnul Dr Fallerovi pozemek na mokré louce u domu čp 208., kam by se budova ale nevešla. Proto zahájil jednání s Ant. Ventlukou, který jim žádaný pozemek r. 1966 v rozloze 3.184 m² prodal.

Projekt chaty navrhnul a provedl Ing arch Karel Pelant a byl schválen Krkonošským národním parkem Ing arch Kalašovou.

Se stavbou bylo započato z jara 1966. Stavělo se jako podniková investice. Bylo nutno vykonat převážně práce brigádnický a to jak práce pomocné i řemeslnické, zaměstnanci podniku. To je výkopy, přidavače u zedníků, ale i práce instalatérské, natěračské a podobné. Odborné práce dělala celá řada různých firem.

Východočeské dřevařské závody dodaly nábytek a dřevěné vybavení – interiery. Je zde celá řada uměleckých děl. Vstupní dřevěnou plastiku dělal akademický malíř Václav Pokorný z Jablonce n/Nisou. Krb ve společenské místnosti je dílem akad. sochaře Vratislava Nováka a Jana Lukáše. V jídelně dřevěnou plastiku dělal akad. sochař Jiří Kovář. Některé lustry dodal sám podnik, který je vyrábí.

Po dostavbě budovy se provedla v roce 1972 rozsáhlá zahradnická úprava kolem. Zahradnické práce provedl Komunální podnik města Chrudimě, svými zaměstnanci. Úprava byla provedena podle projektu Ing arch. Šingera z Plzně-Vlonavy a vyžádala si nákladu téměř ½ mil. korun.

Stavba pokračovala v letech 1966-71 a dne 29.2.1972 byla

slavnostně otevřena nynějším podnikovým ředitelem Ing Lad. Bobkem.

Budova má celkem pět podlaží. Na venkovní zdění obložení i výzdobu společenské místnosti bylo použito břidlice, dovezené od Železného Brodu. V suterénu budovy jsou místnosti hospodářské. Je tam velká kotelna na tekuté palivo. Jsou to dva barely o obsahem 50.000 litrů topného oleje. Dále místnosti skladů, šatny personálu, lyžárna a šatna pro rekreanty. V suterénu je i zimní vchod.

V přízemí jsou místnosti společenské, klubovna, recepce, jídelna a kuchyně. Ve 3. a 4. podlaží jsou pokoje. Celkem 22 pokojů tří až čtyřlůžkových. V 5tém podlaží jsou dvě nelehárny o kapacitou 20 lůžek. Celkem má chata 88 lůžek.

Pokoje jsou vybaveny sprchovým koutem a šatnou. Pokoje obrácené jižním směrem mají balkony.

Pro provoz chaty je plánováno 9 zaměstnanců. Chata bude celý rok v provozu a pokud ji nevyužijí zaměstnanci Precisy bude její kapacita vyplňována prostřednictvím Čedoku.

V mimosezonní době bude chata využívána převážně pro různé podnikové i jiné školení.

V roce 1971-72 vybudoval MěNV v Harrachově k chatě Precisy novou cestu. Podrobněji o ní píši na straně č. 79

Chata Precisy byla vybudována nákladem přes 6 mil. korun a svým stylem a umístěním je ozdobou Harrachova.

Chata čp. 151. oprava

V roce 1968 koupil závodní výbor ROH podniku Ing. průmyslové stavby - Praha, v Harrachově od Miloslava Jandy budovu čp 151 pro rekreaci svých zaměstnanců. Za budovu mu tehdy zaplatil 46.000 Kčs. Koupi budovy zprostředkoval

podniku předseda MěNV v Harrachově Václav Hadrava. Za protihodnotu za získání tohoto objektu, se zavázal podnik opravit budovu MěNV v Harrachově čp 150.

Již v roce 1968 začal podnik budovu adaptovat. Plán na přestavbu projektoval a vypracoval stavitel Jaroslav Kubr, stavbu provedl stavitel František Sládek a řídil ji Jan Uhrin, všichni zaměstnanci podniku z Prahy.

Adaptace celé budovy byla provedena svépomocí zaměstnanců podniku. Pak byly nolčány všechny řemeslnické práce zedníků, truhlářů, tesařů, instalatérů i jiných řemesel. Brigádníků bylo celkem málo.

V roce 1969 se začala dělat nová střecha. Původní eternitová byla cundána. Krkonošský národní park vazbu střechy v této podobě nepovolil a tak v roce 1970 se začala dělat nová, která již zůstala.

Původní hospodářské budovy - chlévy, byly přebudovány na kuchyň a sklady a zřízen tam také byt pro správce. Z obytných místností bývalého majitele byla zřízena společenská místnost s kulturním zařízením. Byl tam postaven nový krb a celá místnost byla obložena modřínovým dřevem. Na půdě bylo vybudováno 11 pokojů. 2 toho jsou 4 dvoulůžkové, 3 třílůžkové a 2 čtyřlůžkové. V podkroví jsou jsou dvě velké noclehárny o 10 a 12 lůžkách. Chata má kapacitu 40 lůžek, s přistýlkami až 50 lůžek. Bylo postaveno nové sociální zařízení pro muže a ženy, umyvárny a dvě sprchy. Vytápění celé budovy je elektrické, akumulačními kamnami.

Stavba byla kolaudována 15. května 1972 a po adaptá-

nění některých nedostatků drobného rázu, byla dána do provozu 9. července 1972, kdy přišli již první rekreanti.

Celá budova je vybavena novým nábytkem a zařízením. Dodavatelem i investorem veškerého materiálu i většiny zařízení byl podnik sám.

V budově se počítá s celoročním provozem, s vyvařováním jídel, s celodenní penzí. Pro zaměstnance podniku bude denní penze 35 Kčs, pro cizí 40 Kčs. Vedoucím je v současné době Vlčí. Jsou zde zaměstnány 2 kuchařky a jedna pokojská. V době mimosezónní počítá se různým školením.

Budova byla adaptována nákladem 850.000 Kčs.

V letech 1969-72 vybudoval národní podnik Elektrárny Chata n.p. na Mělník pro své zaměstnance vzornou rekreační chatu Elekrárna na parcele č. katastru 1037/4 na Hřebenkách. Mělník.

Původně chtěl podnik k tomuto účelu koupit zámek na Malé Skále, ale z koupi sešlo. Potom přišli na myšlenku, že v Harrachově má více závodů z Mělníka svoje rekreační chaty a že by i oni si mohli u nás svoji chatu postavit. Pozemek jim nabídnul předseda MěNV v Harrachově Václav Hradrava. Parcelu v rozloze 2.784 m² koupili od Boženy Stránské, bytem Praha 1, Hradčanské náměstí 14.

Projekt vypracoval Ing. Klíma, Výzkumný a vývojový ústav Stavebnictví, Praha 1. na Poříčí 46.

Stavbu provedly IPS - inženýrsko průmyslové stavby z Ústí n/Labem. Vedoucím byl v začátcích stavby stavební mistr Jaroslav Bartoš z Ústí n/Labem a po něm převzal 8. března 1971 vedení stavby stavební mistr Ladislav Janda z

Roudnice n/Labem. Se stavbou bylo započato z jara 1969.

Po dobu stavby zde pracovalo průměrně asi 10-15 zedníků z IPS z Ústí n/Labem a 10 brigádníků z n.p. Elektrárny - Hělníky. Další řemeslnické práce provedli 4 truhláři, 3 elektrotechnici a 3 instalatéři z OSP - okresního stavebního podniku z Karlových Varů. OSP Karlovy Vary udělal mimo instalace topení, elektřiny a vody i veškerý nábytek a truhlářské práce.

Po dostavění byla budova pokryta plechovou krytinou. Pokryli ji dva klempíři - pokrývači n.p. Elektrárny - Hělník.

Při stavbě bylo nutno překonat hodně potíží. Písek na stavbu byl dovážen většinou z Elekrárny - Počáply od Hělníka, ze vzdálenosti asi 130 km a další také z Machnína od Liberce asi 60 km. Kámen na stavbu byl dovážen z Rudolfova od Liberce a ostatní materiál většinou z Ústí n/Labem.

Dříví na celou stavbu, celkem asi 100 m³ dodal Lesní závod v Harrachově z pily v Janově. Pěkné modřín na palubky k pobití chaty z venkovní strany je z pily Janov. Byl po rozřezání odvezen auty a vleky do Karlových Varů, kde byl zpracován a potom zase přivezen zpět do Harrachova.

V zimě 1970-71 se pod tíží sněhu prolomila střecha železné konstrukce skladu rozměru 10 × 10 metrů.

Těžkosti byly i ubytováním zaměstnanců. Někteří bydleli v ubytovně budovy ČSTV (stará škola u kostela), další v hájence Lesního závodu a také v chatě u Šindelky.

Celá chata je vytápěna elektrickým nočním proudem. Je připojena na elektrické primární vedení do Polska. Postaven byl vlastní transformátor, na který bude později po dostavění připojena i nová celnice na hraničním přechodu

Harrachov-Jakuč. V zimním období 1971-72, kdy se prováděly vnitřní dokončovací práce, byla budova tímto způsobem již vytápěna. Za tuto dobu se propálilo proudu asi za 80.000 Kčs. Akumulační kamna jsou umístěna ve všech provozních místnostech, pokojích, chodbách i sociálních zařízeních.

V létě 1972 byl pro budovu na pozemku čkat. 635 vybudován nákladem 500.000 Kčs septik a kanalisace.

V létě 1972 byla stavba chaty téměř dokončena, prováděly by se ještě některé vnitřní úpravy. V projektu je také výstavba asfaltové vozovky k chatě v šíři 4 metrů a úprava okolí chaty. Tyto práce budou provedeny v roce 1973.

Budova má tři podlaží. V suterénu bude herna, sauna, bar, skladovací prostory, dílny, lyžárna a sušárna oděvů a obuvi. Každý má vlastní skříňku. V prvém a druhém podlaží je v každém 13 pokojů, většinou dvoulůžkových a některé rodinné čtyřlůžkové o dvou místnostech. Každý pokoj má vlastní sprchovací kout, v každém podlaží je sociální zařízení a navíc dvě koupelny. V pokroví jsou tři velké pokoje pro společné ubytování, každý pro 10 lidí. Celková kapacita chaty je asi 100 lůžek.

V létě 1972 koupil n. p. Elektrárna-Chělmík ve svém sousedství obytný domek čp. 246. od Edwarda Procházky, který bude využit pro personál chaty, aby nezabírali místa-pokoje v chatě. Za domek zaplatil E. Procházkovi 180.000 Kčs a mimo to obdržel Procházka od podniku v Chělmíku byt v panelové novostavbě 1+2 s příslušenstvím.

Chata byla vybudována nákladem 4 mil. Kčs a byla slavnostně otevřena 1. prosince 1972.

78

Úprava budovy čp 256

V létech 1970-72 byl upraven dům čp 256, původně budova první školy v Harrachově.

Investorem byl český svaz družstevních rolníků, OV-okresní výbor Mladá Boleslav. Projekt vypracoval Franz Horák z OV-SD-okresní výrobní bytové družstvo - Mladá Boleslav. Přestavbu provedly čsl autoopravny KNV- krajského národního výboru z Prahy.

Celá budova byla adaptována a využito i všech podkrovních místností. Na zadní straně byla přistavěna místnost jídelny. Bylo vybudováno nové ústřední topení, instalace vody a elektřiny a sociální zařízení. Budova má nyní kapacitu 34 lůžek v pokojích většinou vícelůžkových.

Celkový náklad na úpravu a zařízení byl 900.000 Kčs, z toho nábytek 160.000 Kčs, koberce 27.000 Kčs a 22.000 Kčs prádlo.

Budova byla kolaudována v srpnu 1972.

Cesty - asfaltovány

V roce 1972 bylo v Harrachově upraveno na 9.500 běžných metrů cest, které byly pokryty bezprašným asfaltovým povrchem. Původně bylo plánováno upravit pouze 2.900 metrů cest.

Bezprašným povrchem byla opatřena cesta, Annenským údolím a cesta k Žátiší v Rýžovišti. Navíc se tato úprava provedla také na silnici k Mýtinám v délce 1½ km až k nádraží a cesta ke koupališti v délce 900 metrů.

Asfaltovým povrchem bylo pokryto i několik vedlejších cest v obci. Byla to cesta za sklárnou v délce 900 metrů, za prádlem z brojmicí 800 m, kolem mateřské školky 600 metrů a podél bytových jednotek v novém Světě v délce 900 metrů.

byla vyasfaltována cesta od autobusového nádraží k mumlavské boudě a dvůr za budovou Lesního závodu.

Veškeré tyto práce provedli zaměstnanci okresního stavebního podniku Turnov - pobočka Vrchlabí, pracovní středisko v Hrabačově, pomocí mechanizace.

Časné jaro, které tohoto roku bylo, dovolilo jim zahájit práce již 16. března, kdy byl první asfalt po zimním období již navážen.

Úprava všech těchto cest byla vybudována celkovým nákladem 2,227.000 Kčs.

V roce 1972 byla vybudována komunikace vedoucí kolem prýtu směrem k Zákoutí, k chatě Precisy v délce 1.200 metrů. Cesta do Zákoutí

Projekt vypracovalo středisko Bižuterie skla - Jablonec n/Nisou. Investorem byl MěNV v Harrachově. Dodavatelem byly Vodohospodářské stavby Ústí n/Labem, které ji také svými zaměstnanci pomocí mechanisace vybudovaly.

Cesta začíná u hlavní komunikace před obchodním domem, vede kolem budovy prýtu čp 151, za Kurzovu vilu čp 174, k Mlynářově vile čp 176, dále podél les. k Zákoutí k chatě Precisy, kde končí.

V zatáčkách, kde cesta stoupá je odlážděná a dále její rovinatý terén asfaltován. Navážka na cestu byla přivážena z haldy barytového dolu v Harrachově.

V létě 1972, kdy byla cesta budována pracovalo zde 10 - 12 dělníků. Konečné úpravy budou provedeny ještě v roce 1973.

V době, kdy n.p. Bižuterie Jablonec v Nisou budoval v Žákoutí svoji rekreační chatu, používal k dovozu veškerého materiálu obecní cestu, která začíná od hlavní komunikace u Ducha hor. Cesta byla značně přetěžována a také občané bydlící v jejím sousedství si stěžovali na velký hluk, který vozidla způsobovala.

Protože AZNP - automobilové závody národní podnik v Mladé Boleslavi mají v tomto prostoru zakoupený pozemek na stavbu chaty, svolal MěNV v Harrachově všechny zájemce v okolí a navrhoval jim vybudovat komunikaci vlastní. Po společné obhlídce byl tento návrh realizován.

na celkovém jejím nákladu 1,250.000 Kčs se podílely:

Preciosa - Jablonec	200.000	Kčs
AZNP - Mladá Boleslav	220.000	-"-
Vodohospodářské stavby Ústí n/Labem	80.000	-"-
URO - ústřední rada odborů	400.000	-"-
MěNV v Harrachově	350.000	-"-
Celkem	1,250.000	Kčs

Výstavba garáží

V roce 1972 byla v prostoru katastru číslo 333/1 za uhlířem podél cesty vedoucí směrem do Amerského údolí postaveno 11 skupinových garáží. Postavili si je svépomocí místní občané pro svá auta. Materiál na garážky těsně mělo ze staveniště sklárny.

Projekt garáží vypracoval Bohumír Kulhavý, stavitel ze sklárny.

Hodnota díla jedné garáže je asi 12.000 Kčs. Všechny z nich jsou jednotného typu.

Ve dnech 30 a 31. prosince 1972 byl uspořádán v Harrachově Pohár
ve jubilejní již XXV ročník lyžařského závodu o pohár Harrachovských
Harrachovských skláren.
skláren

Skoky byly uspořádány 30. prosince 1972 v Harrachově a běh pro závod sdružený 31. 12. 1972 na Jizerce, protože v Harrachově pro naprostý nedostatek souvislé plochy sněhu nebylo možno běžecké tratě vytyčit. Také na můstky musel být sníh navezen auty, z luk od Rumlavy, kde ho příliš slabší vrstva ležela. Tato úprava si vyžádala velkého úsilí sportovců, funkcionářů i některých místních občanů Harrachova.

Takto upraven byl pouze malý můstek pro žáky a dorostence s normovým bodem 32 metrů a střední můstek pro juniory a muže s normovým bodem 54 metrů. Velký můstek upraven nebyl. Na můstky bylo navezeno více než 50 nákladních aut sněhu.

Po dobu závodu v Harrachově bylo slunečno, poměrně klidno. Při běžeckých závodech na Jizerce bylo sice slunečno, ale silný mrazivý vítr. Sníh byl přímrzlý, rychlý.

Výsledky závodu ve skoku 30. 12. 1972 v Harrachově:

1. Kučera Tomáš - Dukla Jablonec (Kučera a Rýgl jsou
2. Rýgl Vladimír -"- (z Harrachova)
3. Petrák -"-

Závod na 15 km 31. 12. 72 na Jizerce:

1. Ploc - Rudá Hvězda - Seniory
2. Žižka -"- -"- -"-
3. Rýgl Seba Šamvald

Závod sdružený - skok a běh:

1972

1. Kučera Tomáš - Dukla Liberec 438 bodů
2. Zvonek Přímec 409.15 "-
3. Zeman Dukla Liberec 406.85 "-

nedostatek sněhu byl tehdy po celé Evropě. na turnaji čtyř mistrů v NSR a Rakousku, musely být můstky podobným způsobem jako u nás upravovány.

Olympijské hry v Sapporu

Ve dnech od 3. do 13. února 1972 konaly se v Sapporu v Japonsku XI. zimní olympijské hry. Ve výpravě československých sportovců byli z Harrachova Tomáš Kučera, lyžař - odrazňák, trenér biathlonistů Jiří Citich a biathlonisté - závodníci Stanislav Faistauer a Pavel Ploc.

Tomáš Kučera se ve sdruženém závodě umístil celkově na 6. místě a získal 387.935 bodů. Skoky měl 75.5 - 75.5 - 74.5 m dlouhé. Poslední jeho skok byl bodově méně ohodnocen pro nejistý dopad. Ve skoku byl celkově na 7. místě. V běhu skončil na 7. místě a tím postoupil v konečném pořadí na 6. místo. na olympijských hrách v Grenoblu skončil celkově na 4. místě.

V biathlonu v závodě jednotlivců na 20 km se střelbou startovalo 48 závodníků. Stanislav Faistauer byl časem 1.28'53,33 na 44. místě. V běhu byl celkově devátý. Pavel Ploc byl časem 1.29'38,79 v celkové kvalifikaci se střelbou na 47. místě. V běhu byl celkově 11.

Ve čtyřčlenných štafetách biathlonistů startovalo 13 štafet. Čsl štafeta jela ve složení Žižka, Ploc, Hluška a Hájek. Skončila na předposledním 12 místě, když poslední člen čsl štafety byl před cílem poslední a teprve v cílové

rovince předběhnul štafetu Francie.

Před odletem do Japonska řekli ešl novinářům na otázku: S jakými pocity odjíždíte do Japonska a jaké výsledky by Vás uspokojily:

Tomáš Kučna: Pocity zatím nemám žádné, jen abychom tam už byli. Když udělám maximum a o to se budu snažit, budu výsledkem spokojen.

Pavel Ploc: Žádné strachy, jsme dobře připraveni, snad nám to i vyjde.

Ve výpravě ešl sportovců byl i trenér ešl lyžařů - skokanů Jachym Bulín, který nyní působí ve Špindlerově Mlýně, ale celá mladá léta žil v Harrachově, kde za místní Jiskru aktivně závodil.

Je samozřejmé že biathlonisty po jejich návratu ze Sappora za jejich výkony, u nás v Harrachově nikdo nevítal.

Ve dnech od 11. do 16. září 1972 se konala ve Špindlerově Mlýně 47. šestidenní mezinárodní moto-cyklová soutěž, kde byl start i cíl. Šestidenní moto-cykl. soutěž.

I. etapa dne 11. září se jela také v úseku Harrachova. Vedla Studenova do Rýžoviště - autobusové nádraží - Mumlavská bouda, podél Mumlavy, až ke Krakonošově snídani, směrem k Zadnímu Plechu, po úbočí Plešivce, zpět k Harrachovu přes Ptačinec k Zátiší, Krakonošovou cestám k Ruličkám a dále.

II. etapa 12. září vedla po téže trati, ale obráceným směrem.

III. etapa 13. září z Kořenova na Mýtiny - nový Svět, Hlábův most, Černý most, nad pilou Janov směrem po levém úbočí

Šťtáku až na Studenov do Rýžoviště - ČSTV - k Žálisi, k Ručičkám a dále.

IV. etapa dne 14. září se jela po téže trati jako III. etapa, ale obráceným směrem. V a VI etapa ve dnech 15. a 16. září přes Harrachov nevedly.

Závodu se účastnilo 379 jezdců ze 17ti států Evropy a jeden tým USA.

Světovou kopej vyhrálo mužstvo ČSSR s 0/360,4 body
2. bylo -"- NDR s 0/1152,5 -"-
3 -"- -"- Italie s 0/1869 -"-

Stříbrnou vázu vyhrálo mužstvo ČSSR-A s 0/613,0 -"-
2 bylo -"- -"- B s 0/715,0 -"-
3 -"- NDR-B s 0/11855 -"-

Počasí závodníkům přálo, bylo kisko, polojasno, z rána chladno, šedivý mráz.

Cestovní ruch

Cestovní ruch byl v Harrachově v roce 1972 znatelný. Nejvíce zde bylo Němců z NDR, vlastními auty.

Na hraničním přechodu Harrachov-Jakuš, přestoupilo v roce 1972 hranici celkem na 890.000 cestujících oběma směry.

Z toho šel turistů bylo na 40.000, ze zemí socialistického tábora 240.000 a z kapitalistických států 10.000 cestujících.

Celním prošel Vzpěpálkův soubor písní a tanců, šel artisté, šel. reprezentanti plošinářů a 8 československých závodníku-reprezentantů v cyklokrosu.

Ze Zelené Gory prošel zde polský orchestr na X Knochův Kolín.

Mimo toho projíždí k nám přes celnici mnoho polských dělníků, většinou žen, které zde pracují v různých průmyslových závodech, po celém severočeském pohraničí i ve vnitrozemí. Nejvzdálenější až v Chebu a Aši.

Ti bližší se vrací v pátek večer zpět autobusy zpět domů a v neděli večer, nebo v pondělí ráno zase k nám do práce.

Poláci u nás kupují všechno, co zde vidí, nejvíce hurské přísky, po 6 kg balících, kterých je u nich nedostatek a potom je doma s výdělkem prodávají. Jedna Polka koupila v Horrachově, v prodejně Zeleniny i celou bedýnku 15 kg cukrových čoustek. Protože v týdnu autobusy na hranici jezdí jen omezeně, nesla je z Horrachova až na hranici s ostatními nákupy pěšky.

Počet těchto dělníků je započítán v celkovém stavu průchodu přes celnici.

V lázeňském středisku ČSTV v Ryžovišti bylo v roce 1972 ubytováno 10.172 osob z ČSSR, 2.340 osob ze socialistických zemí a 136 osob ze zemí kapitalistických.

Z významných hostů a sportovců ve středisku bydleli: místopředseda vlády ČSR s. Ing Stanislav Rázl s chotí, herečkou Reginou Rázlovou, herec, malíř a spisovatel Miloš Nesvadba, čsl. reprezentantka olympionička skokanka do vody Milena Duchková (na olymp. hrál v Mexiku zvítězila, v Mnichově r. 1972 byla druhá). Připravovali se zde na olympiádu čsl. jezdci Koukal a Rázová a bylo zde na soustředění i ligové mužstvo Sparty.

V březnu 1972 konaly se zde mezinárodní lyžařské závody přátelských zemí, organisované ministerstvem vnitra. Účastnili v počtu asi 300 lidí, bydleli a stravovali se ve středisku v Ryžovišti.

Ve středisku se konala různá školení Krajské zemědělské správy v Hradci Králové - ministerstva vnitra.

Byly zde i tradiční školy v přírodě ze zamořených oblastí Chomutovska.

Činnost kanceláře CIS ustovní a informační služby v Harrachově převzala v roce 1972 ekspozitura Čedoku ve Vrchlabí. Provoz v Harrachově je omezen pouze na prodej jízdenek a místenek autobusů do Prahy a prodávání informací místním návštěvníkům. Kancelář CIS je umístěna v nové budově prodejny skla.

Výměna platidel

Koncem roku 1972 přestaly být v našem státě zákonným platidlem papírové bankovky hodnoty 25- Kčs, 5- Kč, 3- Kčs a kovové mince hodnoty 3- Kčs a 25 haléřů. Poštovní úřady je přijímají do konce června 1973.

Koncem roku byly dány do oběhu nové 20tihaléřové mince a mince v hodnotě 2 Kčs.

Telefon na Voseckou boudu

V zimě 1972 bylo telefonní spojení s Voseckou boudou navázáno z Rokytnice přes Studenov, bezdrátovým pokusným spojením. V začátcích mělo časté poruchy, které museli odstraňovat spojaři až z Parolubí. Potom obdržel klíče od aparatury i montér z Rokytnice v Jizerou.

V červnu 1972 byly pomocí autojeřábu vytaženy stožáry i s patkami telefonního vedení z Harrachova až k Lubochu. Budou použity jinde. Stožáry dále v line směrem k Voseké boudě dosud stojí.

Výstava králíků

Ve dnech 29.-30. června 1972 byla v Harrachově uspořádána

opět místní skupinou ČSCHDZ - čs chovatelů drobného zvířectva výstava králíků, v prostoru v lese za muzeem skla.

Vystavovali místní chovatelé a doplnili ji i někteří z blízkého okolí. Výstava byla uspořádána v rozsahu výstav minulých.

V předvečer výstavy v sobotu dne 29. července byl na louce u výstaviště pódeu táborák za velké účasti místních obyvatel i hostí Harrachova. Bylo postaráno i o jejich občerstvení.

U táboráku hrály dvě hudby, které se střídaly. Byla to skupina místních hudebníků, kteří hráli na dechové nástroje a sedmičlenná skupina místních mládežníků na kytary a další strunné nástroje. Zábava a tance na parketu se protáhly až do pozdních nočních hodin, protože bylo velmi hezké počasí a příjemně teplo.

Návštěva na výstavě dne 30. července byla slabší, protože přes den několikrát zahřměla bouřka a byly i kratší deštové přeháňky.

Po skončení světové výstavy v Osace v Japonsku roku 1968 koupil česko restauraci Praha a slovensko Kolibu, Vškurka které byly po dobu výstavy v provozu, majitel největšího v Pákiu japonského pivovaru pan Kirin. Ubě restaurace přestěhoval do Pákia a umístil je v 17tipodlažní budově v nejvyšším jejím patře.

Zaměstnává tam asi 18 českých a slovenských zaměstnanců. Jsou to kuchaři, hudebníci a několik číšníků. Ostatní personál, asi 60 lidí jsou Japonci.

Pracovníky do těchto služeb vybírá a navrhuje podnikové ředitelství československých hotelů. Smlouvy s nimi se-

pionýr vždy na dobu jednoho roku cestovní kancelář Čedok. Po roce tam přijíždějí zase další.

Na podzim roku 1972 tam odejel pracovat jako kuchař harrachovský občan Josef Vokunka (narozen 1920), který byl profesně zaměstnán v hotelu Montana ve Špindlerově Mlýně.

Dne 20. října odejel společně s dalšími zaměstnanci z Prahy vlakem do Moskvy. Původně měli cestovat letadlem, ale všechny linky byly plně obsazeny. Z Moskvy letěli do Chabarovska, kam dorazili po sedmi a půl hodinách letu. Z Chabarovska dále vlakem do přístavu Nachodka, potom lodí do Jokohamy a vlakem do Pekia.

Z Prahy odjeli v pátek a do Pekia přijeli za týden ve čtvrtek. Druhý den nastoupili ihned do zaměstnání.

V roce 1971 obdržel Josef Vokunka titul mistr kuchař.

Sňatky-narození-úmrtí

V roce 1972 bylo na MěNV v Harrachově uzavřeno 20 sňatků. Z toho byly tři místní sňatky a ostatní cizí, převážně z okresu Jablonec n/Nisou.

Do matriky narozených bylo zapsáno 19 dětí, z toho 12 děvčat a 7 chlapců.

Zemřelo 6 lidí. Josef Civín, bývalý nadlesní ve věku přes 90 let a Adolf Biemann přes 93 roků.

11. II. 1973.

1973

Přehled počasí

leden: celý leden byl téměř beze sněhu - v první polovině byly mrazy -5°C až -12°C, potom mrazy téměř ustaly - koncem měsíce se začalo mírně chumelit a bylo asi 20 cm sněhu.

únor: opět mírný, bylo většinou mlhavo, až deštivo - 25.II. byl mráz -8°C, 26.II ještě -14°C a začalo silně chumelit.

březen: chumelilo husté i začátkem března - 4.III. bylo již asi 100-120 cm čerstvého sněhu - v polovině března se vyjasnilo, bylo několik slunečných dnů a mrazy od -10°C do -14°C poté se potom začal ztrácet, byly přeháňky se sněhem a deštěm - 25. března se v Harrachově objevily první špačci.

duben: v dubnu bylo již téměř beze sněhu, apilové počasí trvalo celý duben - 21. dubna napadlo asi 10 cm nového sněhu, který brzy roztál.

květen: začátkem května bylo několik ranních mrazíků - již 2. května hřmělo bouřka a silně pršelo - celý květen byl chladný, konec deštivý.

červen: do 12.6. bylo oblačno, chladno a deštivo - kolem 20.V. několik ředivých mrazů - potom se oteplilo a přišlo slunce

července: do 10.7. bylo teplo až vedro - 11 až 16. deštivo - konec měsíce chladno, pršelo, potom jasno.

srpen: téměř celý srpen bylo hezké počasí, oblačno až slunečno - 19.8 byla velká bouřka, jinak za celé léto bouřky téměř nebyly - 22.8 byl první ředivý mráz a ochladilo se

září: chladno bylo i začátkem září - od 5. do 9. září bylo opět

teplo, až vedro - 10 a 11.9 opět šedivé mrazy - od poloviny září do konce, i začátek října bylo poměrně hezké počasí.

říjen: od 10. října bylo zataženo a chladno - 12.10 napadnul již první sníh asi 6-8 cm který se za několik dnů ztratil - 13.10 byl mráz - 9°C, který zmrzl na zahrádkách téměř všechny květy - potom bylo mlhavo, deštivo - 20.10 napadnul nový mokrý sníh - 21.10. celý den pršelo a ve 4 hodiny hlučela bouřka a v noci byl velký vítr - koncem měsíce bylo několik hezkých, slunečných dnů, ale již chladno

listopad: jasno a chladno bylo i začátkem listopadu až do 5.11, potom pršelo a od 8.11. začalo silně chumelit - 10.11. se sníh opět ztratil - 15.11 opět chumelilo, napadlo asi 10-12 cm sněhu, který již zůstal ležet, bylo zataženo a stále chumelilo - koncem listopadu bylo již asi 90-100 cm sněhu.

prosinec: zrušily mrazy - 1.12 bylo - 12°C, 2.12 již -22°C a 3.12 největší -23°C, potom mrazy povolily - navečer 3.12 bylo opět zataženo a chumelilo - 10-12.XII byly opět mrazy -16 až -18°C a ve dnech 14 až 16.XII opět chumelilo, potom do konce měsíce již sníh nepadal. Vánočních svátků bylo přenádherně zataženo a klidno, jenom 24 a 25.XII. za poledne se mlha protrhala a chvíli svítilo slunce.

Volba prezidenta republiky

Dnem 30. března 1973 uplynulo pětileté funkční období prezidenta republiky armádního generála Ludvíka Svobody: síly se proto na Pražském hradě dne 22. března 1973 na slavnostní schůzi Sněmovna lidu a Sněmovna národů Federálního shromáždění ČSSR.

Dějištěm významného aktu, starobylý Vladislavský sál, byl slavnostně vyzdoben československou státní vlajkou a státním

znakem. Návrh na volbu presidenta ČSSR předložil generální tajemník ÚV-KSČ a předseda ÚV-národní fronty ČSSR profesor Gustav Husák.

V 11.20 h vyhlásil člen předsednictva ÚV-KSČ a předseda Federálního shromáždění ČSSR Alois Jindra výsledek tajného hlasování. Oznámil, že prezidentem ČSSR pro příští volební období byl jednomyslně zvolen armádní generál Ludvík Svoboda.

Poté president republiky ČSSR armádní generál Ludvík Svoboda složil předepsaný slib a stal se opět presidentem ČSSR.

Mateřská školka - přístavba

Protože kapacita mateřské školky nestačila uspokojit žádosti rodičů, kteří chtěli umístit své děti ve školce, bylo nutno počet míst ve školce rozšířit její přístavbou. Výstavba byla provedena v akci „Z". Se stavbou bylo započato v roce 1972 a stavba byla dokončena roku 1973. Kolaudována byla 17. října 1973.

Projekt na přístavbu k budově čp 118 vypracoval Inmustie-Semily. Okna a dveře dodal JZD Ulibice u Jičína. Elektrickou instalaci, vodu a ústřední topení v celé budově vybudoval VSP (okresní stavební podnik) Semily.

Zednické práce dělali zedníci služeb MNV v Harrachově a pomáhali jim brigádníky i místní občané. Pokrývačské a tesařské práce byly vybudovány provozní brigádnicky.

Nábytek i ostatní vnitřní zařízení si obstarala školka sama z prodejny nábytku z Hradce Králové.

Stará školka umístěná v budově čp 118 v bývalé Rosegerově škole, měla kapacitu 44 míst. Tento stav byl nyní snížen na 35 míst. V přístavbě bude místo pro 30 dětí.

Školka byla vybudována nákladem 900.000 Kčs, celková

hodnota díla je 1,400.000 Kčs. na její výstavbě bylo odpracováno 6.884 hodin zdarma. Odpracovali je většinou otcové dětí, které tam budou umístěny.

Budova MěNV - opravy

na budově čp 150 v Hlavňově, kde má své kanceláře MěNV, byla provedena v letech 1972-73 generální oprava, aby vhodně reprezentovala naši obec. S opravami bylo započato v roce 1972, kdy celé první poschodí budovy bylo obloženo modřínovým dřevem. Tyto práce byly v roce 1973 dokončeny a byla dána na celé přízemí budovy nová hrubá omítka a rohy budovy byly obloženy břidlicí, dovezenou z lomu od Železného Brodu.

Celou tuto práci provedly IPS (inženýrsko - průmyslové stavby) Praha svými lidmi. Pracovalo zde stále 5 lidí. Tito lidé provedli i úpravu všech místností v budově. Stěny byly obity dřevem a vybudovány i nové přepážky. Za všechny tyto práce zaplatil MěNV v Hlavňově stavebníkovi IPS - Praha celkem 221.000 Kčs.

Do všech kanceláří byl zakoupen také nový kancelářský nábytek a některé další vnitřní zařízení. Nábytek byl zakoupen zčásti v Liberci a další v Hradci Králové. Za toto zařízení zaplatil MěNV celkem 25.000 Kčs.

„Sklářská chalupa" - otevření

V roce 1973 byla v lese na Hřebínku za budovou čp 151 postavena vinárna, která byla pojmenována na „Sklářská chalupa". Projekt zajišťovaly Interhotely a vypracoval ho Potravinoprojekt Praha. Se stavbou bylo započato v červenci r. 1973 a již 27. prosince 1973 byla stavba dokončena.

Slavnostnímu otevření dne 28.12.1973 byl přítomen i místopředseda vlády federální ČSSR s. Hamouz.

Chalupa, nebo také koliba, jak se jí říká, bude pohostinský, více noční podnik, sloužící k posezení. Jeho výzdobu tvoří převážně zemědělské nářadí a zařízení.

Objekt byl vybudován nákladem 1½ mil. Kčs.

Nová čekárna u čp 24

V roce 1973 byla vybudována v Novém Světě na autobusové zastávce u Motejlkových čp 24 nová čekárna. Původní dřevěná byla rozbořena, protože sklo v oknech i dveřích bylo stále od nezodpovědných lidí rozbité. Z původní čekárny zůstaly pouze základy na kterých byla vybudována čekárna nová zděná.

Novou čekárnu vybudoval MěNV v Harrachově brigádnický v rámci údržby nákladem 25.000 Kčs v horském stylu.

Výstavba garáží

Stále větší počet osobních aut, které u nás jednotlivci vlastní, nutí je k výstavbě nových garáží. Tak bylo v roce 1973 postaveno 10 nových garáží podél levé strany cesty vedoucí od Annenského údolí v blízkosti Letohradu směrem k novému Světu nad mateřskou školkou čp. 118. Dalších 10 garáží bylo postaveno nad bývalou celnicí čp. 102 po levé straně silnice. Všechny tyto garáže postavili si majitelé aut svépomocí.

Úprava cest

V roce 1973 byly v prostoru Harrachova upraveny některé cesty a pokryty asfaltovým povrchem. Byla to cesta vedoucí z Rýžoviště od střediska ČSTV vedoucí na Studenov, od budovy

u Ducha hor do Zákouti k chatě Preiose a cesta od hlavní silnice podle zdravotního střediska čp 252 na Hřebenka. Tak bylo upraveno 4½ km cest, nákladem 250.000 Kčs.

Mimo této úpravy byl dán nový asfaltový povrch na cesty od pošty čp 1142 k Preiose nákladem 70.000 Kčs. Tyto práce provedl podnik „Silnice" závod Trutnov. Ostatní úpravy v přírodě uvedené dělal podnik Lesostavby - Hostinné svými zaměstnanci.

Prostor za Hubertusem

V roce 1973 bylo započato s úpravou terénu za hotelem Hubertus. Tato plocha má sloužit dočasně za parkoviště a později tam má být vybudován podle regulačního plánu nový sportovní stadion. Protože původní terén měl různý svah, bylo nutno z horní jeho části přemístit část zeminy dolů. Proměření provedl a dozor při těchto měl Ing Mišovský z Prahy, který v Harrachově vlastní dům čp 257 a mnoho času zde také bydlí.

Tak bylo přemístěno na 1.200 m³ převážně kamenitého materiálu. Na dorovnání terénu byl navezen auty další materiál z rudných dolů v Harrachově.

Tyto práce provedl OSP (okresní stavební podnik) z Jablonce n/Nisou nákladem ½ mil Kčs.

Zpráva o lesích v Harrachově

Tuto situační zprávu lesního závodu v Harrachově vypracoval pro obecní kroniku technický úředník Vladislav Janoušek. Obsahuje jednak úpravy komunikací, které byly v poslední době na závodě provedeny, zavádění nové mechanisace v lese, zásahy do chovu zvěře a zprávy organisační a technické. Upisuji

ji do obecní kroniky v původním znění, jak jsem ji od Vladimíra Janouška obdržel:

Kolem budovy lesního závodu čp 325 byl vyasfaltován dvůr z prostředků na rozvoj Krkonoš.

Cesta od mumlavské boudy k Lubošské bystřině byla povezena štěrkovým materiálem, zhutněna, válcována a pokryta penetračním materiálem (asfaltem) v délce cca 1.950 m. na cestě byly položeny silnostěnné trubní propusti a potok Vrlí ručej byl veden rámovým propustím. Trubních propustí bylo vybudováno 9 o běžné šíři 5 metrů. Náklad na cestu včetně staveništních zařízení byl 557.722.50 Kčs v rámci I. etapy. Ve II. etapě bude pokračováno v dosavadním způsobu až ke garážím, resp: k Osecké boudě. Projekt se zabývá také vybudováním dvou nových mostů. A to přes Lubošskou bystřinu a Hraniční potok.

Svážnice, která ústila na jakobstálskou silnici (hraniční) musela být přeložena vzhledem k výstavbě silnice. Investor nahradil státním lesům částku 100.000 Kčs. Palo nová svážnice byla vybudována v roce 1972 a v roce 1973 provezena materiálem z Rudných dolů v Harrachově v množství 1447 tun. Materiál tam vozilo 5 nákladních aut jeden týden. Cesta byla upravena v délce 950 m.

Lesní závod byl vybaven ližkyní kolovými traktory na přibližování dříví. Ruční páčkování zaniklo, koně nejsou všude produktivní, a tak se využívá mechanisace. Podíl mechanisovaného přibližování dříví na odvozní místa se nutně zvyšuje. Traktor švédské výroby značky COCKUM byl zakoupen nákladem 430.000 Kčs a přiblížil za rok 1973 9.723 m^3

dlouhého dříví, což vykazuje činnost 5 páru koní. naše ml. výrobní dala rovněž do provozu traktor podobných parametrů značky LKT 75. Tyto traktory přišly na závod postupně během roku, ale protože trpěly poruchovostí, měly nižší výkony než COCKUM Dosáhly výkonu 5.861 m³. Tyto traktory nazýváme speciální lesnické traktory, a pracujeme s nimi nepřetržitě celou zimu při sněhové pokrývce 1.20 m. Náš traktor LKT 75 stojí 250.000 Kčs.

Pro odvoz dříví jsme rovněž zakoupili finský výrobek t.j hydraulickou ruku nakládací zn. FISKARS, která je přimontována na nákladním autě naší výroby zn Š-706. Ruka je řízena z vyvýšeného místa - sedadla, pomocí hydraulicky a nakládá celé kmeny. Jsou-li kusy vyšší hmotnosti, nakládají se jedním koncem a pak druhým. Touto rukou bylo naloženo za 7. měsíců 4.185 m³ dlouhého dříví. Cena hydraulické ruky i s montáží stála 320.000 Kčs.

Pro rozšíření cest a svážnic se používá v nebývalé míře trhavin. Rozstřelují se kameny, pařezy a obnovují se zanesené odvodňovací příkopy. Tyto práce nám provádí STS (státní traktorová stanice) z Lomnice / Popelkou v ročním nákladu 160.000 Kčs. Střelmistři mají k dispozici terénní automobil.

Škody jelení zvěří jsou značné. Zvěř se koncentruje na průchodných místech, kde je chráněna před nepohodou a býžáří. Za účelem odstranění těchto škod byla pokusně postavena obůrka o výměře cca 10 ha nad Harrachovou cestou na Bílém potoce a to vzhledem k vodě a výhodné lokalitě. Obůrku postavili žáci učňovského střediska lesního oboru z Lomnice již v roce 1972. Zvěři se předkládá dobré krmivo a když si navykne chodit do obůrky, vrata se uzavřou. Letos je v obůře

34 kusů zvěře, z toho 6 jelenů. V dubnu se zvěř opět vypustí. Je zde i záruka pravidelného a dobrého krmení, neboť se zvěři předkládá granulované krmivo, které má vliv na tvorbu parožií.

Sloučila se polesí Nový Svět a Studenov. Toto sloučení se provádí i na jiných závodech. Tím se ušetří provozní zaměstnanci pro utvoření jiného střediska, které má na starosti řízení speciálních traktorů o kterých již byla řeč. Slučování polesí a závodů je silně tendenční, neboť lesnictví v NSR a Jugoslavii hospodaří s menším počtem personálu na 1000 ha. naši experti, pracovníci MLVH se o touto věcí zabývají.

Strojně početní zpracování výnosu vzniká i do lesnictví. Lesník doplňuje potřebná data podle výsledků práce dělníků, to se shromažďuje na lesním závodě a odesílá 4x za měsíc Podniku výpočetní techniky do Hradce Králové, odkud přicházejí vypočtené výplaty úkolových mezd. Čí se na polesích po provedených dalších výpočtech srážek (daně, atd.) posílají poštovní složenkou pracovníkům. K výplatě na hotovosti na závodech dochází zřídka. Strojně počítané zpracování nebylo u lesníků a polesních populární, ale je to ulehčení práce, což nyní všichni poznávají.

V létě v roce 1973 byla rozšířena a upravena sjezdová lyžařská dráha z vrcholu Čertovy hory. Lesní závod v Harrachově vykácel tam svými dělníky více stromů, které plynulému provozu sjezdové dráhy překážely. Kácelo je bratři Holubcové z Ryžoviště. Bylo nutno vystínit všechny pařezy a kameny.

Úpravu provádělo OSP (okresní stavební podnik) ze

Úprava sjezdové dráhy

Sennil - středisko Hrabačov, pomocí dvou buldozerů. U každého byla obsluha dvou lidí. Brigádnický při odklízení větví a z části i při úpravě terénu pracovali také naši sportovci, členové Jiskry Harrachov. Také 15tičlenná brigáda sportovců z lyžařského oddílu z Jablonce i mistrů se svým vedoucím Vášou při úpravě pomáhali.

Celková úprava byla provedena nákladem 150.000 Kčs kterou zaplatil ČSTV - Praha.

Stav sněhu

V zimě 1972-73 bylo u nás málo sněhu. V prosinci 1972 a v lednu 1973 bylo téměř beze sněhu. Dokumentuje to skutečnost, že dne 13. ledna 1973, místní občan Viktor Nesvadba, shrabo-val a pálil listí pod domem, opadané tam na podzim se stromů. V lese bylo téměř beze sněhu, jenom ve stopách byly místy zledovatělé. Břehy luk proti slunci byly úplně prázdné, je-nom na lukách podél Mumlavy ve stínu ležela vrstva sně-hu asi 20 cm, který tam začátkem ledna napadal.

Naši sportovci a funkcionáři tělovýchovné jednoty Jiskra za těchto podmínek jen s velkou námahou upravili střední a malý můstek, kam sníh musel být navážen nákladními auty a potom pomocí navijáku z lesního závodu byl vyvážen na buben můstku. Proto také většina trenigových soustředě-ní i lyžařských závodů se v této době odbývala u nás v Harrachově. Sníh nebyl ani v Pětrách, takže v Harrachově závodili závodníci z celých Čech, Moravy a Slovenska.

Na lyžařských soustředěních byl u nás dorost Oblastí z Báňské Bystrice, žáci a dorost Plzně, Přeštátu a Pětranské Lomnice. Dvakrát až třikrát v týdnu k nám jezdili trénovat

sportovci z Šanvaldu, Kšena, Lomnice n/Popelkou, Nové Paky, z Liberce z tělovýchovné jednoty Ještěd a žáci Vysoké školy strojní.

Dne 7. ledna 1973 byly u nás krajské přebory východočeského kraje. V Harrachově se závodilo jenom ve skocích. Zúčastnilo se jich na 90 závodníků. 21. ledna měly být ve Studenci u Jilemnice národní kvalifikační závody žactva. Běhy těchto závodů se konaly na Mísečkách a skoky v Harrachově.

Také mírové zimní závody, které se pořádají každým rokem v Šanvaldě, musely být přeloženy. Skoky těchto závodů se konaly v Harrachově a běhy na Jizerkách.

Sníh na můstky byl sbírán z luk podél Mumlavy a nakládán na můstky nákladními auty. Naši sportovci tam naložili více než 40 nákladních aut. Šumiňáři z Šanvaldu asi 18 aut a ze Studence 8 nákladních aut, aby se jejich závody u nás mohly uskutečnit. Celkem bylo na můstky naloženo na 70. nákladních aut sněhu, aby se na nich mohlo šumovat a závodit. Byly to v té době jediné lyžařské můstky v ČSSR v provozu. Sníh začal padat teprve koncem února a nejvíce ho bylo za celou zimu začátkem března.

V létě byla vybudována u malého lyžařského můstku tribuna pro rozhodčí a postaveny k můstku nové schody, protože původní již dosloužily. Tyto práce uskutečnili členové jednoty Jiskra, za velké pomoci žáků zdejší lesnické školy.

Všechny tyto práce byly vybudovány nákladem 12.000 Kčs, které zaplatilo ze svých prostředků ústředí ČSTV v Praze.

1973

Mezinárodní lyžařské závody mládeže

Ve dnech 10-11 února 1973 uskutečnily se v Harrachově mezinárodní závody mládeže. Z cizinců startovali na nich tři sportovci ze Sovětského svazu a čtyři z Rakouska. Závodilo se ve skoku prostém, závodě sdruženém a ve skoku prostém dvoučlenných družstev

Ve skoku prostém startovalo 40 závodníků

1. Matura Ludek ČSSR
2. Groyer Alfíd Rakousko
3. Janoud Jiří ČSSR z Harrachova

Závod sdružený - startovalo 13 žáků

1. Matura Ludek ČSSR
2. Balatka Miroslav ČSSR
3. Janoud Jiří ČSSR z Harrachova
4. Janoušek Milan -"- -"-

Závod sdružený - startovalo 17 dorostenců mladších

1. Novák František ČSSR z Harrachova
2. Mink Karel -"- z Kořenova
3. Šablatura Ludek -"- z Harrachova

Závod sdružený - startovalo 10 dorostenců starších

1. Holub Stanislav ČSSR
2. Slivka Vladimír -"-
3. Hedal Vratislav -"- z Harrachova

Závod ve skoku prostém dvoučl. družstev - start 17 dvoj.

1. Kloskanovo - Vítězů SSSR
2. Šanozos - Babiš ČSSR - Banská Bystrica
3. Novák Břetislav - Novák Frant ČSSR z Harrachova
6. Šablatura L - Hedal Vrat -"- -"-

Po dobu závodu bylo obtáčno, mírk úsťový omíchaný s fir-

nem. Teplota byla kolem 0°. Celé závody proběhly hladce, k úrazům nedošlo.

Dne 1. dubna 1973 uskutečnily se v Harrachově závody bý- Závody bý-
valých československých representantů v závodě sdružením nej- valých repre-
starší z nich byl Miloslav Bělonožník narozený roku 1918 a nej- zentantů
mladší Jaroslav Šiva nar. roku 1941.

Soutěžily kategorie od 31 let do 40 - od 41 let do 50 a od 51 roku výše.

Z Harrachova závodili v kategorii 31-40 let a umístili se:

2. Ing Vladimír Lukeš
3. Karel Fiurský
7. Semrád Jaroslav
9. Slavík Horst

v kategorii 41-50 let z Harrachova závodili a umístili se

1. Josef Nüsser
2. Jan Kubica
5. Rieger Hubert

v kategorii 51 let a výše

1. Bělonožník Miloslav - Dukla Liberec
2. Ing Paska - Sokol Semahuby
3. Štalbo Miroslav LIAZ - Liberec

Celkem bylo přihlášeno 22 závodníků, z nichž 21 zá-
vod dokončilo.

Jarní setkání turistů v Harrachově se uskutečnilo Setkání
v sobotu 28. dubna 1973. I když bylo všude ještě dosti turistů v
sněhu, zvláště v lese a ve vyšších polohách, přáni Harrachově

bylo již slunečné a jarní.

Setkání se účastníky celkem v 304 osoby. Z toho 30 cyklistů akce Jizera. Ti jeli na kolech od pramene Jizery na Jizerkách, až po její soutok s Labem. Nejvíce byly zastoupeny odbory turistiky z Turnova (tři zvláštní autobusy). Dále z našeho okresu: Kolora Semily 6 osob, Rokytnice / Jz. 15, Jilemnice 2, Lomnice 13, Benešov 24, Jablonec / Jz 10, Studenec 7. Ostatní účastníci byli nejen místní, ale také ze vzdálenějších míst. Na příklad nová Paka i náhodní turisté ze zahraničí: NDR, Jugoslávie. Jako upomínku na vraz si každý odnesl účastnický list.

Krátce po deváté hodině nástal na hřišti u kina přítomné předseda ČSTV s. Václav Hladnava. Dále promluvil OV-ČST Ing. Grega. S organizací vazu a možnostmi turistického využití seznámil účastníky předseda místního odboru turistiky s. Miroslav Kocourek.

Největší zájem byl o turistickou hru: Putování za Krakonošem. 3-5 členné hlídky soutěžily v odhadu vzdálenosti, hodu na cíl, poznávání rostlin, orientaci, překážkovém běhu, ve znalosti Krkonoš i obratnosti a odvaze. Cestu ke Krakonošovi jim pomáhali najít babka kořenářka a skřítek.

Krakonoše představoval Oldřich Janoušek, který tuto službu zastává již několik let, vždy při jeho příjezdu do Harrachova.

Všech 30 hlídek splnilo předepsaný časový limit. Pořadí o pořadí rozhodly jen body z jednotlivých zkoušek. K maximálnímu počtu 22 bodů se nejvíce přiblížila hlídka č 5 z Turnova ve složení: Zhořák, Světlíková, Barchánek, Klanderka, která dosáhla 18 bodů. Další pořadí:

2. Soukupová V. Bartoňová E. a M. Skuhrákova z Lomnice n/P 17 bodů
3. Mach, Marek, Šimunda, Kryštof, Novotná z Rokytnice n/J 16 -"-
4. Šalodová J. a I. Gebrtová, Gebrt, Bosák, Rokytnice n/J 16 -"-
5. Hanuš, Metelka, Kučera, Rokytnice n/J 16 -"-
6. Novák Karel, Nováková, 3x Prokopovi, Turnov 15 -"-
7. Barchánek, Šubrt, Šnajdr, Kesner, Turnov 15 -"-
8. Valentová, Šolcová, Jiránková, Václová, Turnov 15 -"-
9. Jiran, Jiranová, Šípová, Hanuš, Hanušová, Turnov 15 -"-
10. Martinák, Hloušek, Rubín, Volmut, Lomnice n/P 14 -"-

Další tři hlídky získaly ještě menší počet bodů

Ke Krakonošovi vedl i 15 km přehod: Okolo Čertíku. Tuto trasu jen pro zdatné turisty si vybralo 18 účastníků. Překonávali po kládě řeku Kamenici, bořili se Janovou ústou ve sněhu, aby poznali méně známé výhledy do údolí Jizery, osadu Hedšebe a celý kraj kolem kruhového výhledu na Janově skále. Plánek a popis cesty dostal každý.

Několik místních průvodců - amatérů - znalců Harrachova a jeho historie provádělo zájemce po městě. Skupiny vycházely postupně - poslední ještě ve 14 hodin. Na závěr dostal každý plánek Harrachova s údaji o jednotlivých pozoruhodnostech, který napsal místní kronikář K. Martin.

Středem zájmu bylo i muzeum skla, které bylo mimořádně otevřeno.

Menší skupinka vedená členy HS (horské služby) vyrazila s lyžemi na hřebeny Krkonoš.

Všichni účastníci, kteří došli až k Kamenickému vodopádu ke Krakonošovi, dostali od něho pohlednici s jeho obrazem a vlastnoručním podpisem. Do závěrečné pamětní kni-

hy zapisovali svá tajná přání, která jim Krakonoš slíbil splnit promptně - do 10 ti let.

Značnou senzaci vzbudily svým výkonem turistky Věra Soukupová a Anna Straňáková, které přišly na lyžích až z Lomnice n/Popelkou, odkud vyrazily ráno v 5 hodin a již v 11 hod v Rýžovišti.

Dle hodnocení většiny účastníků lze pokládat jarní setkání turistů v Harrachově za zdařilé. Přičinili se o to funkcionáři OV-ČST a členové místního odboru turistiky spolu s dalšími členy TJ Jiskra, tě nv, pionýrskou skupinou a harrachovskými příznivci turistiky.

Příjezd Krakonoše

Dne 17. března 1973 přijel do Harrachova opět Krakonoš, s doprovodem maršků. Představoval ho zase Vladimír Janoušek, technický úředník lesního závodu. Nejlepší propagaci celé akci dělalo počasí. V pátek, den před jeho příjezdem bylo krásně slunečno, což přilákalo k nám asi na 6.000 - 7.000 lidí. Přijelo je k nám na 40 autobusů a na 1.000 osobních aut. Autobusy byly rovnány po obou stranách silnice od sklárny dolů a osobní auta byla řazena na silnici od silnice směrem ke státní hranici. Vstupné pro dospělé bylo 5 Kčs, děti platily 2 Kčs. Na vstupném se vybralo přes 20.000 Kčs. Po odečtení režie za vypůjčení maršků a zaplacení 16 tičlenné hudby z Jablonce n/J zůstalo pokladně Jiskry 15.000 Kčs.

Mezi maskovanými lyžaři jsou vždy i bývalí šel representanti - lyžaři jako Fárský, Kubica, H. Rieger, Melich, Vkuličár, Fajstauer, Ulrich a členové RH Semily. Rej maršků byl na cvičné louce „Hileráku", skoky na lyžařském můstku pod Čertákem.

V sobotu v den slavnosti bylo dopoledne polojasno a teplo a asi po třetí hodině se začalo ochlazovat.

Dne 3. března 1973 byly v Harrachově natáčeny některé scény pro propagační film o československu. Propagační film

Děj filmu spočíval v tom, že naše herečka Eva Lorenzová a zpěvák Karel Štědrý v něm představují cizince, kteří cestují po čsl. republice, hlavně po našich horách a co jde vidět je filmováno. S herci hraje ve filmu také černý novofundlandský pes Bessy. Některé scény byly již natáčeny ve Špindlerově Mlýně a potom u nás v Harrachově. Další budou natáčeny ve Vysokých a Nízkých Tatrách a na skale Pstruží na Slovensku.

V Harrachově byly pro film natáčeny scény o příjezdu Krakonoše. Krakonoše představoval Vlastimil Janoušek. Za masky byli ustrojeni místní sportovci a děti. Čerta představoval ~~Standa~~ Emil Vkuliar. Měl na sobě pouze boty a plavky. Jinak byl celý černý, pomazaný nejdříve tukem a potom sazemi. Skřek bylo 35.

Krakonoše se skřítky přijeli na saních od novoměstské hájenky kmně lesního závodu. Některé scény byly natáčeny v oblouku bývalé silnice nad malým hutským rybníkem a pod cestou na svahu touky byl rej masek a skoky na malém sněhovém můstku.

Celou tuto akci v Harrachově zorganizoval technický úředník sklárny Ladislav Mach, se kterým již filmaři předem sjednali. Místní tělovýchovná jednota Jiskra, pod jejíž hlavičkou byla celá tato akce pořádána obdržela

za ni 3.000 Kčs. Masky za účinkování obdržely 40 až 90 Kčs, podle úlohy kterou tam hrály. Celkový náklad se vyžádal 15.000 Kčs.

Štáb filmařů tvořili: Jiří Lapoušek měl režii, Petr Volf kameru, V produkci byli Libovická Jaroslava a Jiří Šrotýk.

Po dobu filmování bydleli někteří v Harrachově v hotelu Hubertus, jiní v ČSTV v Rýjovišti.

Družba dětí z Harrachova v NDR.

Před ukončením školního roku 1971-72 došel na MěNV v Harrachově dopis ze školy v Greifswaldu v NDR se žádostí, zda by v době prázdnin v roce 1972 nebylo možno v Gymnáziu škole v Harrachově zřídit pro jejich děti prázdninový tábor.

Předseda MěNV Václav Hadrava, předal tento dopis ředitelu školy Josefu Špringerovi. Ten se školou v Greifswaldu začal písemně vyjednávat v tom smyslu, že jsou ochotni pro německé děti tábor zde povolit a zřídit s tou podmínkou, aby oni zase v jejich škole ubytovali naše děti z Harrachova.

Po oboustranné dohodě se tyto akce uskutečnily. V prázdninách v roce 1972 bylo v NDR v Greifswaldu 17 našich dětí a s nimi jako vedoucí učitelka Jana Engová Jarmila Nováková a učitel Peremský. Byly to děti z 7 až 9. třídy.

Naše děti bydlely v Greifswaldu ve škole ve společných ubytovnách a ve školní kuchyni se také stravovaly. Na nejbližším místě k Baltickému moři k Vitkovu kam se chodily koupat bylo asi 5 km. Jinak do zajímavých míst v okolí, jako je Rostock, Rujana a Stralsund jezdily na výlety buď vlakem, nebo autobusem.

Do NDR jela celá výprava našich dětí vlakem a z Děčína až do Greifswaldu mezinárodním rychlíkem. Na cestě tam se zastavily v Berlíně, kde si prohlédly střed města. Zpátky směrem ale obráceně a bez zastávky v Berlíně přijely zase zpět domů.

Přímo na místě byly 14 dnů v měsíci červenci. V roce 1972 měly velmi krásné počasí a všem se pobyt u moře líbil.

V prázdninách v roce 1973 se podobná výměna dětí uskutečnila opět. Našich dětí bylo v NDR 18 a cestu jako vedoucí učitelka Jarmila Nováková. Pomáhala ji stařší žákyně Vendula Harcubová. Podobné výlety jako v roce 1972 podnikly i letos. Nyní byli ještě na ostrově Hiddensee a pěšky podél křídového pobřeží Rujany až v Saßnitz celkem asi 8 km. Počasí v roce 1973 jim tolik nepřálo, proto bylo i méně spokojenosti.

Němečtí děti z Greifswaldu bydlely u nás vždy v srpnu v místní škole, podobně jako naše děti u nich. Stravovaly se ve školní kuchyni, kde jim vařily naše kuchařky. V roce 1972 i 1973 bylo zde celkem 20 osob včetně vedoucích učitelů. V roce 1972 byli zde 2 a v roce 1973 3 vedoucí.

Němcům se u nás velmi líbilo a chtěli by tuto družbu i nadále udržovat. Podnikali výlety do blízkého okolí i do vzdálenějších míst, kam jezdili většinou autobusy. V roce 1972 byli na výletě v Praze, v Liberci, na Sněžce a pěšky také na horách. V roce 1973 byli v Liberci, Pražanově a pěšky po horách i po blízkém okolí. Oba roky měli velmi krásné počasí.

Na zdejší škole bylo zahájeno počátkem školního roku 1972-73 nepovinné vyučování německému jazyku. Ve

školním roce 1972-73 se přihlásilo 17 dětí a ve školním roce 1973-74 30 dětí, kdy byly zřízeny dvě třídy. Výuku je učitelka Jana Engová.

Děti, které se německému jazyku učí, začaly si s německými dětmi z Greifswaldu dopisovat. Při jejich návštěvě v NDR byly zvány do jejich rodin, kde byly i pohoštěny. Také německé děti za pobytu u nás byly zvány na oplátku do rodin se kterými si dopisovaly. Některé s nimi podnikli i výlety auty po okolí u nás.

Jak v roce 1972 tak i v roce 1973 byl v Harrachově za školou pálen tábořák, kde se děti mezi sebou vždy pěkně všechny pohramadě.

Finanční otázka byla vyřešena tím způsobem, že německé stravu našim dětem v NDR zaplatili a podobně zase naši zaplatili stravu německým dětem u nás. Celkem připadlo na jedno děcko asi 500 Kčs mimo kapesné.

Učitelka Jana Engová si s učiteli z NDR, kteří byli u nás jako vedoucí stále dopisuje. Jim se u nás velmi líbí a jezdí k nám i soukromě v zimě na lyže.

Orientační tabule

V roce 1973 vydal Český svaz turistů orientační tabule-mapy Krkonoš i blízkého podhůří a umístil je v celém tomto prostoru. Mapy mají rozměry 120 x 180 cm a mají měřítko 1:25.000. V prostoru Harrachova jich je šest. Jedna je připevněna na budově restaurace u Mumlavského vodopádu, druhá na autobusovém nádraží, třetí u budovy MěNV, a čtvrtá u hotelu Krakonoš. Ty jsou připevněny na kovovém trubkovém podstavci. Mapa v Rýžovišti ve středisku ČSTV

a na železničním nádraží na Mýtinách jsou umístěny uvnitř těchto budov.

Mapy pro Harrachově rozmisťovali členové Horské služby.

Hodiny na autobusovém nádraží na budově Lesní správy sladal a instaloval v roce 1973 Severgmak - Liberec, nákladem 5.000 Kčs. Hodiny na autobusovém nádraží

ČSAD umístil na budově čekárny vhodnou tabuli, kde jsou uvedeny všechny odjezdy autobusů, které u nás jezdí. Tuto tabuli zřídil ČSAD - Semily vlastním nákladem.

V roce 1973 byly u nás v hotelu Hubertus umístěny školy v přírodě. Bylo to vždy v mimosezonní době z jara a na podzim. Zúčastnily se jich děti ze škol severočeské uhelné pánve, kde vzduch je znečištěn různými škodlivými exhalacemi. Z jara jde byly čtyři turnusy a na podzim pět. Školy v přírodě

Každého turnusu se účastnilo na 50 dětí včetně učitelů a vedoucích, kterých bylo vždy asi 5. Stravovaly se v hotelu Hubertus a spaly v ubikáži tohoto podniku v budově čp 217. Denní pensi 42 Kčs na jednu osobu a den zaplatil ONV - Teplice. Z toho připadlo 6 Kčs na nocleh a 36 Kčs na stravu. Byla to snídaně, oběd, večeře a odpoledne svačina.

V Harrachově byl každý turnus vždy 19 dní. Přijeli a odjeli vždy autobusem. Dětem se v Harrachově velmi líbilo.

nevidomé děti v Harrachově

V době od 10. října až do 9. listopadu 1973 byla v Harrachově škola slepců z Prahy. Byla to základní internátní škola pro nevidomé, která má sídlo na Hradčanech v Loretánské ulici. V této době se v jejich ústavu přestěhovalo ústřední topení, proto hledali vhodné ubytování na dobu co budou opravy provedeny. Našli je v Harrachově.

Bylo zde 55 dětí, ve stáří od první třídy až do deváté, chlapci a děvčata dohromady. Děvčat bylo více. Polovina, těch starších bydlela v ubytovně ČSTV v bývalé škole u kostela a druhá polovina, těch mladších v ubytovně hotelu Hubertus v čp 217. Stravovaly se v hotelu Hubertus. Ty starší tam chodily samy, mladším bylo jídlo do ubytovny dováženo.

Dětem se u nás velmi líbilo. Na procházky chodily k mumlavskému vodopádu, do Annenského údolí i na jiná místa. Hodně si hrály na louce u ubytovny, naučily se brzy poznávat okolí. Terén u nás jim velmi vyhovoval, protože byly brzy z frekventovaných cest a učily se jistotě v chůzi. Zvuky venkova byly pro ně zajímavé a nové. S dětmi se musí zacházet normálně, chtějí být ve všem soběstačné.

Počasí bylo povětšinou hezké. Poznaly u nás i sníh, protože již 12. října první napadnul. Vystavěly si i ~~ze~~ sněhuláka. Starší z nich také zpěvkovaly a tak poznávaly i vlastnosti sněhu. Podvečerní chvíle byly věnovány hudbě a četbě.

Z celého obsazení byly pouze tři děti, které nepatrně viděly. Ostatní neviděly vůbec. Některé měly tak zvaný světlocit, to je že rozeznají tmu a jas. Hlavním jejich poznávním je čmat. Dopoledne bylo povinné vyučování,

po obědě měly osobní volno. Vyplňovaly ho hrami, četbou a hudbou. Když bylo hezký chodily na procházky.

Sólistmi bylo u nás 22 dospělých osob. Byli to učitelé a vychovatelé. Ředitelem školy byl Lubomír Nop. Mezi učiteli byli i dva slepci. Jeden z nich učil literní předměty a druhý vyučoval hudbě. Některé děti se učí hrát na klavír, flétnu, harmoniku a kytaru. Všichni ostatní učitelé musí mít pět roků praxe na normální škole, projít studiem defektologie a znát Braillovo písmo.

Na žádost ředitele školy uspořádal jsem v ubytovně ČSTV pro starší žáky přednášku o historii Harrachova. Skupinka děvčat mě před zahájením zazpívala s doprovodem klavíru.

Tuto zprávu jsem pro kroniku vypracoval podle výpovědi vzorné učitelky Dagmar Zezulové a učitelky Heleny Brejchové.

V roce 1972 utvořila se v Harrachově jedenáctičlenná skupina hudebníků a zpěváků ze řad mládeže. V začátcích hráli jenom pro svoji zábavu. Byli to: Čermák Vlastimil - kytara, Stříbrný Pavel - banjo, Hudeček Jan - kytara, Jon Ladislav - kytara, Stříleč Jan - banjo, Goč Milán - bas, a Hakl Josef - bicí nástroje. Soubor zpěváků

Hrát je naučil Pavel Stříbrný, který se učil hrát asi 5 roků na harmoniku. Veřejně hráli jenom na královéhradecku v hotelu Krakonoš a příležitostně svým známým na svatbách.

Místní skupina SSM (svazu socialistické mládeže)

je vyzvala, aby se zúčastnili soutěže zpěváků a hudebníků v Jilemnici dne 15. března 1973. K této soutěži si mohli určit sami tři písničky. V Jilemnici soutěžilo 15 souborů z celého semilského okresu. náš soubor se umístil na druhém místě a postoupil do krajského kola.

V krajské soutěži v Hradci Králové obsadili mezi dvaceti zúčastněnými soubory šesté místo. Zpívali tam trampskou píseň „ Aljaška"

V roce 1969 postavili si na pravém břehu Jizery, asi 100 metrů pod lyžařskými skokanskými můstky trampskou chatu, kde se scházejí. nazvali ji „ Bílá řeka".

Večer Hašlerových písniček

Dne 16. března 1973 hostoval u nás v sále kina Spojený závodní klub z Rokytnice v Jizerou, který uspořádal večer Hašlerových písniček. Celý soubor jehož vedoucí byla paní Vlasta Benešová měl 24 členů. Byli mezi nimi 4 hudebníci z toho tři hráli na housle, jeden na piano, dále nápověda, maskér, inspice a osvětlovač. Ostatní byli zpěváci.

Zazpívali nám celkem 27 Hašlerových písniček. Několik písniček zazpíval celý sbor, jiné jednotlivci, mezi nimi i několik sólistů. Některé písničky měly zvlášť velký úspěch a musely být opakovány.

I když úroveň celého večera byla hodnotná a pěkná, místní občané o tento druh zábavy velký zájem neprojevili. Bylo přítomno pouze 50 platících diváků. Vstupné bylo 5 Kčs.

Soubor k nám přijel z Rokytnice autobusem ČSAD.

Dne 16. prosince 1973 konala se v Bílém Hoři beseda s důchod-
ci. Bylo pozváno více než 50 důchodců starších 70ti let. Besedu pro důchodce
řádala sociální komise MěNV spolu se sborem pro občanské zále-
žitosti.

Pro špatné počasí přišlo jenom na 40 osob. Po celé délce
sálu byly stoly postaveny do jedné řady, takže všichni seděli
seděli společně. Přítomné přivítala předsedkyně obou komisí s.
Šablaturová. Potom k nim promluvil předseda MěNV s. Václav
Hadrava. Následoval přípitek. V dalším programu účinkovaly
děti mateřské školky, které zazpívaly několik písniček
a přednesly básničky.

Potom následovala přednáška kronikáře MěNV Martina,
který seznámil přítomné s historií novosvětské sklárny
a s historií sklářství i v našem okolí. Potom zahrála žá-
kyně Marie Dolejší několik skladeb na piáno. Zlatým
hřebem bylo vystoupení kouzelníka Jana Bémy z Vyroké-
ho nad Jizerou, který nadivoval všechny přítomné dlouhými
svými triky. Pan Bem je členem svazu čsl kouzelníků.

Mezi uvedeným programem bylo další občerstvení.
Byla to černá káva se zákuskem, víno či džus, podle
přání každého jednotlivce. Později byla večeře a potom
volná zábava.

Všem pozvaným se program líbil a odcházeli domů
velmi spokojeni. Beseda začala ve tři hodiny odpoledne a
končila kolem 18. hodiny.

Od 27. listopadu do 7. prosince 1973 konala se v Železničním
Bílém Hoři porada konstruktérů grafikonu želez- jízdní řád.

mění vlakové dopravy pro jízdní řád na období 1974-75. Podle harmonogramů prací se pak stanoví grafy expresů, rychlíků a ostatních vlaků nákladní dopravy. V návaznosti na mezinárodní nákladní spoje se pak připraví grafikon nákladní dopravy i pro celou železniční síť ČSR.

Školení se zúčastnilo v Hoře 130 osob z celé republiky.

Nové 500 Kčs bankovky

Od 1. listopadu 1973 byly u nás dávány do oběhu nové 500 korunové bankovky. Tím se výrazně ovlivní struktura oběživa, že se sníží potřeba stokorun, jejichž podíl na oběhu byl v kusech 72% bankovek a v hodnotě dokonce 92%.

Na nové 500 set koruně je převládající barva hnědá s odstínem do fialova. Autorem je akademický malíř J. Lukavský, rytecký spolupracovali L. Jirka a M. Vondráček. Na líci straně dominují dvě postavy vojáků Slovenského národního povstání na pozadí krajiny se zříceninou hradu Strečno. Dominantou rubové strany je hrad Děvín, jímž se připomíná první spojení Čechů a Slováků ve státě velkomoravském.

Rozměry bankovky jsou 67/152 mm. Navazuje tím na dříve vydanou dvacetikorunu.

Výměna poštmistrů

Koncem roku 1973 odešel do důchodu vedoucí golejní pošty poštmistr Jaroslav Plocek, který tuto funkci zastával v Harrachově od 1. listopadu 1956.

Od 1. ledna 1974 převzala funkci poštmistra v Harrachově s. Ludmila Horáková, která k nám přišla z Rokytnice n/Jizerou.

Na straně 59 kronikářských záznamů z roku 1971 píší Pachatel o krádeži v obchodním domě Horal. Podle sdělení příslušníků krádeže v oddělení SNB v Harrachově byl po dlouhém a usilovném pátrání Horalu - orgány VB (veřejné bezpečnosti zjištěn jako pachatel Václav dopaden Semerád narozený 22. března 1939, bytem Stružinec čp 141, okres Česká Lípa.

Semerád měl ještě řadu další trestní činnosti a to vloupání v Praze, jednu na Českolipsku a dvě krádeže vloupáním na Slovensku. Pachatel byl zadržen 20. listopadu v Košicích na Slovensku.

V současné době je ve vazbě. Je mu navrhován trest odnětí svobody ve výši 14ti let. Rozsudek nenabyl dosud právní moci.

Václav Semerád měl osobní vztah k Harrachovu, neboť zde byl v roce 1969 a v roce 1970 na rekreaci.

Ubytný dům horníků

Nutnost získat nové zaměstnance pro Rudné doly v Harrachově a zlepšit bytové poměry některých dosavadních zaměstnanců vedla k tomu, že na úseku RD Harrachov rozhodli založit bytové družstvo. Přes skutečnost, že v roce 1970, kdy k tomuto rozhodnutí došlo, nebylo s výstavbou v Harrachově počítáno, povolili na odboru výstavby a plánovacím ONV v Semilech tuto stavbu po jednání tehdejšího vedoucího úseku Aloise Ritliga.

U zrodu stavby bylo 8 družstevníků, zaměstnanců Rudných dolů. Byli to: Vrána Josef, Kobr Jiří, Schwarz Jindřich, Zbrojová Zdeňka, Balabán Jiří, Strassmeier Bohuslav, Váňa Jaroslav a Holubička Jiří. Další 4 podíly vlastnil závod Sobědruhy, který po

dokončení stavby předá byty novým zaměstnancům.

Projekt vypracovala projektová organisace Sportvýdlo v Teplicích, za projekt byl zodpovědný projektant Václav Burda z Teplic. Technický dozor na stavbě provádět zaměstnanec závodu RD Soběslavy, stavební technik Václav Červ. Stavbyvedoucím byl Emil Krupka, mistr důlní údržby dolu Barrandov, nyní v důchodu, z Jablonce nad Jizerou. Je především jeho zásluhou, že stavba byla provedena kvalitně, úsporou nákladů a za poměrně krátkou dobu.

Na stavbě pracovalo všech osm družstevníků od výkopu základů až po dokončení střechy, i na vnitřních úpravách. Pouze instalační práce byly zadány různým firmám. Instalaci vody a kanalizace vnitřní provedli: OSP (okresní stavební podnik) Jablonec nad Nisou, instalaci elektřiny OSP Semily a olejového topení: Stavomontáže Liberec. Jako dodavatelé se nejlépe uvedl OSP Jablonec n/Nisou, kdy zde pracovala skupina mistra Hradilky a práci provedla velmi dobře a rychle.

Stavba byla zahájena v říjnu r. 1971, kolaudace byla dne 17. prosince 1973. Za tuto dobu 27 měsíců odpracoval každý člen družstva v průměru 2.805 hodin. V roce 1974 bude ještě třeba dokončit úpravu okolí.

Rozpočtované náklady na stavbu: 2,296.000 Kčs celkem - včetně komunikací (elektropřípojka, vodovodní přípojka, hrafotanize, kanalizace). Rozpočtovaný náklad na čistý byt = Kčs 162.000 Kčs.

Byty jsou majetkem družstva a družstevníkům předány do trvalého užívání.

Skutečné náklady stavby nelze dosud s konečnou platností vyčíslit, protože po dokladě se Státní bankou v Semilech bude

stavba finančně uzavřena ke dni 31.8.1974. Předpokládá se úspora cca 200.000 až 300.000 Kčs.

Při stavbě byly potíže se zajišťováním některého materiálu, zejména pro alejové hospodářství. Obstarat některé součástky bylo mnohdy svízelné.

Pro všechny členy znamenala výstavba obytného domu po dva roky značné vypětí. Vyjádřit požadavky jednotlivců, to nějak dobře nejde. Jestliže jeden uměl dobře pálit, jiný se zase vyznamenal jako obkladač nebo kopáč nebo účetní, což je také smyslem družstevnictví.

Tuto zprávu pro kroniku mě vypracovala podle mých dodaných podkladů Zdeňka Zbrojová, účetní RD v Harrachově.

Provozní hala na pile v Janově.

V letech 1973-74 byla na pile v Janově vybudována lesním závodem v Harrachově, hala která bude sloužit jako výrobna přidružených dřevařských výrobků. Hala má rozměry 35 x 8 m a je vytápěna koksem. Postavil ji Stavební závod státních lesů v Hostinném celkovým nákladem 598.679 Kčs.

Úmrtí - narození - úmrtí

V roce 1973 bylo na MěNV v Harrachově uzavřeno celkem 30 sňatků. Narodilo se 22 dětí, z toho 10 chlapců a 12 děvčat.

Zemřelo 9 občanů z toho 5 úmrtí bylo v Harrachově a 4 mimo Harrachov.

16.II.74.

1974

Přehled počasí

Celý rok 1974 byl velmi nepříznivý a mokrý. Slunečných dnů v létě bylo málo. Jarní měsíce byly naopak velmi suché. Mrazy v měsíci dubnu nadělaly mnoho škody zvláště ve vinicích, kde pomrzly květy ovocných sbromů. U nás pomrzly květy borůvek a brusinek, jichž byla letos malá úroda. Mrazy a sucho poškodily také porosty obilovin, cukrovky a ozimní řepky.

Velmi nepříznivý byl zvláště podzim. Na středním a východním Slovensku byly veliké zátopy. V českých zemích byly polože se sklizní okopanin a cukrovky. Většina prací na polích musela být dělána ručně, protože stroje nemohly do rozbahněných polí vůbec zajet. Při sklizni pomáhalo ve všech krajích tisíce brigádníků, bez jejichž pomoci by nebyla úroda vůbec sklizena. Byli to studenti z různých škol, pracovníci ze závodů a kanceláří, požárníci, příslušníci ozbrojených sborů i armády. Pomáhali i sovětští vojáci. Práce byla ztěžována častými dešti a chladným počasím

V Harrachově podle zprávy meteorologa Ant. Vaňka byla v říjnu nejvyšší vrstva sněhu 27 cm. Za říjen napadlo celkem 81 cm sněhu a bylo 286·7 mm srážek. Bylo to nejvyšší srážkové období co tuto službu koná.

Do konce roku asi 5x napadnul sníh a zase se deštěm téměř ztratil.

leden: 1–13. byly mrazy až –10° C – dále do konce měsíce deštivo a mlhavo – začátkem roku bylo asi 70 cm sněhu – koncem asi 50 cm

únor: do 9.II mírně chumelilo, potom byla obleva a bylo zataženo - 17.II byly břehy luk proti slunci téměř bez sněhu - kolem 20.II bylo několik mírných mrazů -5°C - největší mráz byl 25.II -14°C

březen: začátkem měsíce bylo chladno, občas proletoval sníh - za posledne tálo, potom bylo mlhavo - 16.III se v Harrachově objevili první špačci - od 20.III. byly ráno ředivé mrazy, přes den bylo slunečno a teplo - sníh se ztrácel - 29.III. byla první bouřka a silně pršelo 31.III byla další bouřka

duben: již bez sněhu, z rána ředivé mrazy kolem -6°C, největší byl 14.4, kdy na horním Světě naměřili -14°C, přes den bylo slunečno a hezký - celý duben byl velmi suchý a vůbec nepršelo. 6.4 jsem uhrabával u domu louku a 13.4 upravoval již zahrádku - v polovině dubna bylo několik sněhových přeháněk - mrazy z rána byly téměř do konce dubna

květen: začátek měsíce chladno - celý květen byl dost deštivý a chladný

červen: celý červen byl chladný a deštivý - koncem měsíce se oteplilo a bylo několik slunečných a polojasných dnů

července: polojasno do 5.7 - potom do 14.7. deštivo a bylo několik bouřek - do konce měsíce střídavě hezký i deštivo

srpen: začátkem měsíce bylo hezký - 7.a 8. byly již první ředivé mrazy - v polovině několik hezkých dnů, bylo teplo až vedro od 18.8 se počasí zhoršilo, bylo zataženo až deštivo

září: polojasno bylo téměř celé září - 12.9. byl ředivý mráz, který spálil u nás zahrádkářům téměř všechny květiny - konec měsíce byl již deštivý - 26.9 padal na Úsecké boudě první sníh

říjen: celý říjen bylo převážně ošklivo, mlhavo a deštivo - 16.X. napadnul v Harrachově první sníh - 17.X. projížděl sněhový pluh

silnici - 25.X znovu chumelilo a napadlo asi 25cm sněhu

listopad: 3.XI leželo v Harrachově asi 30cm sněhu a silně chumelilo 6.XI byl mráz - 5°C - celý listopad bylo převážně zataženo, mokro, přeháňky se sněhem a deštěm - 20.11 bylo opět téměř bez sněhu - koncem měsíce opět chumelilo

prosinec: 1.XII bylo opět asi 30-40cm sněhu - prosinec byl mokrý, byly časté sněhové přeháňky s deštěm - jedině dva dny a to 14.XII a 31.XII bylo krásně slunečno a jasno - 24 a 25.XII bylo sice zataženo, ale klidno - 26 až 30.XII stále pršelo až lilo. Byla velká voda, která zatopila hodně sklepů v obci.

Činnost skláry

V roce 1974 byla v provozech skláry prováděna některá technická zařízení a zlepšení.

V březnu 1974 byla dána do provozu nová mechanická kmenárna, která jednak ušetří lidskou práci a vytvoří mnohem příznivější zdravotní podmínky. Technické zařízení dodala Transporta-Chrudim. Zamontovala je svojní technicky a montéry za brigádnické pomoci zaměstnanců skláry. Vybudována byla nákladem 1,087.424 Kčs.

Od 15. července 1974 byla uvedena do provozu nová pásová chladicí pec. Zlepšuje prostředí tím, že je vyhřívána elektřinou. Má velikou spotřebu elektrické energie - takovou, jako má celá obec Harrachov. Její nevýhodou je, že při vypnutí sítě nemůže pracovat a celý její provoz musí být zastaven. Chladicí pec dodal národní podnik ZES - Praha, Hloubětín.

Myčí a vypouštěcí linka byla dána do provozu také 15.7.1974. Tato linka ulehčuje a zrychluje celý průběh výroby. Všechny výrobky, které jí projdou jsou naprosto čisté. Je to pás, kam výrobky

po obroušení jsou odkládány a procházejí po pásu myčkou a pecím tunelem. Na konci pásu navazují zapalovací stroje, jako poslední operace hutně zdobené kalíškoviny. Dále je již jen technická kontrola, která třídí výrobky na exportní a tuzemské zboží.

Drobné zprávy ze sklárny

Od 1. ledna 1974 byla změněna celá organisace ve sklářském průmyslu a novosvětská sklárna byla zařazena jako závod č. 7 oborového podniku Crystalex se sídlem v Novém Boru, kde je sídlo i generálního ředitelství.

Nedostatek pomocných pracovních sil byl řešen náborem v Polsku. V současné době pracuje zde asi 70 mladých polských děvčat z Walbřichu ze Slezska. Byly přiděleny z kvoty oborového podniku Crystalex.

V roce 1973 byla ve sklárně založena závodní organisace SSM (svazu socialistické mládeže), která v roce 1974 zahájila činnost. V současné době má 26 členů

Servis pro holandský královský dvůr

V období od začátku února do poloviny května 1974 vyrobila novosvětská sklárna doplňky servisu pro holandský královský dvůr. Bylo to pět druhů kalíšků, celkem 715 kusů.

Zástupce holandského královského dvora, královský maršálek (jeho jméno jsem nezjistil, neznali ho ani ve sklárně) byl pověřen, aby sehnal firmu, která by tyto doplňky vyrobila. Zakázku zadal ÚSL Sklexportu. Ten se obrátil na různé sklářské závody v našem státě, ale každý z nich tuto výrobu odmítnul.

Při návštěvě zástupců naší sklárny na Sklexportu, byli také oni požádáni o vyřízení této objednávky. Byli jim

předloženy vzorky tohoto servisu a po prohlídce a posouzení řekli, že se ho pokusí vyrobit. Výroba trvala poměrně dlouho, protože tento technický způsob zpracování se nyní již nikde nepoužívá. Byla obtíž najít příslušnou techniku k jeho výrobě.

Hlavním úkolem novosvětské sklárny bylo vyrobit kalíšky v polotovaru. Ty byly potom zaslány do sklárny v Novém Boru k dalšímu malířskému dekorování. Jedná se o hutně zdobenou kalíškovinu, doplněnou glacemi, malbou sklářskými barvami a irisem (speciální jemné duhové zabarvení).

V naší sklárně postupně pracovalo na této zakázce asi 40 lidí různých profesí. Hodnota díla byla ve velkoobchodních cenách 14.089.87 Kčs. Byla to výroba velmi náročná, proto žádný jiný ze závodů si nebroufal tento servis vyrobit. Novosvětská sklárna dokázala, že zvládne i tento mimořádný a pro dnešní moderní technologii náročný úkol.

V celou tuto mimořádnou práci, královskou zakázku byl veliký zájem v našem i zahraničním tisku, kde proběhla celá řada zpráv i fotografií jak výrobků, tak i celého pracovního postupu.

Holandský královský dvůr byl velmi rád, že se podařilo tento servis a chybějící části doplnit a že ještě existují v Československu sklářští odborníci, kteří se dovedou vyrovnat i s touto starou technikou.

Původní jejich servis byl podle starých znaků vyroben rovněž v některé, ale dosud nezjištěné sklárně u nás, asi koncem minulého století a měl jistě několik tisíc kusů.

Tyto zprávy jsem pro obecní kroniku zpracoval za odborné spolupráce Milana Metelčáka a Miloše Blažka.

Dne 16. května 1974 byla slavnostně otevřena a předána do provozu nová celnice, na hraničním přechodu Harrachov-Jakuszyce. Její výstavbě píši na 66 stránce této knihy. Otevření nové celnice

Slavnostnímu otevření byl přítomen generální ředitel UCS (ústřední celní správy) Dr Y Kocka, náměstek předsedy Hlavního celního úřadu PLR (polské lidové republiky) major E Dostojevský, představitelé stranických a státních orgánů, pasové kontroly, SB čs (státní banky čsl) a další hosté, celkem asi 50 osob, z nichž polovina byla od nás a další polovina z Polska.

Z polské strany za GPK (graniční polskou ochranu vojskovou) plukovník Križovčák, vedoucí celnice Zhořelec Biševský a další.

Z české strany vedoucí sekretariátu ústřední celní správy Ing Vondruška z Prahy, velitel KV-SNB z Hradce Králové, za ONV Semily Jiří Černý, zástupci VV-KSČ, a za MěNV v Harrachově jeho předseda Václav Hadrava.

Jak vedoucí Dr Kocka a major Dostojevský, tak i velitel celnice v Liberci Stanislav Kabele ve svých projevech zdůraznili, že tato stavba, která vznikla spoluprací obou států, vytváří nové, kvalitativně neporovnatelně lepší podmínky, jak pro společný výkon služby, tak i pro urychlené odbavování cestujících.

Po slavnostním otevření, bylo menší pohoštění v restauraci u budovy celnice a další potom v hotelu Hubertus v Harrachově.

Celnice v Harrachově je dálkový přechod I. kategorie s nepřetržitým provozem. Službu zde koná v současné době 17 mužů a jedna žena. Úklid a údržbu zde obstarává domovník se svojí manželkou.

V roce 1974 projelo celnicí v Harrachově na tomto přechodu 17.157 vozidel do Polska a z Polska k nám přijelo 17.571 vozidel.

Československých občanů překročilo hranici 24.593 a vstoupilo k nám 24.052 osob. Cizinců vystoupilo od nás 158.282 a vstoupilo k nám 145.666 osob.

Dne 17. července 1974 byl hostem na celnici ministr zahraničního obchodu Ing Barčák.

Celnice je moderně vybavena novým moderním nábytkem, který dodaly polské firmy. Koberce a gáučony dodaly naše podniky. Chybí dosud slíbená barevná televise.

Zaměstnanci dojíždějí do zaměstnání ponejvíce vlastními vozidly. Nějaký čas po otevření nové celnice zajížděl sem autobus ČSAD 3x denně, potom dokonce 4x. V současné době (zima 1974-75) jezdí jenom spoj Jablonec n/Nisou - Jelenia Gora, který jede ráno tam a večer se vrací.

Z Polska jezdí autobus na lince Jelenia Gora - Jakuszyce 7x denně. Sjízdnost silnice v zimě udržuje okresní správa silnic, středisko v Hrabačově.

Benzínová pumpa

Prozatímní benzínová čerpací stanice naproti domu čp 220 v Harrachově nevyhovovala pro svoji malou kapacitu potřebám dnešní doby; uvažoval MěNV o vybudování nové, moderní, která by všechny tyto nedostatky odstranila. Stará pumpa měla obsah jenom 3.000 litrů a byl zde k dostání pouze normální benzín. V době sezony byl benzín vždy v krátké době vyprodán a trvalo někdy i několik dnů, než byla nádrž zase doplněna.

Místo pro novou čerpací stanici bylo vybráno při vjezdu do obce, po pravé straně mezinárodní silnice E 14, mezi domy

čp 24 a 35. Toto místo bylo zvoleno z toho důvodu, že auta, zvláště cizinci, kteří zde jenom projíždějí přes státní hranici do Polska nemusely za nákupem benzínu zajíždět až do Harrachova.

Projekt vypracovala Benzina - Praha, hlavní správa.

Se stavbou bylo započato na podzim roku 1972 a stavba byla dokončena v roce 1974. Kolaudována byla 19. září 1974 a její provoz byl zahájen 1. ledna 1975.

Většina prací byla provedena brigádnicky. Vykonali ji členové Požární ochrany v Harrachově, kteří tím splnili závazek který si dali. Bylo zde odpracováno celkem 11.819 hodin.

Dozor při stavbě měl Ing Josef Miňovský a stavbyvedoucím byl Václav Voženíček, oba z Harrachova.

Rozpočet a hodnota díla je 1,420.000 Kčs. Skutečný náklad byl 1,090.000 Kčs. Stavbu financoval MěNV v Harrachově.

Čerpací stanice má čtyři nádrže, každá o obsahu 30.000 litrů. Prodává se zde normální benzín, Speciál, Super a nafta.

Slavnostního otevření při kolaudaci se účastnil ředitel národního podniku Benzina z Hradce Králové, předseda MěNV v Harrachově Václav Hadrava a zástupci dělníků, kteří toto dílo vybudovali.

Dlažbu na příjezdové cestě k čerpadlu vybudovala Správa okresních silnic v Trutnově. Okrasné keře kolem čerpadla dodala Benzina - Hradec Králové.

Čerpadlo, které vyhovuje všem dnešním podmínkám obsluhuje v současné době Vladimír Vondráček mladší z Harrachova. Ulehčily se tím ztížnosti auto-motoristů na nedostatečné jejich zásobování všemi druhy benzínu.

Pracovní doba je od 7-18 hodin.

Výstavba autotábořiště

Na autotábořišti za sklárnou bylo postaveno v roce 1974 pět chatiček. Byly provedeny vnitřní nátěry a chaty vybaveny potřebným zařízením. V každé chatě jsou akumulační kamna, aby mohly být používány i v zimní době. Bylo tam získáno celkem 25 lůžek.

Dále tam bylo vybudováno sociální zařízení a septik.

Většinu prací, hlavně pomocných, udělali tam zaměstnanci sklárny. Výstavba si vyžádala náklad 186.000 Kčs.

Výstavba rodinných domků

V roce 1974 byly v Harrachově vybudovány a kolaudovány tyto rodinné domky. Na Hřebenkách to byl domek čp 384 jehož majitelem je Vladimír Vondráček, otec, vedoucí služeb při ČKD v Harrachově. Dále domek v Annenském údolí čp 386 Petra Šimůnka, vedoucího restaurace Horal v Harrachově a v novém světě domek čp 387 Pavla Ploce.

Jindřich Šolc v Harrachově přistavěl pro svého syna k domku čp 250 jednu bytovou jednotku.

Závodní výbor ROH Vitana - Bytíce, který vlastní dům čp 182 zrušil rozhodnutím ONV-Semily v tomto objektu jednu bytovou jednotku a použil ji pro rekreační účely.

Také domek čp 271 byl prodán a přeměněn pro rekreaci.

Tak ČKD v Harrachově získal v roce 1974 celkem čtyři bytové jednotky a dvě při tom z obytného fondu ztratil.

Úprava plovárny

Včelě roku 1974 byla nákladem 46.500 Kčs opravena plovárna. Bylo nově vybetonováno - vyspraveno dno plovárny, bylo postaveno sociální zařízení a vybudován septik. Kabiny byly přikryty eternitem. Úpravu provedl ČKD vlastní zaměstnanci služeb za pomoci žáků mech. lesnické školy.

V roce 1974, v letních měsících byla cesta na Studenov opravena a vyasfaltována. Tuto práci provedl okresní stavební podnik Sc- miby svými zaměstnanci. Úsek cesty od ČSTV, až po bukový les v rozloze 2.790 m² byl takto upraven nákladem 142.000 Kčs. Cesta na Studenov

nákladem 7.000 Kčs byla opravena zeď - taras před 1 domkem čp 302, která se při jarním tání sesula. Upravili ji členové Krnapu (krkonošského národního parku) Jan Denke a Ladislav Šmíd z Harrachova.

Protože autobusová zastávka před obchodním domem Flora Čekárny naprosto nevyhovovala svým umístěním velkému provozu, který před domem byl byla přemístěna na podzim roku 1974 asi o 100 m. níže, směrem k Harrachovu. autobusové

na tomto místě je naproti parkoviště aut a před zastávkou další veliký parkovací prostor, který vznikl z bývalé pískovny. Tento prostor v rozloze 1921 m² byl v roce 1974 nákladem 147.000 vyasfaltován. Také parkoviště naproti v rozloze 406 m² bylo nákladem 22.000 Kčs vyasfaltováno. Tyto částky zaplatil MěNV v Harrachově.

Na novém místě autobusové zastávky byla vybudována MěNV dřevěná čekárna.

Dvě nové menší dřevěné čekárny byly postaveny u Mýta. Jedna několik metrů nad domkem čp 3 na trati Jablonec/Mísov. Druhá byla umístěna u nového mostu přes Mumlavu na trati Harrachov - Jablonec/Mísov.

Obě tyto čekárny vybudoval z vlastního materiálu na pile v Janově n.p. Státní lesy v Harrachově svými zaměstnanci pro obec zdarma a tím splnil svůj závazek obci.

Osvětlení na Mýtiny a Studenou

V létě roku 1974 bylo zavedeno veřejné osvětlení na Mýtiny. Též penzionu Diana podél silnice a na Mýtinách bylo postaveno 30 osvětlovacích těles.

Celkem 7 osvětlovacích bylo při této akci postaveno také na Studenou.

Instalaci provedl národní podnik ERAM z Hradce Králové a financoval ji MěNV v Harrachově. Vše tyto linky byly vybudovány nákladem 354.000 Kčs.

Družba pohár mládeže a přátelství

Ve dnech od 7. do 10. února 1974 uspořádal organisační výbor při tělovýchovné jednotě Jiskra - Harrachov mezinárodní lyžařské závody mládeže ve skoku prostém, závodě sdruženém a běhu na lyžích. Závodu se zúčastnili mimo našich závodníků, také závodníci z SSSR - NDR - Polska - Rumunska - Jugoslavie a Bulharska.

V I. části závodu sdruženého - skoku dne 8.II.74 startovalo 14. závodníků. Z toho z ČSSR 5 - SSSR 3 - NDR - 3 a z Polska 2 závodníci.

Umístění:	stát:	styl:	délka:	celkem bodů
1. Polubarjev V	SSSR	96.5	116.4	212.9
2. Strauss W	NDR	99.5	110.1	209.6
3. Leipold W	NDR	93.5	115.5	209.

Z ČSL závodníků se umístil Luděk Šablatura z Harrachova na 6 místě a další na 9, 11, na 12. místě Vrána Medal z Harrachova a poslední na 13. místě.

Počasí: teplota +2°C, čerstvý, vlhký mrak, sněžení, ušmo.

Ve II. části závodu sdruženého, běhu na 10. km dne 9.II. 1944 startovalo 15. závodníků z nichž 13. závod dokončilo. Z toho z ČSSR 5 - SSSR 3 - NDR 3 - a z Polska 2 závodníci.

Umístění:	stát:	čas	body za běh
1. Straus Wolfgang	NDR	34,34,0	220,00
2. Leipold Werner	NDR	35,11,1	212,58
3. Lenk Jürgen	NDR	35,57,6	203,28

Československí závodníci se umístili na 4 a 6 místě. Z čsl. závodníků se umístil Vratislav Hedal na 10. místě a Šablatura Luděk na 13. místě. Oba jsou z Harrachova.

V celkovém sdružením závodě se umístili na prvních šesti místech závodníci z NDR v tom stejném pořadí jako v běhu na 10 km. Československí závodníci byli na 4, 6, 10 a 9 místě. Tato poslední dvě místa patřila opět Hedalovi a Šablaturovi z Harrachova.

Závod ve skoku prostém se konal dne 9.II.74 na střední můstku na Čertově hoře. Startovalo a závod dokončilo 23 závodníků. Bylo to 6 závodníků z ČSSR - SSSR 3 - NDR 3 - Polsko 3 - Jugoslávie 3 - Bulhaři 3 a 2 z Maďarska.

Umístění:		délka skoků	styl - délka	- dohromady
1. Močalov	SSSR	59 - 57.5	96.5	113.7 210.2
2. Novák Josef	ČSSR -	55 - 56	94.5	103.8 198.3
3. Hol Wil.	NDR	54 - 53.5	98	98.4 196.4

Novák Josef pochází z Harrachova. Na 7. místě se umístil Šablatura Luděk také z Harrachova.

Počasí: bylo teplo + 6°C - déšť, bez větru, sníh mokrý.

V běhu dívek na 5. km dne 9.II.74 startovalo a závod dokončilo 32 dívek, z toho bylo z ČSSR 8 - SSSR 4 - Polska 4 - Jugoslavie 4 - Rumunska 4 - NDR 4 a Bulharska 4 dívky.

1. Kleislik Gabriele	NDR	v čase	18.19.2 minut
2. Chvorová Rafa	SSSR	-"-	18.31,8 -"-
3. Spitz Siegrid	NDR	-"-	18.32,5 -"-

1974

Československé závodnice se umístily na 7, 10 a 16 místě.

Běhu chlapců dne 9.II.74 se zúčastnilo 35 chlapců z nichž 33 závod dokončilo. Závod se jel na 10 km a startovalo v něm z ČSSR 8 - SSSR 3 - NDR 4 - Polska 4 - Jugoslavie 4 - Rumunska 3 - Bulharska 4 - a z Maďarska 3 závodníci.

1. Weise Thomas	NDR	v čase	33, 28, 5 minut
2. Tomich Alex	SSSR	-"-	33, 39, 0 -"-
3. Gofman Alex	SSSR	-"-	33, 41, 0 -"-

Českoslovenští závodníci se umístili na 4, 7, 9, 10, 13, 14, 17 a 18 místě.

Závody štafet dívek na 3 x 3 km se jely 10.2.74 a startovalo 8 štafet. Z toho z ČSSR 2 - po jedné štafetě ze SSSR - NDR - Polska - Rumunska - Jugoslavie a Bulharska.

1. byla štafeta	z NDR	v celkovém	čase	39, 58, 6 minut
2. -"-	SSSR	-"-	-"-	40, 05, 0 -"-
3. -"-	ČSSR	-"-		40, 49, 8 -"-
4. -"-	ČSSR	-"-		42, 47, 6 -"-

dále se umístily štafety Polska, Rumunska, Jugoslavie a Bulharska.

Štafety chlapců na 3x5 km 10.II.74. Startovalo a závod dokončilo 10 štafet. Byly to z ČSSR 2 - SSSR 1 - NDR 1 - Polska 1 - Rumunska 1 - Jugoslavie 1 - Bulharska 1 - Maďarska 1 a jedna štafeta kombinovaná, která jela mimo soutěž.

1. byla štafeta	z SSSR	v celkovém	čase	52, 42, 8 minut
2. -"-	NDR	-"-		54, 03, 6 -"-
3. -"-	Polska	-"-		56, 19, 4 -"-

na 4 a 5 místě byly štafety z ČSSR.

Počasí: teplota + 3° C, sníh nový mokrý, oblačno, severní vítr.

Ve dnech 15 a 16. března 1974 bylo v Harrachově mistrovství ČSSR ve sjezdových disciplinách. Úbří slalom na 1350 m dlouhé tra- ve sjezdových si mužů vyhrál Miloslav Šochor, na trati 1300 m žen disciplinách Dagmar Kuzsová.

Muži:

1.	Šochor	Dukla Liberec	v čase	1,16,91 min
2.	Sožout	VŠT - Košice	-"-	1,17,56 -"-
3.	Švitorka	Dukla Liberec	-"-	1,18,60 -"-

Ženy:

1.	Kuzmanová D.	UK Bratislava	v čase	1,10,83 min
2.	Dropppová	Jiskra Lipt Mikuláš	-"-	1,12,84 -"-
3.	Kuzmanová S	UK Bratislava	-"-	1,13,15 -"-

Závody se konaly v Harrachově, protože nikde nebylo dostatek sněhu, kde by závody mohly být uskutečněny.

Okresní přebor ZDŠ (základních devítiletých škol) a Okresní Pionýrské organisace okresu Semily, na lyžích ve skoku přebor ZDS a prostem se konal v Harrachově dne 13. února 1974. Pion. organisace

Přeborníkem okresu Semily pro rok 1974 v kategorii žáků mladších na můstku K-32 se stal Karel Farský ž Harrachova - ZDŠ, přetem bodů 137.7.

Žáci mladší:		délka skoků	body styl	délka
1.	Farský Karel	25 - 25.5 m	64.5	73.2
2.	Lukeš Vladimír	23.5 - 22 m	58.	61.2
3	Ploc Pavel	21 - 21 m	57.5	52.5
4.	Zbořil Arnošt	22 - 21 m	55	55.2

všichni ze ZDŠ v Harrachově. Převaha žáků mladších i starších se projevila částečně i znalostí můstku u nás.

1974

Přeborníkem okresu Semily pro rok 1974 v kategorii dorostenců mladších se skoku na lyžích na můstku K-32 se stal Josef Filip ZDŠ-Turnov I. počtem bodů 196.5

1. Filip Josef	Turnov	skoky 33-34.5 m	celkem bodů	196.5
2. Žídek Ivo	Lomnice n/Pop.	-"- 27-27.5 m	-"-	154.8
3. Lukeš Jan	Vysoké n/Jiz	-"- 22-22 m	-"-	173.6

Po dobu závodu bylo slunečno +4°C - firn, zmrzlý sníh, kluzko. Můstek byl dobře upraven, k úrazům nedošlo.

Mistrovství Evropy v moto-soutěži

Ve dnech 17. a 18. května 1974 se jela v Harrachově druhá část závodu mistrovství Evropy. Jela se po krkonošských cestách se startem a cílem v Harrachově. Trať 140 km se jela dvakrát v prostoru Harrachov - Špindlerův mlýn - Vrchlabí - Jilemnice - Harrachov s akcelerační zkouškou v Jilemnici a motokrosovou zkouškou v Harrachově.

Na startu se sešlo 199 jezdců z 12 zemí. Absolutním vítězem se stal náš representant Květoslav Mašita na stroji Jawa 350 cm.

Výsledky v jednotlivých kategoriích:

do 50 cm	1. Birkman	NSR	Zündapp	660,1 bl
do 75 -"-	1. Schneidewind	NDR	Simpson	636 -"-
do 100 -"-	1. Wolfgruber	NSR	Zündapp	594 -"-
do 125 -"-	1. Christel	NSR	-"-	579,8 -"-
do 250 -"-	1. Stodůlka	ČSSR	Jawa	575,3 -"-
-"- -"-	2. Mrázek	-"-	-"-	577 -"-
-"- -"-	3. Rabas	-"-	-"-	589,1 -"-
-"- -"-	5. Černus	-"-	-"-	591.8 -"-
do 350 cm	1. Mašita	-"-	Jawa	565,6 -"-

nad 350 cm	1.	Češpiva	ČSSR	Jawa	583,8 gl
-"-	2.	Fojtík	-"-	-"-	586,9 -"-

Klubová družstva: 1. Dukla Praha - Mrázek, Hašita, Fojtík.

Start a cíl závodu byl v Rýžovišti u ČSTV, kde byli závodníci i sbor rozhodčích i ostatní personál ubytováni a tam se také stravovali. Celý průběh závodu byl hladký.

Havarie aut pod Hýtem

Dne 23. října 1974 v 11 hodin dopoledne havarovalo asi 500 m pod Hýtem, v ostré zatáčce u prvního potoka náklad- ní auto V3S řízené Ing Jiřím Laušmanem, se závozníkem, žákem lesnické mechanisační školy v Harrachově Luborníkem Bartoníkem. Když se vyhýbali protijedoucímu osobnímu au- tu, najeli na sněhový mantinel a sjeli se břehu, až k řece Jizeře. Řidič Ing Laušman vyvázmul bez nehody, ale závoz- ník Bartník byl přimáčknut na motor a zranění na mís- tě podlehnul. Na místo nehody brzy přijela sanitka s Dr Brdlíkem z Harrachova, který mohl konstatovat již jinou jeho smrt.

Poškozené auto vytáhly později dva jeřáby, které na mís- to havarie přijely.

Luboník Bartoník, 17. roků star, byl žákem prvního ročníku lesnické mechanisační školy v Harrachově, kde 1. září 1974 nastoupil. Pocházel z Vrbna, okres Bruntál.

Jeho pohřbu ve Vrbně se zúčastnilo 23. chlapců jeho tří- dy a tři děvčata z náradního podniku Seba - Šanvald, se kterou má zdejší škola družbu.

Dne 16.12.74 na tomto místě havarovo další náklad- ní auto n. p. Tiba - Varnsdorf, které vezlo náklad látek

do bělidla v Jablonci n/Jizerou. Řidič i závozník vyvázli bez nehody ještě druhý den vynášeli pracovníci tohoto podniku látky z havarovaného auta do jiného, které stálo na silnici.

V neděli dne 19. ledna 1975 havarovalo na tomto místě jiné osobní auto značky Žiguly se 4 lidmi. Byli to 4 mladí muži - sportovci, kteří jeli z Liberce do Rokytnice n/Jizerou v dopoledních hodinách lyžovat. Tři z nich se zranili a byli odvezeni sanitními auty do Jilemnice do nemocnice. Další stav zraněných jsme (2.II.75) neznámý. Jeden z nich vyvázl bez nehody.

V důsledku těchto havárií byla na této silnici umístěna dopravní značka, která omezuje rychlost v tomto prostoru pouze na 30 km/h.

Relace ČKD

Dne 20. června 1974 byl na ČKD v Harrachově redaktor čsl v čsl rozhlase, rozhlasu soudruh Slabý, aby získal informace a poznatky, jak je připravena celá oblast Krkonoš i Harrachov na letní turistickou sezonu, jaké jsou případné problémy nebo těžkosti.

Otázky zodpovídal a náměty podával předseda ČKD v Harrachově Václav Hadrava. Jejich rozhovor byl nahrán na magnetofonový pásek a dne 10. července 1974 byl vysílán v čsl rozhlase, v relaci pro cestovní ruch. Relace trvala 13 minut.

Obsah rozhovoru byl, jak je na letní sezonu připraven ČKD v Harrachově, jak se plní volební program a příprava výstavby autokempingového tábořiště. U výstavby rekreačních chat v obci předseda uváděl, že podniky mají zájem o ČKD jen pokud chtějí získat stavební místo a povolení ke stavbě. Ostatní, které během výstavby svého rekreačního střediska zmůže, aby po nich zajišťoval ČKD sám. V ostatní celkové dění v obci nemají zájem.

Kankrelně uvádět národní podnik Precioso z Jablonce n/Nisou a Elektrárnu - Mělník.

V roce 1974 bylo uskutečněno MěNV v Harrachově 6 veřejných plenárních zasedání, vždy v restauraci Horal. Potěšující je, že stoupla účast občanů, což svědčí o zájmu práce MěNV, že se dělají akce společenský prospěšné. Činnost MěNV v Harrachově

Rada MěNV se scházela pravidelně podle plánu a to 2 x měsíčně. Celkem měla 24 zasedání s průměrnou účastí 90% poslanců. Plán práce rady byl sestavován a potom projednáván tak, aby odpovídal potřebám města.

MěNV má celkem 7. komisí. Jsou to: 1. finanční a plánovací, 2. výstavby, 3. místní hospodářství, byty a zemědělství, 4. zdravotní a sociální, 5. obchodu a cestovního ruchu, 6. ochrany veřejného pořádku, 7. školská a kulturní. Každá komise má svůj pracovní plán, podle kterého provádí svoji schůzovou činnost. Náplň plánů je zaměřena především na úseky odpovídající charakteru komise, dále pak na úkoly vyplývající z volebního programu.

MěNV provedl dvě besedy s mládeží za účasti 89 členů. Dále pak dvě besedy s pionýrskou organisací základní devítileté školy za účasti 120 pionýrů. Výsledek besedy byl, že jednotlivé skupiny Po si daly závazek, že budou ošetřovat a pečovat o naše pařeniky.

MěNV spolu s KSČ uskutečnil dvě veřejné schůze za účasti 208 občanů.

Byla provedena beseda se SRPŠ (svaz rodičů a přátel školy) k úkolům MěNV, především k výstavbě a opravám škol.

Byl uspořádán dětský den, který organizoval SSM. Zúčastnilo se ho 87 dětí.

Oslavy 25. výročí založení Pionýrské organizace v kině se zúčastnilo 116 dětí a 104 občanů, převážně rodičů. Oslavy VŘSR se konaly v kině a položením věnců na hrob neznámého vojáka u kina za účasti 290 občanů.

ZDŠ v Harrachově pořádala dětské branné závody, dále školní lyžařské závody za účasti všech žáků i těch nejmenších.

Oslavy MDŽ (mezinárodního dne žen) se zúčastnilo 58 žen.

SSM se zapojil do akcí MěNV. V národních směnách pracovala mládež na úpravách parků a v akcích „Z", kde odpracovali brigádnický 600 hodin.

Také svaz mládeže LOV (lesnického odborného učiliště) se podílel v rámci svých možností a to na úpravě koupaliště i na různých jiných akcích, na kterých odpracovali na 450 hodin.

Činnost sboru pro občanské záležitosti

Sbor pro občanské záležitosti uspořádal v roce 1974 v oddání síni MěNV dvakrát vítání nových občánků a dne 16. prosince 1974 besedu s důchodci v zotavovně Bílý Hořec.

První vítání dětí se konalo 5. května na které bylo pozváno 21 dětí s rodiči. Přišlo jich 18. Druhé vítání bylo 20. října, kde ze 17 pozvaných se dostavilo 13 dětí s rodiči.

Každé děcko na obou slavnostech obdrželo jídelní příbor, pamětní knížku a maminka květiny. Přivítala je nová předsedkyně Sboru s. Stanislava Šablaturová. Slavnostní projev přednesl předseda MěNV Václav Hladrava.

Na besedu důchodců bylo pozváno 68 místních občanů, kteří dovršili v tomto roce 70 let. Do zpáteční jich přišlo 40. Přivítala je předsedkyně Sboru a potom k nim promluvil tajemník MěNV

Františka Votrubce. Následoval slavnostní přípitek. Slavnosti byli přítomni i další členové Sboru a sociální komise, kteří měli na starosti celou organizaci slavnosti.

Žáci mateřské školky a žáci prvních tříd devítileté školy zazpívali několik písniček a přednesli básničky. Skupinka studentů z gymnasia ze Semil sehrála tři humorné scénky.

Po programu byla podávána káva, čaj a zákusky. K tanci a poslechu hrála šestičlenná hudba z Jablonce n/Jizerou.

Začátek byl v 15 hodin, v 17. hodin byla podávána teplá večeře. První návštěvníci odcházeli kolem 18. hodiny, poslední před 20. hodinou. Všichni byli velmi spokojeni.

Důchodci ze vzdálenějších míst byli přivážení a odvážení domů zpět auty.

Soutěž kronikářů

V souladu s dokumenty o kulturně výchovné činnosti a se zásadami rozvoje českého muzejnictví vyhlásilo ministerstvo kultury ČSR po dohodě s odbory kultury krajských národních výborů celostátní soutěž kronikářů k 30. výročí osvobození ČSR Sovětskou armádou.

Záznamy v obecních kronikách, jejichž cílem je vystižení dobové atmosféry obce, jakožto dějiště konkrétních procesů politických, ekonomických i kulturních, jež změnily v období socialistické výstavby způsob života i vzhled obcí, mají velký význam nejen jako historický pramen poznání konkrétních forem vývoje v daném prostředí, ale současně i jako nástroj kulturně výchovného působení na širokou veřejnost.

Do soutěže se mohli přihlásit obecní kronikáři, kteří v určeném termínu mohli předložit k soutěžnímu hodnocení:

a) celkový záznam o vývoji obce za období budování socialismu
b) doklady o využití kroniky formou besed s občany, školami a mládeží
c) přiložit dokumentační materiály ke kronice

Záznam a) měl mít minimální rozsah 10 stran a měl výstižně ukázat hlavní znaky vývoje obce po všech stránkách v období let 1948 - 1973.

Soutěž probíhala v okresním, krajském a ústředním kole v letech 1973 - 1975 a byla rozdělena na čtyři skupiny podle počtu obyvatel:

1.) obce do 500 obyvatel 2.) obce do 2000 obyvatel
3.) -"- 5.000 -"- 4. -" nad 5.000 -"-

Soutěžní materiály do okresního kola měly být zaslány 5.5.74 a byly vyhodnoceny komisí, kterou určil odbor kultury ONV - Semily. Vítězové byli vyhlášeni ve výstavní síni Muzea Českého ráje v Turnově dne 8. listopadu 1974.

V okrese Semily se do soutěže přihlásilo ze 77 obcí celkem 19 kronikářů, z nichž pouze 11 splnilo podmínky, které soutěž určovala.

Kronikářské záznamy byly hodnoceny podle těchto kriterií: politická úroveň celkového záznamu za období let 1948 - 1973, názorná a faktografická stránka zápisů, stilistická a dokumentační úroveň. Dokumentace ke kronice podle obsažnosti materiálu. Besedy nad kronikou podle účasti občanů a ohlasu.

Ve všech čtyřech skupinách byly uděleny tři ceny a to:

	v okresním kole	krajském kole	v celostátním kole
I. cena	1.000 Kčs	2.000 Kčs	3.000 Kčs
II -"-	700 -"-	1000 -"-	2.000 -"-
III -"-	500 -"-	700 -"-	1.000 -"-

Také kronikář Harrachova Karel Martin se této soutěže zú-

čantril. Do 5. května 1974 předložil záznam o 141 stránkách psaných strojem rozdělený do dvaceti kapitol: Úvod - Příchod Sovětské armády, Samospráva - osídlování, Činnost sklárny, Státní lesy v Harrachově, Skalcovna v Rýžovišti - nyní ČSTV, Rudný důl v Harrachově, Zemědělství, Výstavba, Bytová výstavba, Obchody a prodejny, Komunikace, Kultura, Tělovýchova a sport, Rekreace, Turistický ruch, Veřejné dění, Živelní pohromy a nikazy, Veřejná činnost s kronikou a Závěr.

Každá kapitola výstižně popisovala význam děje, nebo obsah práce. V kapitole Veřejná činnost s kronikou jsem popsal svoji práci pro MěNV v Harrachově a jednotlivě každý rok, kolik přednášek jsem o Harrachově a historii tohoto kraje vůbec uspořádal. Bylo to celkem 343 přednášek, ponejvíce pro rekreanty ROH ve zdejších jídelnách, pro ostatní naše návštěvníky, pro žáky škol i naše občany.

Jako dokumenty jsem soustředil a přiložil celkem 97 fotografií ze všech oborů činnosti v obci. Z toho bylo: 15 ze sklárny, 14 ze státních lesů, 39 z výstavby a rekreace, 26 z tělovýchovy a sportu, 3 z komunikací. Bylo to 49 fotografií rozměru 24 x 32 cm od místního fotografa-amatéra Miloslava Kose a další většinou formátu 18x24 cm od několika dalších místních občanů i mých vlastních.

I když v současné době má Harrachov sotva 1.300 obyvatel, nebyl jsem zařazen do druhé skupiny do obcí do 2.000 obyvatel, kam naše město podle vydaných směrnic patřilo, ale z nejrůznějších mě důvodů do měst nad 5.000 obyvatel. Na moji otázku při předávání diplomů v muzeu Českého ráje v Turnově dne 8.11. 1974 jsem uspokojivou odpověď od členů komise, která ceny udělovala také nedostal.

Tak jsem se umístil na třetím místě za městy Semily

a Lomnice n/ Popelkou a do dalšího kola nepostoupil.

I za toto umístění mě předseda MěNV v Harrachově, Václav Hadrava na veřejné schůzi MěNV konané dne 25. listopadu 1974 v restauraci Horalu veřejně poděkoval.

Činnost hudební školy

V září 1964 zahájila v Harrachově činnost lidová škola umění v Jilemnici. Hudební výchovu a hře na klavír vyučuje u nás učitelka-důchodkyně Věra Vosolsobová z Jablonce nad Jizerou. V počátcích navštěvovalo šest dětí a později asi deset dětí.

V současné době učí čtyři děti hudební předvýchově a jedenáct dětí hře na piano. Nejdříve k nám zajížděla jednou týdně, později 2x a nyní 3x vždy v odpoledních hodinách v úterý, ve středu a v pátek, celkem 13 hodin v týdnu. Do Harrachova dojíždí autobusem.

První vyučování bylo v kulturní místnosti u Ducha hor, později v přístavbě kina a potom ve škole. První dvě místa nevyhovovala, protože tam bylo špatné topení a proto zima. Ve škole nebyl zase potřebný klid. Teprve nyní, kdy již po několik roků je v budově MěNV pro vyučování vyhrazena prostorná místnost s ústředním topením vyhovuje podmínkám.

Výstava králíků

Ve dnech 27. a 28. července 1974 pořádala odbočka ČSCH DZ (Českého svazu chovatelů drobného zvířectva) v Harrachově již třetí výstavu králíků. Výstava byla jako předchozí uspořádána na hřišti v lese za budovou sklářského muzea.

V předvečer výstavy 27. července byl uspořádán v blízkosti výstaviště táborák s občerstvením a hudbou. Zúčastnilo se ho mnoho místních občanů i hostů Harrachova.

Celkem vystavovalo 38 chovatelů z Harrachova, blízkého i vzdálenějšího okolí tři druhy velkých plemen, jedenáct druhů středních plemen a devět druhů plemen malých. Vystaveno bylo celkem 169 králíků. Z Harrachova vystavovalo 5 chovatelů.

Bylo uděleno 10 čestných cen, z nichž jednu získal místní chovatel Jaroslav Jeník. Návštěva byla po obou dny slušná.

Činnost les. závodu v Harrachově 1974

Lesní závod v Harrachově nesplnil v roce 1974 celkový objem plánovaných úkolů, tudíž ani tržby za dříví a výrobky. Bylo to vlivem špatného přísu a častých poruch u strojů se značnou výrobní kapacitou. Jednalo se o speciální lesnické traktory na přibližování dříví značky LTK a nakládací hydraulickou ruku finské výroby značky FISKARS.

V těžební činnosti byla plněna mechanisace na 80.08 % což se dosud nikdy nedokázalo. Závod pracuje v průměrné době s těmito prostředky, je to: 85 motorových pil, 7 elektrických pil, 1 lanovka na přibližování dříví, 1 kolový traktor na přibližování dříví, 1 kolový traktor na zemědělskou činnost, 3 speciální lesní traktory na přibližování dříví 10 nákladních aut, 26 koní 2 osobní auta a 3 terénní auta na přepravu osob.

Tyto prostředky vyrobily nebo provedly práce: v těžbě dříví to bylo 48.190 plm, manipulace dříví 26.478 plm, odvoz dříví 49.764 plm, nakládání dříví 14.907 plm a přibližily celkem 46.364 plm dřeva.

V pěstební činnosti bylo zalesněno 88 ha a vysázeno 352.000 kusů sazenic. Bylo ošetřeno 572 ha kultur a prořezávka byla provedena na 253 ha. Výměra školek je 6 ha.

Velký důraz byl kladen na racionelní využití všech pro-

středků, soustředování pracovišť, uplatňování nové moderní technologie a využití pracovní doby. Proto koncem roku se připravovaly organisační změny, které obsáhly rámec celého lesního závodu.

Zrušil se Lesní závod Lomnice n/Popelkou, který byl delimitován pro LZ Hořice a Harrachov. Rozšířil se tedy lesní závod v Harrachově o cca 6.000 ha. Na lesním závodě v Harrachově se zrušilo polesí Mýto a Vítkovice, takže organisační členění jest toto: polesí Nový Svět, ke kterému patří bývalé polesí Nový Svět, Studenov, Luboch a Mýto, dále Rezek (bývalé polesí Vítkovice a Rezek) Hrabačov, Poniklá, Branná, Polubný, Malá Skála, Jesenný a Semily.

Při závodě je středisko dopravy v Harrachově a středisko těžby a přibližování rovněž v Harrachově a středisko dílen a údržby na pile v Janově - Harrachově je přidružená dřevařská výroba.

Vlivem rozšíření práce, bude na LZ více pracovníků. Dnes je zde 20 lidí, očekává se 23. pracovníků.

Závod obdržel během roku 1974 nový buldozer Stalinec za 250.000 pro výstavbu nových svážnic a cest.

Na Kamenické cestě pod tak zvaným Platlenfallen) nad poslední přehradou přes Kamenici, postavilo „Hrazení bystřin" se sídlem ve Vrchlabí opěrnou zeď, včetně regulace Kamenice. Zeď v délce 76 m byla vybudována nákladem 670.000 Kčs. Upravovaný kámen byl ze zdroje „Severokamene" z Liberce. Místní kámen nebylo možno použít, protože ruční opracování je velmi drahé a nejsou na tuto práci ani pracovníci. V Severokamenu mají k tomu strojní zařízení.

Lesní závod položil železné traverzy I 29 cm, přes Mumlavu u Pisty (čp 225), které slouží pro uložení mostu, který nyní

cca 25 tun.

Pro nový vodovod mezi ertanu k mumlavské boudě a Harrachovu cestou bylo počátkem roku 1974 odlesněno 2,54 ha lesa. Vodovod a celá jeho výstavba je zadána polské firmě Budimex, která u nás postavila budovu nové celnice.

Byla založena nová obora pro zvěř, v prostoru nad Krausovou cestou, t.j. bývalé poloní Studenov. Náklad si vyžádal asi 60.000 Kčs. V oboře je 8 kusů zvěře, očekávalo se více. Obora o které je zmínka na straně 96. této kroniky má stav 37 kusů zvěře. To je jelenů, kolouchů a laní.

Kůrovec, vlivem deštivého a chladného počasí během téměř celého roku nebyl rozmnožen mimo únosnou míru. Kladené lapáky se z části ošetřovaly chemicky, t.j nesdokonňují se, ale postřikují se emulsí značky Dipotox a kůrovec zahyne. Tento zásah vyžaduje zkrvácení okresního hygienika.

Na všechny lesní cesty v rámci KRNAP (krkonošského národního parku) je zákaz vjezdu všech motorových vozidel. Výjimky poskytují ČSŽV a KRNAP. Dosud se toto opatření málo respektuje. Mimo toho se nemají cesty v lesích v zimě protahovat buldozery k vůli lyžařům. To ale nejde dohromady s úkoly lesního závodu, který musí dříví svážet auty i v zimě.

Pod lesnickým učilištěm, tam kde stávala bývalá „Rybárna" bylo vykáceno 2 ha lesa pro odkalovací zařízení, které má sloužit pro Harrachov. Bude to zajímavá stavba; maketa je vyfotografována v časopise KRKONOŠE č. 6/74. Úřadující Harrachova mají obavy, že rýhy po kanalisaci již nikdo nedokáže dát do původního stavu.

Asi 150 m naproti Mýtu ve vysokém lese byly umístěny tři krmelce, kam koncem února a v březnu chodívalo navečer kolem páté hodiny až 40 kusů jelení zvěře. Vlivem odkácení porostu okolo krmelce se zvěř přemístila jinam do prostoru Hranice a k Janově cestě a starý krmelec u Mýta navštěvuje jen několik kusů zvěře jenom v noci. Na jeleny u krmelce se chodívalo dívat v této době hodně návštěvníků Harrachova.

Očkování proti tetanu

V roce 1974 bylo v našem státě povinné očkování proti tetanu. V Harrachově očkování provedli na místním zdravotním středisku lékař MUDr Jan Brdlík a zdravotní sestra Hana Nüsserová.

Odbornou zprávu, kterou jsem si vyžádal od MUDr Jana Brdlíka, uvádím v kronice tak, jak jsem ji od něho obdržel:

Očkování proti tetanu nařídilo Ministerstvo zdravotnictví v roce 1973. Účelem této akce je prevence onemocnění tetanem, na který ročně umírá v celé naší republice několik desítek lidí. Celá akce je plánována do konce roku 1975. Očkují se muži od 25 let, ženy od 20 let. V Harrachově proběhlo celé očkování v roce 1974. První injekce byla podána ve dnech 19 až 25. února 1974, druhá 11 až 22 dubna 1974 a třetí 31. října až 8. listopadu 1974. Bylo očkováno celkem 389 mužů a 480 žen. Očkování se nezúčastnilo pouze 9 mužů a 22 žen z nichž většina byla případů, kde očkování bylo kontraindikováno. V Harrachově se nevyskytnul během mého působení od ledna 1954 ani jediný případ tohoto onemocnění.

Tuto akci bych hodnotil jako velmi užitečnou a prospěšnou, která chrání veškeré obyvatelstvo před nákazou.

které jsou v současné době vystaveni téměř všichni občané. K infekci totiž může dojít při drobném poranění doma, venku při práci na poli, v lese nebo na zahrádce, při sportu, urazech dopravních i jiných. Dá se říci, že tato akce zaručuje úplné proočkování všeho obyvatelstva, protože již děti předškolního věku a pak děti ve škole jsou očkovány dětskými lékaři, muži pak až věku do 25 let dostávají toto očkování povinně na vojně.

V roce 1974 bylo v Harrachově sebráno a odevzdáno do sběrných surovin 11.700 kg železného šrotu, 30.800 kg odpadového papíru, 2.277 kg textilu, 809 kg barevných kovů a 860 kusů králičích kožek. Sběr surovin

Chovatelé drobného zvířectva odvedli na státní nákup 2754 kusů vajec a 50 kg králičího masa. Odpadový materiál sbírají manželé Novotní ve škole. Králičí kožky sbírá František Janů z Harrachova

Drobné zprávy

Dne 8. dubna 1974 byla otevřena a předána do provozu přístavba mateřské školky v Harrachově. Protože pozvaní rodiče a hosté se pro špatné počasí nezúčastnili, předal předseda MěNV Václav Hadrava, školku ředitelce Janě Kovářové sám. Ve školce je nyní umístěno celkem 70 dětí, o které se stará 10 personálu. Je to 6 učitelek a 4 pomocné síly.

V roce 1974 byla vybudována a vyasfaltována příjezdová cesta ke Sklářské chalupě. Terén po levém břehu Kamenice byl navezen z místního dolu.

Jako každoročně i letos byl v Harrachově pořádán dne 9. III. 74 příjezd Krakonoše a rej masek na cvičné louce, pod obchodním domem Horal. Slavnosti se zúčastnilo mnoho místních občanů i hostů, kteří k nám přijeli autobusy i osobními auty.

V základní devítileté škole byla provedena oprava kuchyně, obložení stěn dlaždicemi a vymalování. V mateřské škole byla rovněž opravena kuchyně, stěny obloženy dlaždicemi, byla provedena nová elektrická instalace a kuchyň vybavena novými elektrickými spotřebiči.
Finanční náklad na obě školy činil 52.000 Kčs.

Okresní správa silnic v Semilech žádala MěNV v Harrachově o získání stálého pracovníka na údržbu silnice E 14, která prochází naší obcí až po státní hranici. Byl uvolněn ze služeb MěNV dřívodce Berthold Rieger.

V roce 1974 věnoval MěNV v Harrachově pozornost výměně žárovek veřejného osvětlení a vybavení parků. Směrem ke Přecisu byl rozšířen rozhlas. Náklad na tyto akce činil 40.000 Kčs

Na Hřebínku byl přebudován lyžařský můstek pro žáky. Nájezdová věž byl posunuta asi o 10 m výše a tím nájezd značně prodloužen. Práci vykonali členové Jiskry Harrachov.

úroda hub

V létě roku 1974 byla u nás nadměrná úroda hub. Byly to většinou podhříbky s hnědou sametovou hlavičkou. Hřiby a křemenáče se téměř ztratily a je v současné době dost vzác-

nosti je nalézt, když ještě po roce 1945 bylo jich poměrně dost.

V roce 1974 bylo na MěNV v Harrachově uzavřeno 34 občanských sňatků. Z toho bylo 12 místních dvojic a 22 cizích. Sňatky - narození - úmrtí

Do matriky narozených na MěNV bylo zapsáno 22 dětí. Z toho bylo 12 chlapců a 10 děvčat.

V roce 1974 zemřelo 17 našich občanů, z toho přímo v Harrachově 9 osob.

4. září 1974 zemřel bývalý polesný František Lukeš, dlouholetý člen a pracovník MěNV v Harrachově a také velmi agilní funkcionář sportovního oddílu Jiskry, Harrachov. Jiskra Harrachov i MěNV v něm ztratily velmi dobrého a svědomitého pracovníka. Fr. Lukeš byl stár 68 roků.

Dne 25. listopadu 1974 na veřejné plenární schůzi MěNV, která se konala v restauraci Horal byl před 21 hodinou zasažen účastník této schůze a člen MěNV v Harrachově Miloslav Janoušek zasažen mozkovou mrtvicí. Přivolaný lékař MUDr Jan Bradlík, mohl konstatovati již jen jeho smrt.

Miloslav Janoušek byl nejen činným členem MěNV, ale i velmi dobrým řemeslníkem - elektrotechnikem. Od roku 1945 vykonal v Harrachově mnoho dobré práce, která jak bude velmi chybět. Janouškovi bylo 52. roků

16. prosince 1974 zemřel po asi jednoroční nemoci v Har-

rachově bývalý ředitel zdejší školy, kulturní pracovník a velmi významný, obětavý pracovník a funkcionář Jizery Harrachov Josef Springer, ve věku 60ti let.

Redaktor časopisu „Lyžařský sport", Moravec, který k nám po celá léta jezdí jako hlasatel a reportér napsal o něm do svého časopisu tuto zprávu:

Smutná zpráva přišla z Harrachova. Ve věku 60 let zde zemřel v pondělí 16. 12. 1974 učitel a ředitel harrachovské školy Josef Springer, jedna z nejvýraznějších postav harrachovského života. Člověk ušlechtilého srdce, vzácné povahy, milující lidi a zejména mládež, jíž vštěpoval vždy lásku k vědomostem, k horám a krásnému lyžařskému sportu. Upustil bílou stopu, kterou prošlapával od času druhé světové války v Harrachově, téměř v předvečer závodů, jež si bez jeho optimismu nejsme vůbec předsavit - tradičního silvestrovského a novoročního měření sil o Pohár Harrachovských skláren.

Bude chybět všude a všem, kteří ho znali, především pak lyžařskému sportu. Jr. Springer byl i mezinárodním rozhodčím FIS.

Jeho kremace v Semilech se zúčastnilo mnoho místních občanů, bývalých jeho žáků i kolegů, lyžařských spolupracovníků a přátel.

Za Jizeru Harrachov se s ním nad jeho rakví rozloučil Ladislav Mach, za mezinárodní sbor rozhodčích Ivo Matoušek, za učitelský sbor v Harrachově učitel Jan Perenský a za Sbor pro občanské záležitosti při MNV v Harrachově tajemník MěNV František Votruba.

3. III. 75.

1975

Rok 1975 byl na počasí poměrně příznivý. Sněhu bylo málo a jaro začalo na naše poměry dosti brzy. Léto bylo pěkné, bylo dost slunečných dnů. Podzim byl také normální. Zima začala asi v polovině listopadu několika přeháňkami. Skutečná zima byla asi od poloviny prosince, kdy hustě chumelilo do konce roku.

leden: do 9.I. mokro až deštivo - mlhavo a dešťivo bylo téměř celý leden, bylo jen několik polojasných a slunečných dnů, koncem ledna leželo asi 25 cm sněhu

únor: mokro bylo i začátkem února - od 4.II začalo mrznout, největší mráz byl 9.II - 15°C, 12.II. se oteplilo a potom zase mrzlo, 17.II bylo -21°C, přes den většinou jasno a slunečno - do konce měsíce byly mrazy -12 až -15°C, přes den polojasno.

březen: do 4.III. mrzlo, potom bylo mlhavo - polevu až obleva, 7.III. bylo +3°C, 9.III. se v Harrachově objevili první špačci - sníh se zkrátil, leželo ještě 10-15 cm sněhu, do konce měsíce většinou polevu a mlhavo, občas sněhové a deštové přeháňky - koncem měsíce na louce bez sněhu.

duben: začátkem dubna polevu, klidno, dne 5.4 se blýskalo a hřmělo první bouřka, která se odpoledne vrátila, v polovině měsíce byly sněhové přeháňky, napadlo asi 5 cm sněhu, potom pršelo, 17.4 jsem viděl u Humlavy letět divokou husenu, 18.4 jsem okopával zahradu a dělal pořádek kolem domu, koncem měsíce polojasno, až jasno, v noci všechny mrazy -

1975

23.4. jsem zryl a upravoval zahrádku

květen: do poloviny května bylo chladno, občas pršelo, potom bylo několik ředivých mrazů, 19.5 byla bouřka a pršelo, koncem měsíce bylo již teplo

červen: ranní ředivé mrazy byly i začátkem června, 3.6 hlučela bouřka, pršelo a padaly kroupy - od 7.6 po celý červen bylo většinou teplo, slunečno a často pršelo - dne 23 a 24.6 byly velké bouřky a silně pršelo

července: do 10.7 většinou polojasno a teplo - 9 a 10.7 byla velká bouřka a prudké deště - potom opět hezký, slunečno a teplo - kolem 20.7. deštivé přeháňky do konce měsíce střídavě s hezkým počasím.

srpen: do 12.8 bylo většinou slunečno a teplo, potom se ochladilo - 14.8 byl první ředivý mráz, který spálil všechny květy jiřin - 15-17.8. byly deštivé přeháňky - do konce srpna většinou hezký a teplo

září: začátkem září polojasno - 4.9. bouřka - 9.9 byl opět ředivý mráz, do 15.9 bylo hezký, potom několik dnů zataženo a potom zase hezký slunečno a teplo, téměř do konce měsíce

říjen: začal chladným a deštivým počasím - 12.10 bylo ráno -4°C - 18 a 19.X. silně pršelo, na Humlavě velká voda - do konce měsíce převážně mlhavo, občas vysvitlo i slunce, z rána byly ředivé mrazy - od 25.X. bylo přes den hezký slunečno a teplo, ráno ředivé mrazy -4 až 6°C

listopad: do 13.11. bylo většinou zataženo, klidno - 14.11 napadl první sníh asi 5cm, ochladilo se - 18.11 byla obleva, přes den +7°C a sníh se ztratil - 19.11. sněmelilo opět i další dny - 22.11 bylo asi 20 cm - 23.11 bylo ráno -7°C a již asi 30cm sněhu - ve dnech 24 až 28.11 byly mrazy -15 až 20°C - většinou zataženo

prosince: téměř do poloviny měsíce většinou mlhavo a mokro, sníh se přehnul asi na 10 cm - od poloviny prosince do konce roku chumelilo téměř denně, často se i válo - koncem roku bylo asi na 1 metr sněhu.

Protože dosavadní prezident čsl republiky armádní gene- Volba
rál Ludvík Svoboda byl již delší dobu vážně nemocen a svoji prezidenta
vysokou státní funkci nemohl více než rok vykonávat, ušel z republiky
proto dne 27. května 1975 ve Vladislavském sále Pražského hradu ústřední výbor Komunistické strany československa, aby projednal a řešil tuto situaci.

Předseda vlády Lubomír Štrougal při této příležitosti vysoce ocenil zásluhy prezidenta Ludvíka Svobody o republiku a jeho účast na bojích za druhé světové války při našem osvobození.

Soudruh Štrougal pak přednesl návrh UV-KSČ, které došlo k jednoznačnému závěru, že je nevyhnutelné tuto vážnou situaci řešit volbou nového prezidenta republiky. Proto předsednictvo UV-KSČ jednomyslně rozhodlo předložit návrh, aby do funkce prezidenta byl doporučen generální tajemník UV-KSČ soudruh Gustav Husák, který splňuje velké nároky, jež tato funkce vyžaduje.

Volba prezidenta republiky se konala dopoledne dne 29. května 1975 ve starobylém Vladislavském sále, kde se na společné schůzi sešly Sněmovna lidu a Sněmovna národů Federálního shromáždění Československé socialistické republiky. Podle sčítání bylo v zasedacím sále přítomno 195 poslanců Sněmovny lidu, 75 poslanců Sněmovny národů zvolených v ČSR

a 73 poslanců Sněmovny národů zvolených v SSR. Poslanci postupně přicházeli k volebním urnám a vkládali do nich hlasovací lístky.

V 11.10 hodin vyhlásil předseda Federálního shromáždění Alois Jindra výsledek hlasování. Oznámil, že prezidentem ČSSR pro příští funkční období byl jednohlasně zvolen soudruh Gustav Husák.

Poté nově zvolený prezident Gustav Husák složil na ústavu ČSSR předepsaný slib. Po přečtení stvrdil svůj slib podpisem.

Pak byl Dr Gustav Husák zvolen prezidentem čsl. republiky.

30. let osvobození ČSSR

V květnu 1975 jsme oslavovali po celé naší vlasti již 30. výročí osvobození sovětskou armádou. V Harrachově bylo tohoto významného výročí vzpomenuto na slavnostní schůzi MěNV, která se konala 26. dubna 1975 odpoledne v jídelně ROH Bílý Kříž.

Schůzi zahájil předseda místní organisace KSČ soudruh Zdeněk Konvalinka, který přivítal přítomné občany a seznámil je s programem.

Potom žáci zdejší školy zazpívaly čsl. a sovětskou hymnu. Následoval slavnostní slib 20. nových pionýrů. Odznaky jim předával ředitel školy Jan Peremský a učitelka Venclíková. Pionýrské šátky jim vázali předseda MěNV v Harrachově Václav Hadrava, tajemník MěNV František Votruba, ředitel školy Jan Peremský a učitelka Venclíková, která po skončení předala květiny zde přítomnému našemu občanu Viktoru Nowadlovi, který byl v době druhé světové války vězněn v koncentračním táboře v Buchenwaldu.

Následoval slavnostní projev předsedy MěNV V. Hadravy. Ve svém obsáhlém referátu seznámil přítomné občany s činností MěNV v Harrachově za uplynulých 30 let, s přehledem a jednotli-

vých větších pracech, které zde byly za tuto dobu vykonány. Za 30 let bylo v Harrachově na všechny akce investováno 96,300.000 Kčs.

Za Okresní národní výbor Semily byl zde přítomen s. Meselka, který spolu s předsedou MěNV s. Hadravou předali za ONV Čestné uznání členům MěNV v Harrachově Antonínu Vaňkovi a Václavu Voženíkovi.

Od MěNV v Harrachově obdrželi Čestné uznání za dlouholetou práci v MěNV soudruzi: Vítek Jaroslav, Žanta Bohumil, Škvrda Jaroslav, Martin Karel, Krutiš Viktor, novadba Viktor, Jirousová Žofie a Fišer Jaroslav. Jarní Marie pro nemoc přítomna nebyla, proto ji bylo toto Čestné uznání předáno dne 1. prosince, na veřejné schůzi MěNV v Horalu.

Po předání čestných uznání zazpívaly školní děti několik písniček a přednesly básničky.

Další slavnostní program vyplnilo Pěvecké sdružení Krkonošských učitelů. Jejich sbor tvořilo 20 žen a 11 mužů. Řídili ho sbormistři učitelé Zelinka a Novotný. Svůj program zahájili proslovem učitelky Vlasty Barochové. Zazpívali celkem 13 písní, většinou pro smíšený sbor.

Potom následovala taneční zábava. K tanci a poslechu hrál orchestr z Lomnice. Poslední účastníci se rozcházeli kolem 3. hodiny.

Pomník neznámého sovět. letce

Zaměstnanci Krkonošského národního parku si dali závazek, že k 30. výročí osvobození čsl. sovětskou armádou, přebudují u místního kina pomník neznámého sovětského letce. Původní žulový pomníček byl asi 150 cm vysoký. Nynější je 9 m dlouhý a 130 cm vysoký. Postavili ho zaměstnanci Krpa Krnap-

1975

střediska Harrachov zdarma. Materiál dodal MěNV v Harrachově.

Celostátní soutěž obcí I. místo

Dne 23. ledna 1975 se konala slavnostní schůze MěNV v Harrachově v hotelu Hubertus za účelem převzetí čestné ceny Vládního výboru pro cestovní ruch, spolu s finanční odměnou 200.000 Kčs za první místo, které Harrachov v roce 1974 získal v soutěži k zvelebení životního prostředí v obcích a místech významných pro cestovní ruch.

Program zasedání MěNV spojené s veřejnou schůzí:

1.) Zahájení a přivítání hostů a přítomných - předseda V Hradnava
2.) Kulturní vložka - školní děti a pionýři
3.) Projev místopředsedy vládního výboru pro cestovní ruch s. Kratocha a předání vyznamenání
4.) Projev předsedy MěNV k zhodnocení práce MěNV a poděkování za vyznamenání a všem brigádníkům
5.) Předání odměn brigádníkům
6.) Projev hostů - s Haňka místopředseda VČ-KNV Hradec Králové
7.) Občerstvení
8.) Věneček na ukončení slavnostní schůze

Z pozvaných hostů se dostavili: RSDr Kratoch Rudolf, místopředseda vládního výboru pro cestovní ruch - Ministerstvo obchodu - Praha 1- Staroměstské náměstí.

Ing Lion Milán - vládní výbor pro cest ruch při min obchodu Praha 1- Staroměstské náměstí

Hanka Josef - místopředseda VČ-KNV Hradec Králové

Mareš Jiří - předseda ONV- Semily

Ing Bartoš Rudolf - poslanec České národní rady - ředitel n.p. Lutisin- Hrabačov.

Ing Kubátová Marta - Vládní výbor pro cest. ruch Praha
Ing Mikeš Jiří a s. Loudek - Československá reklamní agentura Rapid Praha 1. - ul 28. října 13
Novák Karel, tajemník cest. ruchu VČ-KrV Hradec Králové
Hájková J - pracovnice odboru obchodu a cest ruchu -"-
Janeček Frant - náměstek předsedy ONV Semily
Rubáček Václav - ředitel státní obch. inspekce Hradec Králové
Černý Jiří - poslanec ONV za obvod Harrachov
Prchal Vilém - ředitel interhotelů Vrchlabí
Knaifl František, ředitel Čedoku - Hradec Králové
Ing Kopřiva Josef - ředitel lesního závodu Harrachov
Rydval Ladislav - předseda Požární ochrany Harrachov

Brigádníci, kteří odpracovali nejvíce hodin na akcích MěNV v Harrachově v roce 1974 obdrželi jako odměny, knihy. Bylo to 25 brigádníku. Velitel Požární ochrany Vlášmvás Arnošt a předseda PO Rydval Ladislav obdrželi diplomy.

Po obdržení diplomů a knih, které brigádníkům předávali předseda MěNV v Harrachově V. Hadrava a tajemník MěNV František Votruba, spolu s pracovníci MěNV z Lilichovou, následovalo občerstvení. Každý z účastníku této slavnostní schůze obdržel předkrm, hlavní jídlo, černou kávu, zákusek a minerálku. Přítomno bylo na 150 osob a MěNV v Harrachově zaplatil za toto pohoštění 12.000 Kč

Diplom s částkou 200.000 předal zástupcům MěNV v Harrachově, předsedovi V Hadravovi a tajemníku Fr. Votrubovi, místopředseda vládního výboru pro cestovní ruch při ministerstvu obchodu Dr Rudolf Kratěch.

Následovala volná zábava a tanec.

Změny na MěNV

Na veřejné schůzi MěNV, která se konala dne 6.10.75 v restauraci Horal, byl zvolen novým tajemníkem MěNV v Harrachově soudruh Vlta Schwarz. Do této (schůze) funkce byl navržen a schválen městským výborem KSČ v Harrachově. Vlta Schwarz je původním povoláním sklář - brusič. Narozen je v roce 1932 a v Harrachově žije již od roku 1940.

Funkci tajemníka MěNV převzal po Františku Votrubcovi, který odešel do důchodu

Od 1. ledna 1976 je zaměstnancem MěNV v Harrachově Ing Luděk Šablatura, jako stavební technik. Tuto pracovní sílu si vyžádala výstavba u nás, která se stále v poslední době rozšiřuje. Tyto práce dělal doposud předseda MěNV v Hradcana.

Harrachov v čsl rozhlase

Umístění Harrachova na prvním místě v soutěži obcí a míst s cestovním ruchem k zvelebení životního prostředí, které jsme dne 23. ledna 1975 obdrželi, vyvolalo ohlas i v čsl rozhlase, kteří měli zájem o Harrachově natočit a vysílat relaci o naší činnosti.

Písemně byl MěNV vyzván, aby jim oznámil jména dvou občanů, kteří znají dokonale poměry v Harrachově a kteří by byli schopni příslušnou relaci namluvit. Jmenováni byli předseda MěNV Václav Hadrava a kronikář MěNV Karel Martin.

Dne 25. dubna 1975 přijela do Harrachova z čsl rozhlasu Dagmar Pranová, spolu s dalším spolupracovníkem, kteří tuto relaci zde s předsedou a kronikářem MěNV natočili.

V úvodu mluvil kronikář z části o historii Harrachova a celkovém současném dění a potom předseda o práci, kterou jsme zde vykonali a o našich plánech do budoucnosti.

Čsl rozhlas vysílal tuto relaci dne 13. června 1975 v programu

„A těla běží" od 8 hodin do 8.45.

Protože prodejna maso, umístěná v čp 134 a prodejna ovoce a zeleniny v čp 196 naprosto nevyhovovaly požadavkům dnešní doby a Harrachovu jako rekreačnímu středisku, bylo uvažováno postavit a přemístit tyto prodejny do nové budovy, která by všem těmto požadavkům vyhovovala. Prodejna maso a zeleniny

Místo bylo určeno naproti budově místní spořitelny čp. 186 kde byla dříve menší pískovna.

Projekt vypracoval Investic-Praha, vystavěl Stavoprůmysl Kladno, provozovna Semily. Se stavbou bylo započato na podzim roku 1973, kdy byla buldozerem odkryta zemina. Pokračováno bylo v roce 1974 a stavba byla dokončena v létě 1975, kdy byla provedena úprava kolem budovy a celý prostor byl v květnu 1975 vyasfaltován.

Prodejny byly otevřeny 10. června 1975 za přítomnosti vedoucích představitelů Masny, Ovoce-Zeleniny, zástupců ONV Semily a MěNV Harrachov.

Na četné stížnosti občanů z Kořenova, ale i našich, na špatný televizní obraz a nedostatečný prostor televizního vysílače na Čertově hoře v Harrachově, bylo nutno ho přebudovat. Televizní převáděč na Čertáku.

Zemní práce zabezpečoval již v létě 1974 MěNV v Harrachově brigádnicky

V létě 1975 byl přivezen nový stožár 30 m vysoký. Montáž provedla správa Radiokomunikací - Praha, závod montáže radiokomunikací, technický útvar Praha III - Jeseniova 40.

Dne 17. června 1975 přijeli čtyři montéři s vedoucím Ptákem

a téhož dne zahájili práci. Dne 18. června byla smontována a postavena věž, 19. června byl zahájen zkušební provoz a dne 20. června 1975 byl dán vysílač na Čertově hoře do normálního provozu.

Tím se obraz i poslech na Čertáku velmi zkvalitnil a stížnosti občanů jak z Harrachova i Kořenova odpadly.

Zpráva Lesního závodu Harrachov

Lesní závod Harrachov se rozšířil vlivem zrušení lesního závodu Lomnice nad Popelkou, kdy část připadla k Harrachovu. K 31.12.75 měl LZ (lesní závod) Harrachov výměru porostu půdy 19.238 ha. Byla to polesí: Nový Svět, Rezek, Vítkovice, Hrabačov, Poniklá, Branná, Polubný, Malá Skála, Jesenný, Šemitky.

Směrnice ústředních úřadů ukládá slučování hospodářských celků do ucelených správ, nebo objektů s vlastní ekonomikou, plánováním i rozhodováním. Proto i na lesním závodě došlo opět k reorganisaci a koncem roku 1975 byly utvořeny tyto celky a polesí: Nový Svět, Rezek, Jilemnice, Polubný, Mavarov, pila Josefov, Středisko služeb v Hrabačově, Středisko těžby a přibližování v Harrachově.

Na lesním závodě jsou mimo ředitele dva náměstci a to výrobní a ekonomický.

Za rok 1975 se vytěžilo 65524 plnometrů dříví jehličnatého a 3.116 plnometrů dříví listnatého. Celkem 68.640 plnometrů. Výrobní náklady na jeden plnometr činily 23.24 Kčs.

V roce 1975 byly v pěstební činnosti vyplaceny mzdy 9.12 Kčs za 1 hodinu a v těžební činnosti 13.81 Kčs. Dělnické mzdy činily průměrně za měsíc 2.407 Kčs, mzdy technicko hospodářských pracovníků 2.643 Kčs měsíčně. Odpracováno bylo za rok u dělníků 2.059 hodin.

bylo započato s odkarovávánim prostu na Čutově vrchu pro lyžařský můstek pro lety na lyžích. Předpokládá se odlesnění 6 ha a výšky 2.000 plnometrů dříví.

Koncem roku byl zakoupen nový speciální lesnický traktor LKT za 330.000 Kčs. V současné době má lesní závod ve stavu: 5 speciálních traktorů, 15 nákladních aut, 119 motorových pil, 2 osobní auta, 6 terénních aut, 3 dodávková auta, 17 motocyklů, 8 maringotek a další.

Havarie nákladního auta

Dne 19. září 1975 po 20. hodině večerní odcizil neznámý pachatel z prostoru za budovou lesního závodu nákladní auto značky Škoda 706, poznávací značky SM-1890 s hydraulickou rukou k nakládání dlouhého dříví. Autem jel po hlavní silnici směrem k novému Světu. U hotelu Praha vjel těsně před mostem po pravé straně do Kamenice. Na autu byla způsobena škoda 300.000 Kčs a nebyla nahrazena pojištěním v plné výši.

Hluk způsobený pádem auta do Kamenice vyrušil hosty z hotelu Praha i místní pousady, kteří se ihned k místu havárie sběhli, pachatele však na místě nezastihli.

Značně poškozené auto bylo dne 20. září pomocí jeřábu z Kamenice vytaženo.

Regulace Bílé Vody

V roce 1975 byla podél levého toku Bílé Vody, od hlavní silnice, až po plovárnu v Žákovci postavena opěrná zeď. Vybudovalo ji středisko Hrazení bystřin - Vrchlabí, svými pracovníky.

Rozpočet na tuto práci byl 1,596.000 Kčs. Vyčerpáno bylo 950.000 Kčs, z toho na mzdy 97.000 Kčs. Spotřebováno bylo

970 tun lomového kamene, písku a štěrkodrtě 630 m³ a cementu 920 q. Tato práce bude dokončena v roce 1976.

Mosty v Kumlavy

Přes Lubošskou bystřinu a Hraniční strouhu, podél Kumlavy, byly vybudovány v roce 1975 nové železobetonové mosty, protože původní dřevěné musely být často opravovány a dřevo vyměňováno. Při této akci, která měla jméno „Kumlava" bylo vybudováno při pravém toku Kumlavy nad mostem přes Lubošskou bystřinu podél pilíře několik opěrných zdí. Také tuto akci provádělo a financovalo Hrazení bystřin - Vrchlabí.

Rozpočet byl 1,026.000 Kčs. Čerpáno bylo v roce 1975 507.000 z toho na mzdy 32.000 Kčs.

Lomového kamene (obě stavby) se spotřebovalo 370 tun, písku a štěrkopísku 260 m³ a cementu 370 q.

Kámen na obě stavby byl dodáván z lomu Hraniční - severokámen Liberec a písek z Rašovic. Také tato akce bude dokončena v roce 1976.

Výstavba rodinných domků

V poslední době je v Harrachově ve výstavbě hodně rodinných domků. Hlavní popud k tomu dal státní příspěvek pro výstavbu v pohraničí. Každý ze stavebníků obdrží od státu 35.000 Kčs a mimo toho 12.000 Kčs. z toho je 8.000 Kčs vyrovnávací příspěvek bezúročné půjčky a 4.000 za dodržení termínů, který je ve smlouvě uveden. Bývá to zpravidla 3. roky.

V roce 1975 byly v Harrachově kolaudovány tyto dokončené stavby: čp 393 majitel Ing Šablatura Ludík, 379 Vaněk Antonín, 389 Faistauer Stanislav, 391 Svobodník Milan, 390 Konik František 411-14 jsou čtyři Vkály Ústřední ústní správy v Praze.

V roce 1975 bylo na koupališti postaveno sociální zařízení a vybu- Drobné
dován septik celkovým nákladem 50.000 Kčs. zprávy

Byla provedena oprava hřbitovní zdi a márnice nákladem 70.000 Kčs
Výbudování cesty u hornického domu čp stálo 156.000 Kčs
Na Hlubenkách byl zaveden nový přívod vody a zavedena ka-
belizace. Práce výstavbu provedly Vodohospodářské stavby a finan-
coval je stát.

V roce 1975 byly ve sklárně zavedeny v rámci technického rozvoje odnášecí pásy. Mají za účel zproduktivnit výrobu a ušetřit sklárny 1975
tím pracovní síly, což bylo dříve odnášeno ručně. Toto zařízení při-
pravil a také vyrobil Výzkumný ústav užitkového skla v novém
Boru. Zde to zaváděl podnikový technolog Josef Vočkář s pracovní-
ky závodu. Uložení je založeno na principu nekonečného pásu
dopravníku s asbestovým pásem v délce 6ti metrů. Těchto dopravní-
ků je pět, které navazují jeden na druhý. Na konci je asbestová
deska, na kterou výrobky padají a jsou ručně odnášeny do chla-
dicí pece.

Proti průvanu a rychlému chladnutí jsou pásy kapotová-
ny a v některých místech jsou naopak elektrické přítopy. Jed-
notlivé dopravníky jsou pojízdné, aby se linka dala přestavět
dle potřeby. Zkoušky zaúaly k 1. říjnu 1975 a jsou stále v ověřo-
vání. Pořizovací cena jednoho dopravníku je 35.000 Kčs.

Koncem roku 1975 byla dokončena první etapa plánované rekonstrukce závodu. Byly modernizovány objekty i výrobní tech-
nologie, kmenárny, pásmárny, hutě, prvotního opracování, sou-
bor chlazení, pomocných provozů, jako zámečnická dílna a for-

mávna a dále energetiky a plynového hospodářství.

V roce 1975 byla ve sklárni zavedena nová sklovina. Účelem nového složení bylo přizpůsobit se požadavkům zahraničních poptávek po kvalitnější sklovině, která je ve světě žádána a svými vlastnostmi se se podobá olovnatému křišťálu. Od druhé poloviny roku se nová sklovina již vyrábí na všech třech pecích ve sklárně. Tato sklovina je dražší a zatím byla oborovým podnikem zavedena jen v závodě Harrachov. Je to tak zvaná bornatá sklovina.

Během roku 1975 došlo na závodě ke zvýšení činnosti v inovaci výrobků a vyzorování nových druhů kralíškoviny (stonek s kuličkou, v podobě řetízku a další) které měly úspěch na světových veletrzích ve Frankfurtu a Hannoveru, kde se tyto výrobky velmi líbily. Pro budoucí léta se očekává zvýšená poptávka těchto výrobků. Na studio servis byla ihned sjednána objednávka ve výši 256.000 Kčs, zahraničním zákazníkem, firmou Import associál z USA. Tyto návrhy pocházejí z řady sklářů místní sklárny.

Závod Harrachov se velmi úspěšně vypořádal s úkoly posledního roku Pětiletého plánu. Splnil nejen všechny ukazatele státního plánu, ale výrobu překročil o 600.000 a export do kapitalistických států o 500.000 Kčs. Tyto částky představují dílo cca 10 pracovních dnů.

Čtl sparta-kiáda 1975

Ve dnech 26. až 29. června 1975 vyvrcholila v Praze na Strahově 1. Spartakiáda, která byla zároveň součástí hlavních oslav 30. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou.

V Praze se sešli cvičenci i hosté ze všech krajů republiky.

jako hosté přijeli i naši krajané z nejvzdálenějších koutů světa. Bylo to velkolepé dílo tisíce cvičenců, sportovců, turistů, cvičitelů, trenérů a celé řady organizátorů.

V sobotních a nedělních hlavních dnech (28-29.6.75) cvičilo na Strahově na 200.000 cvičenců. Průvodu Prahou v neděli dopoledne dne 29.6 se zúčastnilo 120.000 sportovců. Na stadionu na Strahově bylo v sobotu 28.6 - 186.000 diváků, v neděli 29.9 na 200.000 lidí.

Z Hlavnchova cvičilo na Spartakiadě 16 žen s jedním kuželem a 9 mladších žákyň. Nácvik žen vedla Věra Špinagrová, žákyně nacvičovala učitelka Zdeňka Erbenová. Mimo toho zkoušel chlapce nacvičovala učitelka Jana Šmídová. Chlapci cvičili na okresních spartakiádách v okolí, na krajské Spartakiadě v Hradci Králové, ale na celostátní Spartakiadě v Praze nevičili.

Nacvičovat začalo již v září 1974 asi 29 žen, z nichž stálých bylo 24. Cvičily vždy v pondělí a ve čtvrtek od 20 do 22. hodin, někdy až 3x v týdnu. Všechny nacvičovaly skladbu s jedním kuželem.

Hlavním spartakiádním dnům předcházely okresní Spartakiády, nevičné. Okresní Spartakiáda v Jilemnici byla 18.5.75, kde cvičilo ve všech skladbách 550 cvičenců, 1. června v Rokytnici 300 cvičenců, 8. června v Semilech, kde cvičilo 640 cvičenců. Dne 13. června 1975 byla krajská Spartakiáda v Hradci Králové. Na všech těchto nevičných spartakiádách cvičenci z Harrachova cvičili.

Žákyně odjely na Spartakiádu do Prahy dne 21 června 21.6.75. autobusem byly svezeny do Semil, odkud byl vypraven zvláštní vlak, který je odvezl na Hlavní nádraží do Prahy a do Libně, kde bydlely, je odvezl autobus. Tak byl organizován i odjezd žen a dne prozoleji dne 22. června 1975.

Vedoucí žákyň byla učitelka Zdeňka Cibenová a pomáhala ji paní Paulíčková z Harrachova. Bydleli ve škole v Liboci. Měly na starosti kaž devět žákyň z Jablonce ?/jizerou, které k jejich skupině byly přidělený. Ženy bydlely ve škole v Bránínku. Jejich vedoucí byla Věra Špringrová. Na hlavních spartakiádních dnech cvičilo z okresu Semily 234 žen. Z toho v modrých cvičebních úborech s jedním kuželem 188 a v oranžových úborech se dvěma kužely 46 žen.

Na cvičení žen se v celé republice přihlásilo tolik cvičenek, že více než 55% jich muselo odpadnout a do Prahy cvičit se vůbec nedostaly. Byly jednoty, kde se před Spartakiádou vůbec necvičilo a potom chtěly na Spartakiádu jet a cvičit. Bylo z toho i hodně zlosti, protože některé jednoty se na Spartakiádu vůbec nedostaly. U některých jednot rozhodovala i nedostatečná kvalita cvičení. Z Jilemnice cvičilo 18 žen, ze Semil 24, z toho 12 s jedním kuželem a 12 se dvěma kužely. Z Jablonce ?/jizerou pouze 2 ženy a z Rokytnice ?/jizerou a Vysokého žádná. V účasti 16. cvičenek z Harrachova s jedním kuželem rozhodla kvalita jejich cvičení.

Aby mohla být uspokojena sotva polovina žen, byly rozděleny na dvě skupiny, z nichž každá cvičila vždy samostatně. První skupina cvičila ve čtvrtek 26. června při generální zkoušce a při pravém spartakiádním dnu dne 28. června. Druhá skupina cvičila 27.6 a 29.6. Na každém cvičení vystoupilo vždy 12.096 cvičenek.

Cvičily na hudbu ze Smetanovy „Mé vlasti", na symfonické básně „Z českých luhů a hájů" a „Vltava". Autorky cvičení byly Eva Bímová, Květa Čírná a Draha Horáková. Ženy z Harrachova cvičily ve druhé skupině. Ve čtvrtek 26.6 bylo dost slušné počasí - nepršelo. V pátek byl krásný slunečný a teplý den. V sobotu 28.6 při hlavním dnu pršelo a bylo velmi chladno. V neděli bylo polo-

jasno, nepršelo, občas vysvitlo i slunce. Vlastní skladba trvala 22:50 minut, s nástupem a odchodem 29:50 minut.

Celý režim na Spartakiádě byl velmi tvrdý a náročný a vyžadoval na každé naprostou kázeň. Která cvičila špatně, nebo pozdě nastoupila, byla vyměněna. Společný nácvik žen na Strahově byl každý den v ranních, někdy i časných hodinách. Aby nastoupily včas, musely vstávat dne 23.6 ve 2:15 hod, 24.6 ve 3:15, 25.6 ve 4:15 hod. 26.6 již v 1:15 hod po půl noci. V pátek 27.6. kdy byla již generální zkouška za přítomnosti diváků a v neděli při druhém hlavním dnu, vstávaly ve 4:30 hodin. Po celou dobu Spartakiády se moc nevyspaly.

Mladší žákyně ve věku 8-11 let vystoupily v prvním programovém odpoledni a to při generální zkoušce dne 26.6 a při hlavním dnu 28. června 1975. Cvičily ve světle oranžových úborech bez nářadí. Najednou jich cvičilo 13.824. Autorky jejich skladby byly Libuše Pliskova a Hana Vámečková.

Spartakiáda kladla na cvičenky i značné finanční nároky. Mimo osobní útratu bylo to asi 500 Kčs. Cvičební úbor stál 260.- Kčs, strava denně 26.- Kčs, celkem 190.- Kčs a 40 Kčs odznak, který byl zároveň jízdenkou na tramvaj a opravňoval k volnému vstupu do všech památek a muzeí.

Polovinu částky na cvičební úbor hradila cvičenkám z Harrachova závodní rada Rot jejich zaměstnavatele, druhou polovinu a další vydání tělovýchovná jednota Jiskra v Harrachově.

Na úspěšném nácviku spartakiádních cvičení v Harrachově, zvláště žen měla největší zásluhu Věra Špringrová, která nacvičovala v Harrachově všechny sokolské slety i Spartakiády od roku 1945. Ona má také největší zásluhu na tom, že

ženy v Harrachově se pravidelně scházejí a cvičí. Všechny cvičenky se kažé dobrovolně podřídily všem jejím rozkazům a pokynům. Její práci ocenily také cvičenky tím, že jí v Praze koupily užitý kalhotový kostým v ceně 500.-Kčs. Předaly jí ho ve škole v Bráníku, kde po dobu Spartakiády bydlely v sobotu dne 28. června 1975, kdy měly volný den.

Z Prahy se vrátily v pondělí dne 30. června 1975 pulmanem vlastním z Vysočan, který je dovezl až do Semil. Dále do svých domovů je rozvezly autobusy. I přes všechnu námahu byly velmi spokojeny, rády na tyto slavné dny vzpomínají.

Dne 15. března 1976 na výroční členské schůzi Jiskry Harrachov, obdržela Věra Špringrová od zástupce okresního výboru čsl. tělovýchovy Antonína Šťastňáka krásný diplom, za práci kterou návěrku Spartakiády věnovala. Předseda tělovýchovné jednoty Jiskry Harrachov jí poděkoval za dlouholetou sportovní činnost v Harrachově a předal jí dárek s kosmetickými potřebami.

Zúčastnil jsem se se svoji manželkou Spartakiády jako diváků dne 27.6.75 při druhém hlavním nácvičném dnu. Bylo slunečno a teplo, kdy všechny barvy krojů cvičenců i celá obrovská kulisa hlediště pulsář vynikala. Naše místa byla na nejvyšší řadě jižní tribuny, asi v prostřed. Měli jsme krásný pohled na bránu boců, odkud cvičenci nastupovali a na celou plochu stadionu jsme se dívali jako z ptačí perspektivy. Ty dojmy, které jsme za tohoto odpoledne zažili, se nedají slovy vyjádřit. Celé odpoledne mimo přestávku nastupovali a cvičili na stadionu jedni cvičenci za druhými, provázeni a odměňováni bouřlivým potleskem spokojených diváků.

Celostátní spartakiádou v Praze ukázali jsme nejen sami sobě, ale i celému světu, co všechno náš národ dovede.

Přebor ČSSR žactva 1975

Ve dnech 21-23. února 1975 uspořádala tělovýchovná jednota Sokol Studenec v Harrachově přebor žactva v lyžování, v závodě družstev a ve skoku prostém na lyžích, protože ve Studenci nebyl v té době snih.

V první části závodu družstev žáků - skok, konaného dne 22. února 1975 startovalo 28 žáků mladších a 38 starších.

Žáci mladší skok:

		celkem bodů
1. Žingor Milán	Rožnov pod Radhoštěm	201.8
2. Kazda Petr	Sokol nová Paka	192.4
3. Kuželka Josef	Tofa Albrechtice	190.7
4. Ploc Pavel	Jiskra Harrachov - na 18 a 19 místě se	

umístili z Harrachova Zbořil Arnošt a Mach Ladislav

Žáci starší skok:

		celkem bodů
1. Kumpošt Roman	Slavia VŠST Liberec	199.8
2. Pavlíček Miroslav	Sokol Studenec	199.3
3. Plecháč Zdeněk	Sokol Studenec	195.0
4. Farský Karel	Jiskra Harrachov	185.6

Ve druhé části závodu družstev přeboru ČSSR žactva - běh, konaného 22.II. 1975 startovalo 28 žáku mladších a 37 starších

Žáci mladší: běh na 1km

		čas
1. Sedlák Antonín	Jiskra Harrachov	5.07,2
2. Svaniga Josef	ČH Stříbrné Pleso	5.13,2
3. Kuch Karel	Jiskra Harrachov	5.24,9

na 11-12-18 a 19 místě se umístili z Harrachova Ploc Pavel, Pilař Milán, Zbořil Arnošt a Ploc Tomáš.

1975

Žáci starší - běh na 3 km:

1.	Plechář Zdeněk	Sokol Studenec	čas 10:02,9
2.	Pavlíček Miroslav	Sokol Studenec	10:32,8
3.	Šuřík Martin	Lesba Šanvald	10:58,5
9.	Farský Karel	Jiskra Harrachov	11:28,3

Přeborníkem ČSSR v závodě družstev pro rok 1975 v kategorii mladších žáků se stal:

			skok	běh	celkem bodů
1.	Žingor Milán	Rožnov pod Radhoštěm	201·8	208·36	410·16
2.	Kužílka Josef	Tofa Albrechtice	190·7	208·66	399·36
3.	Kozda Petr	Sokol Nová Paka	192·4	206·20	398·60
5.	Plc Pavel	Jiskra Harrachov	189·8	201·88	391·68

Startovalo a závod dokončilo 29 mladších žáků.

Přeborníkem ČSSR v závodě družstev pro rok 1975 v kategorii starších žáků se stal:

			skok	běh	celkem bodů
1.	Plechář Zdeněk	Sokol Studenec	195·0	220	415·00 "
2.	Pavlíček Miroslav	Sokol Studenec	199·3	208·04	407·34 "
3.	Novotný Petr	Naveta Jablonec n/Nis	194·7	189·08	383·78 "
6.	Farský Karel	Jiskra Harrachov	185·6	185·84	371·44 "

Startovalo 38 a závod dokončilo 37 starších žáků.

Přebor ČSSR ve skoku na lyžích dne 22 února 1975

Žáci mladší: startovalo 37 a závod dokončilo 37 žáků

			celkem bodů
1.	Parma Jiří	MEZ Přemštát	173·7 "
2.	Svoboda Jaroslav	Ještěd Liberec	168·0 "
3.	Vacek Bohumil	St. Špindlerův Mlýn	166·4 "

na 6-18-19-29 byli Plc Pavel, Zbořil Arnošt, Pilař Milán a Kach Ladislav z Harrachova.

Přebor ČSSR žactva ve skoku na lyžích dne 22. února 1975

Žáci starší: startovalo 51, závod dokončilo 51 žáků

		získal bodů
1. Budinský Luboš	Ještěd Liberec	199.4
2. Počík Břetislav	Jiskra Harrachov	199.3
3. Vrbičan Milán	Jiskra Svit	198.0
7. Lukeš Vladimír	Jiskra Harrachov	190.7

Po celou dobu závodu bylo slunečno, bezvětří, teplota vzduchu -3°C. Úrazy nebyly, protesty žádné.

Celé přebory uspořádaly členové Sokola Studenec sami.

Do roku 1974 byla v Harrachově lyžařská základna, jejíž tréninkové vedoucím byl státní trenér Antonín Lenemayer. Bylo to zařízení střediska českého ústředního výboru ČSTV v Praze. Od 1. ledna 1975 bylo mládeže v Harrachově zřízeno tréninkové středisko mládeže, jako zařízení oddělení vrcholového sportu - Praha. Jeho úkolem je soustřeďovat talentovanou lyžařskou mládež ve věku od 10 do 18 let. Trenéři tohoto střediska mají za úkol provádět letní i zimní přípravu tak, aby z nich byli vychováni špičkoví sportovci-čs reprezentanti.

Ustavující schůze se konala dne 19. června 1975 v kreslírně místní školy. Přítomno bylo 37 dospělých osob a 30 dětí. Zahájil ji za Jiskru Harrachov Ladislav Kach. O dosavadní činnosti lyžařské základny hovořil Antonín Lenemayer a o úkolech nového střediska Jiří Rázl.

Vedoucím tohoto nového střediska je vrchní trenér Antonín Lenemayer a jeho zástupcem Jiří Rázl, kteří tuto funkci mají jako svoje povolání a jsou placeni ústředím ČSTV - v Praze.

Jako pomocní a dobrovolní trenéři jsou zde Slavík Horst, trenér II. třídy, dále Rázl Antonín, Bieman Karel a Pavel Pire.

V současné době je do tohoto na střediska zapojeno na 50 dětí, z toho je 35 výběrových, kteří mají předpoklady dát se jednou závodníky - representanty.

Úprava turistické sjezdovky

V létě 1975 byla z Čertova vrchu do Rýzoviště upravena turistická sjezdovka. Úpravu financovala Ústřední správa tělovýchovného zařízení v Praze.

Úpravu prováděly vodohospodářské stavby v Liberci.

Sportovní stavby Náchod, které v té době přestavovaly velký skokanský můstek na Čertáku prováděly tam návazově potřebné práce, jako bylo odklízení větví, vystřelování pařezů a odvodnění. Průměrně pracovalo při těchto pracech 5 až 6 lidí.

Potom tam byly nasazeny dva buldozery, které zarovnávaly muldy a celý terén srovnaly. Byly také rozšířeny žlíbky. Úprava byla provedena v délce 1.200 m a rozšířena asi na 40 metrů. Je nutné provést ještě odvodnění příčnými svodnicemi a zatravnění celého povrchu proti erozi. Tyto práce budou provedeny v roce 1976.

Úprava byla provedena nákladem 1,200.000 Kčs.

Utužilci na Šumavě

Dne 8. listopadu 1975 v poledne se koupala na Šumavě, v šatnách nad šumavskou boudou skupina utužilců z Švýcarska, mezi nimi i důstojník čsl armády Jan Novák, přeživší letec Letu La Manche. Bylo to 14 mužů a jedna žena. Do Harrachova přijeli původně za sněhem, který u nás v té době nebyl.

Turistický ruch

Turistický ruch byl u nás v roce 1975 značný. Přes celnici v Harrachově projelo v obou směrech 486.000 osob a 71.260 vozidel. Bylo to asi 36% více, než v roce 1974.

Od 1. dubna 1975 platí u nás bezvízový styk s Finskem. Od 1. srpna 1975 mohou k nám jezdit občané NDR (německé demokratické republiky) pouze na občanský průkaz. Některé rodiny jezdí z tohoto důvodu i několikrát za den, tam kde hraničí s naším státem. Návštěvníků z NDR je z celkového počtu asi 75%. V průjezdních a svátcích jsou to úplné invaze. V prodejnách skupují všechno, naší příjezdy. Přijíždějí většinou auty. V zimní době jsou potom potíže s parkováním.

V obchodech a zvláště v pohostinství je v hlavní sezoně a za invazí nedostatek pracovních sil. V prázdninách vypomáhali brigádníky i studenti a studentky.

Prodejna cukrárny byla v době sezony 14 dnů uzavřena, pro nemoc vedoucí Boženy Bartošové, za kterou nebyla náhrada.

Sklářské muzeum navštívilo za rok 1975 celkem 29.146 osob. Z toho bylo 21.458 dospělých a 7.688 dětí. Mezi návštěvníky bylo i hodně cizinců. Nejvíce z NDR, ale i z Anglie, Belgie, Francie, Japonska, Německé spolkové republiky, SSSR a USA.

Podle novinářské zprávy přijelo do ČSSR od 1. ledna 1975 do 19. října 1975 4½ mil. občanů z NDR a od nás odjelo do NDR v té době 1½ mil občanů

Dne 15. října 1975 uspořádala Všetová beseda v Kulturní Harrachově v zotavovně Vašavjanka večer operetních melodií. večer ve Vašavjance

Účinkovali členové Východočeského divadla z Hradce Králové. Byli to 3 ženy a 2 muži, kteří nám recitovali básně a zpívali melodie klasických operet. Přítomno bylo 56 osob.

172

Dárci krve

Po roce 1945 začal se u nás provádět organisovaný odběr krve. Prvně ho zde prováděl bývalý kraj Liberec. Za dárci krve jezdili tehdy projížd-
ným autobusem. Dárci dostávali jako odměnu tehdy dárky od Unrry.

Později byly organisovány odběry na transfusních stanicích. U nás je to od roku 1954 v Jilemnici. Tento obvod zahrnuje asi okres Semily.

V Harrachově byl první nábor dárců od roku 1954 ve sklárně, kam za nimi pracovníci transfusní stanice jezdili a k dárcovství je vyzývali. Později se k dárcovství hlásili i ostatní obyvatelé Harrachova. V průměru darovalo a dnes daruje z Harrachova krev kolem 40 až 50 dárců. Každý z dárců byl nejdříve lékařsky vyšetřen, zda je úplně zdráv.

Dárci dávají krev maximálně 2krát nejvýše 3x do roka. Odebírá se vždy 400cm³ krve. Na transfusní stanici do Jilemnice jsou dárci povolávání hromadně a jsou přivážení a odvážení autobusem.

Až do roku 1975, kdy dárců nebyl nadbytek, dostal každý dárce za první odběr krve 160 Kčs a za každý další odběr 200 Kčs. Od roku 1975 kdy je dostatek čestných dárců, se již placení dárci k odběru krve nezvou. Před odběrem krve musí dárci držet dietu.

Čestní dárci po odběru dostávají svačinu v hodnotě 20 Kčs. Je to šunka, černá káva, sušenky a mošt. Svačina pro placené dárce je v hodnotě 9 Kčs. Odběr krve konají u mužů i žen v 55 letech.

Pracovnice transfusní stanice v Jilemnici Miloslava nejedlá vypsala mě seznam dárců krve z Harrachova, kteří v posledních letech krev darovali. Vpisuji ho i do obecní kroniky.

Jméno	Bydliště	Placený odběr	neplacený	celkem odběrů
Dolejší Karel 1925	Harrachov 124	—	1	1
Fürský Karel 1938	-"- 106	10	7	17

1975

				Placený odb	neplacený	celkem
Hadrava Josef	* 1924	Harrachov čp	74	9	4	13
Hamuš Jiří	1926	-"-	170	7	5	12
Harcubová Libuše	1921	-"-	352	6	6	12
Horáček Jaroslav	1952	-"-	115	1	4	5
Janek Jaroslav	1947	-"-	375	—	3	3
Jiráček Ladislav	1953	"	115	1	1	2
Juhas Michal	1922	-"-	97	2	4	6
Kopecký Miroslav	1950	-"-	115	2	5	7
Kornka Jan	1934	-"-	61	3	6	9
Kotiba Antonín	1953	-"-	115	-	4	4
Kubina Jan	1932	-"-	38	5	4	9
Kurta František	1938	-"-	123	9	8	17
Landa Zdeněk	1948	-"-	97	—	1	1
Lukeš Jaroslav	1951	-"-	377	2	6	8
Mikšíček Richard	1933	-"-	88	6	4	10
Mladanský Zdislav	1942	-"-	101	—	1	1
Moránek Petr	1957	-"-	152	-	1	1
Mrklasová Zdeňka	1920	-"-	188	5	6	11
nováková Marie	1938	-"-	107	10	2	12
Palát Jan	1942	-"-	115	7	5	12
Palačka Jaroslav	1923	-"-	3	10	5	15
Ságl Pavel	1957	-"-	78	—	1	1
Seckendorf Manfréd	1944	-"-	375	13	4	17
Schwarz Otokar	1932	-"-	192	30	8	38
Schwarzová Věra	1932	-"-	192	7	4	11
Skačík Vincenc	1938	-"-	80	—	3	3
Ťuček Miroslav	1933	-"-	376	1	2	3
Ťučková Věra	1940		376	4	5	9

1975

Jméno		Bydliště	Placený odběr		Neplacený	Celkem
Ubrych Emil	* 1941	Harrachov	374	—	2	2
Vaněk Tomislav	1951	"	268	—	1	1
Vašíček Václav	1950	"	125	4	7	11
Vašíčková Jaroslava	1954	"	125	—	3	3
Vašíčková Jindra	1927	"	125	15	9	24
Vašíčková Jitka	1954	"	125	1	2	3
Venclík Jiří	1953	"	115	—	4	4
Víšková Jiřina	1924	"	259	5	6	11
Vrána Josef	1941	"	216	1	3	4
Zbořil Arnošt	1942	"	96	9	7	16

Činnost sboru pro občanské záležitosti

Dne 7. prosince 1975 uspořádal sbor pro občanské záležitosti při MěNV v Harrachově v potravově Bílý Hůrce besedu s důchodci starší 65 let. Bylo pozváno 105 důchodců, z nichž se jich dostavilo 92. Začátek byl v 15 hodin.

Přítomné důchodce přivítala předsedkyně sboru s. Šabbaturová a potom se ujal slova předseda MěNV s. Václav Hadrava, který seznámil přítomné důchodce s prací MěNV v uplynulém roce. Následoval přípitek.

Potom děti z mateřské školky zazpívaly několik písniček a přednesly básničky.

Pro pobavení důchodců byli pozváni kouzelníci a to ředitel farář z Vysokého pan Bém se svým pomocníkem, kteří předvedli hodně zajímavých kouzel a triků. Dále to byl lidový vypravěč učitel Jan Buchar z Kříčné, který přečetl několik povídaček ze své knížky „To se u nás kdy čtlo" a potom vyprávěl anekdoty. Po programu hrála k tanci a poslechu hudba z Jablonce n/ Jizerou.

Mezi programem byla prodávána káva, čaj, podle výběru a k tomu byly zákusky. Po programu byla maniálo večeře, k tomu pivo, víno, jak si kdo přál.

Přítomní důchodci prožili společně velmi hezké odpoledne a podvečer a byli s programem i celým uspořádáním besedy velmi spokojeni. Rozcházeli se po 18 hodině.

Dne 26. října 1975 bylo na ČNV v Harrachově vítání našich nových občánků Sborem pro občanské záležitosti. Pozváno bylo 22 dětí s rodiči. Dostavilo se jich 19.

Od 25. ledna 1946, až do 30. dubna 1975 zastával funkci školníka na zdejší 9leté škole Jan Novotný se svoji manželkou. Posledních několik roků pracoval Novotný jako dělník ve sklárně a funkci školníka převzala paní Novotná a její manžel ji dělal při své práci pomocníka. Manželé Novotných dělali tuto svoji práci velmi svědomitě a přesně. Za celá léta jejich působení byl ve škole vzorný pořádek. Nový školník

Protože z jara 1975 odešli do důchodu, koupili stavení čp. 112 a byt pro nového školníka uvolnili, byl nucen ČNV shánět školníka nového. Na inserát v novinách se přihlásil Ladislav Šimonovský, narozen 1943 a jeho manželka Helena Šimonovská narozená 1944. Šimonovský je původním povoláním elektrotechnik, jeho manželka úřednice. Do Harrachova přišli z Tábora.

Hlavním důvodem přijetí místa školníka v Harrachově bylo, že jejich dětem (dcera Kamila narozená 1970 a syn Filip narozen 1971) pobyt v jižních Čechách nesvědčil. Doufají, že jim pobyt u nás prospěje.

176

Fišerová Irma - přepadení

V sobotu dne 14. června 1975 ve 22:30 hodin vracela se domů paní Irma Fišerová ze zotavovny ROH - Vršavanka, kde je zaměstnána jako servírka. U hotelu Hubertus stál v té době Rudolf Zajac.

Asi v polovině cesty mezi Hubertusem a čp 225, kde paní Fišerová bydlí, zaslechla za sebou nějaké kroky. Než se stačila ohlédnout, Zajac na ni zezadu skočil. Fišerová se lekla tak, že nemohla udělat ani krok. Jenom vykřikla a volala o pomoc. Zajac ji začal škrtit, srazil ji o zem a pak na ni klečel. Při tom ji v celém obličeji pokousal a vyhrožoval, zda bude křičet, že ji zabije. Paní Fišerová pociťovala bolest v levé ruce. Dále ji vyhrožoval, že ji znásilní a pak že ji zabije. Zápas mezi nimi trval asi deset minut.

Volání o pomoc slyšeli v hotelu Hubertus, i její sestra Erika, která rovněž v čp 225 bydlí. První ji přispěchala její sestra Šimanová a její druh Šemera. Sám teprve poznala svoji sestru. Zajac se zalekl a utíkal k hotelu Hubertus. Tam ale stáli již vedoucí hotelu Hubertus a soudruh Bouda. Paní Šimanová běžela za Zajacem. U Hubertusu Zajace chytili a paní Šimanová a vedoucí Hubertusu mu tam přísně natloukli.

Vedoucí Hubertusu volal na stanici SNB v Harrachově. na místo se brzy dostavili příslušníci SNB František Holubec a Karel Rysdrát, kteří Zajace zadrželi a odvedli na stanici SNB

Seržant Holubec se na žádost paní Šimanové šel na Irmu Fišerovou podívat. Když viděl, v jakém je stavu, volal ihned do Semil na kriminální oddělení a na lékařskou pohotovost do Jablonce n/Jizerou.

Pohotovost z Jablonce n/Jizerou přijela v ½ 3 ráno, kde lékař Dr Kminek po zjištění vzal paní Fišerovou sanitním autem, a odvezl do Jilemnice do nemocnice. Tam ji ošetřili a dali levou ruku, zlome-

nou v zápěstí do zádry a v 6 hodin ráno se jde sanitním autem vrátila domů. Píšerová Irma je 56 roků stará.

Rudolf Zajac byl 17 roků stár a pracoval ve sklárně. Měl špatnou pracovní morálku a sklon k výtržnictví.

Souzen byl dne 12. prosince 1975 okresním soudem v Semilech. Za tento čin obdržel 36 měsíců nepodmíněného vězení.

V roce 1975 bylo na MěNV v Harrachově uzavřeno 29 sňatků. Sňatky - narození - úmrtí

Z toho bylo 10 dvojic místních občanů a 19 cizích.

Do matriky narozených bylo zapsáno 24 dětí. Z toho bylo 14 chlapců a 10 děvčat.

Zemřelo 10 osob.

Dne 8. března 1975 zemřel v Harrachově Matěj Vondrák, stár 86 roků. Vondrák celý svůj život pracoval jako dělník na pile v Janově. Když odešel do důchodu, pracoval do pozdního svého věku u MěNV v Harrachově jako ustář - údržbář. Vondrák byl pracovník velmi svědomitý a pracivý. Jemu nemusel nikdo práci přikazovat, on viděl všechno sám. Za jeho působení byl v obci všude vzorný pořádek. V Harrachově byl mezi občany velmi oblíbený.

Jeho kremace v Semilech dne 13. března 1975 se zúčastnilo mnoho místních občanů.

1976

Přehled počasí

Rok 1976 byl povětrnostně dost nepříznivý. V polovině ledna silná oteplení způsobilo prudké tání a vysoký stav vody na všech tocích, z nichž mnohé se vylily ze břehů.

Sněhová kalamita, vichřice a náledí kolem 20. března byly příčinou v celém státě ve dnech 19. až 21. března podle novinářské zprávy 886 autonehod, při kterých zahynulo 19 osob a 47 jich bylo lépe zraněno. Celková škoda touto kalamitou způsobená se odhaduje na 6,000.000 Kčs.

Celé léto bylo abnormálně sucho, zvláště ve vnitrozemí, což mělo za následek zhoršenou úrodu obilí i okopanin. Poměrně suchý byl i podzim a v důsledku toho byl i nedostatek vody. Sucho se projevilo zvláště ve vnitrozemí. Velká vedra a sucho bylo v celé západní Evropě. Na Slovensku, i když bylo také sucho, přece občas zapršelo. Toto počasí sloužilo dobře pouze ozimé obilí a okopaninám.

Všude byla nadprůměrná úroda ovoce. U nás bylo po mnoha letech zase hodně malin, ale borůvek méně než jindy. V Harrachově dozrála na všech jabloních jablka. Josef Slavík jich sklidil u svého domu čp 257, 180 ks. Dozrály mu i švestky, podruhé co žije v Harrachově, kterých mimo vlastní spotřebu i několik lahví zavařil. Česal je koncem října. Hub bylo velmi málo a nálezt hřiby, bylo úplnou vzácností

na zahrádce se mě teplé letní dny nijak neprojevily i když i když jsem ji každý den kropil. Mrkev byla malá a některé

květiny, jako astry téměř nevykvetly.

leden: začátkem ledna silné sněžení, 8.1. byla bouřka a několikrát se zablýskalo, kolem 10.I oteplení a sníh tál, 11a 12.I hladiny řek silně stoupaly. Nejnebezpečnější situace byla na řece Jizeře. Stav vody na stanici v Železném Brodě byl 310 cm s průtokem 185 m^3 za vteřinu, což je desetinásobné zvýšení s porovnáním s průměrným ročním průtokem, podle novinářské zprávy.

únor: v první polovině měsíce sněhu asi 50-60 cm, od 20.II mrazy kolem -10°C, poslední dny oblevy, tálo.

březen: tání pokračovalo i začátkem března, dále mírné mrazy až do 14.III. kolem -10°C, největší byl 12.III. -18°C, ve druhé polovině stále chumelilo, kolem 20.III. sněhová kalamita, náledí, vichřice, koncem měsíce bylo jíště asi 1m sněhu a začalo tání.

duben: tání pokračovalo, oteplilo se, pouze v noci menší mrazy, od 24.4 na lukách téměř bez sněhu, 29.4. bylo částečné zatmění slunce.

květen: do 11.5 byl ráno vždy šedivý mráz, přes den jasno a teplo, 12.5. slabě pršelo a bylo několik dní zataženo, od 15.5 opět jasno a teplo, 21-25.5 deštové přeháňky, 25.5 hlučela bouřka, 27.5 silně pršelo a padaly kroupy

červen: začátkem června většinou zataženo, chladno a v rána několik šedivých mrazů, potom se oteplilo, 15.až 17.6 pršelo, do konce měsíce přeměnlivě jasno a teplo.

července: téměř celý července jasno, teplo až vedro, sucho, od 20.7. se mírně ochladilo a byla několik slabých deštových přeháněk, 27 a 28.7. silně pršelo a hlučela bouřka.

srpen: mírné počasí bylo až do 20.8, 22.8 byl u nás první ča-sový mráz, který spálil téměř všechny jižiny a jiné květi-

ny, do konce měsíce bylo většinou polojasno až slunečno, hezký.
září: celé září bylo oblačno, hezký, v polovině měsíce několik mírných deštových přeháněk.
říjen: klidno, 5.X. pršelo, dále polojasno a několik hezkých až letních dnů, dne 13.X. ukazoval teploměr na slunci za poledne +35°C, 14 až 17.X pršelo, na Klimkově mírně zvedlo vodu, do konce měsíce polojasno, bylo několik teplých slunečních dnů.
listopad: celá první polovina listopadu většinou mlhavo a zataženo, klidno, dne 17.11. byl na horách poprašek sněhu a dole celý den padal mokrý sníh, který se 19.11. o luk téměř ztratil, odpoledne opět silně chumelilo a sníh ležel již do konce roku. 20.11. bylo již asi 10-15 cm sněhu a pluh poprvé protahoval silnici. 24.11 bylo sněhu již asi 30 cm, 26.11 skoro celý den pršelo a do konce listopadu bylo založeno, koncem měsíce bylo asi 20 cm sněhu
prosinec: 1.12 bylo na tlakoměru 734°, 2.12 bylo 729°, to byl tlakoměr nejníže, co jsem v Harrachově. Podle novinářské zprávy byl tak nízko asi před 100 roky. Celý prosinec bylo skoro zataženo, bez mrazů, občas mírně chumelilo. na Vánoce bylo asi 50-60 cm sněhu a mrzlo kolem -10°C, koncem měsíce se mrazy stupňovaly, největší byl 30.12 -24°C. za mrazů bylo slunečno a jasno.

Volby

Ve dnech 22. a 23. října 1976 konaly se v celém našem státě volby do všech stupňů zastupitelských orgánů a národních výborů.
V Harrachově se volby konaly ve volebních místnostech na Velkém 22. října 1976 odpoledne od 14.00 hodin do 22.00 hodin a 23. října 1976 od 7.00 hodin do 14.00 hodin. Místnosti k tomu účelu byly vhodně vyzdobeny.
Všechny veřejné sdělovací prostředky se propagace voleb

zúčastnily.

Na organisování a přípravu voleb byla u nás jmenována volební komise. Jejím předsedou byl ředitel závodu sklárny soudruh Jan (Starý) Starosta.

Již 9. července 1976 rozeslal městský výbor národní fronty všem závodům a organisacím v obci výzvu, aby za kandidáty do voleb navrhly některé své členy za svoji složku. Upozornily je, aby byli jmenováni zástupci schopní, kteří by funkce v MNV plnili svědomitě a poctivě. Z navržených občanů byla potom sestavena jednotná kandidátka, kterou schválil Výbor místní organisace Komunistické strany československa v místě.

V Harrachově bylo uspořádáno několik veřejných předvolebních schůzí, na kterých byl význam voleb občanům vysvětlován. Dne 25. září byla veřejná schůze v Bílém Hořci, které se zúčastnilo 127 občanů. Ve sklárně bylo 156 přítomných zaměstnanců. Rekreanti ROH měli samostatné schůze v zotavovnách Bílý Hořec a Waňkovjanka, kde bylo 181 rekreantů. Dne 7.X.76 byly hovory s mládeží v požární zbrojnici za účasti 32 členů SSM. Na rekreační chatě Ludmila, patřící elektrárně Hutník bylo 50 přítomných. Hladí voliči, sportovci Rudé Hvězdy měli vlastní schůzi na stanici SNB, kde byla účast 14ti členů. Celkem se těchto schůzí zúčastnilo 595 našich občanů i hostů Harrachova.

Veřejné schůze v Bílém Hořci 25. září 1976 se zúčastnil z významných hostů ministr financí české národní rady poslanec Ing Jaroslav Klapák, kandidát do Sněmovny národů Ladislav Hurdálek, kandidát do Sl. MNV Otto Polák a předseda ONV Semily Jiří Mareš.

Schůzi zahájil předseda uliční organisace KSČ soudruh Zdeněk Konvalinka starší. Potom byla zahrána Píseň práce a školní děti přednesly svůj program. Následovala zdravice předsedy MěNV v Harrachově Václava Hadravy. Po jeho projevu seznámil tajemník MěNV Vlakar Schwarz přítomné občany s navrženými kandidáty. Další projev k volbám přednesl předseda ONV-Semily Jiří Kareš. Člen rady Ing František Kučera potom představil přítomným občanům navržené kandidáty. V diskusi potom promluvil poslanec Jaroslav Škapák. Schůze byla zakončena Internacionálou. Do MěNV v Harrachově bylo navrženo 29 poslanců.

Součástí předvolební agitace bylo i agitační středisko umístěné v budově u Ducha hor, kde místní závody i jednotlivé složky národní fronty umístily své propagační materiály. Středisko navštěvovali převážně rekreanti ROH a další hosté Harrachova. Službu tam konali žáci lesnického učiliště.

Fotografie všech kandidátů do MěNV v Harrachově byly veřejně vystaveny ve vitríně u Východního domu Horal.

Na veřejné schůzi konané dne 11. října 1976 v restauraci Horal poděkoval předseda MěNV Václav Hadrava všem členům MěNV i členům jednotlivých komisí za práci, kterou pro MěNV v Harrachově v uplynulém volebním období vykonali. Všichni členové MěNV obdrželi Čestná uznání. Potom bylo pro všechny přítomné občerstvení, které zaplatil MěNV v Harrachově.

Samotné volby byly zahájeny dne 22. října 1976 o 14. hodině a řídila je okrsková volební komise, jejímž předsedou byl ředitel státních lesů v Harrachově Ing Josef Kopřiva.

Celkově bylo u nás ve volebních seznamech zapsáno 870 voličů. Hlasovací lístky byly vydány, včetně rekreantů 1213 občanům.

Platných odevzdaných hlasovacích lístků bylo 1213. našim obča-
nům, kteří volili mimo Harrachov bylo vydáno 64 voličských prů-
kazů.

Kandidáti na poslance do Ústí nV v Harrachově v Rikonoších:

jméno:	politická příslušnost	stáří roků:	obdržel hlasů:
Doubek Zdeněk, údržbář	XXČ	31 -	1212
Drahoňovská Hana, mzdová účetní	bez	43 -	1213
Fajstaver Stanislav, st. zaměstnanec	XXČ	33 -	1213
Fišer Jaroslav, ved. zotavovny ROH	XXČ	41 -	1213
Hadrava Václav, stavební technik	XXČ	62 -	1211
Janoušek Miloslav, st. zaměstnanec	XXČ	43 -	1210
Janoud Jiří, st. zaměstnanec	XXČ	46 -	1212
Jiroušová Žofie, kulička skla	bez	52 -	1213
Krejcarová Jarmila, zást. ~~ved.~~ ZDŠ	XXČ	34 -	1212
Krutiš Viktor, kuliš skla	bez	54 -	1213
Kanvalinka Zdeněk, elektrikář	XXČ	27 -	1209
Ing. František, Kučera ved. Lutisinu	XXČ	45 -	1213
Liščan Antonín, sklář	XXČ	27 -	1211
Nováková Ludmila, vedoucí PH	bez	42 -	1212
Nisserová Hana, zdravotní sestra	bez	37 -	1213
Novotný Zdeněk, technolog	XXČ	25 -	1213
Petráková Marie, učitelka ZDŠ	XXČ	33 -	1213
Rieger Evžen, řidič	XXČ	42 -	1213
Rieger Hubert, kuliš skla	bez	46 -	1213
Schwarz Otakar, kuliš	XXČ	44 -	1213
Slavík Wolfgang, soustružník	bez	37 -	1213
Svoboda Zdeněk, kuliš skla	bez	51 -	1213
Šablaturová Stanislava, ženská sestra	bez	38 -	1213

		stáv r.	obdržel hlasů
Škoda Jaroslav, hlav. účetní LZ	bez polit. příslušnosti	41 -	1213
Šolc Jindřich, automechanik	bez polit. příslušnosti	30 -	1213
Vaník Antonín, kádrový pracovník	člen KSČ	57 -	1212
Zajíček František, sklář	člen KSČ	31 -	1211
Žanta Bohumil ml., lesní dělník	bez polit. příslušnosti	42 -	1213
Holuška Jaroslav, horník	člen KSČ	26 -	1211

Kandidáti do České národní rady, obvod č. 115 Semily

Česká národní rada:

Ing Jaroslav Klapák, 46 let, ministr financí ČSR - člen KSČ

Kandidát do Sněmovny národů, obvod č. 46 Trutnov

Ladislav Hurdálek, 45 let, dělník n.p. Rudné doly Jívka - člen KSČ

Kandidát do Sněmovny lidu, obvod č. 78 Semily:

Hana Králíčková, 42 let, tkadlena n.p. Kolora 10, Haná u Semil - KSČ

Kandidát do Vč - KNV Hradec Králové:

Otto Polák, 53 let, vedoucí závodu Seba 10, Rokytnice Jiz - člen KSČ

Kandidáti do ONV v Semilech:

obvod č. 42: Jiří Černý, 49 let, řed. ZOU, Harrachov v Krkonoších - člen KSČ

obvod č. 43: Božena Kisarová, 43 let, vedoucí prodejny skla v Harrachově - bez politické příslušnosti. V ONV-Semily má Harrachov poprvé dva zástupce.

V pátek dne 22. října 1976 odvolilo asi 92% voličů a v sobotu dne 23. října zbytek. Volby na úseku NV probíhly důstojně a hladce. Rekreanti ROH polavovny Varšavjanka volili manifestačně a k volbám je přivedla hudba.

Výzdoba ve volebních místnostech i v celé obci byla kontrolujícími organy ONV a OV KSČ v Semilech hodnocena kladně.

Na základě výsledku voleb, byl potom sestaven celý nový národní výbor. Novým předsedou se stal opět dlouholetý a osvěd-

ční pracovník MěNV Václav Hadrava, tajemníkem MěNV Vlakar Schwarz.

Nový národní výbor má 29 poslanců. Rada MěNV má 9 členů a 8 pracovních komisí. Předseda MěNV a tajemník MěNV jsou zároveň členy rady. Předsedou každé komise je člen rady.

Jsou to komise:

pro výstavbu	má 5 členů	- předseda	Bohumil Žanta ml
byty a zemědělství	-"- 7 -"-	-"-	Jaroslav Pšira
veřejný pořádek	-"- 5 -"-	-"-	Milan Janoušek
finanční a plánovací	-"- 5 -"-	-"-	Jan Škoda
pro obchod a cest. ruch	-"- 7 -"-	-"-	Hana Drahoňovská
sociální a zdravotní	-"- 5 -"-	-"-	Stanislava Šablatúrová
školská a kulturní	-"- 5 -"-	-"-	Ing Frant. Kučera

Pod komisi pro obchod patří i spotřebitelská rada, má 4 členy a její předsedkyní je s. Ludmila Černá. Samostatnou složkou je Sbor pro občanské záležitosti, který má 7 členů. Jeho předsedkyní je učitelka Jarmila Krejcarová. Dále potom protialkoholní sbor, má 5 členů a jeho předsedou je Antonín Vaněk a agitační rada se 7 členy a předsedou Zdeňkem Doubkem.

Nový národní výbor v tomto složení po volbách převzal řízení obce a práci v jednotlivých komisích. V březnu 1976 nastoupila na MěNV jako účetní Jana Ubrychová za Hanu Pelikánovou, která odešla na mateřskou dovolenou.

Rozvoj Krkonoš

Při projednávání rozvoje celých Krkonoš, kde je Harrachov jedním ze tří hlavních středisek rekreace a sportu a uvažování celé jejich výstavby, bylo poukazováno, aby byl v prvé řadě zajištěn nejen dostatek pitné vody a dále zajistit likvidaci splaškových vod vybudováním kanalisací. To bylo již na

začátku uplynulé pětiletky, která začínala v roce 1972.

Tohoto jednání se zúčastnili zástupci ONV-Semily, ONV-Trutnov, KNV-Hradec Králové a příslušných NV/Rozvrh celé výstavby i praxi byl rozplánován do jednotlivých roků.

V té době nebyl problém získat finanční limity na tyto akce, ale hlavní otázka a těžkosti byly v získání dodavatelů staveb.

Jaké u nás v Harrachově byly voda a kanalisace hlavními problémy, jak je odstranit.

Koncem roku 1973 dokončovala polská firma Budimex výstavbu nové silnice na hraničním přechodu Harrachov-Jakuszyce. Zásluhou předsedy MNV v Harrachově s. Václava Hadravy bylo, že získal tuto firmu, aby byto dvě velké stavební akce u nás vybudovaly. Celé jednání s nimi probíhalo na úrovni ONV-Semily a po vzájemné dohodě bylo předáno do plánu české plánovací komisi ke schválení. Česká plánovací komise s akcemi voda-kanalisace v Harrachově počítaly a zařadily je do svého rozpočtu. Krajskému národnímu výboru v Hradci Králové daly na obě tyto stavby u nás, také finanční limit.

Jak se tyto obě akce u nás začaly realizovat.

Úpravna vody měla být původně na Kamenici, kde se měla jímat i voda. Protože její ulovčení průtok po zjištění byl nedostatečný ulovčení průtok, bylo od této alternativy upuštěno a voda se měla odebírat z Bílé Vody, po případě z Mumlavy, kde měla být nová úpravna vody vybudována. Zástupci Krkonošského národního parku i ochranáři přírody byli však proti jímání vody z Mumlavy a chtěli vodopád Mumlavy i jeho okolí prohlásit za zvlášť chráněnou přírodní oblast. Poslední orgán, který měl v tomto případě rozhodnout bylo Ministerstvo kultury.

jeho zástupci byli z počátku chadní se zástupci Krnapu. Později se nechali přesvědčit zástupci investora, kterým byl KVRIS (krajské vodohospodářské investiční středisko) v Hradci Králové, kterým se místo, kde byla později úpravna vody postavena jevilo pro ně nejvýhodnější.

Činnost sklárny

V roce 1976 byla dokončena první etapa modernisace a přestavba sklárny. Z hlavních prací to byla úprava leštírny obonatého skla kyselinou. Tato úprava přinesla podstatné zlepšení jakosti leštění, bezpečnosti práce a pracovního prostředí.

Stavební i ponovené práce dělal závod svými zaměstnanci. Montáž technického zařízení provedl Výzkumný ústav z nového Boru. Leštírna byla vybudována celkovým nákladem asi 400.000 Kčs.

V roce 1977 se má sejít odborná komise, která má rozhodnout o další výstavbě, zda bude postavena nová budova sociálního zařízení, závodní kuchyně a vyřešit prostory ponovených skladů. Nejdůležitějším rozhodnutím bude, zda celé oddělení broušení skla zůstane ve stávajícím historickém stavu z roku 1901 a nebo zda bude celá budova, včetně strojů a ostatního zařízení renovována.

Veškeré obchody sklárny se zahraničím jsou uzavírány prostřednictvím podniku zahraničního obchodu Sklokexport. Zákaznické krytí harrachovské sklárny bylo v roce 1976 dobré a sklárna má odbyt i na příští rok 1977 zajištěn, hlavně do západních zemí. Harrachovská sklárna vyrábí téměř 90% svých výrobků pro export a z toho pak převážně pro západní kapitalistické státy.

Ve světě poptávka po ručně vyráběném skle a jeho výrobcích, nejen neklesá, ale stoupá, protože všude ve světě ubývá po-

ubývá kvalifikovaných sklářů i brusičů, kteří by ještě uměli, nebo chtěli tímto způsobem vyrábět. Přecházejí raději na práci automatickou, jež je pro ně méně namáhavá a dosahují větší objem výroby.

Mimo to se na celém světě rozšiřuje vrstva lépe situovaných lidí, kteří si mohou dovolit nákupy lepšího ručně vyráběného skla hutního i broušeného, kterým se reprezentují.

Sklocexport nejen uzavírá pro sklárny v celé republice obchody, ale také obesílá zahraniční veletrhy i výstavy kolekcemi nových výrobků.

V roce 1976 byl Sklocexportem vyslán na jeden z nejvýznamnějších těchto veletrhů a to ve Frankfurtu nad Mohanem v Německé spolkové republice i výtvarník našeho závodu Milan Metelák. Spolupracoval ve Frankfurtu již před zahájením veletrhu na samostatné přípravě a instalaci exposice a zúčastnil se po celou dobu veletrhu jako delegát zahraničního obchodu. Zúčastnil se i jednání se zahraničními zákazníky společně se zástupcem Sklocexportu a po ukončení veletrhu i samotné likvidace výstavy našeho skla.

Zástupci Sklocexportu měli také za úkol provést a sledovat směr zahraničních výrobků skla a provést co nejpodrobnější průzkum zahraničních sortimentů.

Naše sklářství má ve světě stále velmi dobrý zvuk i když konkurence v tomto oboru je veliká. Naše sklářství si udržuje díky schopnosti manuální zručnosti sklářů i brusičů i díky technickým i výtvarným novinkám stále jedno z předních míst v tomto oboru ve světě.

V roce 1976 převažovalo v hutní výrobě vysoce hutně zdobené nápojové sklo, i když dál běží ostatní druhy výrobků,

jako jsou vázy, misy, popelníky, těžítka, svícny a další druhy.

V odborářské práci jsou dva kolektivy hutního provozu, které soutěží o titul BSP (brigáda socialistické práce).

Pozemské rekreace ROH se v roce 1976 zúčastnilo 16 zaměstnanců a zahraniční rekreace 14.

Dvě dětí našich zaměstnanců byly na pionýrské rekreaci v NDR. Uskutečnil se 4denní zájezd do NDR k Baltickému moři, kterého se zúčastnilo 42 osob. Pozemská rekreace v době celozávodní dovolené v Patinách na Slovensku se zúčastnilo 33 osob, včetně rodinných příslušníků.

Byl uspořádán tradiční sklářský ples, a oslavy MDŽ v Bílem Hoře.

Lázeňská péče byla v roce 1976 poskytnuta 11 pracovníkům.

V závodě je v současné době kritická bytová situace, která zapříčiňuje nedostatek pracovních sil a jejich fluktuaci. Pracuje zde 7 žen polské národnosti, z nichž tři se zde již provdaly za místní skláře.

V poslední době, zvláště v letních obdobích, projevoval se v Harrachově nedostatek pitné vody. Další starostí MěNV byla také likvidace splaškových odpadních vod, která mohla být odstraněna jedině vybudováním kanalisace v celé obci.

nová úpravna vody

Tyto nedostatky mohly být odstraněny jenom vybudováním nového vodovodu a postavením centrální čističky odpadních vod. Protože dosavadní prameny dostatek pitné vody nezaručovaly, bylo rozhodnuto vybudovat vodovodní objekt na katastru č 1033/43, do kterého by byla voda přiváděna z po-

toka Bílá Voda a v případě, že by tento zdroj byl ještě nedostatečný, doplnit ho přívodem vody z Kumlavy. Upravená a nezávadná voda potom (pak) rozváděna vodovodním potrubím po celé obci.

Novou úpravnu vody postavili v letech 1974-1977 polští stavební podnikem Budimex z Wratislavi.

Předdokumentační příprava byla prováděna v letech 1972-1973, kdy byl zaměřen terén a potom vypracován projekt. Projekt vypracoval KVRIS (krajské vodo-rozvojové středisko) Hradec Králové, projektční středisko Pardubice.

Potom nastalo schvalovací řízení, které zajistilo podklady pro projednání stavby k jejímu zahájení a vlastní realisaci. Z české strany to byl Strojexport a z polské strany Budimex, podniky zahraničního obchodu, obou států, které úzce spolupracovaly s investorem a generálním dodavatelem celé akce.

Jako první bylo vybudováno staveniště. Byly postaveny potřebné budovy pro uskladnění materiálu, kanceláře a sociální část. Pod lyžařskými můstky u Kumlavy bylo zároveň postaveno ubytovací zařízení, postupně dvě budovy pro dodavatele, pro 60 lidí. To bylo v roce 1974-1975.

Na staveništi se provádělo vyklučení pařezů, skrývka humusu a další přípravné práce. Část těchto prací byla koncem roku 1974 a v roce 1975 se práce rozjely již naplno. Byly to výkopové práce pro vlastní objekt úpravny vody a zároveň se budovaly inženýrské sítě. To je přivaděč vody pro první tlakové pásmo - zásobovací řad (průsekem v lese směrem k hájence čp. 268) v nezamrzné hloubce 150-180 cm a potrubí přečištěné vody z úpravny objektu. Průsekem zásobovacího řadu bylo zároveň postaveno vrchní vedení (na sloupech)

elektrické energie.

Potom bylo započato s výkopovými pracemi pro armaturní komoru a dvě akumulační nádrže. Kapacita každé akumulační nádrže je 400 kubických metrů.

V souběhu s výstavbou úpravny vody, bylo započato polským subdodavatelem s pracemi na výstavbě zařízení a ubytovacího a kanceláří generálního dodavatele a investora. Tento objekt byl postaven na Hřebenkách, má čp. 410 a je součástí i zařízení staveniště.

V roce 1975 byly z 80% provedeny inženýrské sítě a hrubá stavba úpravny vody, hrubá stavba akumulačních nádrží, armaturní komory prvního tlakového pásma a dokončena výstavba ubytovacího zařízení a kanceláří generálního dodavatele a investora na Hřebenkách.

V zimním období 1975-1976 byly prováděny instalační práce, voda, kanalisace a elektřina ve vlastní upravně vody.

V roce 1976 průběžně byly dále prováděny další práce na úpravně vody (betonáž filtrů) dokončení inženýrských sítí a započato s prováděním prací na objektu druhého tlakového pásma na Hřebenkách. V letních měsících bylo započato v provádění řadu na Bílé Vodě a Mumlavě. Bylo započato s pokládáním potrubí s tvarovkami (kolena, oblouky, přesuvky, redukce a armatury). Do konce června 1976 bylo realisováno 70% rozsahu celé stavby.

Litinové roury na stavbu vodovodu byly dodány přes Ferramet ešl. podnik pro import z Jugoslavie. Bylo to asi 5.500 metrů různých profilů od 200-300 mm jmenovité svět-

lostí. Byl uzavřen kontrakt s Keramikou, podnikem čsl. zahraničního obchodu, která dodávala cement, cihly, obkládací materiál a keramickou dlažbu.

Pův Ferromet byla dodávána stavební a ocelářská ocel, a ostatní materiál, jako písek, štěrkopísek, kámen, veškerý instalační materiál, okna, dveře a vše co se týká pomocných stavebních prací. Tento materiál byl převážně transportován z Polska nákladními auty. Generálním dodavatelem technologila byl n.p Sigma - Hranice na Moravě.

V červenci 1976 byl na staveništi objekt trafostanice. Zařízení dodal a instalaci provedl náš Elektropodnik.

Ve druhé polovině roku 1976 byly vybudovány cesty uvnitř staveniště, instalováno osvětlení celého objektu, postaveny sloupy a položeny kabely. Kolem celého objektu byly postaveny kamenné obrubky na oplocení.

Na Bílé Vodě byly dokončeny práce na stavbě přívodu a jímání vody a budován jímací objekt na Kumlavě nad vodopády. Tento objekt je asi 7 metrů hluboký od úrovně vedlejší cesty, rozměru 5 x 7 metrů. Od staveniště úpravny vody k objektu jímání vody na Kumlavě podél cesty, byl proveden výkop pro potrubí. Byla to práce velmi těžká a namáhavá, protože celý tento úsek je v žulové skále, která musela být vystřelována. Výstřely provádělí střelmistři rudného dolu v Harrachově Jindřich Jirout z Jablonce n/Nisou a Vladimír Hozda z Kořenova. Výkop je 2 m hluboký, na jeho dně vrstva štěrkopísku, na které je položeno potrubí světlosti 250 mm. Tento výkop v délce asi 200 m bude dokončen v roce 1977.

V zimě 1976-77 se dělaly omítky druhého vodojemového

pásma. V té době pracovalo na stavbě asi 20 lidí, protože většina dělníků odešla domů do Polska, kde byli firmou Budimex zaměstnáni u nich ve vnitrozemí, kde jsou podmínky pro stavbu v této době mnohem příznivější. Firma Budimex zaměstnává celkem asi 3.000 pracovníků. Na jaře 1977 se vrátí zase k nám do Harrachova.

Koncem roku 1976 byla hrubá stavba dokončena na 90%. Do konce června 1977 má být dokončena. Do té doby je ještě nutno dokončit práce na řadu A, dokončit oplocení, provést úpravu terénu a jeho zazelenění. Na druhém tlakovém pásmu obnpání vodojemu a dokončit vnitřní instalaci.

Průběžně zde pracovalo asi 80 dělníků, jak řemeslníci tak i pomocní dělníci. Stravovali se v místních hostincích a měli od podniku zakoupené stravenky v hodnotě 14.30 Kč denně, na které jim podnik přispíval 3 Kčs denně.

Polští dělníci byli u nás spokojeni. Vyhovovalo jim zvlášť, že většina z nich je z blízkého polského podhůří Krkonoš a mohli každý týden vždy na neděli jezdit domů. K nám se vraceli na hranici jejich linkovým autobusem a odtud k nám je odvážela auta jejich stavebního podniku.

Bezpečnost na staveništi byla dodržována a proto během celé stavby k větším úrazům nedošlo.

Realisace stavby byla prováděna za ztížených podmínek s ohledem na dlouhé zdejší zimní období a zatuhlou zeminy pro výkopové práce.

Stavební dozor na stavbě za KVRVS - Hradec Králové provádě stavební technik Jaroslav Poledník z Kostelova u Jemil. Průběžně bydlel na Hřebenkách v čp 410.

generálního dodavatele zastupoval Ing Jerzy Bikont a Ing Jerzy Urbanik z Polska. Generálním dodavatelem byl WPRiBT Wrocław (wrocławské průmyslové stavební podnik inž. prací průmyslového stavitelství). Subdodavatelem byl WPBP.

Stejný dodavatel, za stejných podmínek buduje v Harrachově čističku odpadních vod v Annenském údolí nad Letohradem. S přípravnými pracemi bylo započato v létě 1976.

Úpravna vody byla vybudována nákladem 2,380.000 rublů v čsl korunách 70,000.000 Kčs.

Tuto zprávu pro kroniku jsem vypracoval za odborné spolupráce stavebního technika Jaroslava Paledníka a Ing Jerzy Bi. konta z Polska.

Výstavba kanalizace

Tak jako výstavba úpravny vody, bude za stejných podmínek v Harrachově provedena polskou firmou Budimex výstavba ČOV (výstavba čističky odpadních vod) pod Letohradem.

Investorem kanalisace je opět KVRIS (krajské vodo-rozvojové investiční středisko) Hradec Králové z limitu české plánovací komise. Dodavatelem hlavních tahů kanalisace nebyl Budimex, ale Vodohospodářské stavby Ústí nad Labem. Ty vybudovaly hlavní kanalisační tah od ČOV annenským údolím, okolo hotelu Hubertus čp 224 na Hřebenka v délce asi 1.500 m. Souběžně byl vybudován kanalisační tah od Střediska staveb silnic a železnic čp 346 v Sedmidomcích a od rekreačního střediska IPP Praha čp 139 okolo hotelu Praha směr podél Kamenice, kde ústí do stávající již kanalisace od bytových jednotek sklárny čp 374-377 k čp 108. To bylo vybudováno v roce 1975-1976.

Mimo to byly některé větve již hotové. Byl to tah od sklárny za školou pod hotel Dubna čp. 70. směr na čp. 12 a 10, kde byl u Milnice vybudován prozatímní septik s tím, že po dokončení ČOV budou odpadní vody přečerpávány (odpadní vody) pomocí čerpadel do ČOV. Do této kanalisace byl napojen kanalisační tah od bytových jednotek sklárny směr k čp 29 a zámkem u čp 28.

Další větev kanalisace byla vybudována od rekreační chaty Precioza čp 366, dále mezi čp 195 a 178. Tento tah je zakončen provisorním septikem pod budovou čp. 194 do doby, než bude vybudována ČOV a potom zrušen.

Menší kanalisační tah je také od Východního domu Horal do Bílé Vody pod čp 170 a bude také napojen do ČOV. Všechny tyto tahy byly vybudovány po dokončení staveb s tím, že bylo počítáno již s jejich zapojením na ČOV.

V roce 1976 - 1977 má být napojena další větev z Rýžoviště, spojená s větví od nové úpravny vody a pokračovat směrem k hotelu Hubertus, kde se napojí na tah ze Hřebenek. Tím by byly z hrubá dokončeny všechny kanalisační tahy v obci.

Dodavatelem z Rýžoviště bude IPS (inženýrsko-průmyslové stavby) č01 Praha. Na tuto stavbu je zajištěn limit 8,000.000 Kčs. Se stavbou mělo být započato v září 1976. Z důvodů, před blížícím se zimním obdobím, že by práce sotva započatá musela být brzy ukončena, bude zmí započato až z jara 1977.

Projekt na kanalisaci i ČOV vypracoval KVRIS Hradec Králové - projektční středisko Pardubice.

Vystavba kanalisačních tahů stála 12,000.000 Kčs

Přístavba školy

V poslední době se projevoval v místní ZDŠ (základní devítiletá škole) nedostatek bříd a nebyla vhodná učebna polytechnické dílny. Ta byla provisorně umístěna v malém objektu za školou, který zde zanechal Ingstav po přestavbě silnice E 14. Proto bylo rozhodnuto o přístavbě školy, aby bylo nedostatky byly odstraněny.

Se stavbou se začalo v roce 1975, kdy bylo vybudováno přízemí a první patro. V roce 1976 se pokračovalo, kdy se stavba dokončila, až na ústřední topení, protože nebyl dodavatel, který by ho v roce 1976 instaloval.

Okna dodal Stavocentrál Kladno, instalaci vody a elektrické energie provedl OSP (okresní stavební podnik) Semily. Pokrytí střechy a ostatní práce se dělali většinou brigádně. Na pokrytí střechy hodně pomáhali bratři Píšerové, zaměstnanci lesního závodu v Harrachově. Nejvíce brigádnických prací odvedli zaměstnanci zdejší sklárny.

V přízemí je učebna polytechnické dílny rozměru 6,30 × 15 m, strojovna, sklad, kabinet a sociální zařízení pro chlapce a dívky. V prvním poschodí jsou dvě učebny rozměru 6,30 × 9, kabinet 3 × 6,30 m a sociální zařízení pro chlapce a dívky.

Projekt dělal ÚV-SSM (ústřední výbor svazu socialistické mládeže) v Praze. Stavba byla provedena v akci Z.

Rozpočet na stavbu byl 1,440.000, stála 701.000 Kčs. V roce 1975 se postavěla 350.000 Kčs, což financoval MěNV v Harrachově, ze svého rozpočtu. Ostatních 351.000 se postavělo v roce 1976 z rozpočtu ONV-Semily. Na zařízení ústředního topení v roce 1977 se počítá s částkou asi 100.000 Kčs. Na stavbě se ušetřilo asi 600.000 Kčs.

Na stavbě bylo odpracováno 14.205 hodin. Na mzdách bylo vyplaceno 151.000 Kčs. Stavbu řídil Václav Hadrava, předseda MěNV.

a jeho zástupce Jiří Janoud.

Stavba bude dokončena v květnu 1977 a ve školním roce 1977 – 78 má v ní být zahájeno vyučování.

V roce 1976 byly v Harrachově dostavěny a kolaudovány rodinné domky čp 385, 394, 398, 397, 402 a provedena rekonstrukce a kolaudace domků čp 34, 144 a rekreačního objektu JPS – Praha 01 – čp 139. Rodinné domky

V roce 1976 byla po pravé straně plovárny v Žákouti vybudována písková pláž, protože tato louka byla zamokřena, s rašelinným povrchem a nedala se v tomto stavu používat ke slunění a rekreaci. Úprava koupaliště

Z haldy místního rudného dolu byla zavezena podkladní vrstvou a na ni uložena silná vrstva písku. Písek byl dovážen z Bílého Kostela za Libercem a z části také z Frýdštejna u Malé Skály. Podkladní hmoty bylo asi 80 m³ a písku 150 m³. Těleso materiál dovezly většinou služby MěNV v Harrachově.

Vybudování pískové pláže, spolu s drobnějšími úpravami si vyžádalo nákladu asi 50.000 Kčs.

V roce 1976 byly provedeny některé opravy kostela. Provedení oprav schválil jak církevní tajemník, tak i pracovníci památkové péče ONV – Semily. Úprava kostela

S opravami bylo započato v podzimních měsících a proto nebyly všechny dokončeny. V roce 1977 zbývá natřít malou věž na kostele a některá okna.

Byla obnovena opadaná omítka na zdivu kostela a hlavně věže, oplechovány pobitáře oken, římsy pod věžními hodinami.

provedeny veškeré nátěry dřev, oken a okenic a plechové konce střechy.

Tyto práce udělali řemeslníci i pomocní dělníci z Rokytnice a Jablonce v Jizerou. Vystřídalo se na nich 18-20 pracovníků. Pomáhal při tom bezplatně i farář Jiří Hanl z Rokytnice v Jizerou, který u nás vždy v neděli slouží mši.

Klempířské práce udělali řemeslníci NV-Jablonec v Jizerou.

Všechny tyto opravy byly provedeny nákladem 22.000 Kčs. Zaplaceny byly z církevního fondu ONV-Semily. Za částku 2.500 Kčs byly opraveny ciferníky na věžních hodinách, kterou zaplatil MěNV v Harrachově.

Ciferníky musely být nové, protože původní byly úplně zrezivělé. Byl na ně dán nový hliníkový plech, který byl v nár. podniku Křižík nejdříve vypálen a potom omalován. Omalování i celou montáž udělal zaměstnanec podniku Kalby-Hrade Králové, František Herlen z Jablonce v Jizerou. Hodiny na věži kostela nejsou od roku 1945 v chodu.

Dne 14.12.1975 zemřel v Rokytnici v Jz Josef Kulhánek, který zastával v kostelích jak v Rokytnici i v Harrachově funkci varhaníka. Kulhánek byl téměř slepý, výborný hudebník. V současné době stálý varhaník není.

Činnost požárního sboru

Koncem roku 1976 měl požární sbor v Harrachově 118 členů, z toho 14 žen a 14tičlenný kroužek chlapců a děvčat. Kroužek žáků vede Jan Švec.

Členové požárního sboru jsou velmi aktivní složkou národní fronty v obci. Na akcích „Z" MěNV v Harrachově se jeho členové zúčastnili různých akcí, při kterých odpracovali: 130 hodin

na úpravě vodních toků, 552 hodin na požární zbrojnici, výstroji, výzbroji a technice a 427 hodin v zemědělství na brigádách.

V roce 1976 byly u nás tyto požáry:

V noci z 31.12.1975 na nový rok 1976 vznikl požár, pravděpodobně od přetopených kamen v rekreační chatě n.p. Liaz-Jablonec n/Nisou, v Rýžovišti čp 310, kdy všichni její zaměstnanci oslavovali Silvestra v Žitíši. Chata vyhořela do základů a postiženým zůstalo jenom to, co měli na sobě.

Dne 16. května byl požár na poli nad Mýtem, který vznikl od nedostatečně uhašeného ohně, zamýšlaného jarního závodu po pálení klestí. Zásahem místních požárníků i dalších sborů z okolí, byl požár lokalisován a ke škodě téměř nedošlo.

V noci z 31.12.76 na 1.I.77 vyhořel objekt čp 46 v Novém Světě. Požár vznikl pravděpodobně od krátkého spojení el. instalace, kdy kouř začal plnit jednu místnost. Byla otevřena okna, aby kouř vyvanul. Tím nastal průvan, který oheň jenom rozdmýchal a o 2 hodině v noci lehla celá budova popelem. Tu noc tam bydlelo 29 hostů a 2 osoby majitelky.

V létě roku 1976 byly uskutečněny v Harrachově dvě soutěže požárních družstev na fotbalovém hřišti pod Dianou.

Dne 15. května to byla okrsková soutěž, které se zúčastnilo 6 družstev mužů a jedno družstvo žen.

Dne 12. června 1976 se konala okresní soutěž, které se zúčastnilo 12 družstev mužů, 8 družstev žen a 3 družstva dorostu.

Soutěžilo se v požárním útoku bez použití vody, ve štafetovém běhu s prvky požární ochrany a v přeboru jedno-

Hlivců. V jednotlivcích soutěžilo 29 členů.

V roce 1976 se družstvo mladších pod vedením Jana Švece připravilo na soutěž Plamen v Koštálově, kde ze 22 družstev získali šesté místo.

Rogalo-křídlo

Průkopníkem v letu na Rogalu - křídlu byl v Harrachově Jiří Novotný, narozený 10. prosince 1948. Jeho otec, společně s matkou zastávali u nás dlouhá léta funkci školníka na 9-leté škole.

Jiří Novotný je ženatý a pracuje v Tanvaldě v národním podniku Elitex, jako soustružník kovů.

V létání se prvně začal zajímat již v roce 1974 a to o fotografie tohoto druhu v různých časopisech. Plány na stavbu Rogala objevil v polském časopise „Skřídlata polska", podle kterých se svým spolupracovníkem z práce Milanem Mikoláškem začali každý jedno Rogalo - křídlo pro sebe stavět. Duralové trubky na jeho kostru koupili v Praze - Růžové ulici, kde je speciální prodejna tohoto materiálu. Originál plátno Dakron nesehnali a proto použili pořehlený silon. Kostru dávali dohromady v tělocvičně školy a ostatní práce dělali doma. Celá jeho stavba si vyžádala asi 50 pracovních hodin a materiál stál asi 6.000 Kčs. Stavbu Rogala dokončili v červenci 1975.

První zkoušku uskutečnili dne 19. července 1975 na lyžařské cvičné louce Mileráku v 5 hodin ráno, aby nebyli rušeni přítomností diváků. Provedli asi 5 pokusných letů, kde se začali prvně seznamovat se řízením letu a jeho technikou. První let vypadal více jako skok, další se začaly dařit a nejdelší z nich byl asi 30 metrů letu vzduchem. Další zkoušky

dělali ten samý den odpoledne na Dvořačkách, ale pro mlhu se pokusy nedařily. Zjistili při tom, že zvlášště z Lysé hory je ideální terén pro toto létání. Dne 15. srpna 1975 dělali další pokusy na prudkém svahu za čp 321, kde doskákali již asi 50 m dálky.

Stálé tréninkové středisko mají v Žásadě, kde příhodný svah v rozloze asi 100x300 metrů a kde je 25-30 stupňů svah. Tam se jim podařil 18. září 1975 první let v délce asi 200 metrů.

V lednu 1976 trénovali na Lysé hoře nad Dvořačkami. Pro mlhu a nepříznivý vítr se jim lety nedařily. Je tam asi 80% větrů různých směrů pro létání nepříznivých. Nejvíce jim vyhovuje vítr jihovýchodní.

Dne 4. března 1976 při příjezdu Krakonoše do Harrachova, létali od velkého lyžařského můstku na Čertáku, odkud se rozjíždělí na lyžích. Těhdy poprvé létali s Mikolášekem každý již na svém Rogalu - křídlu.

Všechny tréninky i výrobu křídel dělají vždy společně. Mikolášek je narozený v roce 1934. Na pravé noze pod kolenem má protézu, pro létání je velmi zanjatý a velmi rychle si technniku létání osvojil.

V červnu 1976 byli společně na srazu Deltaplanistů v Rané u Loun, kde je známé středisko plachtařského oprtu. Sešlo se tam na 50 křídel, kde si společně vyměňovali zkušenosti. Zjistili, že je nutno zhotovovat nová Rogalova křídla. Tato jejich dosavadní, jsou dobrá pro začáteční létání, ale ne k výkonnějším letům. Milan Mikolášek si podle získaných zkušeností prostavil nové křídlo a již novotný si ho v současné době staví.

Nejdelšího letu asi 3 km a výšky 100 metrů dosáhl již novotný dne 9. října 1976, kdy startoval z Lysé hory a po několika smyčkách vzduchem, proletěl po vrstevnicích Lysé hory až k golfovému hřišti - lanka pod Dvoračkami.

Lety vzduchem jsou úplně volné, takže je možno vychutnávat všechny dojmy které let dává. Člověk reaguje na každý pohyb vzduchem, může pozorovat přírodu a všechno dění pod sebou. Dojmy jsou velmi krásné, které slovy nelze vyjádřit. To jsou slova Jiřího Novotného. Při svém rekordním letu, turisté kteří šli na Dvoračky se všichni zastavovali, když ho nad sebou spatřili a mávali na něho. On jim mávánim odpovídal.

Rogalo - křídlo má tvar trojúhelníku, s předním úhlem asi 80 stupňů a rozpětí kolem 9 metrů. Celá kostra je zpevněna lanky a řídí se ze zavěšené sedačky. Křídlo váží asi 25 kg, zahrnuje asi 16-17 kg. Rozdíl je v použití lehčího materiálu. Pilot se drží za hrazdu a mění svoji polohu a tím těžiště. Tak se křídlo ovládá a řídí. Než si tuto techniku osvojil dokonale, trvalo mu téměř rok. Celé křídlo se dá složit na způsob deštníku, ale trubky zůstávají v celku.

Rogalo je jméno polského inženýra, který po druhé světové válce emigroval do USA, kde první sestrojil toto křídlo, na kterém se dalo létat. Původně ho mělo být použito na přistávání kosmických lodí.

Časem se jeho křídlo začalo vyrábět amatérsky nejdříve v USA a potom přešla jeho výroba i do Evropy a také k nám.

U nás se začalo rozšiřovat kolem roku 1970.

Uvažuje se, že letní na Rogalu budou organisování ve Svazarmu a jejich odbočka bude v Pánvaldě.

Sportovci Harrachova získali v roce 1976 tyto přeborníckě tituly v lyžování:

Přeborníky okresu Semily na rok 1976 se stali:

Ploc Pavel	mladší žáci	skok prostý
Ploc Pavel	-"- -"-	závod družstev
Schönker Petr	-"- -"-	běh
Farský Karel	starší žáci	skok prostý
Farský Karel	-"- -"-	závod družstev
Počík Břetislav	mladší dorost	skok prostý
Janoušek Milán	-"- -"-	běh
Janoud Jiří	-"- -"-	závod družstev

Přeborníky kraje Hradec Králové na rok 1976 se stali:

Ploc Pavel	mladší žáci	skok prostý
Ploc Pavel	-"- -"-	závod družstev
Hořejší Eva	starší žákyně	běh
Janoušek Milán	mladší dorost	běh
Farský Karel	starší žáci	skok prostý
Počík Břetislav	mladší dorost	skok prostý
Šablatura Ludvík	muži	skok prostý

Přeborníky ČSR na rok 1976 se stali:

Ploc Pavel	mladší žáci	závod družstev
Lisičan Petr	starší žáci	běh - štafety
Novák František	starší dorost	skok prostý

Ploc Tomáš, Mach Ladislav, Ploc Pavel, - mladší žáci v závodě družstev, vyhráli závod družstev a v tomto složení také jako závod družstev i skok prostý.

Tituly lyžařů

1976

Přeborníci ČSSR na rok 1976 se stali:

Ploc Pavel	mladší žáci	závod družstev
Šabatura Ondřej	junioři	závod družstev
Novák František	dorost starší	skok prostý

Celkem získali závodníci Jiskry Harrachov v roce 1976 23 přebornických titulů. Byl to dosud nejúspěšnější rok našich sportovců.

Na Interturné čtyř skokanských můstku v NSR a Rakousku pořádaných na přelomu roku 1975 a 1976 byli v čestičlenském národním družstvu ČSSR tři závodníci z Harrachova. Byli to bratři František a Břetislav Novákové a Zdeněk Janouch.

Mistrovství ČSSR sjezd-slalom

Ve dnech 24.- 26. února 1976 se konalo v Harrachově na Čertově hoře mistrovství ČSSR ve sjezdu a obřím slalomu.

Obří slalom se jel 24.II.76 za ideálního počasí. Bylo slunečno, jasno, na slunci šálo. Startovala celá naše elita sjezdařů mužů i žen, včetně olympijských representantů.

Obří slalom muži:

		1.kolo	2.kolo	celkem
1. Miloslav Sochor	Dukla Liberec	1:07,87	+ 1:06,58 =	2:14,45
2. Šoltys	UK Bratislava	1:09,45	+ 1:06,74 =	2:16,19
3. Ivan Sochor	Dukla Liberec	1:09,55	+ 1:06,79 =	2:16,34

Obří slalom žen:

1. Anna Dropová	Univerita Komenského	Bratislava		1:23,83
2. Soňa Kuzmanová	-"-	-"-	-"-	1:24,04
3. Jana Šoltysová	Kežmarok			1:25,44

25.II.76 se měl jet sjezd mužů z Lysé hory do Rokytnice /Jiz. Pro mlhu, kdy nebylo vůbec vidět, byl tento závod odvolán.

Sjezd žen 25.II.76

		1.kolo	2.kolo	celkem
1. Soňa Kuzmanová	UK Bratislava	41:30	+ 44:55	= 85:85
2. Jana Šoltysová	Kežmarok	41:87	+ 45:32	= 87:19
3. Zemanová Jana	PS-Hradec Králové	42:03	+ 45:47	= 87:50

Sjezd žen se jel na sjezdovce v Harrachově. Ikdyž i u nás byla malá viditelnost, závod byl přece uskutečněn. Startovalo 42 závodnic a závod dokončilo 15. závodnic.

Slalom mužů 26.II.76. jasno- slunečno.

		1.kolo	2.kolo	celkem
1. Zeman	PS-Hradec Králové	46 54	+ 54:55	= 99,54
2. Sochor K	Dukla Liberec	46:68	+ 53:23	= 9991
3. Hečko	Banská Bystrica	47:59	+ 53 59	= 1:01,18

Startovalo 66 závodníků.

Závodníci i funkcionáři bydleli v ČSTV v Rýžovišti.

Turistický ruch

na hraničním přechodu Harrachov - Jakuč, přestoupilo v roce 1976 státní hranici od nás do Polska:

35.558 osob - našich občanů
362.684 občanů ze zemí socialistických států
4.880 občanů z kapitalistických států.
} 403.122 osob

na naše území přistoupilo z Polska:

34.933 našich občanů
378.396 občanů ze zemí socialistických států
5.288 občanů z kapitalistických států
} 418.617 osob

V roce 1976 vyjelo od nás do Polska 82.022 osobních a 1.901 nákladních automobilů = celkem 83.923 vozů.

Z Polska k nám přijelo 86.184 osobních a 1.936 nákladních aut = celkem 88.120 vozů.

Sklářské muzeum navštívilo v roce 1976 35.047 osob, z toho bylo 8.754 dětí. Bylo to o 271 osob měsíčně více než v roce 1975. Nejvíce bylo našich občanů. Z cizinců to byli převážně Němci z NDR, ale i návštěvníci těsně z celého světa. Výstava se všem líbila. U cizinců má české sklo stále dobrý prvek.

Z významných osob, které navštívili naši expozici byli zde představitelé celních správ z NDR, Maďarska, experti celních služeben Švýcarska a Švédska.

Ze závažnějších pokusů podloudnictví se projevila snaha o dovoz radiopřijímačů, magnetofonu, lyžařských bot a kožešin.

Sbor pro občanské záležitosti

Sbor pro občanské záležitosti, spolu s místní skupinou Červeného kříže uspořádal dne 6. června 1976 pro důchodce a své členy společný zájezd autobusem do Českého ráje. Ve svém programu navštívili nejdříve muzeum ve Vysokém Újezdu a v Českém ráji, zámky Hrubý Rohozec a Sychrov. Zájezdu se zúčastnilo 45 osob. Bylo hezké počasí a zájezd se všem účastníkům líbil.

Dne 2. května 1976 bylo na MěNV vítání nových našich občánků, kterého se ze 13ti pozvaných zúčastnilo 11 dětí se svými rodiči.

Zástupci Sboru navštívili několik našich přestárlých občanů, aby jim popřáli k jejich významným životním jubileu. Každému předali dárkový balíček.

Před vánočními svátky dne 19.12.76 uspořádal Sbor pro občanské záležitosti v Bílém Hoře „Besedu s důchodci". Začátek byl ve 14:30 hodin a zúčastnilo se ho na 50 důchodců. Besedu zahájila předsedkyně učitelka Jaroslava Krejcarová a potom je pozdravil předseda MěNV Václav Hadrava. Školní děti

přednesly svůj program. K tanci a poslechu hrála hudba s. Ubrycha z Jablance n/Jizerou. Všichni přítomní byli pohoštěni.

Zábava skončila kolem 18. hodiny, kdy byla většina dušhodců odvezena domů auty. Zábava se všem líbila.

Dne 6. března 1976 byl u nás tradiční příjezd Krakonoše. Drobné zprávy

V létě 1976 byla provedena nová úprava cesty Annenským údolím penetrací a za domem čp 184 cesta vyrovnána.

V roce 1976 byla dokončena regulace Bílé Vody od hlavní silnice, až po koupaliště v Žákouti

asi 80 metrů pod mostem v Lubochni byly postaveny postranní zdi pro nový most přes Mumlavu

V roce 1976 bylo na MěNV v Harrachově uzavřeno celkem 28 manželství. Z toho bylo 12 místních a 16 cizích. Z Harrachova bylo delegováno k uzavření manželství u jiných NV 5 manželských párů, z toho jeden příslušník polské národnosti. Manželské páry oddává člen NV Antonín Vaněk. Šňatky, narození, úmrtí

MěNV v Harrachově vydal 5 osvědčení o způsobilosti uzavření manželství v cizině.

Narodilo se 23 dětí, z toho 14 děvčat a 9 chlapců. V pěti případech bylo přiznáno otcovství.

Zemřelo 6 osob, z toho 4 muži a 2 ženy. Mimo toho 2 osoby zemřely v nemocnici, z toho by 1 cizinec z NDR.

5. II. 1977.

1977

Přehled počasí:

Rok 1977 byl skoro normální. Zima byla mírná, bez větších mrazů. Nejvíce sněhu, asi 60 cm bylo v lednu. Koncem března bylo téměř bez sněhu. V dubnu byly sněhové přeháňky a 11. dubna leželo opět asi 40 cm sněhu. V červnu bylo několik ředivých mrazů.

Celé léto bylo hodně deštivé. Bouřek bylo málo. Nejvíce srážek u nás i na celém území státu spadlo začátkem srpna. V těchto dnech byla naměřeno na hřebenech Krkonoš 220 mm srážek a na Labské boudě 2. srpna za 24 hodin 137 mm.

Vytrvalý déšť plnil rychle koryta řek, jejichž hladiny rychle stoupaly. U nás Kumlava měla nejvyšší stav vody od roku 1958. Bílá Voda se u domu čp 184-188 a 189 rozlila po lukách.

Pod Voseckou boudou nad Kumlavou vymlel příval vody v cestě koryto v délce asi 120 metrů, místy až do hloubky 80 cm a znemožnil její zásobování. Na Voseckou boudu jezdili lehoty přes Zlaté návrší. Také další horské cesty byly značně poškozeny.

Pod Vrlím ručejem se nad cestou utrhlo a sjelo kus zeminy s několika stromy. Nemalé škody způsobila Jizerka a Jizera na Semilsku.

Dne 20. září ležel na okolních kopcích první sníh. Největší prameny počasí byly zaznamenány v listopadu. Dne 10.11. ukazoval teploměr za poledne na slunci +23°C a 13.11. chumelilo celý den. Sníh přibýval a zůstal ležet na nezamrzlé zemi do konce

roku. Dne 15. listopadu klesl tlakoměr na 738·5 mm. Na vánoční svátky 24 a 25. 12. přišlo. Koncem roku ležělo asi 50 cm sněhu.

Vládní delegace v Harrachově

Dne 12. října 1977 přijela do Harrachova vládní delegace, ve které byli místopředseda federální vlády, předseda plánovací komise a člen ÚV-KSČ Václav Hůla a Stanislav Rázl, místopředseda české vlády a předseda české plánovací komise. Doprovázeli je předseda KNV-Hradec Králové Jindřich Řehořek, jeho náměstkové Jan Pravda a Radko Barták, předseda ONV-Semily Jiří Skarš a vedoucí tajemník OV-KSČ Semily Antonín Valenta.

U hvězdy na Klíži je očekávali zástupci Harrachova, předseda MěNV Václav Hadrava, tajemník MěNV Vlastar Schwarz, předseda uliční organisace KSČ v Harrachově Zdeněk Konvalinka st. a pionýři, kteří členům vládní delegace předali květiny.

Delegace si přijela prohlédnout práce, které vláda schválila v rámci rozvoje Krkonoš. Původně chtěli přiletět helikoptérou, aby měli o stavbách dobrý přehled. Proto již 11.10 v dopoledních hodinách zkušebně přistála helikoptéra na fotbalovém hřišti, aby zjistila, zda se dá bezpečně přistát. Dne 12. října bylo mlhavo, od letu bylo upuštěno a delegace k nám přijela osobními auty.

Protože se v současné době dělá v Harrachově ze všech rekreačních středisek nejvíce, přijeli nejdříve k nám.

V Harrachově si prohlédli novou úpravnu vody dokončenou v roce 1977, dále čističku odpadních, která se v současné době buduje a výstavbu mamutích můstků M90 a M120, pro lety na lyžích, které jsou rovněž ve výstavbě.

Potom byla v hotelu Huberlus porada. Šéf vládní delegace

i zástupce nadřízených orgánů informoval předseda MěNV v Harrachově Václav Hadrava o další výstavbě v Harrachově, co se uděláno v rámci akce Z i svépomocí v uplynulé době. Mimo toho vznesl i požadavky na potřeby, které je nutno v Harrachově ještě vybudovat. Konkrétně jde u nás o výstavbu domu služeb a kultury, dobudování obchodní sítě, výstavbu lůžkové kapacity (hotelů) a sportovních zařízení. Stanovisko delegátů ke předneseným požadavkům bylo kladné, souhlasili s jejich realisací i s finanční pomocí.

Jednalo se i o silnici, hlavním tahu po Harrachově, která je v současné době vlivem rekonstrukce vodovodního potrubí ve velmi špatném, téměř havarijním stavu. Bylo dohodnuto, že OkV Semily zabezpečí a provede opravu silnice v roce 1978.

Z Harrachova odejelo vládní delegace i zástupci nadřízených úřadů do Špindlerova Mlýna, kde bylo podobné jednání s tamními zástupci MěNV, kde se zatím žádné větší akce nepodařilo zajistit.

Václava. 60 výročí VŘSR

Na rok 1977 připadlo již 60. výročí Velké říjnové socialistické revoluce. Její oslava se konala v Harrachově v sobotu 5. listopadu v zotavovně ROH Bílý Hořec, za přítomnosti 70 hostů.

Schůzi zahájil v 15.10 předseda MěV-KSČ soudruh Zdeněk Konvalinka s přivítáním přítomných, mezi kterými byli i budovatelé lyžařských můstků M10 a M20 i zástupci pobočky stavebnictví ČO (čističky odpadních vod) v Harrachově. Potom byla zahrána int a sovětská hymna.

Žáci zdejší školy zazpívali několik písniček a přednesli

básničky.

Slavnostní projev přednesla učitelka Jarmila Krejzarová. Ing. Šablatura přečetl závazek stavbařů bzyjařských můstků a předseda závodní rady n. p. Crystalex (sklárny) Ladislav Rydval závazek k 60. výročí VŘSR.

Následoval slib Jisker a Pionýrů. Jisker bylo 14 a Pionýrů 19, kteří obdrželi pionýrské šátky.

Potom vystoupil soubor „Špindleráčci", ze Špindlerova Mlýna. Bylo to 10 chlapců a 20 děvčat, žáků i žaček 9leté školy i gymnasia, s kytičkou písní, vyprávění a tanců. Jejich program trval jednu hodinu a velmi se líbil. Každé vystoupení bylo odměněno potleskem.

Slavnostní schůze skončila v 17 hodin.

Dne 7. listopadu bylo u místního kina slavnostní kladení kytic a věnců u hrobu neznámého sovětského letce. Přítomno bylo asi 100 osob. Na zahájení byla zahrána čsl a sovětská hymna.

Čestnou stráž u hrobu stáli pionýři, členové lidové milice, SNB a požárníků. Slavnostní projev přednesl předseda čs-sovětského přátelství Jaroslav Fišera.

Potom byly v místním kinu promítnuty krátké filmy.

úprava maloobchodních cen

Od soboty 23. 7. 1977 nebo od pondělí 25. 7. vstupují u nás v platnost některé maloobchodní ceny, některých skupin spotřebního zboží.

Snižují se maloobchodní ceny téměř poloviny textilních výrobků ze syntetických vláken v průměru o 28 procent, dále se snižují ceny obuvi z porometrických usní o 21 procent a někte-

rých výrobků dlouhodobé spotřeby, jako jsou chladničky o 16%, barevné televizory o 26% a elektrická akumulační kamna o 25%.

Naproti tomu se ke stejnému datu zvýší maloobchodní ceny vybraných výrobků z bavlny a vlny, s výjimkou dětského zboží a konfekčních oděvů jak pro děti, tak pro dospělé, o 34 procent.

Současně s účinností od soboty 23.7.1977 dochází ke zvýšení ceny kávy o 50%, čokolád, čokoládových cukrovinek v průměru o 33%. Maloobchodní ceny kakaového prášku a kakaa se nemění, protože jde o významnou složku dětské výživy.

Nový územní plán Harrachova

Protože starý územní plán Harrachova pro mnoho změn byl již překonán a svému účelu již nevyhovoval, objednal ONV-Semily u Stavoprojektu v Liberci územní plán Harrachova nový. Stavoprojekt tuto práci přijal a návrh nového plánu vypracoval.

Podle vyhlášky SUP (směrný územní plán) byl nový územní plán před svým projednáním veřejně vystaven za oknem v restauraci Horal, aby se s ním všichni občané seznámili a mohli ještě před projednáním předložit své připomínky. Některé z nich byly dány písemně na MěNV v Harrachově i na odbor výstavby ONV-Semily, i na ÚHA (útvar hlavního architekta).

Územní plán sídelního útvaru Harrachova byl dne 2. června 1977 projednán v rekreačním středisku Agrostroje v Harrachově.

Jednání byli přítomni:
Za KNV- Hradec Králové s. Procházka, tajemník pro Krkonoše. Za ONV- Semily jeho místopředseda Dr. Havlíček a za odbor výstavby a plánování Ing Krčmář. Za ÚHA pro Krkonoše Ing Kalašová a Ing Richter, vedoucí projektant SUP. Za Stavoprojekt - Liberec Ing. architekt Jiří Hubka a Ing Hrůšek. Za MěNV Harrachov

byli přítomni, předseda MěNV Václav Hladrava a stavební technik MěNV Ing Luděk Šablatura.

Pozváno bylo asi 130 osob, jednak našich občanů a zástupců podniků, orgánů a organisací.

Účelem celého jednání bylo projednání připomínek ke konceptu SUP, které mají být zaznamenány do čistopisu, který bude potom schválen ONV- Semily a po jejím schválení ještě radou KNV v Hradci Králové.

Potom teprve vstoupí SUP v platnost. Pokud by měl ještě potom někdo nějakou připomínku, musí požádat radu KNV- Hradec Králové o výjimku.

Nejvíce připomínek z řad občanů i zástupců podniku bylo k umazování stavbě vodní nádrže na řece Jizeře nad Vilémovem, pro potřeby pitné vody pro Prahu, zejména k hygienickému ochrannému pásmu této nádrže, které by mohlo ovlivnit rozvoj a život na novém Světě, při kterém by mohlo dojít k asanaci některých objektů. Další připomínky podávali hlavně místní občané, jichž se tyto záležitosti výstavby bezprostředně týkaly. Vědoucí činitelé zde přítomní na jednotlivé dotazy odpovídali.

Definitivní rozhodnutí o stavbě vodní nádrže má být do roku 1978.

Ve dnech 28-30. června 1977 uskutečnila se v Harrachově v tělovýchovném středisku ČSTV- v Rýžovišti XX. celostátní vědecká konference v oboru lékařství, které se zúčastnili mimo členy lékařské fakulty z Prahy, Brna, Hradce Králové, Olomouce, Plzně, Bratislavi, Martina

Vědecká konference v oboru lékařství

a Košic. Pořádalo ji Československé ústředí vysokoškoláků SSM, Fakultní organisace SSM na Lékařské fakultě UK v Hradci Králové a Celoústavní výbor SSM na Vojenském výzkumném a doškolovacím ústavu J.E. Purkyně v Hradci Králové ve spolupráci s vedením Lékařské fakulty UK a Vojenského lékařského výzkumného a doškolovacího ústavu J.E. Purkyně v Hradci Králové.

V čestném předsednictvu konference byli:
plk. doc. MUDr. J. Vaňásek, CSc., náčelník VLVDÚ JEP
prof. MUDr. P. Navrátil, CSc., děkan LF UK
Ing. Jaroslav Šamek, CSc., ČSUV SSM
Jaroslav Kábrt, předseda KV SSM
MUDr. L. Thiel, vedoucí zdrav. odboru KNV
V. Hadrava, předseda MěNV Harrachov
Ing. Vl. Štos, ředitel n.p. Jablonecké sklárny
Ing. Jiří Svoboda, ředitel Kr na Pu

Organisací již XX celostátní studentské vědecké konference v oboru lékařství byly Č. ústředím vysokoškoláků pověřeny organisace SSM Vojenského lékařského výzkumného a doškolovacího ústavu J.E. Purkyně, Krajský výbor SSM v Hradci Králové a LF UK v Hradci Králové.

Bylo vytvořeno pět sekcí a to: morfologická, biochemicko-fyziologicko-farmakologická, preklinická, klinická I, klinická II. Každá sekce měla vlastní šéfa až sedmičlennou porotu.

Na 27. červen 1977 byl stanoven příjezd a ubytování účastníků. Dne 28. června v 9 hod bylo slavnostní zahájení. Účastnící vědecké pracovníky a studenty přivítal tajemník konference MUDr. Jiří Bajgar CSc, plk. docent MUDr J. Vaňásek a profesor MUDr P. Navrátil, děkan lékařské fakulty university

Karlovi z Prahy.

Za MěNV v Harrachově, pozdravil a přivítal účastníky vědecké konference předseda Václav Hadrava. Kronikář MěNV Karel Martin je seznámil stručně s historií Harrachova.

V 10 hodin začalo jednání v sekcích. Konference se účastnilo 35 vědeckých pracovníků a 137 studentů, ze všech lékařských fakult našeho státu.

Jednání v odborných sekcích pokračovalo i 29.6. V 16:30h bylo závěrečné zasedání hlavní poroty a ve 20 hodin bylo vyhlášení výsledku konference. Potom byl společenský večer.

Dne 30. června 1977 v 9 hod. byl odjezd účastníků domu.

Občanské výbory

Po dohodě s ONV-Semily, byly v Harrachově v roce 1977 ustaveny dva občanské výbory. Jeden pro obvod Nový Svět a druhý pro obvod Harrachov.

Volba občanského výboru pro Nový Svět se konala dne 22. února v 19 hodin v hotelu Krakonoš, kde bylo přítomno 96 občanů. Volba občanského výboru pro Harrachov se konala v potravovně ROH Waršavjanka, kde bylo 47 občanů.

Oba občanské výbory mají po 9. členech. Předsedou pro Harrachov je Ing Kmoš, zaměstnanec Lenina závodu v Harrachově. Předsedkyní pro Nový Svět je Lisičanová Marie ze sklárny.

Občanské výbory budou pomáhat řešit úkoly v jednotlivých obvodech.

Činnost sklárny v r. 1977

V roce 1977, kromě toho, že závod úspěšně pokračoval ve výrobě exportních zakázek převážně do západních kapitalistických států, byla místní sklárna vyzvána, aby se

zúčastnila representace našeho sklářského průmyslu, na některých mezinárodních výstavách, jako Atlantic City v New Yorku v U.S.A. a dále výstavy skla v Paříži a výstavy uměleckého skla v Římě.

Dále se sklárna zúčastnila na několika tuzemských výstavách, jako na příklad „100 plynárenství" v Ústí n/Labem, výstavy Flora Olomouc, kde bylo speciálně předváděno sklo ve spojení s květinami.

Na všech těchto výstavách měla novověstská sklárna samostatné exposice. Její výrobky byly velmi kladně hodnoceny. Vystavovány byly jednak nápojové soupravy a dále kolekce dekorativního skla hutního i broušeného. Část věcí byla v barevném provedení a další část ze speciálního barnatého křišťálu.

Na některých těchto výstavách, byly i samostatné exposice jiných čsl skláren.

V posledním čtvrtletí 1977 byla novověstská sklárna vyzvána k celostátní soutěži o nejlepší sklářské výrobky. Pro tuto soutěž byla vyrobena speciální kolekce křišťálových předmětů, hutně zdobených vzduchovými spirálami v nožkách a to nápojové sklo, vázy, mísy, dózy a misy. Hodnotit se bude výtvarná úroveň návrhů, hutnické provedení, kvalita zpracování materiálů a užitkové a další použití výrobků. Soutěž bude vyhodnocena v prvním čtvrtletí roku 1978.

Návrhy všech vystavovaných i k této soutěži přihlášených výrobků zpracoval výtvarník závodu Milán Heteláks. Na jejich realisaci se zúčastnily nejlepší kolektivy hutního i rafinačního (brusírny) provozu závodu.

Další podstatné změny ve sklárně během roku nenastaly.

Mamutí můstky - výstavba

na mistrovství světa v lyžování pořádané v únoru 1970 ve Vysokých Tatrách, uskutečnila se schůzka zástupců lyžařských svazů socialistického tábora, na které se měli dohodnout, kde bude vybudován v pořadí šestý a poslední můstek pro lety na lyžích. To bylo z rozhodnutí FIS, které rozhodlo, že jeden se může postavit v některém socialistickém státě.

Na této schůzce bylo dohodnuto, že to bude v ČSR, vzhledem k tomu, že je uprostřed všech těchto států. Podle sdělení zástupce SSSR Andrejeva, místopředsedy FIS, že jsme i dobrými organisátory a bude záruka, že můstek bude vhodně umístěn.

Potom se uvažovalo, kde můstek bude postaven. První návrh byl pro Špindlerův Mlýn. Při jednání docházelo k různým názorům a přípravy pro výstavbu se protahovaly. Jedním z hlavních důvodů byl, že ve Špindlerově Mlýně nelze bez ničivého zásahu odlesnit tak velký prostor, potřebný pro výstavbu můstku.

Další návrh byl pro Harrachov, který má výhodnou polohu vzhledem k dopravním spojům a výborné povětrnostní podmínky. Navíc bylo požadováno, aby v Harrachově, nebo v jiném místě v Krkonoších byl vybudován můstek s normovým bodem 90 metrů.

Celé této situace se ujal vedoucí tajemník OV KSČ Semily soudruh Antonín Valenta, spolu s ONV Semily jeho předsedou Marešem a místopředsedou Dr Havlíčkem a MěNV v Harrachově.

Po projednání tohoto návrhu s Dr Miroslavem Hlaváčkem, předsedou ČOUV (česká organisace ústředního výboru) ČSTV bylo definitivně rozhodnuto, že stavba můstku pro

leby na lyžích a můstku K90 bude provedena v Harrachově.

Byl proveden výběr staveniště. Byly tři alternativy. Jedna z nich byla v Rokli u Žátiší, další na spodní části mnějšího skalnatého svahu a třetí na Čertově hoře. Definitivně bylo vybráno místo na severním svahu Čertovy hory.

Místo na Čertově hoře bylo povoleno z toho důvodu, že by oba tyto můstky byly součástí celého lyžařského areálu s dalšími třemi můstky, standartními běžeckými tratěmi a navrhovaným běžeckým stadionem. Také proto, že severní exposice je velmi výhodná pro kvalitní sněhové podmínky, které jsou důležité pro tyto velké můstky. Také okolnost, že je zde možnost výhodnějších přístupových poměrů a získávání energie různých druhů a použití odlehlovací techniky.

Hlavním úkolem bylo nyní získat generálního projektanta, generálního dodavatele a zajistit finanční krytí této výstavby. Velkým porozuměním všech orgánů města Harrachova, OV-KSČ a ONV-Semily se podařilo v poměrně krátké době tyto nejnutnější předpoklady zabezpečit.

Generálním projektantem se stal Stavoprojekt-Liberec, s vedoucím projektantem Ing Špiklou. Generálním dodavatelem stavby je meliorační družstvo pro okres Semily v Lomnici n/Popelkou. Vedoucí tohoto družstva Jaroslav Kouřnek, po dohodě s vedoucím tajemníkem OV-KSČ Ant. Valentou a zástupci ONV-Semily, zřídili v Harrachově středisko, jehož úkolem je řízení celé výstavby těchto můstků.

Tento kolektiv má tři pracovníky. Hlavním stavbyvedoucím je Karel Štantejský z Lomnice n/Popelkou. Stavbyvedoucím je Ing Luděk Šablatura, bývalý čsl. representant v lyžování, který byl pro tuto práci uvolněn z funkce stavebního technika ze služeb

MěNV v Harrachově. Úkoly hospodářky má na starosti paní Zdeňka Uhlíková z Harrachova.

Prvním úkolem společně s Oblastní správou tělovýchovného zařízení v Jilemnici bylo, získat další subdodavatele prací. S projektovou činností započaly ihned Stavoprojekt-Liberec. Pro provedení poměrně rozsáhlých terénních úprav byl získán podnik Ingstav n.p. Brno-závod 14, vodní dílo Dalešice. Pro dodávku konstrukce nájezdové věže na můstek pro lety na lyžích a konstrukce tribuny pro rozhodčí byl získán Favorit-Sport Prostějov. Pro montáž tohoto zařízení Ingstav OZ - Hradec Králové. Odvodnění celého prostoru provedlo meliorační družstvo pro okres Semily v Lomnici n/Popelkou.

Můstek pro lety na lyžích P90 a P120 byl umístěn na vrstevnicích 695 a 900 metrů nad mořem. Jeho celková délka je 509 metrů. Můstek P120 bude mít menší ocelovou konstrukci nájezdové věže vysokou 25 m, s kritickým bodem, to je možnost bezpečného dokoku 175 a můstek P90 má kritický bod 114 metrů. Můstek P90 bez konstrukce nájezdové věže je umístěn hlouběji v terénu. Oba můstky mají společný cca 200 m dlouhý dojezd.

V létě 1976 bylo započato s odlesňováním na Čertově hoře pro můstky na lety na lyžích. Vytěžené dřevo bylo z tohoto prostoru odvážено pásovými traktory k Pěšle čp 187 a odtud odvážено nákladními auty.

Celkem bylo odlesněno 12 ha lesní plochy. Vytěženo bylo 1.400 m³ většinou smrkového a z části bukového dřeva. Z jara 1977 jakmile zmizel sníh, bylo klestí v tomto prostoru spáleno. Brigádnický se těchto prací zúčastňovali členové

jiskry Harrachov, požárníci, učňové lesnického odborného učiliště v Harrachově, děti lyžařského tréninkového družstva mládeže, stálí rožínky školních dětí i někteří místní občané.

Dne 5. července 1977 bylo zahájeno Ingstavem Brno provádění zemních prací na odlemině ploše. Tento závod na jejich provedení nasadil špičkovou techniku a to jeden stroj Caterpillar o výkonu 475 HP a váze 60ti tun. Dále nakladač RH o výkonu lžíce 2½ m³, dvě vrtací soupravy Inger soll Rand a tři nakladací auta TATRA 148.

Provádění veškerých prací bylo stanoveno v denních i nočních směnách a pracl po sobotách a nedělích. Do 25. září 1977 bylo z hruba přemístěno z výkopu do násypu 65.000 m³ zeminy.

Vsádky strojů mají čtyřčlenné skupiny, které se střídají po šesti hodinách. Na odvrtání horniny, která je tvořena pro (šestí) žulou a svorem, bylo použito trhavin s průměrnou náloží při odstřelu 1.200 kg trhavin, což umožnilo odstřel 8.000 - 10.000 m³ zeminy.

Meliorační družstvo v Lomnici n/ Popelkou provedlo se svými pracovníky odvodnění na ploše pod násypem pomocí drenáží v délce 506 běžných metrů s vybudováním kontrolních šachet se zaústěním do hlavního svodného příkopu. Na drenáže bylo použito 12.500 kusů drenážních trubek světlosti 10 cm ve svazku pěti trubek. Na kontrolních šachet do svodného příkopu bylo použito betonových trubek průměru 30 cm. Odvodních drenáží je osm.

Investorem celé akce se stala Oblastní správa ČSTV v Jilemnici. Stavebním dozorem Investora byl pověřen Ing. Miloš Balabán.

Současně probíhá údržba přístupových cest Pilské a Janovy. Na tyto práce je určena pro roky 1977 a 1978 částka 2,600.000 Kčs. Obě cesty jsou rozšiřovány a zpevňovány hlušinou z Rudných

dolů v Harrachově a povrchovou úpravou, zakládáním trubních propustí a protlačovacími příkopy.

V roce 1978 bude vybudována nová přístupová cesta ze směru od Rýžoviště na nájezdovou věž můstku P70 u původních můstků a dále potom k tribuně rozhodčích obou velkých můstků. Tyto práce provádí meliorační družstvo v Lomnici n/Popelkou.

Financování celé stavby je zajištěno z prostředků ONV-Semily pro rozvoj Krkonoš.

Sportovní zprávy

Ve dnech 18-20 února konalo se v norském zimním středisku Vikersundu čtvrté mistrovství světa v letech na lyžích.

Společně se státním trenérem Jachymem Bulínem se jej zúčastnili i čtyři čsl. representanti a to: Škoda, Šanek, Pavců a odchovanec Harrachova 18tiletý František Novák.

František Novák startoval na letech na lyžích poprvé a hned velmi úspěšně. Na závody odjížděl se svým osobním rekordem 115 m. První den 18.2. skočil 123 m a byl celkově 12. Druhý den 19.2. skočil 143 m a potom dokonce 145 metrů a obsadil druhé místo. V neděli 20. února ve třetí den mistrovství světa šokoval všechny diváky i soupeře hned prvním skokem délkou 157 metrů. Tím utvořil rekord tohoto můstku a nejdelší skok, který kdy harrachovský skokan dokázal. Celkově se tehdy umístil na čtvrtém místě.

Nejlepší výkony závodníků z Harrachova:

1949	skočil Antonín Linemayer v Planici	94 metrů
1955	Hubert Rieger (čsl rekord)	111 -"-
1960	Zdeněk Hodejlek (tehdy svět. rekord	142 -"-
1977	František Novák ve Vikersundu	157 -"-

V Harrachově bylo v roce 1977 uspořádáno 11 vrcholných závodů.

Pohár Krkonoš Poláků.

Vzhledem k tomu, že na polské straně Krkonoš nebyly pro nedostatek sněhu příznivé podmínky pro skok na lyžích, uspořádali pořadatelé organizátoři jubilejní XXX ročník závodu o pohár Krkonoš dne 26. II. 1977 v Harrachově. Můstek P-54 upravili členové Jiskry Harrachov a startovali na něm i naši representanti. Ti obsadili také první místa.

1.	Balcar Jaroslav Dukla Liberec	64 a 63·5 m	238·6 bodů
2.	Felix Ivo -"-	64 a 63 m	237·4 -"-
3.	Novák Břetislav -"-	61·5 a 63·5 m	234·4 -"-

Vlnžiki na Kumlavě.

Dne 3. prosince 1977 v dopoledních hodinách koupalo se na Kumlavě pod vodopádem 14 mužů a 3 ženy z Pardubic, kteří přilákali asi 100 z řad našich občanů i návštěvníků Harrachova. Mezi koupajícími byl i přemožitel kanálu La Manche novák.

Pohár Harrach. sklárem

Dne 1. ledna 1977 konal se v Harrachově závod ve skoku na lyžích o pohár harrachovských sklářen. Protože velký můstek je již třetí rok přestavován, konaly se závody na středním můstku P54.

Dorostenci mladší: přihlášeno, startovalo 21. závodníků

1.	Špaček K	SVS Dukla Liberec	získal	201·7 bodů
2.	Plachá K	Sokol Studenec	-"-	187·8 -"-
2.	Paulíček K	-"-	-"-	181·4 -"-

na 12. místě se umístil Vlad Lukeš a na 14 místě Karel Fantský, oba z Jiskry Harrachov.

Muži: přihlášeno 26, startovalo 21 závodníků

1.	Novák Břetislav	Dukla Liberec (z Har.)	získal	258·5 bodů
2.	Felix Ivo	-"-	-"-	235·4 -"-

3. Novotný Fraut Dukla Liberec získal 233.60 bodů
na 5. místě se umístil Šablatura Luděk, Středisko vrcholového sportu Vrchlabí, 12. Hedal Vratislav, Dukla Liberec a na 20. místě Vaculík Fraut, všichni původně z Harrachova.

Bylo slunečno, bezvětří, teplota -8°C, sníh jemně zrnitý.

Další ročník tohoto závodu se měl uskutečnit 31. prosince 1977, ale pro nepříznivé povětrnostní podmínky (byl veliký vítr) musel být závod odvolán.

Již od roku 1975 je v Harrachově veřejná lyžařská škola, kterou vede paní Blanka Balabánová, absolventka tělovýchovné fakulty v Praze. V zimě 1975-76-77 měla stanoviště v Rýžovišti a v zimě 1977-78 je přemístila do Zákouti nad plovárnu v Harrachově. Je to zařízení Ústředního ústavu tělesné kultury v Praze. Paní Balabánová je jejich zaměstnancem na smlouvu jen v zimním období. Lyžařská škola v Harrachově.

Za čtyři hodiny výcviku za den se platí 35 Kč, za 6 dnů v týdnu celkem 160 Kčs.

Během sezony projde touto školou asi 300 dětí ve stáří od tří do 15ti let.

V Ragalově křídlu Jiřího novotného píší na straně 200 této kroniky v roce 1976. Překl Harrachova na Ragalu

Také v letošním roce, v létě 1977 dělal na něm Jiří Novotný další prokusné lety. Dne 29. června naučil si vynesl svoje křídlo na nejvyšší bod Čertova kopce vykácený pro stavbu mamutích můstků pro lety na lyžích. Účitud se snažil dvakrát vzlétnout. Oba pokusy se mu sice zdařily-

ale asi po 100 metrech nízkého letu přistál na stráni mezi chozím a pařezy, které tam po vykácení lesa ještě zbyly.

Další pokus letu opakoval z tohoto místa 26. srpna 1977 navečer po 19. hodině. Ihned po startu mu křídlo nabíralo výšku a on krásným a klidným letem přistál hladce na louce mezi budovou kina čp 230 a zdravotním střediskem čp 245. Jeho let pozorovalo mnoho místních občanů a vzbudilo mezi nimi velkou pozornost. Na místo přistání sběhlo se více diváků. Čekala tam na něho i manželka s jejich třiměsíčním synem Tomášem.

Podle výroku J. Novotného mohl letět mnohem dál, ale neměl potom již vhodné místo, kde by bezpečně přistál. Za letu bylo úplné bezvětří a klidno. Mezi diváky byl názor, že to byl historický přelet Harrachova.

Svůj let opakoval i o den později 27. srpna 1977 opět navečer. Tento let byl již méně úspěšný. Sice se dobře vznesl, ale byl nucen přistát za domem čp 225.

Aerovlky v Harrachově

Aero car club Svazarmu - Praha sdružující majitele těchto malých populárních historických vozidel z celé republiky, pořádal v sobotu 27. srpna 1977 již 13. ročník mototuristické soutěže pro majitele Aerovek nazvanou Aero Rallye.

Poprvé v její historii byla trasa umístěna do prostor Jizerských hor a západních Krkonoš. Na startu, který byl v Turnově se sešlo 31 vozidel, vyrobených v letech 1928-1929. Byly mezi nimi malé vozy přílibky, šestsedmadvacetdesátky, libry, třicítky i padesátky.

Turnova vedla trať přes Malou Skálu, Frýdštejn, Kopaninu, Horní Černou Studnici, Smržovku, Horní Maxov, Janov

nad Nisou, Bedřichov, Albrechtice, Desnou, Horní Polubný, Kořenov do cíle v Harrachově. Celá trasa soutěže byla dlouhá 81km. Cíl byl na autobusovém nádraží, kde byla po dojetí posledního vozu uspořádána jízda zručnosti, která se těšila velkému zájmu diváků, kterých se sešlo asi 1.000. Do cíle do Harrachova přijely všechny vozy včas. Počasí závodu přálo. Bylo klidno, slunečno, mrazivý.

Všichni závodníci i pořadatelé bydleli ve středisku ČSTV v Rýžovišti, kde bylo večer slavnostní vyhlášení výsledků. Vítězi soutěže do 750 cm se stali Fiser s Friedrichem na vinkáči 662, ve třídě do 2000 cm Drchota s Ing Jiránským na Aeru 30.

Závod kromě své sportovně technické hodnoty splnil i společensko výchovné poslání. Seznámil širokou veřejnost s prací českých dělníků a techniků před druhou světovou válkou, s historií našeho automobilismu a s prací nadšenců, kteří tyto staré vozy udržují a restaurují.

Účastníci soutěže byli téměř z celých Čech a Moravy.

Soutěž pomohl uskutečnit OOI (okresní dopravní inspektorát) ze Semil.

Hlavními organisátory v Harrachově byli místní občané Harrachova manželé Balabánovi, funkionáři Aero car clubu.

Lyžařský vlek v Rýžovišti

Protože původní lyžařský vlek v Rýžovišti na vrchol Čertova vrchu, postavený v roce 1962 měl časté poruchy a jeho kapacita necelých 250 osob, která za hodinu vyvezl, nestačila, došlo v roce 1977 k jeho demolici. na téže trase byl postaven nový lyžařský vlek typu Transporta - Chrudim LV 1000-2. Jeho kapacita je asi 530 osob za jednu hodinu je zvýšena tím, že jede jednak rychleji než původní a na trati má více ko-

kotev pro pasažéry.

První část vleku byla do Harrachova přivezena již v roce 1976 a další potom v roce 1977. Vlastní práce byly zahájeny v dubnu 1977. Po demolici původního vleku, byly dělány výkopy pro patky podpěr, betonáž patek, výkop pro ovládací kabel a potom montována technologie. Stavba byla prováděna pracovníky vleku pod hlavičkou Sportovních staveb Náchod. Průměrně zde bylo zaměstnáno asi 5 lidí. Stavbyvedoucím byl Ing Balabán.

Celá konstrukce vleku má 13 podpěr + vratnou a spodní poháněcí stanici. Veškerý materiál vleku a beton byl dopravován starým vlekem, před jeho rozmontováním.

Montáž vleku prováděl Oldřich Bakar, bývalý čsl. representant v lyžování, se svou partou ze Špindlerova Mlýna.

Pracovalo se od dubna, až do 20. 12. 1977. Vlek byl uveden do provozu 21. prosince 1977.

Celá akce není ještě dokončena. V roce 1978 bude vybudována u dolní nástupní stanice obslužná budova s ohřívárnou, pokladnou a občerstvením.

Po dokončení si vyžádá celá tato stavba nákladu 1,600.000 Kčs který uhradí ČSTV - Praha, která je jeho majitelem.

Soutěž požárních družstev

Dne 11. června 1977 uskutečnila se v Harrachově na fotbalovém hřišti pod Dianou soutěž požárních družstev, za účasti 9ti družstev mužů a 3. družstev žen. Soutěžily ženy z Harrachova, Rokytnice n/Jiz. a Vysokého n/Jizerou

Výsledky soutěže mužů:

1. Jablonec n/Jizerou získal 146 bodů
2. Rokytnice II. -"- -"- 150 -"-

3. Rokytnice n/Jizerou I. získal 172 bodů

na šestém místě skončilo družstvo Harrachova.

Výsledky soutěže žen:

1. Rokytnice n/Jizerou získaly 180 bodů
2. Harrachov -"- 238 -"-
3. Jablonec n/Jizerou -"- 239 -"-

Po skončení závodu byly uděleny ceny, které jednotlivým přeložil sám Krakonoš.

Sbor pro občanské záležitosti při MěNV v Harrachově měl v roce 1977 tuto činnost. Sbor pro občanské záležitosti

Dne 13. února 1977 se na MěNV konala svatba manželů Vlastimila a Věry Schwarzových, které se zúčastnilo 21 osob.

V březnu, červnu a říjnu bylo na MěNV vítání našich nových občánků. Bylo pozváno 40 dětí se svými rodiči. Dostavilo se jich 35. Na další vítání, pro zpestření celého aktu, byla zakoupena ozdobná dřevěná kolébka, kterou vyrobil zdejší občan Karel Zich.

Dne 24. června byly na MěNV slavnostně předány výuční listy a vysvědčení žákům LOU (lesnického odborného učiliště) kteří tuto školu vycházeli.

Během roku 1977 navštívili členové Sboru deset našich přestárlých občanů v jejich domovech, aby jim k jejich velkým životním jubileum pogratulovali a poděkovali jim za práci, kterou pro naši společnost vykonali. Všude byli velmi srdečně přijati. Každému dali dárkový balíček.

Dne 4. prosince 1977 uspořádal Sbor v galavaně Bílý Hořec Besedu s duchodci, které se zúčastnilo přes 60 osob. Sešlí-

tabu je předsedkyně sboru učitelka Jarmila Krejcarová a potom předseda MěNV Václav Hadrava. Kronikář MěNV Karel Martin vyprávěl účastníkům o počátcích turistického ruchu u nás, o dalším jeho rozvoji a o významných hostech, kteří Harrachov navštěvovali.

Všichni duchodci byli dobře pohoštěni. K tanci a poslechu hrála hudba pana Ulrycha z Jablonce v Jizerou.

Začátek byl v 15 hodin a kolem 18té hodiny se začali účastníci rozcházet. Většina z nich byla odvezena domu auty.

Turistický ruch

Sklářské muzeum v Harrachově navštívilo v roce 1977 celkem 38.225 osob. Z toho bylo 27.639 dospělých a 10.586 dětí, mezi které jsou započítány i studenti a učňové. Je to o 265 osob větší průměr měsíčně než v roce 1976.

Nejvíce návštěvníků bylo o letních prázdninách, kdy v srpnu jich bylo 6.500 osob. V únoru, únoru a červenci byl průměr 3.500 osob.

Nejvíce návštěvníků jsou hosté z NDR. Jinak lze říct, že tu jsou návštěvníci z celého světa.

Na hraničním přechodu Harrachov-Jakuč, překročilo státní hranici v roce 1977 v obou směrech 658.883 cestujících a projelo 129.545 dopravních prostředků.

U občanů z ČSSR bylo to zvýšení o 15% proti roku 1946. U občanů z kapitalistických států rovněž o 15% více než v roce 1946. U občanů ze socialistických států snížení oproti roku 1976 o 204.000 občanů.

Garáže OSS Semily

V roce 1977 byla dokončena výstavba garáží OSS (okresní správy silnic) Semily, nad bývalou celnicí, po levé straně silnice E 14, směrem ke státní hranici. Toto středisko pro údržbu silnice E 14 pro západní oblast Krkonoš, bylo zřízeno, aby mohlo operativněji zasaho-

vat v případě potřeby.

Už budovány byly garáže - hala 30×15 m pro umístění strojního parku a vedle chata, která slouží jako služebna - ubikována pro personál při zimní údržbě. V chatě jsou dvě lůžka, kuchyňský kout s teplou a studenou vodou a sociální zařízení. Chata je montovaná a dodal ji n.p. Dřevona - Bratislava. Stála 64 000 Kčs.

Garáže jsou oplocena a stěny vyplněny latěmi. Asi jedna třetina prostor garáží je použita k uskladnění provozního materiálu. V garáži je pro zimní údržbu silnic k dispozici: jeden žlekový nakladač na posyp, dva traktory s radlicí, jedna špička-pluh a jedna radlice připevněná na auto.

Se stavbou bylo započato na podzim 1975, kdy byl zaveden přívod vody a elektrické energie. V roce 1976 se dělaly základy pro garáže a chatu. na podzim 1976 byly přivezeny konstrukce na chatu a garáže, obě stavby smontovány a pokryty plechovou krytinou. V roce 1977 byly provedeny nátěry a ostatní dodělávky.

Garáže dodal ŽZD - Smržovka za 180 000 Kčs.

Stavební dozor měl ostmistr Richter, pro údržbu silnic v Hrabačově, který stavbu také projektoval.

Obě stavby byly vybudovány nákladem 580 000 Kčs.

ZDŠ - úpravy

V létě 1977 byla provedena v budově ZDŠ (základní devítileté školy) generální úprava ústředního topení. nový kotel byl přivezen 15. září ze železáren v Bohumíně a jeho instalaci dělal Armabeton - Praha. Byla dokončena polytechnická dílna a vkolaudovány obě nové učebny první a druhé třídy.

Celý suterén byl obložen keramikou. Podlaha přízemí tělocvičnou byla vyměněna, za parkety byla dána dlažba. Tyto práce dělal

Klavocentrál Praha, který v současné době buduje ústřední rekreační budovu SSM v Rýžovišti.

Kolaudace rodinných domků

V roce 1977 byly v Harrachově kolaudovány rodinné domky č 365 majitel Ing Hron z Hradu Králové, čp 380 Jan Šnejkal, čp 392 Ivan Hendrych, čp 395 Anna Nechanická, 396 Jan Čermák, čp 405 Josef Schovánek a čp 422 Adolf Šír.

Rekonstrukce byly provedeny na čp 42 majitel Milan Stříbrný, čp 322 Vlad. Bulušek, čp 88 Richard Mikšíček a čp 114 Petr Lenemayer.

Úprava kostela

V roce 1977 byla na kostele opravena místy altuňná omítka, celá střecha očištěna od mechu, natřena zbylá okna a pod věží dokončeno oplechování střechy.

Většina prací byla provedena brigádnicky zdarma, nejvíce prací udělal sám farář Josef Karel. Vzpomáhal i Josef Žamlar, který na faře v Harrachově bydlí. Zúčastnilo se jich i několik žen z Rokytnice.

Klempířské práce udělali klempíři-duchovní z Jablonce n/Jiz.

Pouze řemeslnické práce byly zaplaceny ze sbírek mezi občany.

V letech 1975-76 byla oprava kostela dotována částkou 25.000 Kčs z církevního fondu ONV-Semily. V roce 1977 finanční úhrada z tohoto fondu poskytnuta nebyla.

Hodiny na kostele opravili zaměstnanci sklárny Josef Šulka a Zdeněk Svoboda, členové komise MěNV pro výstavbu, protože MěNV nemohl na jejich opravu sehnat odbornou kapacitu. I tak hodiny v chodu nejsou, protože nejsou natahovány, nejsou strojové.

Drobné zprávy

V roce 1977 byla dokončena hrubá stavba rekreačního střediska Vodohospodářské stavby n.p. Ústí n/Labem čp.

Projekt vypracovala Marta Ližková z jejich projektového střediska. Rozpočet bez elektroinstalace byl 1,900.000 Kčs. Budova bude mít 60-80 lůžek.

Podle kritiky místních občanů se tato stavba jak umístěním tak i projektem do Harrachova vůbec nehodí. Lhy by se ukazují již nyní, když je stavba sotva před dokončením.

Dne 12.3.1977 přijel do Harrachova opět Krakonoš. Hezké slunečné počasí přilákalo k nám asi 8.000 diváků, kteří přijeli asi v 90ti autobusech a 1.000 autech. Ústavní byli diváci místní.

Dne 4.7.1977 nastoupil do služeb MěNV stavební technik Miloš Grünzweig *1946 za Ing Ludka Šablatura, který přešel na stavbu lyžařských můstků P90 a P120.

V roce 1977 bylo do matriky narozených zapsáno 24 dětí. Z toho bylo 9 děvčat a 15 chlapců. Svatby, narození, úmrtí

na MěNV bylo uzavřeno 11 sňatků, z toho 7 cizích a 4 místní dvojice.

Zemřelo 10. osob. Dne 5. října ve věku 82 roků, zemřel v nemocnici v Lomnici n/Popelkou náš občan Arnošt Hollman, který byl 11. října 1977 v Lomnici zpopelněn. Hollman byl velmi dobrým a svědomitým pracovníkem sklárny, kde pracoval nepřetržitě padesát let a ještě jako důchodce podle potřeby vypomáhal. Arnošt Hollman byl posledním občanem Harrachova, který se jako voják zúčastnil první světové války.

1978

Přehled počasí:

Začátkem ledna bylo asi 50 cm sněhu a mírně mrzlo, koncem měsíce bylo již asi 90 cm sněhu. To byl nejvyšší stav letošní zimy. V únoru mrzlo, kdy kolem 20.II. byly mrazy -15 až -21°C. Potom nastala obleva a mírná zima byla po celý březen. První špačci se u nás objevili již 29. března. Slunečných dnů za celou zimu bylo velmi málo.

Již koncem března bylo slunečno, teplo a silně tálo. Sníh se ztrácel a 10 dubna bylo bez sněhu. Dne 11.III 78 byla první bouřka a padaly kroupy. 24.IV. jsem uhrabával zahradu. V květnu bylo většinou zataženo a občas pršelo. Koncem měsíce se oteplilo a v první polovině června bylo až vedro. To byly také nejteplejší dny celého roku. Potom se ochladilo a pršelo téměř po celý červenec. Největší srážky byly do 10. srpna, hlavně v povodí Jizery. V Železném Brodě naměřili 10. srpna 1978 v pět hodin ráno stoletou vodu. Zatím co v roce 1888 tam řeka dosáhla 523 cm, 10.8.78 to bylo 534 cm. Povodňová vlna se pak valila dál a na Malé Skále strhla železnou lávku.

Lijáky a silný nárazový vítr způsobily značné škody na obilí. Vyvrácené stromy zatarasily některé silnice a také železniční trať mezi Jabloncem n/N a Libercem. V Harrachově velká voda podemlela Hábův most u čp. 55, který se dne 10.8.78 v noci zřítil po levé straně do řečiště.

V říjnu bylo první týden hezký, teplo i slunečno.

Dne 21.X. proletoval u nás první sníh, který se ihned ztratil. Celý listopad bylo chladno, většinou zataženo. Začátkem prosince byly mrazy kolem -17°C a napadlo asi 10-15 cm sněhu, který zůstal již ležet.

Na Vánoce bylo klidno do 25.XII., dne 26.XII začalo pršet, tlakoměr klesl 31.XII na 735 stupňů. Tak nízko co ho mám nikdy nebyl. Pršelo téměř nepřetržitě až do 31.XII do 17ti hodin. Za poledne bylo +6°C po 18 hodině se rychle ochlazovalo. V 21 hodin ukazoval teploměr -8°C, a ráno 1. ledna 1979 bylo již -22° celsia.

Celkově lze hodnotit rok 1978 jako velmi nepříznivý, deštivý a chladný. Špatně se sušila sena, a žních bylo obilí po deštích většinou polehlé a i sklizeň pro stálé deště se opakovala. Také brambory a řepa se sklízely většinou za špatného počasí. Ukopaniny by bez brigádnické pomoci dělníků ze závodů, vojáků, studentů a školní mládeže, by se sotva sklidily.

Učňové zdejší lesnické mechanizační školy a starší žáci devítileté školy, pomáhali při sběru brambor ve Výsokém 7 již.

Na zahrádce tak špatnou úrodu jsem dosud neměl.

Připojuji klimatologickou zprávu za rok 1978 - stanice Harrachov, jak ji pro kroniku vypracoval její vedoucí Ant. Vaněk.

Rok 1978 byl na srážky velmi bohatý. Během roku bylo 207 dnů, kdy spadly měřitelné srážky, jak vodní, tak i sněhové.

Nejvíce vodní srážky spadly dne 8. srpna, kdy za 24 hodin spadlo 130,8 mm což znamená 130,8 litrů na 1 m². Za dobu mého 30tiletého pozorování tolik vody nikdy nespadlo.

Souvislá sněhová pokrývka ležela 129 dnů. Nejvíce sněhu za den napadlo 25.I. a to 30 cm. Nejvyšší výška sněhové pokrývky činila 94 cm a to ve dnech 30.I. až 1.2.1978.

V roce 1978 ležel sníh od 1.I. do 30.IV a pak ve dnech 14. a 15.4, dále pak 11.V až 13.V.78. Sníh padal 81 dnů. První sníh napadl 26.XI. Za rok 1978 spadlo 257 cm sněhu.

Celkové srážky za rok činily 1.575,1 mm, což je nadprůměr dlouhodobého pozorování.

Nejvyšší teplota byla 28.7 + 25,5 stupňů, nejnižší 7.XII – 17.4 stupň. Sluneční svit byl zaznamenán ve 1914 dnech. Celkem bylo 32 bouřek.

První čsl. občan ve vesmíru

Dne 2. března 1978 v 16 hodin 28 minut středoevropského času, byla v Sovětském svazu vypuštěna kosmická loď Sojuz 28. Loď, která byla uvedena na oběžnou dráhu kolem Země, řídí mezinárodní posádka - velitel lodi, letec kosmonaut Alexej Gubarev a kosmonaut výzkumník, občan ČSSR Vladimír Remek.

Kosmonauti obletěli zemi 124 krát a dne 10. března 1978 ve 14 hodin 44 minuty 40 sekund SEČ přistáli na zamrzlé rovině v Kazachstánu.

Kapitán Vladimír Remek se narodil 26. září 1948 v Českých Budějovicích. Je příslušníkem Československé lidové armády, stíhacím pilotem, svobodný.

Start sledovala i čsl. delegace vedená členem ÚV-KSČ J. Lenártem. Start kosmonautů vysílala i čsl. televize a sledovalo jej mnoho našich občanů. V jejích dalších letech vysílaly všechny naše sdělovací prostředky.

30. výročí 25. února 1948.

V sobotu dne 25. února 1978 v 15 hodin se konala v Bílém Hořci oslava 30. výročí Vítězného února.

Zahájil ji a přítomné účastníky přivítal předseda místní organizace KSČ soudruh Konvalinka Zdeněk starší.

Slavnostní projev o významu pracujícího lidu v ČSSR pronesl přímý účastník zjezdu závodních rad v roce 1948 předválečný

člen ÚSČ Jan Čížovský. O tom, jak únorové dny probíhaly v Harrachově, seznámil přítomné občany bývalý politický vězeň Bohumil Žantovský.

Následoval slib pionýrů a předání šátků. Program doplnily školní děti recitací básniček a zazpíváním několika písní.

Přítomno bylo 80 lidí. Slavnostní shromáždění bylo zakončeno Internacionálou.

Činnost NS (novosvětské sklárny) byla v roce 1978 celkem velmi úspěšná, přestože pracovní úkoly byly proti předchozímu roku opět zvýšeny. Závod plán splnil a se všemi zvýšenými úkoly se vyrovnal i když za velkého vypětí všech pracovníků. Činnost sklárny v roce 1978

Bylo to jak v průběhu roku, kdy byla odpracována i řada volných sobot, tak hlavně v posledních dvou měsících, kdy se pracovalo každou sobotu. Na všech odděleních závodu se toto úsilí projevovalo. Všichni příslušníci vedení závodu i technicko-administrativního aparátu pomáhali o sobotách a kdykoliv bylo na některém z výrobních úseků potřeba i ve své normální pracovní době. Svoji práci museli vykonávat bylo-li potřeba i ve svém pracovním volnu.

Hlavně bylo nutno uspokojit a splnit zahraniční zakázky, které vyčerpávají podstatnou část výroby. Na jejím úspěšném plnění má mimořádný zájem celá naše společnost.

Tak jako v minulých létech, převážná část výroby 98% je určena pro zahraniční západní trh za tvrdé valuty do kapitalistických států, především do USA. V tomto směru nemá NS sklárna v šíl konkurenci, protože v dalších sklárnách se toto procento pohybuje většinou hluboko pod 50% někdy jen 30%.

Hlavní pozornost na této dobré konjunktuře NS má navrhář

sklárny Milan Metelák, jehož jméno a umění je mezi západními zahraničními odběrateli vysoce ceněno a uznáváno.

Jméno Meteláků má ve sklářství dlouholetou tradici. Otec Milana Metelák, Alois Metelák, byl zakladatelem a dlouholetým ředitelem sklářské školy v Železném Brodě, sklářským odborníkem v celém sklářském světě uznávaným.

Práci NS sklárny i její pomoc ostatním závodům velmi kladně hodnotilo i Sborové ředitelství Crystalex v Novém Boru, kam všechny sklárny mimo Slovensko prodají.

Novosvětská sklárna se účastnila v roce 1978 celé řady zahraničních veletrhů a výstav, i některých výstav tuzemských. V roce 1978 byla v Jablonci n/Nisou v muzeu skla a bižuterie uspořádána výstava representativních ukázek čsl exportu. Závod se také účastnil celostátní soutěže o nejlepší výrobek roku. Na všech těchto výstavách i soutěžích byly výrobky NS sklárny vysoce oceňovány a umísťovaly se na čelných místech.

Zájem zahraničních zákazníků o výrobky NS sklárny je tak veliký, že ani při plnění výrobního plánu není možno uspokojit plně jejich poptávku po některých druzích zdejších výrobků. Proto přistoupilo vedení Sborového podniku k tomu, naučit alespoň některé z našich technik, sklářů v jiných sklářských podnicích, na příklad z n.p. Moravské sklárny. V minulém roce, byly celé jejich pracovní kolektivy zaučovány ve zdejší sklárně a částečně jezdili někteří naši pracovníci včetně ředitele sklárny Jana Staroňho, dohlédnout na jejich práci a poradit jim přímo v jejich mateřském závodě na Moravě.

V současné době má novosvětská sklárna nedostatek pracovních sil na všech provozech.

Vodovod v Harrachově byl postaven v roce 1936. Pro nevyhovující profil a stáří potrubí, bylo nutno potrubí po ulici Harrachově vyměnit. S jeho výměnou budovala se po ulici obu také nová kanalizace. Její výstavbu popisuji již ve zprávách r. 1976 na stránkách 194-196 této kroniky. Vodovod - výměna potrubí

Projekt nového vodovodu vypracoval Ing Forejtek z KRIS (krajského rozvojového investičního střediska) Pardubice. V letech 1976-1978 byl pokládán hlavní vodovodní řád. Bylo položeno asi 1.800 m trubek z PVC profilu 200 mm asi 8 mm silných. Je to novinka vyzkoušená v laboratořích a má být nezničitelná. Tyto PVC trubky vyrábí Plastika-Nitra. K nám byly dováženy ze Slovenska drahou a do Harrachova potom auty. Potrubí je dimenzováno na 10 atmosfer - vydrží až 25 atmosfer.

Práce byly konány za plného provozu silnice. Potíže byly s terénem, který byl těžký a rozbahněný. V roce 1978 se pracovalo na dokončovacích pracích, s propojením vodovodu na novou úpravnu vody. Potom bude pokračováno s propojením na Rýžoviště.

V roce 1978 přenášná kapacita podniku byla využita při stavbě inženýrských sítí pro výstavbu 140 bytových jednotek v Nového Světě (nad benzinovou čerpací stanicí), kde se pracovalo od jara do podzimu 1978. Provádělo se tam dvojitá kanalizace z PVC pro dešťovou vodu 400 mm a splaškovou 300 mm a hlavní vodovodní řád z PVC profilu 160 mm. Hodnota akce u bytovek je asi 1,800.000 Kčs.

Práce provádělo Vodohospodářské stavby - Liberec, středisko Jilemnice. Financovalo je Východočeské vodovody a kanalizace Hradec Králové, které byly i investorem. Stálo asi 2½ mil Kčs.

Stavební dozor měl Jaroslav Poledník jako zástupce investora. Vedoucím byl Jaroslav Martinec z Poniklé v Jizerce.

na stavbě byli zaměstnáni dělníci převážně z Jilemnice a blízkého okolí. Dojížděli vlastním podnikovým autobusem denně domů. Pracovalo zde průměrně asi 10 lidí za pomoci mechanizace (bagry, lžíce a nákladních aut).

Úprava silnice

V létech 1974-76 se v obci budovala kanalizace a v létech 1976-1978 byl pokládán nový hlavní vodovodní řád. Výše zemní práce na mnoha místech přerušily i silnici, její hlavní tah po Harrachově, takže byla ve velmi špatném stavu. na jejím tělese bylo mnoho děr a rygolů, kde za špatného počasí bylo plno bláta a za sucha, za jedoucími auty celé mraky prachu.

na tento stav stěžovali si místní občané bydlící v sousedství silnice, na MěNV a kritizovali ho i na veřejných schůzích za přítomnosti zástupců OV- Semily.

I přes mnohá jednání, stížnosti a urgence MěNV v Harrachově u okresních orgánů jak ONV, tak OSP (okresní správy silnic) nedocházelo k nápravě.

Dne 26. srpna 1978 přijel do Harrachova na návštěvu vedoucí tajemník KV- KSČ z Hradce Králové soudruh Pešař, s delegací NDR (německé demokratické republiky) z Magdeburku. Po Harrachově je provázel i předseda MěNV Václav Hadrava, který využil této příležitosti a požádal soudruha Pešaře o pomoc.

Soudruh Pešař projednal tuto záležitost s ředitelem KSS (krajské správy silnic) v Hradci Králové. Úpravou bylo velmi brzy započato. Během týdne byly dokončeny práce na úpravě povrchu a v dalším týdnu byla celá akce započata.

Silniční správa Trutnov provedla kompletní koberec silnice od Rýžoviště, až k hotelu Krakonoš, vlastními mechanizačními prostředky. Byly to dva válce a jeden distributor. Asfaltová drť byla přivážena až od Žacléře a vozilo ji 35 nákladních aut. Tato práce trvala 14 dnů, byla provedena velmi dobře a stížnosti občanů odpadly.

Současně udělali asfaltový povrch na běžecké dráze pro běh na kolečkových lyžích v Novém Světě v lese za domy čp. 58 a čp 59

Nová prodejna potravin

Nad domem čp 29. v Novém Světě, začal budovat v roce 1978 podnik Potraviny - Trutnov novou prodejnu, protože dosavadní prodejna v čp je malá a pro nově v blízkosti budované sídliště naprosto nevyhovující.

Dodavatelem je OSP (okresní stavební podnik) Svitavy. Do konce roku byla postavena hrubá stavba a bude dokončena v létě 1979. Bude to samoobslužná prodejna potravin se 120 m² prodejní plochy, vybudovaná nákladem 1,600.000 Kčs.

Rodinné domky.

V roce 1978 byly v Harrachově zkolaudovány a dány do užívání tyto rodinné domky: čp 396 Čermák Jan, čp 403 Kopáč Jaroslav a čp 418 Ing Kučera František.

Pro příslušníky SNB a jejich rodiny se v Harrachově staví 4 typy montovaných rodinných domků. Jsou to typy Okály, kde základy s podsklepením si musí vybudovat stavebník sám, na které se potom postaví montovaná stavba. Hotové jsou čp 446 a 447.

Mimo těchto Okálů dodávají Dřevařské závody Praha, závod 02 druh rodinných domků, které již v roce 1978 postavili: čp 409 Konvalinka Zdeněk starší, 410 Konvalinka Zdeněk mladší, čp 428 Šišera Jaroslav, 429 Ing Erben, čp 430 Lukeš Pavel, čp 431 Veselý Karel, čp 432 Veselý Vlastislav, čp 433 Slavík Wolfgang, čp 434 Motyčka

Ivan, čp 435 Vacek Jan, 436 Novotný Josef, 437 Procházka Václav, čp 438 Janda Karel a čp 439 Matoušek Karel.

Všechny tyto domky dodávají dřevařské závody Praha.

Hábův most - přestavba.

V první polovině srpna 1978 bylo velmi deštivé počasí, které vyvrcholilo ve dnech 7. a 8 srpna a rozvodnilo všechny místní toky.

Voda na Milnici podemlela levou podpěrnou zeď Hábova mostu u čp 55, která se v noci zřítila a most se na této straně propadnul.

Okresní správa silnic ONV-Semily ještě téhož roku most nový. Byly postaveny obě nové postranní zdi. Nosná konstrukce je betonová a byla rozšířena na 6 metrů.

Původní most byl široký 4 metry, měl dvě železné traversy a na nich položeny dřevěné klády.

Nový most byl vybudován nákladem 1,000.000 Kčs a zaplacen z rozpočtu ONV-Semily.

Nová střecha na škole.

V roce 1978 v září až listopadu byla dána na budovu základní sedmileté školy v novém Světě nová plechová střecha, protože původní břidlicová byla již ve špatném stavu a do budovy na mnoha místech zatékalo.

Uplechování zinkovým plechem provedl Armabeton - Praha svými zaměstnanci nákladem 90.000 Kčs. Trubkové lešení kolem budovy postavil IPS - Praha (inženýrsko - průmyslové stavby), který má v Harrachově rekreační středisko. Za půjčení nic nežádali, pouze za postavení a odvoz zaplatil MěNV IPSu 30.000 Kčs.

Práce byly dokončeny za velmi ztížených a nepříznivých povětrnostních podmínek.

V roce 1978 dokončil ČSD NV v Harrachově v prostoru pod domem čp 153 výstavbu nových veřejných záchodů. Byly postaveny v akci „Z" nákladem 130.000 Kčs, v hodnotě díla 235 000 Kčs. WC u Horalu

Nové WC slouží pro muže a ženy s celoročním provozem s dostatečnou kapacitou. Vytápěny jsou akumulačními kamny a odpad ústí do místní kanalizace.

Projekt vypracoval Ing Stěnský z ÚSM (ústředí svazu mládeže) z Prahy.

Se stavbou bylo započato v červenci 1977. Do konce roku byla hrubá stavba dokončena, která se zazimovala a v roce 1978 byla dostavěna.

Na pile Janov byla postavena opěrná zeď v Mumlavě u nové haly, v délce 70 metrů a výši 2-3 metry. Stavbu prováděl Stavební závod Kostinné. Stavební kámen (žula) byl dovážen z lomů z Rochlice u Liberce. Spotřebovalo se ho cca 70 m³. Náklad na stavbu byl 199.935 Kčs + 8.966 Kčs stál projekt. Činnost lesního závodu v r. 1978

Bylo postaveno několik nových mostů:
Asi 80 metrů pod mostem přes Luboňkou bystřinu byl v roce 1978 postaven nový most přes Mumlavu podél mumlavské silnice. Most je 12 m dlouhý, 4 m. široký a 3·5 m vysoký.

Přes Vosuckou stoupu byl postaven Vosucký most, který je 4 m. dlouhý, 4 m. široký a 2 m vysoký.

Přes Velkou Mumlavu v místech, kde se říká Krakonošova snídaně je nový most 15 m. dlouhý, 4 m široký a 1·20 vysoký.

Tyto mosty byly rozestavěny již v roce 1977 a v roce 1978 byly dokončeny. Přitom byly postaveny opěrné zdi v délce 150 m,

které byly placeny Ihrazením bystřin V roce 1977 byl náklad na Kunlavskou cestu s mosty 282.759 Kčs a v roce 1978 585.009 Kčs.

Kunlavská cesta byla v roce 1978 penetrována od Lubošského mostu, až nad garáže, kde na ni ústí cesta od Vosecké brudy, částkou 245.432 Kčs. Úl roku 1974, kdy se o penetraci začalo, bylo pokryto tímto asfaltovým povrchem od budovy lesního závodu, až nad garáže 7.5km této cesty.

Kamenická cesta: Starý most přes Kamenici, který stavěli vojáci v roce 1962 byl stržen a postaven nový stavebním závodem Hostinné nákladem 132.000 Kčs. Most je 13m dlouhý 4m široký 4.20m vysoký. Úpěrné zdi mostu byly stavěny z kamene dovezeného z Rokliec u Liberce. Kámíky jsou z prefabrikátu v jednotlivých kusech. Nakládání a skládání na místo provádělý autojeřáby.

Kladová cesta: Od Žátiší ke Kladové cestě byly postaveny opěrné zdi v delce 70 metrů a u Žátiší přes Lejský potok nový most. Celou akci dělalo a hradilo Ihrazení bystřin.

Budova LZ: Vrelé budově lesního závodu nad autoparkovištěm byla instalována akumulační kamna v počtu 24 kusů, nákladem 270.000 s patřičnou instalací. Toto zařízení přispělo značně k ozdravění prostředí.

Zpřístupňování porostů: Protože západní část Krkonoš je komunikačně značně nepřístupná, byla vyprojektována

cesta od nové celnice na hraničním přechodu pod Vosecku boudu, v délce 12 km. Nese název Při kopce, protože vede přes Bílý vrch, Jakšín a Kamenec. Na Bílém vrchu vede asi 50 m za Alfrédkou, 150 m pod Muldenkou, přes Jakšín a Kamenec, kde vystupuje asi 120 m nad boudu u Lacu a dále až k cestě pod Vosecku boudu, kde zatím končí. Potom dolů k Kamenci je dosti prudký svah bude tam vybudováno několik serpentin. Celý úsek od celnice, až k cestě pod Vosecku boudu je vybudován jen v hrubé stavbě.

Cestu buduje Stavební závod Hradec Králové novým strojem americké výroby značky TEREX, který má radlici širokou 4 m. V roce 1977 bylo vyčerpáno na stavbu 700.000 Kčs a v roce 1978, 221.365 Kčs. Zbývá dokončit asi 5 km.

Povodeň: V srpnu 1978 mimořádnými přívalovými a vydatnými dešti, utrpěly lesní cesty, skládky dříví a břehy bystřin a potoků. V rámci celého závodu byla vyčíslena škoda 1,707.000 Kčs a z toho v novoměstském polesí 1,270.000 Kčs, které bylo nejvíce postiženo. Nejvíce utrpěla Hraniční cesta, most přes Kamenici na Harrachově cestě byl podemlet a některé cesty úplně vyplaveny.

Mechanizace: Nejvyšší stupeň mechanizace v posledních letech doznalo nakládání kulatiny na auta, tak zvanou hydraulickou rukou. Řidič sedí na vyvýšeném sedátku a pákami reguluje nakládač, který čelistmi uchopí kládu, zvedne a naloží. Lesní závod má v současné době k dispozici 5 vozů vybavených touto nakládací rukou, což

představuje zajištění naložení přes 40.000 m³.

Odlesnění: Pro výstavbu mamutích lyžařských můstků, došlo k odlesnění severního svahu hory Čertáku na ploše cca 11.77 ha. V rozsáhlé době představuje plocha odlesnění pro lyžařské účely již výměru již přes 100 ha v rámci celého závodu.

Tuto zprávu pro obecní kroniku vypracoval technický úředník lesního závodu Oldřich Janoušek.

Činnost Geodezie v Harrachově.

Z rozhodnutí krajské geodetické a kartografické správy v Pardubicích, byl Harrachov přednostně vybrán k provedení technicko-hospodářské mapy v měřítku 1-2.000. Rozhodnutí bylo ovlivněno odbory výstavby KNV v Hradci Králové a ONV-Semily.

V celém katastru území Harrachova bylo provedeno místní šetření vlastnických a užívacích hranic. Práce provedl technik Josef Habáska a komise MěNV v Harrachově ve složení tajemník MěNV Otto Schwarz a kronikář Karel Martin. Tyto práce byly v Harrachově zahájeny 25. června 1977.

V další etapě mapovacích prací bylo provedeno zhuštění triangulační sítě a zaměřena polygonová síť. Tyto práce provedl Ing Ivan Váša a technička Jaroslava Eliášová do konce roku 1977.

V roce 1978 byly práce zahájeny 5. května a celé katastrální území Harrachova bylo zaměřeno přesnou kolární metodou za pomoci elektronického dálkoměru AGA (švédské výroby). Kolektiv pracovníků byl rozšířen o technika Jiřího Bendu.

Práce v terénu byly skončeny 15. srpna 1978. Výsledky byly předány ke strojovému zpracování. Harrachov obdržíš novou

mapovou evidenci nemovitostí, kde všechny lomové body všech hranic, včetně všech situačních bodů jsou evidovány v souřadném systému JTSK (jednotná trigonometrická síť Křovákova). Ing Křovák tento systém vypočítal a zavedl.

Dne 28. června 1977 z rozhodnutí VČ-KNV v Hradci Králové byla zřízena funkce odpovědného Geodeta pro oblast Krkonoš. Touto funkcí byl pověřen Ing Ivan Vášа z Geodezie n. p. Pardubice. Tato funkce zavazuje Ing Vášu pro všechny organizace pracující na přípravě a realizaci plánovaných výstaveb velké oblasti Krkonoš (35 obcí) zajišťovat geodetické práce. V případě velkého objemu těchto prací, zadává je i národnímu podniku Geodezie-Pardubice.

Zřízení této služby mělo velký význam i pro urychlený rozvoj Harrachova. Odpovědný geodet zaměřil podklady pro silniční obchvat Harrachova a parkoviště u rudných dolů, podklad pro bytovou zonu, zonu rekreace, městské i prasantní centrum, průmyslovou a hospodářskou zonu a celkový generel plynofikace a elektrofikace Harrachova. Vytyčil i vysokotlaký plynovod z Kundratic u Jilemnice do Harrachova.

Pro výstavbu sportovního areálu odevzdal potřebné podklady již v červnu 1978. Tyto práce vykonal Ing Vášа spolu s kolektivem techniků již v předu uvedeným. Byli to Jaroslava Eliášová, Josef Halaučka a Jiří Benda.

Stavbyvedoucím lyžařských můstků P90a P120 Ing Šablaturou, byla tato geodetická skupina požádána o kontrolní měření na započatých zemních pracech výstavby obou můstků.

Byly zjištěny hrubé chyby v projektu na základě chybného mapového podkladu. Úkolem všech pracovníků byly chyby zjištěny a odstraněny a při stálé geodetické kontrole výstavby, práce na stavbě úspěšně pokračovaly.

V mezích normy byly v roce 1978 předány patky pro nájezdovou věž P-120. Tato činnost, která ušetřila společnosti značné finanční výdaje, bude v Harrachově i na dalších stavbách v Krkonoších pokračovat.

Velmi dobrá byla spolupráce této skupiny geodetů s MěNV v Harrachově v čele s předsedou Václavem Hadravou. MěNV v Harrachově jim obstaral slušné bydlení v budově devítileté školy. Oni potom pomáhali MěNV při realizaci nutných malých mapových podkladů pro výstavbu v akci „Z" a nutných geometrických plánů.

Při ponorných pracech - figurantů po celou dobu jejich práce v Harrachově pomáhali v době prázdnin studenti, většinou příští geodeti. V době mimo prázdniny František Schejbal ze Stéblové u Pardubic, který s námi dojížděl a místní občan Karel Martin, kronikář Harrachova, oba již důchodci. Zapisovatelkou dělala paní Vášová, matka Ing Váši.

Tato zpráva pro obecní kroniku byla vypracována za odborné spolupráce Ing Ivana Váši s kronikářem.

Turistický ruch

Turistický ruch byl u nás v roce 1978 značný. Jako každoročně přijížděli o svátcích, dovolených a prázdninách převážně občané německé národnosti z NDR. V obchodech skupovali zboží všeho druhu a v potravinářských prodejnách hlavně jižní ovoce, které se u nich téměř neprodává. Poldků jezdilo již málo.

Na hraničním přechodu Harrachov - Jakuszyce byl tento provoz:

Do Polska překročilo státní hranici našich občanů 51.582

z Polska k nám se vrátilo -"- -"- 51.058

Ze socialistických států k nám přijelo cizích příslušn. 302.499

a vystoupilo: 299.143

Z kapitalistických států k nám přijelo 6.918

a z ČSSR vystoupilo cizích příslušníků 6.589

Naši občané vyjeli z ČSSR na 12.814 vozidlech

a vrátili se domů na 11.760 -"-

Příslušníci socialistických států přijeli na 57.148 vozidlech

a překročili státní hranici do Polska na 66.322 -"-

Z kapitalistických států k nám přijelo 2.478 vozů

a z ČSSR vystoupilo 2.198 -"-

Z významných osob překročili státní hranici v Harrachově president Rady pro celní spolupráci Angličan Bradford a šéf francouzské celní správy Ezahard.

Číslo vstupu i výstupu osob ze socialistických států hlavně NDR zkresluje skutečnost, že za svého pobytu u nás přejíždějí státní hranici z ČSSR do Polska a zpět i několikrát, hlavně za nákupy, někdy třeba jenom za ovocem, protože mají přechod volný a neomezený. Smějí překračovat hranici jenom na občanský průkaz.

Počet polských pracovníků v ČSSR, hlavně žen byl v roce 1978 značně omezen, protože jim pracovní smlouvy u nás skončily a jsou zaměstnány doma.

Sklářské muzeum v Harrachově navštívilo v roce 1978 40.737 osob, z toho 11.065 dětí. Je to průměrně měsíčně o 219 osob více, než v roce 1977.

248

Sportovní zprávy

Ve dnech 25-26. února 1978 byly v Harrachově uspořádany přebory ČSR v jízdě na lyžích v dorostu.

Přeborníkem ČSSR ve skoku na můstku PSS se stal:

v mladším dorostu Kontur z Trenštátu

ve starším dorostu Kumpšt Miroslav z Liberce

Přeborníkem ČSSR v závodě sdruženém se stal:

v mladším dorostu Houška Oleg z Vrchlábí

ve starším dorostu Kumpšt Miroslav z Liberce

Přebor žákovských družstev se konal ve dnech 13-19. března 1978. Přeborníky ČSR v žácích mladších se umístili:

1. Jiskra Harrachov I - Ploc, Tkačík, Mrklas
2. VŠ - St. Liberec
3. Jiskra Harrachov II - Faský, Slavík Stan, Slavík Josef

Přeborníky ČSR v žácích starších se umístili:

1. Seba Šanvald
3. Jiskra Harrachov I. Ploc, Denke, Mach.

Závod veteránů byl v Harrachově dne 25. března 1978 uspořádán již po třetí. Zúčastnili se ho téměř všichni bývalí čsl reprezentanti.

Ve skoku 30-40 roku byli 1+2 Hubač a Raška

v kategorii 40-50 roků 1. Jebavý 2. Kubica z Har. 3. Stuchlík ze Semil

-"- 50-60 -"- 1. Makovec, Bělonožník, 3. Ing Paska

V závodě sdruženém 30-40 roku byl první Ing Aut Kučera z Harrachova, 40-50 roků Stuchlík Mojmír ze Semil, v kategorii 50-60 roků Bělonožník Miloslav z Liberce.

V běhu žen na 5km: 1 Eva Paulusová, 2. Lída Novotná z Har. 3. Bělonožníková, 4. Kubicová Brigita z Harrachova.

Nejlepším závodníkem Harrachova v kategorii mladších žáků byl v roce 1978 Tomáš Ploc, který ve své kategorii vyhrál všechny závody. Byl přeborníkem okresu Semily, kraje Hradec Králové, ČSR i ČSSR.

Z odchovanců Harrachova byl nejlepším František Novák, nyní člen Dukly Liberec, který byl mistrem ČSSR ve skoku prostem a na akademickém mistrovství světa skončil na druhém místě.

Mladší dorostenec Petr Lišičan byl přeborníkem ČSR i ČSSR v běhu na lyžích.

Za zimní sezonu 1977-78 bylo v Harrachově uspořádáno celkem 21 různých závodů. Za práci s mládeží a uspořádání tak velkého počtu závodů byl lyžařský oddíl Harrachova vyhodnocen jako nejlepší oddíl východočeského kraje a jako druhý v ČSR.

Na konci sezony se uskutečnilo „Poslední mazání" kterého se účastnilo většina členu oddílu i s manželkami. Všichni se dobře pobavili a rozloučili se s tak bohatou lyžařskou sezonou.

Všechny lyžařské závody, po celá léta v Harrachově uspořádané jsou vždy bezchybně uspořádané i když mnohdy pro nepřízeň počasí se značným pracovním vypětím. Je to zásluha celého kolektivu dobrovolných pracovníků členů Jiskry Harrachov. Mezi nejobětavějšími jsou již po celá léta bratři Horst a Wolfgang Slavíkové.

Dne 10. září 1978 byl v Harrachově uspořádán již 14tý ročník závodu historických vozidel Aerovek, pravý

Aero - Ralley, na trati i v rozsahu jako v roce 1977, který podrobněji popisuji na straně 224 - 225 této kroniky.

Dne 3. května 1978 jel se z Hradce Králové do Harrachova, až na státní hranici poslední kontrolní závod čtrnáctých závodníků závodu míru. Až do Vrchlabí jel celý pelotón společně, až mezi Vrchlabím a Jilemnicí se vytvořila 13tičlenná, kde byli všichni čtrnáctí závodníci - representanti. V čele stoupání z Harrachova ke státní hranici došlo k rozhodnutí. První přejel hraniční čáru Suchoručenko, druhý Averin, oba ze Sovětského svazu. Potom, až do devátého místa se umístili naši závodníci v pořadí: Klasa, Šel, Konečný, Henke, Stratilek, Škoda a Zdeněk Bartoníček.

Kolečková dráha

Dne 25. srpna 1978 byla v Harrachově slavnostně otevřena a dána do provozu moderní běžecká asfaltová dráha pro běh na kolečkových lyžích. Vybudoval ji v roce 1978 TJ Dukla v Harrachově nákladem 1,100.000 Kčs, když hodnota díla podle rozpočtu je 1,700.000 Kčs.

Investorem akce byl ONV - Semily, generálním dodavatelem OSP (okresní stavební podnik) Semily, středisko Hrabačov a TJ Dukla v Harrachově. Povrchní asfaltovou úpravu dělaly Silnice - Hradec Králové - závod Trutnov, při provádění úpravy silnice přes Harrachov.

Dráha má nejdelší kolečko 1550 m a další dvě menší měří 500 a 200 metrů. Trať byla zvolena v odlehlém lesním zvlněném terénu, je bezpečná a přitom členitá. Běžci ji budou moci využívat v obou směrech na těch okruzích. Byla vybudována v lese, za domy čp 58 a 59 za Silnicí.

Sportovní tělovýchovné jednoty Rudé Hvězdy v Harrachově, odpracovali gde na 4.000 brigádnických hodin.

V roce 1978 bylo v Zákoutí u koupaliště započato s výstavbou hřišť. Bude gde jeden kurt pro tenis, hřiště pro odbíjenou a různé jiné hry. Dokončením se počítá v létě v roce 1979. Hřiště u koupaliště

Úvodní a úpěrné gdi vybudoval Stavocentrál - Praha. Ostatní práce provedl MěNV v Harrachově v akci „Z" nákladem 400.000 Kčs, když hodnota díla je 600.000 Kčs.

Dne 4. března 1978 zavítal do Harrachova opět Krakonoš. Krásné slunečné počasí přilákalo k nám asi na 8.000 diváků. Rej masek se konal na cvičné na Hilerárku, těsně u lesa za Obchodním domem. Příjezd Krakonoše

Nejlepší masky byly vyhodnoceny v tomto pořadí:

1. Čerti a čertice (pouze v plavkách a našminci)

2. Chalupník s myší na zádech a živou kozou. Představoval ho místní občan, pekař Láva Vokůnek, který si kozu přivezl až ze svého rodiště Katobit.

3. Boxeři - představovali je Jindra Šolc a J. Šondr od nás.

Zábava vyvrcholila závody ve skoku na lyžích na Čertově hoře a letem deltaplánu Jirky Novotného (píši o něm podrobně na straně 200 této kroniky) také z vrcholu Čertovy hory, až na louku před domem čp 183.

Sbor pro občanské záležitosti při MěNV v Harrachově měl v roce 1978 tuto činnost: Činnost SPOZ

Uspořádal devětkrát uvítání dětí, kdy bylo přítomno

a uvítáno 31 našich malých občánků s rodiči.

Besedy s mládeží byly dvě. Jedna se žáky lesnického odborného učiliště a jedna s místní skupinou SSM - svazu socialistické mládeže.

Při slavnostním dokončení docházky dětí z mateřské školky bylo přítomno 27 dětí.

našim mladým občánům při dovršení jejich patnáctí let bylo předáno na MěNV v Harrachově předsedou MěNV Václavem Hadravou a předsedkyní SPOZ učitelkou Jaromilou Krejcarovou 23 občanských průkazů.

Na konci školního roku 1977 - 1978 bylo slavnostní ukončení školní docházky, kde bylo přítomno 16 dětí. Při této slavnosti, která se konala ve škole, byly dětem předány upomínkové předměty a dárky. Byly to většinou knihy.

Dne 30. června 1978 bylo 25 učňů LOU - lesnického odborného učiliště pozváno na MěNV, kde jim byly slavnostně předány výučční listy a vysvědčení. K žákům promluvil a zároveň se s nimi rozloučil předseda MěNV Václav Hadrava a kronikář Karel Martin, dále pak zástupci školy a lesního závodu. Přítomni byli i někteří rodiče učňů.

Zástupci Sboru navštívili 19 našich občanů, při jejich významných životních jubileích a dalších 32 občanů obdrželo písemné gratulace.

Před vánočními svátky dne 4. prosince byla v Bílém Hořci beseda, kde bylo přítomno 39 důchodců. Účinkoval tam dětský soubor „Špindlerářek". Bylo i občerstvení a potom k tanci i poslechu hrála hudba.

Beseda gaiala ve tři hodiny odpoledne a skončila po 18. hodině navečer.

Od roku 1970 je ve Vysokém Žízeru každoročně pořádána soutěž vesnických divadelních souborů. Navázala na dlouholetou tradici činnosti divadla ve Vysokém Žízeru, kde se hraje divadlo již od roku 1786. Soutěž se koná vždy ve druhé polovině října a postupují do ní vítězové divadelních souborů českých krajů. Vesnické divadelní soubory

Nad každým souborem mají vždy patronát jednotlivé závody i JZD (jednotná zemědělská družstva) okresu Semily.

Také MěNV v Harrachově, Jablonci Žízerou, Rokytnicí Žíz. a Vysokem Žíz převzaly společně nad jedním ze soutěžících patronát. Zástupci těchto obcí i místní občané pořádají na jejich představení zájezdy. U nás v Harrachově se jezdí podívat na novou celnici, do sklářského muzea a také na exkurzi do sklárny.

Zástupci těchto měst pořádají se členy souboru po jejich představení i besedy.

V roce 1978 bylo v Harrachově 37 žadatelů o stavební parcelu. Drobné správy

Za zimní sezonu 1977-1978 byl příjem z lyžařských vleků MěNV v Harrachově 210.000 Kčs.

Údržbu zimních komunikací po celém Harrachově zabezpečuje MěNV svými prostředky a mechanizací, kterou obhospodařuje středisko služeb MěNV. V zimním období 1977-1978 činil náklad na tyto práce 35.000 Kčs

V noci z 2. na 3. června 1978 uteklo z pracoviště LIAZ (liberecké automobilové závody) 6 trestanců. Dne 8. června hlásil jeden rekreant ze Studenova, že jeho chata byla vyloupena a přes den Útěk trestanců

se sami pokybovali dva podezřelí muži.

Byla porganizována velká akce SNB a milicí a ještě v noci 8.6.78 jich pět chyceno. Šestý uprchnul a byl o dva dny později zadržen v chatové oblasti Jindřichových rybníku v Českém ráji. Hlavní viník byl při akci postřelen do nohy.

Svatby, narození, umrtí

V roce 1978 bylo na MěNV v Harrachově uzavřeno 30 sňatků. Z toho bylo 8 dvojic našich občanů a 22 cizích.

Do matriky narozených bylo zapsáno 28 dětí - 18 děvčat a 10 chlapců.

Zemřelo 13 lidí.

Dne 3. srpna 1976 tragicky zahynul při výkonu svého povolání bývalý čsl. representant - lyžař, mistr sportu Vlastimil Melich.

Pracoval u lesního závodu v Harrachově jako závozník u nákladního auta, při svážení dřeva.

Když na pile v Horním Polubném na autě uvolňoval ocelové lano, jímž byla upevněna kulatina, se jedna kláda a hned po ní i další tři pesuly a neštastníka k zemi. Utrpěl velmi těžký úraz, kterému na místě podlehl. Bylo mu 50. roku.

Vlastimil Melich byl šestkrát přeborníkem v jízdě na lyžích v závodě družstev, dvakrát přeborníkem čsl. republiky v závodě jednotlivců na 15 km a šestkrát členem vítězné štafety při mistrovství republiky.

Mnohokrát representoval naši vlast nejenom doma, ale i v cizině.

Startoval za ČSSR na olympijských hrách v Oslo v Norsku, v Cortině v Itálii a v USA ve Squaw Valley.

Jeho pohřbu se přes špatné, možno říci kritické počasí zúčastnilo mnoho občanů, nejen z Harrachova, ale i z celého

okolí. Přišlo se s ním rozloučit i mnoho bývalých československých representantů-lyžařů, se kterými Vlastimil Melich dříve závodil. Bylo mezi nimi i mnoho závodníků současných.

Vlastimil Melich pocházel z blízkých Sklenařic. Církevní pohřeb měl z kostela ve Vysokém Žižerou, kde byl také dne 8. srpna na místním hřbitově do rodinné hrobky pochován.

Na pohřbu mu hráli hudebníci dvou kapel, protože byl Vlastimil Melich sám také výborným hudebníkem.

Dne 24. června 1978 zemřel v nemocnici v Novém Bydžově místní občan, klempířský mistr Pavel Kramář, který od roku 1945 žil a pracoval u nás v Harrachově. Svoji živnost provozoval v domě čp 65.

Dne 4. července 1978 byl v krematoriu v Semilech zpopelněn, za účasti mnoha našich občanů.

Pavel Kramář byl typ starého, vzorného a pracovitého pracovníka. Všechna jeho práce, kterou udělal, jeho vystupování a přímo vzorný pořádek v jeho dílně, byl toho dokladem. Jeho typické bylo: „Ano prosím-děkuji!" Harrachov v něm ztrácí velmi uvědomělého pracovníka, za kterého nemá v současné době náhradu.

1979

Přehled počasí

Rok 1979 se vyznačoval několika extrémními obdobími. Poslední dny v roce 1978 silně pršelo a noc z 31.12.78 na 1.I.1979 byla ve znamení prudkého poklesu teploty. První den roku byla zaznamenána nejnižší teplota za celý rok. Bylo -25.5°C. Silné mrazy byly i v následujících dnech.

V měsících květnu, červnu a říjnu byla období sucha. Dne 5. června 79 byla naměřena maximální teplota +27.4°C. Sluneční svit byl zaznamenán ve 190 dnech. Slunečních dnů v květnu bylo 25, v červnu 24, v srpnu 21, v říjnu 20 dnů a v listopadu jen 5 dnů.

Během roku spadlo 1.208.4 mm srážek, což je pod průměrem dlouhých pozorování. největší vodní srážky byly v srpnu, kdy spadlo 190.00 mm, nejmenší v říjnu 34.7 mm. Dne 17. června 79. spadlo za 24 hodin 34.5 mm vody.

Trvalá sněhová pokrývka na hydrometeorologické stanici v Harrachově činila 136 dnů a napadlo 370 cm sněhu. nejvyšší vrstva sněhu byla 2. února 75 cm. Nejvíce sněhu během 24 hodin napadlo 31. ledna - 30 cm. Poslední souvislá sněhová pokrývka byla 10. března. První sníh padal 6. listopadu 1978.

V roce 1979 bylo 172 dnů, ve kterých byly naměřeny vodní srážky. Bylo 29 bouřek, v 74 dnech bylo mlhavo. Poslední mráz byl 9. května a první na podzim 30. září.

Mrazy v prvních dnech roku způsobily kalamitu hlavně v dopravě a těžbě uhlí. Vytěžené uhlí ve vagonech ušlehlo zmrzlo.

Byl nedostatek elektrické energie i uhlí v závodech, kde byl v mnoha podnicích zastaven provoz. Také ve školách se v době od 8.I. až do 29.I. nevučilo. Byl vyhlášen stupeň 15.

Doplňovací volby do ONV

Protože stálý zástupce NěNV v Harrachově v ONV Semily, Jiří Černý se v létě 1979 z Harrachova odstěhoval na své nové působiště v Hejnicích, bylo jeho místo nutno obsadit novým členem.

Za nového zástupce do ONV Semily za volební obvod č.42 Nový Svět navrhla místní organizace KSČ ze 4 typů jako nejschopnějšího Jaroslava Hermana, zástupce ředitele lemního závodu v Harrachově. Jaroslav Herman, narozený 14.5.1935, člen KSČ, se místním občanům na veřejné schůzi NěNV v restauraci Horal a na dalších předvolebních schůzích, kterých se zúčastnilo na 300 osob.

Jaroslav Herman působí v Harrachově od roku 1975.

Volby se konaly v místnostech NěNV dne 24. listopadu 1979. Celkem bylo zapsáno 432 voličů. Volilo 418 občanů, z toho bylo 417 lístků platných. Volby se nezúčastnilo 14 voličů, kteří byli toho dne mimo Harrachov. Asi 30 občanů, kteří se pro nemoc, nebo stáří nemohli do volebních místností dostavit, volilo doma, kde je členové volební komise navštívili.

Průběh voleb byl klidný a důstojný. Jiří Černý zastupoval NěNV v ONV v Semilech od roku 1965.

Pohřeb prezidenta L. Svobody

Dne 20. září 1979 v 10.45 h zemřel po dlouhodobém závažném onemocnění, na následky srdeční onemocnění bývalý čsl. prezident, armádní generál Ludvík Svoboda. Dne 25. listopadu by se dožil 84 let.

Ludvík Svoboda ihned po okupaci odešel do Sovětského svazu,

kde za druhé světové války vytvořil čsl armádní sbor, jehož byl velitelem a účastnil se s ním společně se sovětskými vojsky osvobození čsl. V roce 1968 dne 30. března, byl armádní generál Ludvík Svoboda zvolen čsl. prezidentem. Tuto funkci zastával až do roku 1975, kdy byl nucen se této funkce se ze zdravotních důvodů vzdát.

Dne 26. září 1979 byl generálu Ludvíku Svobodovi vypraven státní pohřeb, za velké účasti našich občanů.

Václav Hadrava 65. let.

Dne 22. ledna 1979 slavil své 65. narozeniny dlouholetý předseda MěNV v Harrachově, Václav Hadrava.

Václav Hadrava nastoupil jako neuvolněný funkcí předsedy v roce 1957 a od roku 1962 zastává tuto funkci jako uvolněný předseda, jako své zaměstnání.

U příležitosti jeho 65. narozenin, obdržel od prezidenta republiky medaili „Za obětavou práci pro socialismus", kterou mu z pověření KV-KSČ předal dne 19. ledna 1979 na MěNV první tajemník OV-KSČ Semily soudruh Valenta. Přítomni byli i další tajemníci OV-KSČ Semily soudruzi Martinec, Čáp a Jiroček.

Dále obdržel od představitelů ONV-Semily blahopřejný dopis.

Dne 22. ledna 1979 mu přál k jeho narozeninám na MěNV i celý Sbor pro občanské záležitosti při MěNV v Harrachově.

Činnost sklárny - 1979

V roce 1979 se naše sklárna zúčastnila svými výrobky celé řady výstav jak u nás, tak i v zahraničí.

Začátkem roku 1979 probíhala v Jablonci v/nisou výstava skla, pořádaná k významnému životnímu výročí znárodnění zahraničního obchodu.

K účasti na této výstavě byly vyzvány jenom ty nej-

významnější exportní závody. Byla to i pocta pro zdejší závod, že byl adborován, ač se jedná o závod poměrně malý pro tuto výstavu vybrán. Dále se v Jablonci n/Nisou konala v roce 1979 třetí mezinárodní výstava skla, které se účastnily firmy kapitalistických států i států socialistických i vybrané závody naše.

Zvláštní komise vybírala věci, které mohly být na tuto výstavu připuštěny k vystavení a mezi nimi byla vybrána i kolekce našeho závodu. Výstava se konala v červnu a srpnu 1979.

Tato výstava byla v podzimních měsících přenesena na Slovensko, a zvláštní komisí ministerstva kultury byla harrachovská kolekce zařazena mezi exponáty, které budou reprezentovat čsl. sklo na výstavě v Moskvě. Tato výstava bude v Moskvě probíhat v měsíci únoru a březnu 1980 jako součást kulturních dnů ČSSR - SSSR.

V průběhu roku 1979 byla u nás věnována značná péče přípravě výstavy skla, která bude instalována v USA v muzeu v Chicagu.

V souvislosti s touto výstavou a její přípravou, která se stala potom jedním z významných úspěchů čsl. kultury v USA, pozvala čsl. vláda k několikadennímu pobytu k nám menší skupinu významných amerických redaktorů kulturních časopisů a revuí, aby již před zahájením výstavy mohli veřejnost předem podrobněji informovat a připravit na tuto akci.

Páto novináři věnovali první den svého pobytu v ČSSR Harrachovu. Po sklárně i po Harrachově je doprovázel vedoucí výtvarník novoveské sklárny Milan Metelák.

Novináři si u nás prohlédli jak hutní, tak i rafi-

naším provozu sklárny i vzorkovnu hotových výrobků a byly v obojím velmi nadšeni, takže první jejich dojmy v SSSR byly velmi dobré.

Všichni byli přímo udiveni, protože podobný způsob sklářské výroby nikde neviděli. Překvapila je zvlášť zručnost našich sklářů i brusičů. Ke vzorkovně velmi kladně hodnotili i celkové výtvarné zpracování i bohatství technik jednotlivých kolekcí vyráběných na našem závodě.

Tyto jejich poznatky a dojmy se potom velmi kladně pro nás projevily v článcích, které o nás uveřejnili v domácím jejich tisku. Byla to velmi dobrá propagace i pro nadcházející výstavu, která probíhala v Chicagu.

Tato výstava byla zahájena v tamním muzeu 11. listopadu 1979 slavnostní vernisáží, kde slavnostní projev přednesl čsl. vyslanec v USA Dr Johanes. Počítalo se s účastí 300 předních osobností politického i uměleckého života USA a dostavilo se 600 osob.

Výstava byla potom označena jako největší výstava uměleckého skla na americkém kontinentě a ředitel tohoto muzea Viktor Damilov odhaduje, že do 15. ledna, kdy výstava končí, se jí zúčastní asi 700 000 návštěvníků. Pro svůj mimořádný úspěch bude tato výstava dále přenesena a reinstalována v Los Angeles.

Tato výstava, která byla uspořádána jako nekomerční, ale vysoce kulturní záležitost, má i velmi dobrý vliv na další ocenění a úspěchy našeho skla.

Závod v roce 1979 splnil celý výrobní exportní plán, přesto, že byl v závěru roku zvýšen, abychom tak nahradili nesplnění plánu některých jiných závodů.

Dělníci obětaví pracovali ve výrobě i ve svých volných sobotách a toto úsilí se ještě vystupňovalo na konci roku, kdy se závod

zavázal k dalšímu zvýšení plánu.

V roce 1979 se 13 zaměstnanců zúčastnilo zahraniční rekreace. Z toho 6 v Jugoslávii, 2 v Bulharsku a 5 v SSSR. V září 1979 uspořádala závodní rada ROH autobusový zájezd na veletrh do Lipska a 30 lidí se zúčastnilo zájezdu do Prahy na Moravanku.

Tuto zprávu jsem pro kroniku zpracoval za odborné porady vedoucího výtvarníka sklárny Milána Mekeláka.

Směrný územní plán

Protože původní směrný územní plán Harrachova byl již překonán a nevyhovoval, bylo nutno přikročit k vypracování nového územního plánu. Zadal ho ONV- Semily v roce 1974 Stavoprojektu - Liberec. Jeho zpracovatelem byl Ing Jiří Hubka.

Jeho koncept byl projednán v červnu 1978 v rekreačním středisku agrostroje v Harrachově za účasti občanů Harrachova a příslušných organizací. Přítomno bylo 106 lidí, kteří k němu měli svoje připomínky a návrhy.

Návrh směrného územního plánu byl po dobu jednoho měsíce veřejně vyvěšen za výkladní skříní obchodního domu Horal. Připomínky k němu nebyly.

Směrný územní plán obsahuje komplexní výstavbu Harrachova, rozmístění na jednotlivé bytové a rekreační zóny, obchodní sítě a ubytovací kapacity. Pro podrobné zpracování těchto zón, je nechal Měnv v Harrachově zaměřit pracovníky Geodezie-Jablonec. Provedli je Ing Ivan Váša geotechnik Jaroslava Eliášová.

Návrh územního plánu se v současné době zpracovává. Jeho čistopis má být dokončen v roce 1980 a potom předán k schválení centrálním úřadům.

Směrný územní plán stál 250.000 Kčs a zaplatil ho ONV-Semily.

262

Čistička odpadních vod

V návaznosti na kanalizační síť, začalo se v roce 1976 s výstavbou zařízení pro staveniště ČOV (čističku odpadních vod) v prostoru pod Humbergem pod Lelekovicemi. Byly vybudovány objekty pro sklady, dílny, kanceláře a sociální zařízení.

Vlastní práce začaly odlesněním prostoru, hrubým vyrovnáním terénu staveniště a zemními výkopovými pracemi. Postupně bylo přikročeno k betonáži jednotlivých objektů. V souběhu s těmito pracemi se prováděla i trubní síť ve vlastním areálu ČOV.

V roce 1977 byla v hrubé stavbě provedena administrativní budova rozměru 15 x 12 m, kde budou umístěny kanceláře, laboratoř a archiv budoucího provozovatele. V tomto roce byl v podstatné části vybudován objekt kalových polí, z velké části provedeny zemní práce pro objekt biologického čištění a výkopové práce pro spodní části čerpací stanice.

V roce 1978 byla prováděna kompletace administrativní budovy, dokončen v hrubém stavu objekt kalových polí, kompletně provedena čerpací stanice, objekt mechanického čištění, včetně vnitřních objektů: průtokový žlab pro obsazení čisty, lapač plovoucích nečistot a písku a lapač tuků. V objektu mechanického čištění bude rovněž osazen měřicí přístroj (limnigraf) pro evidování splaškových vod ČOV. Kompletně byla provedena betonová část haly biologického čištění (aktivační a dosazovací nádrže), provedena montáž střešní konstrukce se zastřešením a postavena betonová usazovací nádrž. Práce v roce 1978 byly zakončeny vybudováním biologického septiku a usklaďňovací jímky na shromažďování tuků.

V září 1978 nastoupil na stavbu dodavatel technologie národní podnik Sigma-Hranice a bylo započato s montáží technologického zařízení.

V roce 1979 byly všechny práce na výstavbě ČOV dokončeny. Celý objekt byl oplocen a provedeny zemní úpravy kolem budov. Byla vybudována i přístupová cesta vedoucí za budovami LOU k bývalému Šachrovu mlýnu čp. 10., kde ústí na hlavní silnici E14. Přes silnici byl postaven nový betonový most.

Generálním projektantem celé stavby byl VČ-VAK (východočeské vodovody a kanalizace) v Hradci Králové. Projekt vypracoval celý jeho kolektiv. Vedoucím byl Ing Ladislav Forejtek. Investorem byly VČ-VAK v Hradci Králové.

Generálním dodavatelem byla polská firma Budimex-Chrabstav. Budoucím provozovatelem bude odštěpný závod Činnov VČ-VAK.

V létě v plné sezoně pracovalo na stavbě asi 120 lidí firmy Budimex (Poláků), z jara a na podzim se jejich počet výše, snížil výše asi na 40 lidí.

Hlavním stavbyvedoucím byl Ing Lech Antčak, investora zastupoval Jaroslav Poledník, který řídil v Harrachově i výstavbu úpravny vody.

Polští dělníci bydleli v ubytovnách pod lyžařskými mosty, kde byla pro ně vybudována i kuchyň.

Při zabezpečování vlastní stavby se podílelo 10 techniků a 5 administrativních pracovnic.

Celý objek ČOV byl kolaudován 4 října 1979 za účasti zástupců KNV v Hradci Králové, ONV-tehdy odbor vodního hospodářství, který zastupovali Dr Hanzlík a Ing Trč a VČ-NV v Harrachově, předsedou V. Hadravou a zástupci stavebníků Budimexu.

Definitivní úprava okolí a zbourání některých pomocných budov bude provedeno z jara 1980

ČOV byla vybudována nákladem 73,000.000 Kčs.

264

Obaleč modřínový

V roce 1976-1977 se poprvé objevil na polesí Nový Svět a Horní Polubný obaleč modřínový. Je to pasivní letec, který létá ve směru větru, u nás od západu k východu. Na polesí Nový Svět to bylo asi na 950 h a na Horní Polubný asi 300-400 ha.

Dne 20. července 1977 je první zápis o jeho výskytu u nás. Na lesním závodě Frýdland a Nisa se vyskytl již dříve. Pro případ, že bude nutno provádět postřik, odebírali se vzorky a na základě rozboru bylo doporučeno provést letecké ošetřování lesních porostů na polesí Horní Polubný a Nový Svět.

Na konci roku 1977 bylo na lesním závodě Harrachov zasaženo cca 3.390 ha lesa středního giru. Vzačátcích napadal obaleč mýtné porosty. Podle rozboru, který provádět VULHM (výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti) Zbraslav - Strnady, bylo doporučeno provést ošetření napadených porostů leteckou aplikací Actellicem EC 50. Je to chemický prostředek, který působí na studenokrevné živočichy.

Pracovníci lesního závodu Harrachov vybrali na polesí Horní Polubný 450 ha a na polesí Nový Svět 103 ha. V roce 1978 bylo letecky ošetřeno na polesí Horní Polubný 250 ha. Větší plocha nebyla ošetřena z důvodů nedostatku chemické látky. Ošetření provádělo organizace Slovair pomocí vrtulníku MI 2. Vrtulník startoval z polního letiště na Jizerce a ošetřoval i porosty na lesním závodě Frýdland, kde byl žír slabší, až střední.

Začátkem srpna 1978 (7.8.78) bylo na lesním závodě v Harrachově napadeno cca 8.096 ha lesa. Z toho na polesí Nový Svět 5.160 ha, Rezek 936 ha a Horní Polubný 2.000 ha.

Vzhledem k tomu, že se obaleč proti roku 1978 rozšířil a hrozilo nebezpečí kalamity, byly svolány porady, které se zabý

zaly stavem a vývojem obalečů v západní oblasti Krkonoš. Těchto porad se zúčastnili zástupci ministerstva lesního a vodního hospodářství, VULHM, jednotlivých lesních závodů Vrchlabí - Harrachov, podnikový ředitel východočeských státních lesů Hradec Králové, Kmapu Vrchlabí, zástupci KRV - Hradec Králové, ONV Trutnov, ONV Semily a krajské hygienické stanice.

Na těchto poradách bylo rozhodnuto provádět v roce 1979 postřik Actellicem EC50 organizací Slovair za pomoci vrtulníků. Předběžný termín zásahu byl stanoven na začátek měsíce června 1979, podle vývoje obalečů.

Samotný postřik předcházely přípravné práce prováděné pracovníky polesí Nový Svět. Bylo to vyznačování letových polí (bl.) bílými praporci umísťovanými do korun stromů a gumovými balony naplněnými vodíkem, které byly plněny na místech letových polí. Balony měly v průměru 1½ m.

Celkem se mělo ošetřit 2.196 ha lesa. Z toho na polesí Poludný 607 ha, na polesí Nový Svět 1.051 ha a na bývalém polesí Studenov 538 ha.

S postřikem bylo započato na polesí Nový Svět 11. června 1979 v 9:30 h. Do 18.6.79 bylo provedeno 166 letů a z celkové plochy 2.196 ha bylo ošetřeno 696 ha. Postřik byl negativně ovlivněn nepříznivým počasím, kdy déšť a prudký vítr znemožnily provádění. Od 18.6.79 byla helikoptéra vyřazena z provozu pro poruchu pravého motoru. Helikoptéra startovala z prostoru pod domem čp 42 u fotbalového hřiště. Její obsluha bydlela v Rýžovišti v hotelu ČSTV a na letišti měla k dispozici maringotku. Plnění chemikálií a vodou provádělo hasičské požární auto. Arnošt Vilámovan a Karl[illegible] ka a jeden pracovník lesního závodu. na 100 litrů vody se dávalo

1 libr chemikálie. Helikoptera čerpala na jeden let 400 litrů vody a 4 l chemikálie. Helikoptera čerpanou směsí ošetřila 4 ha lesa. Spotřebovalo se celkem 696 litrů chemikálie Astelliscmu ECSO.

Helikopteru v noci hlídali zaměstnanci lesního závodu. Ošetřovali ji 3 pracovníci Slovanu: 1 pilot, 1 mechanik a jeden pracovník u pohonných hmot.

Celkové množství Astelliscmu stálo 406.000 Kč. Samotný postřik, použití vrtulníků stálo 175.732 Kč. Jedna letová hodina 6.430 Kčs.

Na ošetřených plochách se účinek projevil tím, že zasažené housenky, které v době postřiku ožíraly letošní výhonky smrků (jiné druhy stromů nenapadaly) spadly na zem a houfně hynuly.

Pro upřesnění účinku budou na podzim 1979 odebírány vzorky větví, na kterých se budou nakladená vajíčka přítat a porovnávat s vzorky z prostou neošetřených. Na základě zjištění bude možno usuzovat na účinnost postřiku. Zatím byly Krkonoše zasaženy až po závod Haršov jenom místy.

Housenky obaleče byly asi 10-12 mm dlouhé a asi 1½ mm silné. Ožíraly letošní nové jehličí tak, že většinu napadených stromů úplně ožraly. Zvláštností bylo, že některé vedle stojící stromy nebyly vůbec napadeny.

V lese nebylo možno téměř jít, protože housenky visely na vlastních pavučinách a bylo jich plno. Také vánoční stromky ve zdejších polesích nebyly letos řezány, protože jejich vrcholky byly bez jehličí. V menším množství byly do Harrachova dováženy z polesí níže položených, kde se obaleč nevyskytnul.

Vědeckou zprávu o výskytu obaleče modřínového jsem zpracoval za pomoci Ing Arnošta Smrže, který jeho likvidaci u nás vedl a předložil mě k opsání i celou dokumentaci pro kroniku.

Dne 23. října 1979 bylo v Harrachově otevřeno nové informační pře- Krnap - informační středisko
disko Krnapu (krkonošského národního parku) v jejich budově čp. 442
Projekt budovy si vypracoval Krnap sám svými pracovníky. Sta-
věl ho Stavocentrál - Liberec. Stavba byla zahájena v roce 1977 a do-
končena i s vnějšími úpravami v létě 1979. Stálo přes 1,000.000 Kčs

Zásluhou MěNV v Harrachově i jeho zdravotní komise, byla Lékárna
v Harrachově v budově čp 196 otevřena dne 10. prosince 1979 no-
vá lékárna.

Lékárna je výdejního typu s léky na lékařský předpis
i volně prodejnými. Zásobována novými léky je vždy jednou
měsíčně ze zdravotnického zásobování ve Vrchlabí. Norma
zásob je cca 100.000 Kčs.

Prodejní doba je v pondělí, ve středu a v pátek od 7 30 h do 11 h
a od 12 do 15 hodin.

Vedoucí místní lékárny je PhDr. Jiřina Malá z Rokytnice n/Jiz.

Dne 29. června 1979 v odpoledních hodinách vysílal rozhlas Výskyt
MěNV v Harrachově tuto zprávu: vztekliny

„Vážení občané, vyslechněte velmi naléhavé hlášení. Bylo
prokázáno, že děti bydlící v bytovkách rudného dolu a v řadové
výstavbě na Hřebenkách a děti rekreantů z Radia a mlýnské cha-
ty, přišly do styku se psem, u kterého byla po utracení laborator-
ně prokázána vzteklina.

Dostaví se ihned k prohlídce do školy, větší samostatně,
menší v doprovodu rodičů. Další prohlídka se koná zítra (30.6.79)
od 8.00 hodin v ordinaci MUDr. Brdlíka. Přítomná MUDr. Řeháková z
okresní hygieny Semily, vyzývá zejména k dnešní okamžité

prohlídku ve škole.

Nadejte na vyjádření dětí a dostavte se všichni. Soudruzi učitelé budou provádět kontrolu dle seznamu. Nerespektujte-li tuto nařízení nebezpečí při nákaze této nemoci."

Jak ke zjištění došlo a o dalších opatřeních píší:

Syn vedoucího z buštěhradské chaty na Mýtinách 13. roků starý Václav Pinkl si přivedl domů ze školy psa. Psa pokousal. Psa pobodl zastřelil telefonický zavolaný lesní Ing Karel Rajt. Protože podle příznaků poznal, že se jedná o psa vzteklého, domluvil se s veterinární službou a psa odvezli v igelitovém pytli a kalfasu do SVÚ (státní výzkumný ústav) do Vratislavic. Pinkl odvezl syna do Jablonce n/Jiz. na pohotovost, kde dostal protitetanovou injekci.

Dne 29.6.1969 bylo hlášeno OZV (okresní veterinární zařízení) v Semilech, že SVÚ Vratislavice, byla potvrzena vzteklina u psa, který pokousal školní dítě z Harrachova. OVZ - Semily vyrozumělo vedoucí OHES (okresní hygienicko epidemiologická stanice) MUDr Řehákovou. Na základě tohoto hlášení byl jí vyrozuměn předseda MNV v Harrachově Václav Hadrava a ředitel ZDŠ (základní devítileté školy) v Harrachově Jan Jeremský a požádání, aby zajistili přítomnost všech osob, které mohly být se psem ve styku. Současně byl výskyt hlášen obvodnímu lékaři Harrachova MUDr Brdlíkovi a oddělení epidemitologie KHES (krajské) v Hradci Králové.

První opatření na místě bylo prováděno veterinární službou okresním epizootologem RNDr Broulem.

Podle prvních informací šlo o psa neznámého majitele, který se několik dní potuloval po Harrachově, přišel do styku s dětmi z okolních bytů, s dětmi z objektu ROH - Radia a byl též na školním dvoře ZDŠ v Harrachově, kde se s nimi hrál, hájil a byl dokonce

i v některých třídách.

Podle informací členů učitelského sboru, bylo nutno prohlédnout děti všech tříd. Po seznámení s touto situací byly děti svolány místním rozhlasem (relace byla několikrát opakována) k prohlídce, kterou prováděl obvodní lékař MUDr Brdlík a částečně i vedoucí oddělení epid OHES MUDr Řeháková. Za pomoci učitelů, byla vedena jednoduchá evidence. Byl informován vedoucí odboru epid KHES profesor MUDr Lukáš v Hradci Králové, že bude potřeba větší počet dětí vakcinovat.

V době skončení první části prohlížených přicházelo v úvahu pro antirabickou profylaxi asi 40 osob. Na sobotu 30.6.79 byla klinikou přislíbena účast MUDr Liškové z Hradce Králové již v ranních hodinách. Na jednou hodinu byly pozvány osoby prohlížejícími lékaři.

V průběhu tohoto vyšetřování zajišťoval RNDr Broul prohlídky kontaktovaných psů se psem vzteklým. Práce v pátek dne 29.6.79 skončila ve večerních hodinách kolem 22. hodiny.

K hospitaci byli ještě večer odesláni do Hradce Králové dva chlapci, kteří byli psem pokousáni. Byli to Václav Pěnkl a Pavel Vrána ve 10. roku starý, který byl psem pouze poškrábán. Vrána se vrátil z nemocnice 3.7.79 a Pěnkl 15.7.1979.

V sobotu 30.6.79 od časných hodin ranních bylo pokračováno v prohlídkách dětí i dospělých na základě opakované výzvy v místním rozhlase. Byla objížděna bydliště žáků v Hlavačově i v Kořenově.

Ze 40 dětem vytypovaných pro antirabickou profylaxi z předešlého dne jich přibylo ještě 25 a tři osoby dospělé. Byly soustředěny v ozdravovnách a Arnenském údolí a Masarykově ozdravovně v počtu 65 osob, protože dvoumístní tiemus dětí v nich končil a zotavovný

byly v této době prázdné

Nový turnus dětí, který měl v nich nastoupit 2.7.79 musel být odvolán. Byl proto neprodleně vyrozuměn ředitel OÚNZ (okresní ústav národního zdraví) Semily prostřednictvím jeho náměstka MUDr Svatoše, který vyslovil souhlas. Ihned byl informován i předseda ONV Horeš, který s tímto řešením také souhlasil. Pak již bylo vše odděleno s. Štolbová, která přijela do Harrachova a zajistila odvolání dětí a posunutí nástupu nového turnusu na 9. července 1979.

Bylo voláno MěNV v Harrachově do Prahy a šel rozhkaz, aby hlásily, aby děti, které měly přijet do Harrachova do gotavoven k nám nejezdily. Tato správa byla uveřejněna i v denním tisku.

Karanténa dětí i dospělých v obou gotavovnách skončila 6.7.79 v 8 hodin dopoledne.

V této fázi přípravy se dostavil do Harrachova osobně předseda ONV Semily s. Mareš a zařídil rychlou dopravu vakcíny. Mezitím Dr Řeháková zajišťovala telefonický očkovací látku pro první dny improvizovaného očkovacího střediska v místních gotavovnách v Harrachově.

Protože bylo potřeba značné množství vakcíny (pro 68 osob) bylo toto zajišťování velmi obtížné a byla žádána pomoc antirabických center ve východočeském kraji v Pardubicích, v Náchodě i mimo kraj v Praze na Bulovce a v Ústí n/Labem. Tuto vakcínu přivezl OHS- Semily. Nakonec byla vakcína slíbena MUDr Liškovou z Hradce Králové a z Vysokého Mýta. Další množství nutné pro nedělní dávku 1.7.79 přivezl řidič OÚNZ z Prahy z Bulovky a z centrální lékárny na Příkopech. Současně byli prohlíženi ještě další pacienti a připravoval se provoz v obou gotavovnách. Zjištěné adresy dětí, které byly již mimo Harrachov, byly předány Dr Řehákové, která vyrozuměla ihned příslušné hygienické stanice.

Ve večerních hodinách pak při vakcinaci pracovali MUDr Brdlík, MUDr Kminek, sestra Nisserová a sestry zdravotní, kteří všichni pak v dalších dnech provoz očkovacího střediska zajišťovali.

Dne 2.7.79 přivezl řidič OHS další vakcínu (270 ampulí) z Vrchlabí a pak ještě další a 60 ampulí ze zdravotního zásobování z Plzně. Tak byla zajištěna pro každou osobu celá očkovací serie český injekcí sovětské očkovací látky proti vztekl. pro všechny hospitované v dětských ozdravovnách v Harrachově.

Seznam dětí i dospělých, kteří nebyli již v Harrachově zajištěny, nebo pro prohlídce odjíždělí do svého trvalého bydliště byly dány k dispozici na OHS oddíl. epid. a odeslány písemné zprávy pro příslušné okresní hygieny a odeslány expres dne 2.7.1979.

Dne 5.7.79 byla prostřednictvím OÚNZ-Semily provádána jednorázová akce, kde byly navštíveny objekty v Harrachově, kde by nemocný pes mohl přijít ve styk s dalšími osobami, dosud nepodchycenými. Akci řídil MUDr Brdlík a proběhla v odpoledních a večerních hodinách. Zúčastnilo se jí 40 osob za přispění MěNV, komise pro veřejný pořádek, ČSČK (čsl. červený kříž a Svazu žen.

MUDr Kminek osobně zjišťoval přítomnost ohrožených dětí, žáků ZDŠ v Harrachově bydlících na Horním Polubném a Jizerce.

Od začátku akce se rovněž spolupracovalo s místním oddělením VB (veřejné bezpečnosti). Byli jsme totiž informováni, že se psem přišly do styku děti, které s ním hrály údajně u autobusu SPZ-JN do něhož nastoupily a pak odjely. Byly to děti z 5. třídy ZDŠ v Jablonci n/Nisou. Pes přišel s dětmi od Medvědí boudy, kde se k nim přidal a šel s nimi na Fričkovu boudu dne 24.6.1979. Zde děti přespaly a dne 25.6. s nimi přišel do Harrachova, kde obědvaly v hotelu Zemí zátiší. Dvě děti z personálu byly také očkovány.

na autobusovém nádraží v Harrachově pes již přišel.

OHES z Jablonce v Nisou uvedlo, že z postižené třídy bylo očkováno 20 dětí a 3 dospělé osoby.

Při dalším šetření bylo zjištěno, že si se psem hrála jedna skupinka dětí z místní zotavovny, jejichž pobyt u nás končil 28.6.79, takže v Harrachově prohlédnuty již být nemohly. Proto byl kontakt oznámen písemně obvyklým způsobem.

V sobotu 7.7.79 byly dodatečně prohlédnuty MUDr. Brdlíkem i další děti, které se ještě přihlásily ke styku se vzteklým psem. Čtyři z nich byly odeslány k vakcinaci na infekční kliniku do Hradce Králové.

Na této akci odpracovali v době svého volna MUDr. Kminek z Rokytnice 47 hodin, MUDr. Brdlík 43 hodin, zdravotní sestra Nisserová 36 hodin, učitelka Novotná 10h a sestra Šablaturová 6 hodin.

Ing. Karel Rajt, který psa zastřelil, říkal, že to byl křížence čuvače s vlčákem. Jeho majitel zjištěn nebyl.

Tuto zprávu jsem vypracoval hlavně za odborné spolupráce s místním lékařem MUDr. Brdlíkem a z části z vlastních záznamů.

Nová prodejna potravin

S výstavbou sídliště na Novém Světě, bylo nutno v jeho blízkosti vybudovat pro jeho obyvatele také novou prodejnu potravin, ovoce, zeleniny a dalšího průmyslového zboží.

Projekt prodejny vypracoval UV-SSM (ústřední výbor svazu socialistické mládeže) v Praze, který u nás v současné době staví v Rýžovišti svoji budovu. Stavbu zabezpečoval MěNV v Harrachově jmenovitě jeho předseda Václav Hadrava.

Investorem byl podnik Potraviny - Turnov a dodavatelem OSP (okresní stavební podnik) Svitavy.

Výstavba byla zahájena v roce 1978 a dokončena v listopadu 1979. Prodejní plocha měří 110 m² a tyto rozměry mají i příslušné skladové prostory. Bude otevřena v březnu 1980 protože nebylo včas dodáno potřebné vnitřní zařízení.

Budova stála 2,000.000 Kčs.

V roce 1979 bylo v Harrachově kolaudováno 8 nových rodinných domků s 12ti bytovými jednotkami. Byly to domky čp 392, 420, 425, 440 a čtyři okály v arnenském údolí čp 446-7-8-9, které postavila pro své zaměstnance, příslušníky SNB (sboru národní bezpečnosti jejich krajská správa v Hradci Králové. Rodinné domky

Podél silnice E 14, až po státní hranici i podél hlavní silnice vedoucí po Harrachovu, je umístěna celá řada poutačů-hesel, propagujících naše politické zřízení a náš vztah k sovětskému svazu. Nápisy jsou umístěny na tabulích v průměru 1 až 2 m a 2-5 metrů vysokých. Poutače-hesla

Jsou to: Komunistická strana československa hlavní iniciátor a organizátor našich úspěchů. Sovětský svaz záruka světového míru. Se sovětským svazem za mír a socialismus. Komunismus je naším cílem. SSSR záruka míru. Socialismus je budoucnost lidstva. Příkladnou a dobrou prací zlepšovat naše prostředí. Se sovětským svazem na věčné časy a nikdy jinak. Každodenní politicko organizátorskou prací upevňovat vedoucí úlohu strany. Pod vedením XVI. vybudujeme socialistickou společnost. Leninská cesta vede k socialistické společnosti. V míru a budování splníme volební program.

Před výjezdem do Harrachova po levé straně silnice je

vybudována maketa důlní těžní věže 5m vysoké s nápisem: „Naše ruda pro mír." Vedle stojí normální hutní vozík s rudou.

Lyžařský můstek Pžo

V roce 1974 začaly Sportovní stavby - Náchod přebudovávat původní lyžařský můstek na Čertáku na Pžo s kritickým bodem 90 metrů. Protože jeho výstavba touto firmou nevedla k žádnému cíli, byly dokumentovány k 1. lednu 1978 ke Sportovním stavbám - Praha.

Sportovní stavby - Praha zlepšily svoje pracovní úsilí a během roku 1978 dokončily montáž nájezdové věže a v roce 1979 i věže rozhodčích.

Generálním projektantem byl Stavoprojekt - Trutnov. Dodavatelem stavební části Sportovní stavby - Praha. Ocelovou konstrukci nájezdové věže dodali a smontovali pracovníci JZD (jednotné zemědělské družstvo) Rozvoj - Podzámí Jílové u Prahy.

Věž je 30 m vysoká, má 9 startovních oken a je 2·80 m široká. Celkový náklad na tuto akci byl 7 mil. Kčs. V roce 1979 byla věž natřena a opláštěna dřevem. Vybudováno bylo ocelové schodiště a věž rozhodčích, jejichž interiery se dokončují ještě v roce 1980.

V samotném nasypu bubnu je uloženo 6½ tisíce m³ zeminy-hlušiny přivážené z místního rudného dolu, za kterou se platilo 8 Kčs za jednu tunu. Ze vlastního výkopu zeminy bylo přemístěno 2½ tisíce m³ zeminy.

Na těchto pracech mimo technicky, bylo zaměstnáno 15-20 lidí. Z toho bylo 9 cvičářů a ostatní stavební profese, tesaři, zedníci a pomocní dělníci.

Pod tíhou přesunované zeminy se dne 10.11.78 propadlo jedno dilatační pole mostu přes Mumlavu.

Můstek byl dokončen 20. prosince 1978 a 28. prosince bylo jeho přejímací řízení.

Černé Bohemia

První závod „Černé Bohemia" v roce 1979 se konal na nově přibudovaném můstku P70 dne 18. ledna 1979. na tomto můstku se měl konat 31.12.1978 i závod o pohár „Harrachovských skláren. Protože koncem roku 1978 silně pršelo, sníh roztál, proto byl tento závod odvolán.

Také závod „Bohemia" dne 18.I.79 se konal za velkého pracovního vypětí všech členů jiskry Harrachov. Jeden z nejaktivnějších jeho členů Wolfgang Slavík mi o tom napsal:

„Od soboty 1. ledna 1979 jsme začali nanášet a navážet sníh na doskočiště. Naváželo se auty čtyři dny. Pomáhala nám fréza od silniční správy, která vybrala sníh z celého hřiště na kopanou. Celkem se navezlo 90 aut, z toho na dojezd 55 a na můstek 35 aut. Sníh se vynášel pomocí vrátku a na stráň se nahazoval. Práci řídili bratři Slavíkové a Jaroslav Semrád.

Protože sníh byl vlhký a nevázal k sobě, požádali jsme na pomoc místní pejsánky, kteří po dva dny vždy odpoledne stříkali na stráň vodu a ostatní lopat a lyží můstek a doskočiště rovnali. Každý den nás pracovalo až 40 lidí. Úterý 14. ledna se nám podařilo můstek upravit, ale kolem sníh nebyl.

V pondělí 15. ledna 1979 přijížděli první závodníci na Černé Bohemia. Můstek byl nový a nikdo ho dosud nevyzkoušel. Vždy přišel trenér Turkly - Liberec, místní rodák Dalibor Motejlek se svými závodníky. První skočil Břetislav Novák a po něm jeho bratr Franta, oba čsl. reprezentanti, oba z Harrachova. První skočil 55 m a druhý 58 metrů a tak byl můstek nojetý.

Rekord starého můstku byl 84 metrů a vytvořili ho čsl. reprezentanti Hölzel a Svatoň.

Závod se konal 18. ledna 1979. Ráno bylo krásné slunečné počasí a asi 40cm nového prachového sněhu.

Závody zahájil Krakonoš - Oldřich Janoušek, který společně s předsedou organizačního výboru Dr Havlíčkem a zástupcem ČSTV (ing Šilový-chovy) otevřeli nový můstek.

Závodilo 60 závodníků z Bulharska, Finska, Jugoslavie, NDR, Polska, SSSR a naši závodníci.

Výsledky:	první skok	druhý skok		
1 Leoš Škoda	87·5 m	90 m	získal	251·5 bodů
2. Felix Ivo	86 m	85 -"-	-"-	239·1 -"-
3. Novák Frant	83·5 -"-	84·5 -"-	-"-	237·3 -"-

4. byl Marr, 5. Hille oba z NDR 6. Janouch Zd. z Harrachova, 7. Samek ČSR 8. Fijas, 9. Bobak oba z Polska a 10. Kamf z NDR

Prvních 10 závodníků dostalo krásné ceny. Mimo to Leoš Škoda od Krakonoše krásnou vázu za nový rekord můstku 90 m.

Technický delegát FIS Dr Sigut z Rakouska poděkoval pracovníkům Harrachova za vzornou úpravu můstku, za hladký průběh závodu, protože nedošlo ani k jedinému pádu.

Turistický ruch

V roce 1979 přestoupilo ČSL státní hranici na státním hraničním přechodu Harrachov - Jakuš v obou směrech 103.044 našich občanů, 472.465 občanů socialistických států a 13.955 občanů z kapitalistických států. Hranici projelo 118.151 osobních vozů, 1369 vozů nákladních a 7.594 autobusů.

Finanční příjem pro státní pokladnu činil 844.282 Kčs.

Sklářské muzeum v Harrachově navštívilo v roce 1979 celkem 37.533 osob. Z toho bylo 27.933 dospělých a 9600 dětí.

Drobné zprávy

V zimních měsících 1979 byla v muzeu dělnického hnutí v Semilech vystavena kronika Harrachova, psaná v letech 1882 až 1944 u příležitosti výstavy dělnických bojů.

Činnost SBZ

Sbor pro občanské záležitosti při MěNV v Harrachově měl v roce 1979 tuto činnost:

Na MěNV uspořádal 8 krát uvítání dětí, kde bylo rodiči uvítáno celkem 24 dětí.

Zástupci SPOZ navštívili 19 našich přestárlých občanů ve dnech jejich jubilejních narozenin a předali jim dárky. Dalším 17 ti poslali písemné gratulace. Anna Skřivková oslavovala své 90. narozeniny.

Dne 24 uspořádali pro důchodce spolu s organizací ČSČK (červený kříž) autobusový zájezd na Flow - Vlonovo (rozkvetlá květina) a 1.12.79 kulturní zájezd do Drážďan, spojený s předvánočním nákupem.

Dne 17 listopadu byla v hotelu Krakonoš společná beseda. Sešlo se na ní bylo 58 osob, kde byli pohoštěni. V kulturním programu vystoupili členové kulturního střediska z Hradce Králové.

Další akce SPOZ byly: Oslava 30ti let Pionýrské organizace, oslava MDŽ (mezinárodní den žen), předání OP (občanské průkazy), předání vysvědčení a výučních listů žákům LOU (lesnické odborné učiliště), rozloučení s žáčky mateřské školy, se žáky 9 třídy, uvítání prvňáčků do školy a dvě zlaté svatby našich občanů.

Sňatky, narození, úmrtí.

V roce 1979 bylo v Harrachově zapsáno do matriky narozených 18 dětí. Z toho bylo 11 děvčat a 7 chlapců.

Na MěNV bylo uzavřeno 18 sňatků, 5 bylo místních dvojic a ostatní byli cizí.

V roce 1979 zemřelo u nás 5 osob.

1980

Přehled počasí

Rok 1980 se podstatně nelišil od roku 1979. Hezký bylo v měsíci květnu, jinak bylo počasí střídavé s převažujícími dny nepříznivými.

Jeden z těch prázdninových měsíců července, byl nejbohatší na vodní srážky. Období čpatného počasí během roku trvalo a roky 1979 a 1980 byly téměř stejné. Celkem v roce 1980 spadlo 1.463mm srážek. Srážky byly zaznamenány ve 201 dnech.

Nejvyšší denní srážky byly zaznamenány 31. ledna, kdy spadlo 37.2 mm. Sněhové srážky byly zaznamenány v 67 dnech. Nejvíce sněhu spadlo 2. ledna a to 26cm. Nejvyšší vrstva sněhové pokrývky ležela dne 4. března, 75 cm. Celkem napadlo v roce 1980 425 cm sněhu. Sníh ležel do 28. dubna a první sníh napadnul 3. listopadu.

Poslední ledový mráz byl 1. června a první na podzim 29. září. Nejvyšší teplota byla zaznamenána 3. srpna +27.4° a nejnižší 15 ledna -20.1°. Největší teplotní rozdíl byl 27. května, kdy maximální teplota byla 20.5° a minimální teplota 0.7°, rozdíl 19.8°C.

Nejvíce srážek bylo v červenci, kdy spadlo 272.5 mm a nejméně v květnu, kdy v sedmi dnech spadlo jen 43.6 mm. Slunce svítilo v 169 dnech. Nejméně slunečních dnů bylo v červenci, kdy svítilo jen v 7 dnech. V květnu svítilo slunce 22 dnů.

První bouře byla zaznamenána 20. května a poslední 18. října. Nejsilnější vítr byl 30. listopadu (viz stránka 283 této kroniky).

Tuto hydrometeorologickou zprávu pro obecní kroniku vypracoval Antonín Vaněk, správce této místní stanice.

Sčítání lidu 1980.

V roce 1980 bylo provedeno v celém státě sčítání lidu. Rozhodujícím datem byla noc z 31. října na 1. listopad 1980. Při této příležitosti byly sečteny mimo osoby, také všechny domy, byty i jejich vybavení.

Harrachov byl rozdělen na 18 sčítacích obvodů. Sčítání provedlo 14 sčítacích komisařů a dva sčítací revizoři. Revizoři byli hajemník MěNV v Harrachově Otakar Schwarz a Josef Votruba.

Sčítací komisaři navštívili asi deset dnů před sčítáním všechny domácnosti, kde jim předali sčítací archy a občanům vysvětlili jejich vyplnění. Po 1. 11. 1980 shromáždili vyplněné tiskopisy na MěNV.

Sčítací revizoři po překontrolování všech údajů vypracovali z nich souhrnou zprávu pro celou obec, kterou potom odeslali k dalšímu zpracování na OkNV Semily.

Školení sčítacích komisařů i revizorů bylo provedeno pracovníky statistického úřadu v Semilech dne 30 září 1980 v kulturním domě v Jablonci n/Jizerou, kde každý obdržel i obsáhlé písemné instrukce.

Ze zprávy revizorů jsem pro obecní kroniku opsal tyto údaje:

K datu 1. listopadu 1980 žije v Harrachově 1413 osob trvale bydlících. Z toho je 670 mužů a 743 žen.

České národnosti	je	1284 osob
slovenské	-"-	87 -"-
německé	-"-	26 -"-
polské	-"-	13 -"-
maďarské	-"-	2 osoby
ruské	-"-	1 osoba.

Ekonomicky aktivních je 767 osob, z toho 388 mužů a 379 žen. Pracujících v obci bydliště je 658 a 109 jich pracuje mimo Harrachov. Společně hospodařících domácností je 463.

V Harrachově je 374 domů, trvale obydlených je 296, k rekreaci slouží 75 budov a 3 jsou neobydlené. Z toho je 222 rodinných domků, 6 budov družstevních a 68 ostatních.

Trvale obydlených bytů je 458, z toho jednu obytnou místnost má 46 bytů, 2 pokoje 171 bytů, 3 pokoje 129 bytů, 4 pokoje 51 bytů, 5 a více pokojů má 61 bytů

Vybavení bytů:

koupelnu nebo sprchový kout	má	357 bytů
vodovod v bytě	-"-	406 -"-
plynovou přípojku	-"-	35 -"-
ústřední nebo etážové topení	-"-	244 -"-
chladničku		372 -"-
pračku automatickou		224 -"-
-"- jinou		145 -"-
televizor barevný		29 -"-
-"- černobílý		341 -"-
chatu		4 -"-
motorikl		39 -"-
auto garážované		179 -"-
-"- negarážované		33 -"-

Dozor nad sčítáním měl statistický úřad v Semilech, kam se také sčítací komisaři a revizoři ve sporných otázkách obraceli.

Bytové jednotky v Novém Světě

V roce 1979 a 1980 bylo v Novém Světě postaveno osm bytových jednotek, z nichž každá má 20 bytovek.

Projekt vypracoval Stavoprojekt Hradec Králové, středisko Trutnov - Ing. arch Skaunic, stavbu Ing Dvořáček.

Investorem byl KIU (krajský investorský útvar) Hradec Králové. Stavbu řídil Ing Josef Habr, mistr na stavbě byl nejdříve Ladislav Chaděna a potom Kurza František. Stavební dozor měl Vydra z ONV Semily za KIU.

Stavba byla zahájena 1. dubna 1979. V průměru pracovalo ve špičce hlavní stavební výroby asi 100 lidí a v pomocné stavební výrobě asi 15 řemeslníků.

Prefabrikáty na stavbu byly dováženy z Prefy: Čeperka, Rašovice a z Týniště z východočeského kraje.

Stavbu provádějí Pozemní stavby Hradec Králové - závod Trutnov, Ing Rudolf Langr.

Ústatní řemeslnické práce, podlahy, malířské, lakýrnické práce dělali pracovníci z Pozemních staveb - Stavomontáže Hradec Králové.

Budovy budou vytápěny plynem, pro který se buduje plynová kotelna v jejich sousedství.

V krajdí z těchto sedmi bytových jednotkách jsou: čtyři bytovky 1-1, čtyři 1-2, čtyři 1-3, čtyři 1-4 a čtyři 1-5, to je 20 bytovek, celkem 140 moderních bytovek.

Konečná úprava okolí budov bude provedena v roce 1981.

Po loňské kalamitě nebyl obalič modřínový úplně likvidován a jeho rozšíření oproti roku 1979 výrazně stoupilo. Rozšíření v porostu východočeských lesů bylo zaznamenáno na 25.000 ha, z toho na lesním závodě Harrachov 10.000 ha. Jednalo se o horská polesí Horní Polubný, nový Svět a Rejzek. Obalič modřínový

Vzhledem k tomu, že tato kalamita a za působení exhalátů od průmyslových podniků z Polska a NDR, hrozilo zničení lesů v Krkonoších, přistoupilo se proto opět k leteckému ošetření napadených porostů.

Bylo rozhodnuto, že bude použito chemického prostředku ACTELLIK a AMBUSH. Leteckou aplikaci prováděla Slovair, která na ni uvolnila celou svoji kapacitu. Bylo použito vrtulníků Mi-2, plošníku - čmeláka Z-37 a AN-2.

Protože se jednalo o velkou akci, podíleli se na ní kromě pracovníků lesního závodu i různé jiné organizace. Byly to: Výzkumný ústav lesního hospodářství Zbraslav, který určoval pořadí jednotlivých porostů k ošetření škůdce, dále pracovníci požárních sborů jak dobrovolných, tak z povolání, kteří svoji technikou zajišťovali přísun vody na jednotlivá letiště, pracovníci meteorologické služby, kteří z lokálních pracovišť dávali předpověď počasí (z Vrbické a Jestřábí boudy) dále radioamatéři Svazarmu, kteří zajišťovali radiové spojení mezi jednotlivými letišti až s centrálním štábem ve Vrchlabí.

V Harrachově bylo použito pro vrtulník jako polní letiště fotbalové hřiště v Novém Světě. Horní Polubné mělo letiště pro vrtulník, Škodějov pro AN-2, Horní Mísečky pro vrtulník a Dolní Branná pro Z-37. Z těchto letišť byla ošetřena celková plocha 10.733 ha.

Celá tato akce začala v Harrachově 10. června 1980 ve 4 hodiny ráno a skončila 23. června 1980 v 10.48 hodin. Spotřebovalo se na ni 7 354 litrů Actellicu a 1.213 litrů Ambushe. Vrtulníky ošetřily 2.872 ha a plošníky 7.861 ha lesa.

Během celé akce nedošlo k žádným závadám a byla kladně hodnocena nejen nadřízenými orgány, ale i veřejností.

Účinky akce bylo možno pozorovat krátce po postřiku, kdy proti předcházejícím letům nedocházelo k žíru housenek a lesy

na Krkonoších byly zase zelené.

Akci pomáhala i příroda, počasí bylo chladné a pro vývoj škůdce nepříznivé.

Celá akce byla připravena také po stránce právní. Bylo jednáno se velitelem a rekruantům v době pobytu bylo zakázáno do těchto prostorů vstupovat. Po technické stránce byly leg rozděleny na jednotlivá letová pole, která byly pro orientaci pilotů označeny různobarevnými praporci.

Pro plošníky byla to barva bílá, pro vrtulníky žlutá a chráněná vodohospodářská pásma byla značena barvou červenou.

Tyto praporci umisťovali do korun stromů žáci odborných lesnických učilišť ze Svobody nad Úpou a Lomnice /Popelkou/

Každý den byla ve Vrchlabí na letišti porada centrálního štábu a vedoucích pracovníků jednotlivých lesních závodů, na kterých byl dohodnut podle vývoje škůdce obranný zásah pro další den a zároveň hodnoceny výsledky uplynulého dne

Je předpoklad, že se obaleč rozšiřuje východním a jižním směrem na Jilemnici a prognoza bude známá, až po vyhodnocení odebraných vzorníkových větví výzkumným ústavem ve Zbraslavi.

Tuto zprávu jsem pro kroniku vypracoval za odborné spolupráce Ing Arnošta Smrže, který byl vedoucím pracovníkem při této akci v Harrachově.

V noci z 30. listopadu na 1. prosinec 1980 řádila v Krkonoších vichřice, která vyvrátila v prostoru Harrachova na 6.000 m³ stromů. Největší škody napáchala na svazích pod Mýtinami, kde v prostoru pod Bílým mostem (dříve ústním) směrem k Pile v zanovně leželo mnoho vývratů na stráni a desítky kmenů přes

Vichřice 30.11.1980.

Humlavou, směrem k silnici. Menší polomy byly i v levo od karlštátské cesty. Na jiných místech byly vývraty jenom ojedinělé.

Daleko větší škody nadělala vichřice ve Špindlerově Mlýně, zvláště ve Svatém Petru, kde jižní vítr vyvrátil celé prostory lesa na protější straně Kozích hřbetů. Vichřice ve Svatém Petru urvala na několika hotelových budovách plechové střechy a jeden montovaný objekt dokonce pobořila.

V Peci pod Sněžkou polomy vůbec nebyly.

Polomy u nás byly ihned likvidovány a do příchodu zimy, byly pouze z malé části odstraněny.

ČOV-zahájení provozu

V roce 1980 byla u čističky odpadních vod, kterou u nás vybudovali polští dělníci, dokončena úprava terénu v jejím okolí. U Šachrova mlýna čp. 10 byl vybudován nový železobetonový most a dokončena příjezdová cesta za Letohradem od čističky na státní silnici E 442

Tyto práce byly provedeny v rámci celého rozpočtu čističky.

Dnem 1. července 1980 byla dána čistička na jeden rok do zkušebního provozu, kdy se zjistí případné závady, aby mohly být odstraněny.

Čistička běží v současné době asi na jednu desetinu celé kapacity, protože mnoho odpadních vod není ještě na hlavní kanalizační kah napojeno. Její kapacita je 30-60 litrů odpadních vod za jednu vteřinu.

Vzorky, které byly z čističky odebrány a v Turnově zkoušeny ukázaly, že odtékající voda je na 80-90% čistá.

V současné době je na čističce zaměstnáno 8 lidí. Jejich vedoucím je Jiří Kubišina z Harrachova. Jsou zaměstnanci VČ-VAK (východočeské vodovody a kanalizace) závod 05-Turnov.

Spartakiáda 1980

Ve dnech 26-29. června 1980 konala se v Praze na Strahově celostátní Spartakiáda, která byla i součástí oslav 35. výročí osvobození naší vlasti sovětskou armádou.

Z Harrachova na ní cvičilo 17 žen, 9 starších žákyň a 14 mladších žáků. Ženy nacvičovala Věra Špringrová a Blanka Balabánová, které byly i jejich vedoucí v Praze.

Starší žákyně nacvičovala učitelka Lída Rázlová a mladší žáky učitelka Jana Šmídová, která byla i jejich vedoucí v Praze. V Praze byla dětmi i paní Anna Rydvalová, aby učitelku Šmídovou pomáhala.

Před celostátní Spartakiádou v Praze, cvičili všichni na okrskových Spartakiádách v Turnově, Semilech a Jilemnici a okresní Spartakiádě v Lomnici s Popelkou, kde z Harrachova cvičilo 24 žen.

Dne 22. června 1980 odjeli společně autobusem z Harrachova do Semil, odkud byl vypraven zvláštní vlak, který je odvezl do Prahy. Ze Spartakiády se vrátili zase společně 30. 6. 1980.

Ženy bydlely v Praze IV v učňovském středisku na Zelném trhu, kde se i stravovaly. Na Strahově cvičily ve čtvrtek 26. a v sobotu 28. června, kdy bylo na stadioně téměř 12.000 žen.

Naše děti bydlely ve škole na Zlatém kříži. Žáci i žákyně cvičili v pátek 27. a v neděli 29. června 1980

Počasí Spartakiádě nepřálo, bylo většinou zataženo a deštivo.

70 let lyžování v Harrachově

Dne 22. listopadu 1980 konala se v ČSTV v Rýžovišti slavnostní schůze lyžařského oddílu Jiskry Harrachov, na které bylo vzpomenuto 70. výročí závodního lyžování v Harrachově. Celkem bylo přítomno 194 účastníků.

Byli pozváni bývalí i aktivní závodníci, činovníci i zástupci

všech složek Harrachova. Přítomni byli i zástupci lyžařských oddílů z Vysokého nad Jizerou, Jilemnice, Lomnice nad Popelkou, Rokytnice nad Jizerou, Jablonce nad Jizerou i zástupci vojenské Dukly - Liberec, se svým trenérem Daliborem Motejlkem. Na pozvání přijel ze Švédska i trenér jeho národního mužstva skokanů Jáchym Bulín. Motejlek i Bulín jsou z Harrachova a oba zde také svoji lyžařskou a závodnickou činnost začínali. Oba byli čsl. státními reprezentanty.

Z ústředí ČSTV - Prahy byli přítomni za lyžařský svaz Karel Šmola a Jiří Pikař.

Schůzi řídil Ladislav Hach. Zprávu o činnosti lyžařského oddílu přednesl jeho předseda Herbert Burger. Potom byly volby nového výboru, které řídil Jaroslav Semrád. Následovala diskuse, na které vystoupila celá řada hostů se svými gratulacemi.

Potom byla přestávka s občerstvením. Následovalo vyhodnocení zasloužilých členů, reprezentantů, funkcionářů i rozhodčích, kteří obdrželi za svoji dlouholetou činnost čestná uznání.

Nejvyšším vyznamenáním medailí Dr. Miroslava Tyrše, byla oceněna dlouholetá úspěšná činnost Jana Hendrycha. Jan Hendrych má největší zásluhy na tom, že v Harrachově byla vybudována všechna lyžařská zařízení, a také na tom, že Harrachov byl u nás i ve světě znám jako významné sportovní lyžařské středisko.

Potom byla další diskuse a promítán film o lyžařském sportu i jeho začátcích v Čechách. Film trval 17 minut.

Této výroční schůzi předcházelo dne 21. června 1980 setkání se staršími členy lyžařského oddílu ve středisku IPS v čp 151.

Z pozvaných se dostavili Jan Hendrych s manželkou, František Hradecký st. Josef Šindr, Berthold Rieger, Karel Martin, Ladi-

slav Rydval a Antonín Lenemayer. Dále jako organizátoři byli přítomni Ing Dolejší, Herbert Burger, bratři Slavíkové, Hubert Rieger, Evžen Pelikán, Zdeněk Novotný, Vítámás ml. Z žen Hana Drahoňovská a K Lenmádová.

Schůzku zahájil Ing Karel Dolejší. Příspěvek přednesl Antonín Lenemayer. Následovala beseda, kde všichni frgovaní hoši vzpomínali na dřívější činnost lyžařství u nás v Harrachově, které se aktivně účastnivali. Jejich rozhovory byly natáčeny na magnetofonový pásek.

Dne 17. ledna 1980 se konal v Harrachově již XVII. ročník mezinárodního lyžařského závodu ve skoku na lyžích Turné Bohemia, který pokračoval dne 20. ledna 1980 druhým kolem v Liberci na můstku na Ještědu. Byly to první závody na můstku P90 v Harrachově po jeho dokončení. Turné Bohemia

V Harrachově startovalo 50 závodníků. Z toho byli: 3 Norové, 7 závodníků z NDR, 4 Poláci, 3 Maďaři a ostatní závodníci z ČSSR.

V závodě se umístil:

		skoky	body celkem
1. Babak Stan	Polsko	106·5 a 101·00 m	228·00 bodů
2. Fijas	-"-	109·5 a 101 -"-	226·0 -"-
3. Greiner Andreas	NDR	107·5 a 98·5 -"-	225·9 "

Nejdelšího skoku 109·5 dosáhli Fijas Polsko a Busse z NDR, který skončil celkově na 4. místě.

Po dobu závodu bylo zamračeno, sníh byl zmrzlý, byl větr a teplota vzduchu -3°C.

První skok na můstku P90 vůbec, provedl dne 4. ledna 1980 Ladislav Jirásko z Dukly Liberec, který skočil 79 metrů. Další dva skoky František Novotný z Dukly Liberec, který měl skoky 85 a 109 metrů. Oba skákali po závodě Harrachovských okénků, který se konal toho dne na můstku P70.

Lety na lyžích

V letech 1976 až 1979 se v Harrachově vybudovaly lyžařské skokanské můstky P90 a P120 pro lety na lyžích. Koncem roku 1979 byly dobudovány již tak, že se na nich nechalo již skákat, i když mnoho dalších úprav bylo prováděno po celý rok 1980.

Na můstku P90 se první závody uskutečnily 17. ledna 1980 při turné Bohemia. (stránka 287 této kroniky)

Na můstku P120 první zkušební skok provedl člen Dukly-Liberec Jaroslav Bukvic. Bylo to 7 března 1980. Přesně 15.10 hod se objevil na nájezdu, aby vyzkoušel nový můstek o normovým bodem 120 metrů. Tímto prvním skokem dosáhl výkonu 105 metrů. Po něm Josef Filip rovněž liberecké Dukly skočil na značku 85 m, 16letý Ladislav Kaňka skočil 110 metrů. Další skokané dosáhli následujících výkonů: František Novák z Harrachova 130 m, Jirásko 154 m, František Novotný 143 a 141 m a Parma 140 a 137 m. Tak byl nový můstek P120 pro lety na lyžích v Harrachově vyzkoušen.

Ve dnech 28. až 30. března 1980 konaly se na můstku P120 v Harrachově první závody v letech na lyžích za mezinárodní konkurence nejlepších současných skokanů. Z finale světového poháru, který se konal ve Vysokých Tatrách, přijelo k nám do Harrachova 7 reprezentantů z Rakouska, 4 Norové, 4 Finové, 5 Němců z NDR, 3 Němci z SRN, 4 Jugoslávci, 2 Poláci, 2 Kanadané, 3 Maďaři, 1 reprezentant z USA a 1 Švýcar. Z Československa startovalo 14 našich nejlepších závodníků.

Závodníci i jejich vedoucí bydleli většinou ve sportovním středisku ČSTV v Rýžovišti.

Trénink byl zahájen 27. března 1980. Nejprve Nor Aspholt doletěl 175 m a pak Rakušan Kogler vyrovnal stávající světový rekord 176 metrů. Délky kolem 150 m byly takřka běžné. Maličký Kanaďan Collins přistál na značce 170 metrů.

V pátek, v sobotu a v neděli 28-30. března 1980 začaly vlastní závody vždy v 10 hodin.

Závod byl slavnostně zahájen 28. března 1980. Přijel i vládce hor Krakonoš, kterého u nás představuje již po léta úředník státních lesů v Harrachově Oldřich Janovička. Zde byl přítomen z ČSTV Dr Hlaváček, delegát FIS Ing Wolfgang Happe z NSR (německé spolkové republiky), místopředseda ONV Semily Dr František Havlíček. Zahajovací projevy delegátů byly v jazyce českém, německém a anglickém. Potom provedla na dostavěné nej lyžařská škola z Jilemnice.

Výsledky prvního závodu v pátek 28. března 1980:

1. Kogler Rakousko	377·5 bodů	skoky	174, 157, 169 m
2. Levorstad Norsko	372·	-"-	-"- 161, 166, 175 -"-
3. Neuper Rakousko	352	-"-	-"- 162, 146, 160 -"-
4. Collins Kanada	347	-"-	-"- 134, 162, 159 -"-

Výsledky druhého závodu v sobotu 29. března 1980 (jiná skok. kola)

1. Collins Kanada	379·5 bodů	skoky	166, 172 metrů
2. Uplwald NDR	352	-"-	-"- 170, 152 -"-
3. Levorstad Norsko	347·5	-"-	-"- 152, 160 -"-

Oficiální pořadí po dvou dnech:

1. Collins Kanada	726·5 bodů	skoky	162, 159, 172, 166 m
2. Kogler Rakousko	722·	-"-	-"- 174, 169, 174, 138 -"-
3. Levorstad Norsko	719·	-"-	-"- 166, 175, 152, 160 -"-

Z čsl. reprezentantů se umístil na 16. místě Šancoga, měl 611 bodů, na 17. místě Leoš Škoda 609 bodů a na 18. místě Jirásko se 606·5 body.

Počasí závodům nepřálo, v pátek přišlo, a v neděli 30. března pro nepřízeň počasí byl závod předčasně ukončen. Padalo takové množství mokrého sněhu, že nájezdová stopa zapadala, rychlost klesala a bylo nebezpečí, že slabší skokani nepřeletí ani buben můstku. Počítalo se proto jenom jedno kolo. Pro celkové hodnocení se počítaly výsledky pouze ze dvou závodů.

V pátek 28. března 1980 bylo přítomno závodům 8.000 diváků v sobotu 29.3 bylo poměrně hezký a závodům přihlíželo 20.000 diváků. V neděli 30. března pro špatné počasí jich bylo pouze 6.000.

I. premiéra letů na lyžích v Harrachově se očekávala s velkým zájmem a pořadatelé byli připraveni na větší návštěvu. Pro předpověď nepříznivého počasí jich mnoho nepřijelo.

Zástupci Harrachova ve Vikersundu

Dne 21. června 1980 konala se ve Vikersundu v Norsku schůzka KOP (t.j. zástupců měst Kulmu, Oberstdorfu a Planice) kde jsou mamutí můstky pro lety na lyžích již vybudovány. Protože i v Harrachově byl podobný můstek v roce 1979 dokončen, byli také zástupci Harrachova na tuto schůzku pozváni

Zúčastnili se jí: Dr František Havlíček, místopředseda ONV - Semily; Miloslav Bělonožník zástupce FIS v ČSSR, který byl vedoucím této výpravy. Z Harrachova zástupci tělovýchovné jednoty Jiskry Ladislav Mach, Jaroslav Semrád a Ing Luděk Šablatura.

Do Norska jeli autem Škoda 1203 a ujeli za celou cestu tam i zpět 3.200 km.

Cestu nastoupili v Harrachově 19. června 1980 ve 2:00 hodiny. Jeli přes Liberec, Varnsdorf, Budyšín do Lasnitz, dále lodí do Trelleborku, potom na Göteborg, Oslo do Vikersundu, kam přijeli 20 března 1980 v 19 hodin navečer.

Večer byli uvítáni předsedou lyžařského klubu Vikersundu a dalšími členy, kde o nimi následovala beseda.

Dne 21.6.1980 se konala schůze KOP. Tam přednesli svoji zprávu i naši zástupci o letech na lyžích v Harrachově. Byly projednány i další organizační zprávy a potvrzeny termíny konání dalších letů na lyžích na jednotlivých můstcích.

Projednány byly i otázky finanční. Z rozpočtu KOP obdržel Harrachov 107.000 rakouských šilinků, ze zisků z televizních oprávněností ABC USA, Kanady a Portorika, které byly převedeny na účet ÚV-ČSTV u obchodní banky v Praze.

V neděli 22. června 1980 byla prohlídka okolí Vikersundu, lyžařských můstků a jeho zařízení. V pondělí 23.6.80 v 8 hodin byl odjezd z Vikersundu na Holmenkollen, kde hostitelský klub vyjednal možnost exkurse. Naši výpravu doprovázel a výklad provedl bývalý norský skokanský reprezentant Sigmund Ruud, který skákal i u nás ČSR.

Odjezd domů byl 24.6. ve 14 hodin na Oslo, kam byl přijezd ve 23 hodin. Do Harrachova přijela celá výprava 26. června 1980 v 0:30 hodin. Cesta byla bez závad.

Vlek Patria-Poma v Rýžovišti

Po vykácení sjezdové dráhy a slalomového svahu na čertově hoře, bylo nutno pro lyžaře vybudovat i vleky.

První vlek 1000-I byl Transporton-Chrudim postaven v roce 1963, který dopravil na vrchol čertáku asi 380 lyžařů za hodinu. Protože brzy kapacitou nestačil, byl v roce 1977 nahrazen vlekem novým, 1000-II., který vyveze za hodiny lyžařů 450. Pěn je v provozu i mýdl.

Protože ani ten nestačil uspokojit lyžaře a v době sezony se

svůrky fronty, někdy až k budově ČSTV, uvažovalo se postavit v těsném sousedství vleku 1000-II další. Nový vlek Tatra-Poma z Kežmaroku, postavili pracovníci Poma-Pomagalské francouzské firmy z Grenoblu asi 7 metrů od vleku 1000-II.

Po skončení zimní sezony 1978-79 v dubnu, bylo započato s jeho výstavbou. Pracovníci vleku v Harrachově, kteří jsou zaměstnanci ČSTV-stavby Praha, oblastní správy Krkonoš-Jilemnice, vykáceli průsečný průhled lesa a za pomoci zaměstnanců státních lesů v Harrachově vytěžené dřevo odvezli.

V srpnu 1979 přijel caterpilar a celou trasu urovnal. Pracovníci Geodezie-Pardubice Ing Ivan Váša a Jaroslava Eliášová vyměřili patky, které potom dělníci vleku vykopali ručně. Celkem jich je 13. Patky pro horní a dolní kotevní stanice byly vyhrabány mechanizačně.

Zaměstnanci vleku v srpnu i před tím připravovali kotevní šrouby a armaturu pro patky.

Potom začalo jejich betonování. Na vrchol Čertovy hory byl beton vyvážen auty přes Studenov. Pomocí speciálních sání byl potom buldozerem svážen po svahu, do jednotlivých jam. To bylo v září a říjnu 1979.

V listopadu 1979 přijeli montéři z Kežmaroku a bylo započato s výstavbou vleku. Stavba byla dokončena v prosinci 1979. Po dokončení prací byl vlek dán v lednu a únoru 1980 do zkušebního provozu. V létě 1980 se dokončovala úprava trasy, která byla osetá travním semenem.

V sezoně 1980-81 se začalo 23. prosince 1980 jezdit, když před tím seřízení celé technologie, kontrolu a mazání provedli zaměstnanci vleku.

Vlek Tatra-Poma vyveze za hodinu 800 lyžařů a v současné době jsou oba vleky v provozu. Za jednu jízdu na každém vleku se platí 3 Kčs. Dne 2. ledna 1981 byla největší tržba 13.500 Kčs.

U vleku je zaměstnáno 8 lidí, původně jich bylo 6. Jsou to všichni místní občané. Jejich vedoucím je František Hradecký z Nového Světa.

Úprava sjezdových tratí

Zavedením obou vleků do provozu, stoupnul značně i počet lyžařů na všech sjezdovkách na Čertově hoře.

Červená (prostřední) sjezdovka byla v zimě 1979-80 vyměřena a v létě 1980 rozšířena. Vykácení stromů provedli jednak zaměstnanci vleku, spolu s dělníky lesního závodu v Harrachově. V letních měsících 1980 budou vykopány pařezy a terén upraven. Sjezdovka bude po těžo úpravě asi 60-70 metrů široká.

Také ze slalomového svahu, (černá sjezdovka) od červené v pravo, byly vyřezány a odstraněny všechny keře.

Modrá, tak zvaná turistická sjezdovka, která je z nich nejmírnější byla rozšířena a upravena již dříve.

Standartní lyžařské tratě

V roce 1978 bylo započato v Harrachově s budováním lyžařských standartních tratí na Čertově hoře, které byly dokončeny v roce 1980.

Byly vybudovány dva okruhy ve 7½ km, celkem 15 km tratí.

Tratě vedou původně lesním terénem v prostoru Jeleních pramenů a jenom malé úseky po původních lesních cestách. Pro tratě bylo nutno celé průseky lesa vykácet, vystrílet pařezy a terén upravit a srovnat.

Většina prací byla prováděna brigádnicky. Dělali je členové Jiskry Harrachov, žáci LOU (lesnického odborného učiliště) v Harrachově, i další naši občané. Dřevo shrnovali a odváželi lesní

dílnu z terénu koňmi. Hrubé práce prováděl Caterpilar, opravy Ltz. nice - Hradec Králové. Pařezy rozstřelovat střelmistr severokamenu - Liberec.

Práce byly ztíženy močálovitým terénem a propusty musely být odvodňovány. Na mnohých místech nebylo možno z těchto důvodů mechanizační prostředky vůbec použít.

Projekt tratí provedl Sportprojekt - Praha.

Rozpočet na celou výstavbu byl 2,300.000 Kčs. Celá výstavba stála 1,200.000 Kčs a zaplatil ji MěNV v Harrachově.

Orientační plán

Z iniciativy MěNV v Harrachova měl vypracovat orientační plán Harrachova Ing Balabán již v roce 1976.

Příchodem pracovníku Geodezie - Pardubice, bylo rozhodnuto, že orientační plán zpracují oni.

Povolení ke zpracování obdržela Geodezie - Pardubice na žádost MěNV v Harrachově od Českého úřadu Geodezie a Kartografie v Praze, který rozhodnul, že pracovníci Geodezie - Pardubice zpracují kartografický originál a tisk provede Kartografie n. p. Bratislava.

Byla sestavena redakční rada, kde ředitel Geodezie - Pardubice Ing Novotný stanovil vedoucí pro tuto práci Ing Janu Chrášťkovou, která je specializací - kartograf a dělá kandidaturu věd. V radě byli zastoupeni Ing Ivan Váša, Jaroslava Eliášová, Ing Löffelmann, Ing Kaňička, Ing Valeš a Jaroslav Klauda, všichni pracovníci Geodezie - Pardubice.

V provolovacím řízení byla podmínka, že měřítko orientačního plánu nebude v dekadickém poměru, ale obecném a v okrajových částech budou situační poměry deformovány alespoň o 5%.

Podkladem k vyřešení náplně orientačního plánu bylo zvoleno měřítko 1:2.000 a mapové podklady s výškopisem zná-

vrstevnicovým vrstvením po 5ti metrech.

Ing Uhrástková sestavila s pomocí redakční rady značkový klíč orientačního plánu, který může být použit pro všechna střediska Krnapu (krkonošského národního parku). Na shora uvedený podklad byly vyšetřeny skutečnosti v Harrachově a zaznamenány do zpracovatelského originálu.

Založení originálu, vyšetření a kresbu provedli Ing Ivan Váňa, Jaroslava Eliášová a Iva Liščková od prosince 1979 do 31. března 1980.

Již v průběhu prací byla svolána na MěNV v Harrachově schůzka zástupců různých organizací k připomínkovému řízení o náplni a kreslení skutečností Harrachova do orientačního plánu. Schůzka se konala 21. března 1980 a účastnili se jí: Vlastimil Schwarz, tajemník MěNV Harrachova, Ing Jaroslimek TZ ČTO-ČSTV Jilemnice, Jan Meisner OSL státní lesy LZ Harrachov, Karel Martin, kronikář MěNV-Harrachova, Ing Jana Uhrastková, Ing Mařík, Ing Váňa, J Klauda, J Eliášová a J Liščková za Geodezii n.p. Pardubice.

Schůzku zahájil a řídil tajemník MěNV V Schwarz.

Ing Uhrástková vysvětlila přítomným tvorbu orientačního plánu z hlediska kartografa a informovala o úkolu jeho tvorby.

Přítomní se shodli na účelnosti prohlédových kreseb a měli i některé menší připomínky. Schůzka byla velmi prospěšná, protože se upřesnily zobrazované předměty, místní protranství, názvy významných budov, význačná zeleň a pod která má být v orientačním plánu uvedena.

Na závěr polního zpracování byla další schůzka, kde byl kompletní zpracovatelský originál předložen zástupcům MěNV a dalších organizací k dalšímu nahlédnutí a posouzení. Tento

originál byl předložen do oddělení Geodezie a Kartografie - Pardubice.

Po fotoreprodukčních úpravách požadovaných deformací z hlediska bezpečnosti byly kresleny matrice na jednotlivé barvy. Kartografické detaily (prohlídky význačných budov a pod.) kreslil Jaroslav Klauda. Na OP (orientačním plánu) je použito 6 barev. Rozměry OP = 220 m x 110 m.

OP je podle možnosti tiskového ofsetového stroje rozdělen na 3 části, které po výsledném soutisku budou slepeny a zality do umakartu.

Již na začátku prací byl dán pracovníky Geodezie požadavek o zasazení OP do vkusných stojanů, které zajistí výtvarník Krnapu soudruh Šehnal.

Použité tiskové barvy jsou z Rakouska a zaručují minimální vyblednutí.

11 kusů OP bude umístěno v různých prostorách Harrachova tak, aby jednoznačně informovali návštěvníky Harrachova.

Další tabule budou předány na ONV-Semily, MěNV v Harrachově, Krnapu, do cukrárny, do hotelů a rekreačních středisek.

Harrachov OP získá prioritu v oblasti Krkonoš, protože v žádném rekreačním středisku dosud není.

Pro léta 1982-85 chystají pracovníci Geodezie - Pardubice zpracování dalšího OP pro Špindlerův Mlýn.

Tuto zprávu pro obecní kroniku jsem napsal za odborné spolupráce Ing Ivana Vášiny z Geodezie - Pardubice.

Třasa tři kopce

aby byly zpřístupněny opomíjené a přestárlé lesní porosty na hřebenech Krkonoš v prostoru Harrachova, byl vězněn do návrhu dopravního průzkumu LHC (lesního hospodářského celku) Harrachova již v roce 1972 plán, vybudovat přes Bílý vrch, Jakšín a Kamenec přístupovou cestu.

Na návrhu spolupracovali z Lesoprojektu - Jablonec n/Nisou Ing Merhaut a z LZ - Harrachov technolog Vladislav Janoušek.

Hlavní důvod byl, že se od roku 1972 značně změnila situace v dopravním a přibližovacím strojovém parku tak, že je vyžadována komplexnost řešení, počínaje těžbami, přes přibližování, odvoz i obnovní činnost. Jedná se hlavně o prostory 800 - 1.100 m nadmořské výšky.

K prověření původního plánu bylo přikročeno prohlídkou dne 8. a 15. června 1976 za účasti ředitele závodu Ing Josefa Kopřivy, technologa Vladislava Janoušek, vedoucího polesí Vsi Pavlíčka a těžebního technika Karla Dolejšího. Byl předběžně upraven návrh, který by vyhovoval zmíněné porosty.

Celková délka trasy obnáší 12.060 m a navazuje na odvozní cesty Kamenice v délce 1.100 m, svážnice Alžbětinku, Vrlí mýtě, Bílá Voda a svážnici Telefonka, které podchycují oblasti kopců Bílý vrch, Jakšín, Kamenec a údolí pod Voseckou boudou.

Hlavní komise složená ze zástupců ředitelství státních lesů z Hradce Králové, Lesoprojektu - Jablonec n/N, LZ - Harrachov a Krnapu z Vrchlabí, posoudila 2. září 1976 dopravní situaci prohlídkou na místě a schválila realizaci projektu.

Projekt trasy i vytrasování svážnic vypracovali z Lesoprojektu Jablonec n/N Ing Pilař a Kumpošt.

Projekt rozdělil trasu na 3 úseky: I. úsek začíná u silnice E 14 asi 150 m pod novou celnicí, prochází v blízkosti chaty Alfrédky, přechází říčku Kamenici pod Muldenkou a končí v prameništi Bílé Vody. II. začíná u Bílé Vody, přechází Kamenec, Luboušku bystřinu asi 100 m nad chatou Laca a končí na Telefonce. III. úsek vede od Telefonky, přechází Hraniční potok, Voseckou stružku a končí na Krakonošově snídani pod Voseckou boudou u Mumlavy.

Cesta má parametry vyhovující pro odvoz dříví i nákladními auty a nebude sloužit soukromé automobilové dopravě.

S velkou námahou byly v létech 1978 a 1977 jednotlivé etapy odkazovány. Nejobtížnější byl III. úsek od Čelefonky na cestu k Vosecké boudě. Na tomto úseku byla část dřevní hmoty ponechána a byla buldozery zahrnuta do cesty. Pro špatný terén již nebylo možno jinak odklizdit.

Rozpočet na I. úsek 6km dlouhý je 1,011.000 Kčs, na II. úsek 5km dlouhý je 1,655.000 Kčs a na III. úsek 1km 670.000 Kčs. Rozpočty jsou vypracovány pouze pro povrchovou stavbu, nikoliv na zpevnění cesty.

V roce 1978 se se stavbou započalo od cihlnice. Použito bylo buldozeru TEREX (franc. výroby), který si poradil se všemi pařezy i balvany a nemusely být rozstřelovány. Práce prováděl stavební podnik LZ - Hradec Králové.

V roce 1978 bylo vynaloženo na tuto akci 221.901 Kčs, v roce 1979 částka 987.382 Kčs a v roce 1980 476.787 Kčs.

Hutnění cesty prováděl vybrační válec, který tahal Skalinec. Hloubení příkopů dělal traktor s hydraulickou bží JSB (angl. značky). V roce 1980 byly položeny přes zamokřené úseky, potoky a bystřiny ocelové roury v průměru 54-80-105 cm, délky 6-8 metrů. Původně byly určeny pro huť Klementa Gottwalda v Ostravě, pro plynovody a naftovody neprošly však tlakovými zkouškami a byly použity pro tyto účely.

Na zpevnění cesty se používalo písku od Alfrédky, ze kterého bylo vytěženo cca 1.000 m³ písku. Tím práce v roce 1980 skončily.

V dalších létech začne budování trasy ve formě zpevňování cest asfaltem, jak od cihlnice k Alfrédu, tak od Krakonošovy snídaně k Vosecké cestě i výstavba mostů přes Kamenici, Luboch, Hraničný a Všekou strouhu. Nejvyšší bod trasy 1.140 m je na Lubošské bystřině a nejnižší 900 pod cihlnicí u silnice E 14.

Z práce jsem vypracoval za spolupráce technologa Vědi. Janoušková.

Od února 1952 byl v Harrachově velitelem Požárního sboru místní občan Arnošt Vitámvás. Členem základní organizace byl od roku 1946. Během svého členství prodělal různá odborná školení a za svoji obětavou a příkladnou dlouholetou práci, obdržel různá vyznamenání a čestná uznání. a Vitámvás velitel požárního sboru

Na výroční členské schůzi, která se konala v pohostinství Varšavjanka dne 28. prosince 1980 se ze zdravotních důvodů funkce velitele Požárního sboru vzdal. Za MěNV mu za jeho práci pro Harrachov poděkoval předseda MěNV Václav Hadrava.

Při uvolnění z této funkce mu bylo uděleno nejvyšší svazové vyznamenání Odznak za zásluhy.

Jeho nástupcem byl na této schůzi zvolen tříčlenný členy Jan Švec, sklář, narozený 1944.

Státní hranici na celním přechodu v Harrachově překročilo v roce 1980 v obou směrech 525.966 osob. Osobních aut přejelo 99.302 a nákladních včetně autobusů 6.926. Turistický ruch

V počtu osob je to pokles proti roku 1979 o 11%.

Celních deliktů v dovozu bylo 470 v celkové hodnotě 361.460 Kčs
-"- -"- ve vývozu -"- 249 -"- -"- 159.400 Kčs
Devizových deliktů v dovozu -"- 56 -"- -"- 17.520 Kčs
-"- -"- ve vývozu -"- 127 -"- -"- 485.100 Kčs

Pokles přestupu osob přes státní hranici byl z důvodů, že polským občanům byl v době jejich nepokojů v Polsku, byl omezen přechod přes státní hranici k nám a nákup různého zboží hlavně potravin, kterých byl u nich v roce 1980 nedostatek.

Sklářské muzeum v Harrachově navštívilo v roce 1980 celkem 39.474 lidí t.j. o 1921 více, než v roce 1979.

Drobné zprávy

V roce 1980 byla pracovníky Geodezie - Pardubice vyměřena trasa plynovodu od Rýžoviště po Nový Svět. na Hřebínku byl pro plynovod vykácen průsek lesa, asi 18 m široký.

V lednu 1980 natáčela čt televize v Harrachově některé scény pro lyžařský film „A bílá stopa vede dál". Dne 2. ledna 1981 byl již v televizi uváděn.

Po celé léto 1980 pozorovat se v povodí Mumlavy a potoka v Rýžovišti párek divokých kachen. Byly velmi krotké a přítomnost lidí jim vůbec nevadila.

Sňatky - narození - úmrtí

V roce 1980 bylo v Harrachově do matriky narozených zapsáno 24 dětí. Z toho bylo 12 chlapců a 12 děvčat.

na MěNV v Harrachově bylo uzavřeno 19 sňatků, z toho 8 místních a ostatní cizí.

Zemřelo 9 osob.

V Harrachově dne 11. února 1981, kdy končím záznamy ve třetím díle kroniky Harrachova.

Karel Martin, kronikář.